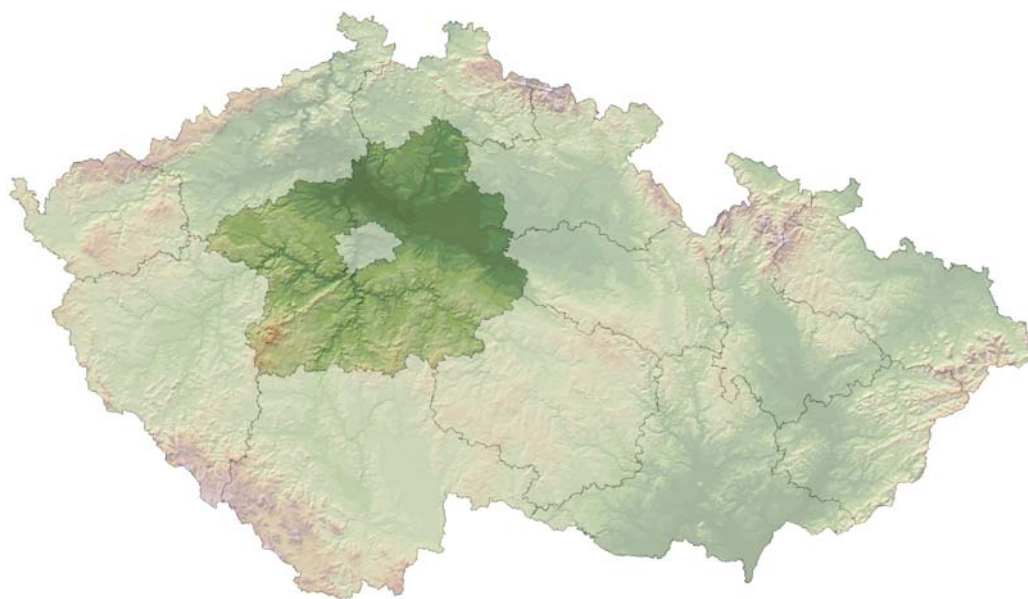

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje

Září 2006

OBSAH:

ÚVOD	5
1. SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÁ ANALÝZA KRAJE	9
1.1 Poznatky z předchozích analýz	9
1.2 Hlavní tendence vývoje kraje a srovnání s EU	11
1.2.1 Popis kraje a základní geografické údaje	11
1.2.1.A Správní hledisko.....	12
1.2.1.B Mikroregiony.....	13
1.2.2 Hlavní ukazatele dynamiky sociálního a ekonomického vývoje kraje.....	14
A. Produkční základna a ekonomický rozvoj	14
A.1 Struktura ekonomické základny	14
A.2 Průmysl.....	17
A.3 Stavebnictví	17
A.4 Podpora a rozvoj podnikání	18
A.5 Živnostenské podnikání.....	19
A.6 Přímé zahraniční investice, investoři a investiční zóny.....	21
B. Infrastruktura (dopravní, energetická, vodohospodářská, komunikační, bydlení)	21
B.1 Dopravní infrastruktura	22
B.2 Dopravní obslužnost	29
B.3 Energetická infrastruktura	29
B.4 Vodní hospodářství	33
B.5 Telekomunikační a informační infrastruktura a služby	35
B.6 Pošta.....	37
B.7 Rozvoj bydlení.....	37
C. Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství	38
C.1 Struktura venkovského osídlení	39
C.2 Vybavenost venkovského prostoru	39
C.3 Zemědělství a zaměstnanost v zemědělství	40
C.4 Struktura zemědělské půdy	41
C.5 Živočišná a rostlinná výroba.....	41
D. Životní prostředí	42
D.1 Ovzduší	42
D.2 Voda	43
D.3 Hluk	43
D.4 Ekologické zátěže	45
D.5 Odpady	45
D.6 Radonové riziko.....	46
D.7 Chráněná území a péče o krajinu.....	47
E. Rozvoj lidských zdrojů	50
E.1 Pohyb obyvatelstva	50
E.2 Věková struktura	51
E.3 Ekonomická aktivita obyvatelstva	52
E.4 Cena pracovní síly.....	52
E.5 Nezaměstnanost	53
E.6 Vzdělání	53
E.7 Školství, věda a kultura.....	54
E.8 Sociální služby	57
E.9 Zdravotnictví.....	58
F. Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví	60
F.1 Cestovní ruch a infrastruktura	60
1.2.3 Specifikace vnitrokrajských disparit.....	62
1.3 SWOT analýza potenciálu rozvoje kraje podle problémových okruhů	65
A. Produkční základna a ekonomický rozvoj	65
B. Infrastruktura	66
C. Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství	67
D. Životní prostředí	68
E. Rozvoj lidských zdrojů	69
F. Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví	70

2. POPIS ROZVOJOVÉHO PROGRAMU	73
2.1 Souhrnná strategická vize rozvoje kraje	73
2.2 Formulace hlavního cíle a dílčích cílů v horizontu programu.....	73
2.3 Popis problémových okruhů Programu rozvoje kraje.....	73
<i>A. Produkční základna a ekonomický rozvoj.....</i>	<i>73</i>
<i>B. Infrastruktura.....</i>	<i>75</i>
<i>C. Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství.....</i>	<i>84</i>
<i>D. Životní prostředí.....</i>	<i>86</i>
<i>E. Rozvoj lidských zdrojů</i>	<i>87</i>
<i>F. Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví.....</i>	<i>89</i>
2.4 Vymezení regionů a cílových skupin se soustředěnou podporou	90
<i>2.4.1 Regiony se soustředěnou podporou.....</i>	<i>90</i>
<i>2.4.2 Cílové skupiny se soustředěnou podporou.....</i>	<i>91</i>
2.5 Návrh a charakteristika opatření.....	92
<i>A. Produkční základna a ekonomický rozvoj.....</i>	<i>92</i>
OPATŘENÍ A-I: Rozvoj produkční základny.....	92
OPATŘENÍ A-II: Rozvoj malých a středních podniků.....	94
OPATŘENÍ A-III: Využití nabídky pracovní síly.....	96
<i>B. Infrastruktura.....</i>	<i>98</i>
OPATŘENÍ B-I: Zlepšení dopravní obslužnosti kraje.....	98
OPATŘENÍ B-II: Rozvoj silniční sítě.....	100
OPATŘENÍ B-III: Rozvoj železniční dopravy.....	102
OPATŘENÍ B-IV: Rozvoj vodních cest	104
OPATŘENÍ B-V: Rozvoj letecké dopravy	106
OPATŘENÍ B-VI: Rozvoj energetických sítí a využívání energetických zdrojů	108
OPATŘENÍ B-VII: Využívání alternativních zdrojů energie	110
OPATŘENÍ B-VIII: Zásobování pitnou vodou, čištění a likvidace odpadních vod	112
OPATŘENÍ B-IX: Rozvoj telekomunikací a pošt.....	114
OPATŘENÍ B-X: Podpora rozvoje bydlení	116
OPATŘENÍ B-XI: Zavedení integrovaného informačního systému veřejné správy (ISVS)	118
OPATŘENÍ B-XII: Nástroje pro správu a rozvoj infrastruktury kraje	120
<i>C. Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství.....</i>	<i>122</i>
OPATŘENÍ C-I: Podpora malého a středního podnikání na venkově zejména cestou využití místních surovin a tradičních produktů	122
OPATŘENÍ C-II: Investice do péče o krajinu včetně revitalizace krajinných prvků a rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství a lesa.....	124
OPATŘENÍ C-III: Zlepšení kvality života v malých obcích a udržení jejich ekonomických a obytných funkcí, rozvoj venkovských forem turistiky	126
OPATŘENÍ C-IV: Zvýšení konkurenceschopnosti, kvality a intenzity zemědělství, lesnictví a vodního hospodářství, rozvoj doplňkových a následných služeb pro zemědělství, lesnictví a zpracovatelský průmysl	128
OPATŘENÍ C-V: Vytvoření podpůrného zdrojového informačního, poradenského a vzdělávacího systému soustředěně pomoci stabilizaci a následnému rozvoji venkova	130
<i>D. Životní prostředí.....</i>	<i>131</i>
OPATŘENÍ D-I: Moderní způsoby odpadového hospodářství, podpora recyklace, úsporné techniky v nakládání s odpady	131
OPATŘENÍ D-II: Zlepšování vodního režimu krajiny	133
OPATŘENÍ D-III: Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta.....	134
OPATŘENÍ D-IV: Ochrana přírody a krajiny	136
OPATŘENÍ D-V: Moderní způsoby odstraňování starých ekologických zátěží, řešení nového využití zdevastovaných území vzniklých v době plánovaného hospodářství.....	138
OPATŘENÍ D-VI: Ochrana ovzduší.....	139
<i>E. Rozvoj lidských zdrojů</i>	<i>141</i>
OPATŘENÍ E-I: Vytvoření finančních podpůrných systémů pro rozvoj lidských zdrojů.....	141
OPATŘENÍ E-II: Vytvoření podmínek pro dosažení nejvyššího možného vzdělání jednotlivců a rozvoj celoživotního učení	142
OPATŘENÍ E-III: Vytvoření podmínek pro trvalé zvyšování kvality vzdělávání a pro zajištění maximální možné efektivity fungování výchovně vzdělávací soustavy v kraji	145
OPATŘENÍ E-IV: Vytvoření strukturální a funkční integrity zdravotní péče a zdravotnických služeb	148

OPATŘENÍ E-V: Vytvoření strukturální a funkční soustavy komunitních sociálních služeb	151
OPATŘENÍ E-VI: Vytvoření podmínek pro efektivní kompenzaci zdravotních a sociálních handicapů jednotlivců při získání vzdělání i jejich uplatnění.....	153
OPATŘENÍ E-VII: Vytvoření podmínek pro rozvoj osobnosti dětí a mládeže a pro efektivní prevenci sociálně patologického chování.....	155
OPATŘENÍ E-VIII: Zlepšování nabídky pro využití volného času.....	157
Opatření E-IX: Komplexní protidrogová politika	159
Opatření E-X: Prevence kriminality.....	161
Opatření E-XI: Komplexní strategie integrace romské komunity.....	163
F. Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví.....	165
OPATŘENÍ F-I: Rozvoj infrastruktury a služeb cestovního ruchu a lázeňství.....	165
OPATŘENÍ F-II: Rozvoj informačních služeb a systémů cestovního ruchu.....	167
OPATŘENÍ F-III: Rozvoj sportovních a rekreačních aktivit.....	169
OPATŘENÍ F-IV: Zachování a využívání kulturního dědictví.....	171
3. ÚZEMNÍ A ODVĚTVOVÉ ASPEKTY ROZVOJE KRAJE	173
3.1 Vymezení územních priorit	173
3.2 Základní směry rozvoje odvětví a úseků v samostatné působnosti kraje.....	173
4. NÁVRH FINANCOVÁNÍ.....	174
4.1 Akční plán	175
5. ZABEZPEČENÍ REALIZACE A ČASOVÝ HARMONOGRAM.....	181
5.1 Právní rámec realizace Programu rozvoje kraje.....	181
5.2 Institucionální a provozní opatření pro realizaci programu	181
5.3 Monitorování a hodnocení programu.....	181
5.4 Finanční řízení a kontrola programu	182
5.5 Ostatní ujednání	182
5.6 Časový harmonogram realizace programu.....	183
6. ZÁVĚRY	184
6.1 Souhrnné závěry	184
6.2 Závěry dle prioritních os programu	185
7. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A POUŽITÁ LITERATURA	187
8. PŘÍLOHY	190
8.1 Tabulková příloha k analytické části.....	190
8.2 Mapové přílohy.....	227

Poslání Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (dále jen „Program“, event. „PRK“) je základním střednědobým programem podpory regionálního rozvoje na úrovni kraje, sestávající z cílených opatření a intervencí zaměřených na stimulaci rozvoje kraje. Obsahuje směry a úkoly rozvoje finanční povahy i úkoly nefinanční povahy, jako jsou politiky, nástroje, organizační úkoly, doporučení pro ústřední správní orgány k podpoře kraje atd. Cílem Programu je navrhnout pro stanovené plánovací období promyšlenou množinu opatření na podporu ekonomického a sociálního rozvoje kraje, jež vychází ze strategických záměrů kraje a je realizovatelná dostupnými finančními prostředky.

Program rozvoje kraje plní funkci základního dokumentu orgánů kraje pro koordinaci rozvoje území, hraje klíčovou úlohu při zajišťování podpory regionálního rozvoje, pomáhá zvyšovat povědomí o nejdůležitějších potřebách kraje, pomáhá mobilizovat vlastní kapacity a zdroje kraje, využívá znalostí místních činitelů a odborníků a umožňuje místním činitelům určovat a kontrolovat směr budoucího vývoje kraje.

Aktualizace Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje je zpracována pro časové období let 2006, resp. 2007–2013 s ohledem na sedmileté programovací období EU. Program rozvoje kraje je přímým zdrojem pro zpracování Regionálního operačního programu (ROP) na uvedené plánovací období EU.

Program rozvoje kraje je důležitou součástí soustavy strategických a programových dokumentů pro podporu regionálního rozvoje, kterou tvoří:

Programové dokumenty zpracovávané na úrovni státu

Dlouhodobé koncepce – základní dlouhodobé koncepční dokumenty, které orientují rozvoj různých sfér národního hospodářství. Jedním z příkladů může být „Státní energetická koncepce“, která byla schválena usnesením vlády České republiky č. 211 ze dne 10. 3. 2004. Konkretizuje státní priority a stanovuje cíle, jichž chce stát dosáhnout ve výhledu příštích 30 let. „Koncepci státní politiky cestovního ruchu“ pro léta 2002–2007 v ČR vzala vláda na vědomí dne 9. 1. 2002. „Postup realizace a aktualizace Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice do roku 2006“ vláda ČR schválila svým usnesením č. 19 dne 5. 1. 2005. „Dopravní politika České republiky na léta 2005–2013“ byla vládou schválena dne 13. 7. 2005. Usnesením č. 265 ze dne 24. 3. 2004 vláda schválila „Státní informační a komunikační politiku“ platící do roku 2006 a dne 17. 3. 2004 aktualizovanou „Státní politiku životního prostředí České republiky 2004–2010“.

Strategický program sociálního a ekonomického rozvoje ČR – základní strategický dokument rozvoje ekonomiky na vymezené období – „Střednědobou koncepci sociálního a ekonomického rozvoje“ – vzala vláda na vědomí dne 3. 1. 2001 usnesením č. 9 pro období 2000–2005.

Strategie regionálního rozvoje České republiky pro léta 2007–2013 – pořizuje se jako základní dokument politiky regionálního rozvoje podle § 5 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Prvním koncepčním materiálem na úseku regionální politiky byla Strategie regionálního rozvoje ČR přijatá vládou v roce 2000 usnesením č. 682 ze dne 12. 7. 2000 o Strategii regionálního rozvoje České republiky. Tato strategie vytvořila základní rámec pro formování regionální politiky České republiky komplementární s regionální politikou Evropské unie. Koncepce pro léta 2007–2013 vznikala v druhé polovině roku 2005 na základě aktualizace původního dokumentu z roku 2000. Jejím cílem je implikace nových nařízení EU v oblasti politiky hospodářské a sociální soudržnosti do strategie, priorit a opatření české regionální politiky. Dokument bude určovat orientaci politiky regionálního rozvoje České republiky v období let 2007–2013. Předložen vládě bude v 1. čtvrtletí 2006.

Regionální program rozvoje – střednědobý dokument, který formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje a stanoví zaměření podpory regionálního rozvoje pro jeden nebo společně pro více regionů. V roce 2005 to byly např. tyto programy: „Regionální program podpory obnovy a výstavby technické infrastruktury v bývalých vojenských újezdech Ralsko a Mladá“, „Podprogram Podpora obnovy venkova“ či „Regionální program podpory rozvoje průmyslových podnikatelských subjektů na území NUTS 2 Severozápad a Moravskoslezsko a dalších regionů se soustředěnou podporou státu“.

Sektorové politiky – střednědobé dokumenty, které formulují přístup státu k podpoře rozvoje příslušného sektoru a jeho odvětví, poskytují potřebná východiska a stanoví rozvojové cíle a zásady pro vypracování sektorových rozvojových programů. Jedná se např. o „Koncepti bytové politiky“ platící do roku 2010, která byla schválena usnesením vlády č. 292 ze dne 16. 3. 2005.

Sektorové rozvojové programy – taktické dokumenty, které blíže specifikují rozvojové cíle a rozvojové aktivity sektoru ve formě konkrétních opatření a projektů.

Programové dokumenty pro využití strukturálních fondů Evropské unie

Národní rozvojový plán České republiky 2007–2013 (NRP – Regional Development Plan) je základním strategickým dokumentem pro získání podpory ze Strukturálních fondů EU. NRP je zpracováván pro stejné programové období, pro jaké jsou v současné době (rok 2005) zpracovávány ostatní strategické dokumenty EU. V době vytvoření Aktualizace PRK byla vypracována verze tohoto dokumentu k 22. 11. 2005 (předchozí plán byl vypracován na dobu od vstupu ČR do EU v roce 2004 do roku 2006).

Rámec podpory Společenství (CSF – Community Support Framework), který bude vytvořen na základě NRP ve spolupráci s Evropskou komisí, je hlavním dokumentem vymezujícím poskytnutí podpory ze Strukturálních fondů EU. Dokument byl přijat „Rozhodnutím Komise, kterým se schvaluje Rámec podpory Společenství pro strukturální pomoc Společenství v oblastech Cíle 1 v České republice“ dne 17. 6. 2004. Dokument je zpracován pro období 2004–2006.

Sektorové operační programy (SOP – Sectoral Operation Programme) jsou taktické dokumenty vytvořené na úrovni ministerstev, které rozpracovávají problémové celky strategií a priorit celostátního charakteru (v souladu s Národním rozvojovým plánem ČR pro období 2007–2013), pro něž bude žádáno o spolufinancování ze zdrojů EU.

Jsou to: OP Podnikání a inovace; OP Výzkum, vývoj, inovace; OP Rozvoj lidských zdrojů a zaměstnanost; OP Doprava; OP Vzdělávání; OP Životní prostředí; OP Přeshraniční spolupráce; OP Technická pomoc; OP Rozvoj lidských zdrojů pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – region soudržnosti Praha; Integrovaný operační program; Regionální operační programy regionů soudržnosti.

Regionální operační programy (ROP – Regional Operation Programme) jsou taktické dokumenty, jež budou vytvářeny na úrovni regionů NUTS 2 a rozpracovávají ty problémové celky strategií, které jsou specifické pro jednotlivé regiony a pro které bude žádáno o spolufinancování ze zdrojů EU.

Společný regionální operační program (S-ROP) je taktický dokument, shrnující za všechny regiony soudržnosti (NUTS 2) v rámci Cíle 1 ty problémové celky strategií, které jsou specifické pro jednotlivé regiony a pro které bude žádáno o spolufinancování ze zdrojů EU. Dokument je zpracován pro období 2004–2006.

Přípravu a zaměření grantových schémat (GS) SROP schválilo Zastupitelstvo kraje dne 10. 6. 2004. Na základě těchto usnesení byly vypracovány následující programové dokumenty:

- Prováděcí směrnice upravující postup při realizaci grantových schémat SROP včetně příloh pro 1. kolo – platná od 10. 3. 2005
- Prováděcí směrnice upravující postup při realizaci grantových schémat SROP včetně příloh pro 2. kolo – platná od 1. 7. 2005
- Smlouva o financování GS: Podpora malého a středního podnikání – platná od 26. 8. 2005
- Smlouva o financování GS: Podpora drobného podnikání – platná od 17. 8. 2005
- Smlouva o financování GS: Grantový program na podporu regionální dopravní infrastruktury – místní komunikace – platná od 17. 8. 2005
- Smlouva o financování GS: Podpora sociální integrace ve Středočeském kraji – platná od 17. 8. 2005
- Smlouva o financování GS: Program na podporu místních a regionálních služeb cestovního ruchu pro malé a střední podnikatele ve Středočeském kraji na období 2004–2006 – platná od 17. 8. 2005
- Smlouva o financování GS: Program na podporu místních a regionálních služeb cestovního ruchu pro veřejný sektor ve Středočeském kraji na období 2004–2006 – platná od 17. 8. 2005
- Smlouva o financování GS: Program na podporu místní a regionální infrastruktury cestovního ruchu pro malé a střední podnikatele ve Středočeském kraji na období 2004–2006 – platná od 17. 8. 2005

Operační programy jsou zaměřeny odvětvově a realizují jednotlivé věcné prioritní osy Národního rozvojového plánu. Společný regionální operační program podporuje především aktivity, jejichž realizace podle platné legislativy spadá do působnosti obcí nebo krajů. Stejně či obdobné dokumenty budou zpracovány pro období 2007–2013.

Programové dokumenty zpracované na úrovni kraje

- Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje** – schválen Zastupitelstvem kraje dne 12. 9. 2002
- Koncepce hospodaření s odpady** – schválena Zastupitelstvem kraje dne 5. 12. 2002
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje** – schválena Zastupitelstvem kraje dne 14. 5. 2003
- Program rozvoje cestovního ruchu ve Středočeském kraji** – schválen Zastupitelstvem kraje dne 17. 12. 2003
- Výroční zpráva o stavu koncepce a rozvoje sítě a o stavu a rozvoji výchovně vzdělávací soustavy Středočeského kraje za školní rok 2002/2003** – schválena Zastupitelstvem kraje dne 18. 2. 2004
- Koncepce zdravotnictví ve Středočeském kraji** – schválena Zastupitelstvem kraje dne 31. 3. 2004
- Generel cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje** – schválen Zastupitelstvem kraje dne 10. 6. 2004
- Koncepce rozvoje muzeí a galerií Středočeského kraje na období 2004–2008** – schválena Zastupitelstvem kraje Usnesením č. 83-20/2004/ZK ze dne 10. 6. 2004
- Program snižování emisí Středočeského kraje a Integrovaný krajský program ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje** – schváleny Radou Středočeského kraje usnesením č. 16-15/2004/RK ze dne 23. 6. 2004 a vydány ve Věstníku právních předpisů Středočeského kraje nařízením č. 5/2004 ze dne 23. 6. 2004
- Sociálně demografická analýza Středočeského kraje** – Rada kraje vzala na vědomí dne 28. 7. 2004
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje** – schválen Zastupitelstvem kraje dne 10. 9. 2004
- Povodňový plán Středočeského kraje** – schválil Ústřední povodňový orgán (MŽP) potvrzením souladu s Povodňovým plánem ČR dne 17. 12. 2004
- Mapa psychosociálních služeb** – Rada kraje vzala na vědomí dne 2. 2. 2005
- Územní energetická koncepce Středočeského kraje** – schválena Zastupitelstvem kraje dne 18. 2. 2005
- Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje** – 22. 3. 2005 uveřejněn v podobě vyhlášky č. 1/2005 ve Věstníku právních předpisů SK
- Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy Středočeského kraje za školní rok 2003/2004** – schválena Zastupitelstvem kraje dne 29. 4. 2005
- Koncepce prevence kriminality ve Středočeském kraji 2005–2007** – schválena usnesením Zastupitelstva kraje dne 27. 6. 2005
- Strategie integrace romské komunity ve Středočeském kraji** – schválena zastupitelstvem kraje dne 27. 6. 2005
- Strategie protidrogové politiky Středočeského kraje 2005–2009** – schválena Zastupitelstvem kraje dne 27. 6. 2005
- Zahájení procesu komunitního plánování sociálních služeb ve Středočeském kraji** – schváleno Zastupitelstvem kraje dne 27. 6. 2005
- Zavádění standardů kvality sociálních služeb ve Středočeském kraji** – schváleno Zastupitelstvem kraje dne 27. 6. 2005
- Analýza sociálně ekonomických podmínek života rodin s dětmi ve Středočeském kraji** – Zastupitelstvo Středočeského kraje vzalo na vědomí dne 19. 9. 2005
- Koncepce podpory knihoven z rozpočtu Středočeského kraje** – schválena Zastupitelstvem kraje dne 19. 9. 2005
- Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky Středočeského kraje v roce 2004** – vzata na vědomí Radou kraje usnesením 52-6/2005 dne 19. 9. 2005
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2006** – schválen Zastupitelstvem kraje dne 17. 2. 2006
- Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji za školní rok 2004/2005** – schválena Zastupitelstvem kraje dne 17. 2. 2006
- Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006–2016** – schválena usnesením Zastupitelstva kraje dne 24. 4. 2006

Průběh zpracování a schvalování Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje

Aktualizace Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje byla zpracována v období červen 2005 – červen 2006 firmou CityPlan, spol. s r.o. v úzké spolupráci s jednotlivými odbory Krajského úřadu Středočeského kraje, orgány kraje a Českým statistickým úřadem - Krajskou správou pro Středočeský kraj.

Zpracování Programu probíhalo na základě partnerské spolupráce kraje, obcí, měst, klíčových regionálních aktérů i veřejnosti. V souladu se zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb., a zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, bylo zpracováno samostatné vyhodnocení vlivů Programu na životní prostředí a veřejné zdraví a vyhodnocení vlivů Programu na ptáčích oblastech a evropsky významné lokality. Veřejné projednání proběhlo za účasti široké veřejnosti dne 13. 2. 2006 v budově Krajského úřadu Středočeského kraje. Ministerstvo životního prostředí vydalo k návrhu koncepce souhlasné stanovisko.

Program byl projednán ve všech komisích Rady Středočeského kraje a výborech Zastupitelstva Středočeského kraje. Rada Středočeského kraje projednala Program dne 16. 8. 2006. Zastupitelstvo Středočeského kraje schválilo Program dne 18. 9. 2006.

1. SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÁ ANALÝZA KRAJE

1.1 Poznatky z předchozích analýz

Hlavní zjištění

Středočeský kraj je územně nejrozsáhlejší a třetí nejlidnatější kraj ČR, ale zároveň vzhledem ke své poloze i kraj, který nejvíce hledá svoji svébytnost. Pokračuje proces pozitivního vymezování sebe sama a pozitivního vymezování vůči hlavnímu městu Praze. Nutnost vymezování svébytnosti je dána také faktem, že kraj nemá přirozené centrum, které by bylo střediskem vysokoškolské vzdělanosti a zároveň plnilo i funkci administrativního centra.

Z hlediska analýzy okresů jsou hlavním městem (dále jen hl. m.) Prahou nejvíce „pohlčeny“ oba metropolitní okresy. Praha – západ je však v daleko větší míře vázána ve všech sledovaných ukazatelích na hlavní město než Praha – východ. Výsledky analýzy těchto ukazatelů okres Praha – západ v některých směrech vyjdou ze středočeského průměru.

Mezi nejdynamičtější se rozvíjející regiony Středočeského kraje patří podle kvantitativních sociálně-ekonomických ukazatelů kromě obou metropolitních okresů také okres Mladá Boleslav, jehož rozvoj však stojí na jednom průmyslovém gigantu závislém na globálních ekonomických vlivech.

A. Produkční základna a ekonomický rozvoj

Obecně lze Středočeský kraj charakterizovat jako region průmyslově-zemědělský. V kraji je velký podíl strojírenských závodů, významné jsou rovněž firmy působící v průmyslu chemickém, potravinářském, polygrafickém, keramickém a sklářském. Výrazný útlum proběhl v oblasti ocelářství, kožedělného průmyslu a těžby nerostných surovin. Těžba černého uhlí na Kladensku je zastavena. Restrukturalizace těžkého průmyslu v Kladně v posledních letech vedla jednak k přesunu pracovních sil do sofistikovanějších průmyslových oborů, ale také k nárůstu počtu zaměstnanců i ekonomických subjektů ve službách. V průmyslu má dlouhodobě dominantní postavení automobilka celorepublikového významu ŠKODA AUTO a.s. Strojírenství (především automobilový průmysl) je také odvětvím hodnoceným zahraničními investory jako nejperspektivnější.

B. Infrastruktura

Veškeré dopravní systémy Středočeského kraje jsou ovlivněny faktem, že v centru regionu leží hl. m. Praha. Kromě hl. m. Prahy má kraj nejhustší a nejpřetíženější dopravní síť v republice. Trvalé problémy kraje spočívají v nedostatečném propojení středočeských měst a v absenci dopravních obchvatů většiny správních center kraje. Společným cílem Středočeského kraje a hl. m. Prahy je vybudování efektivního systému příměstské integrované dopravy a regionální dopravy s dosahem 50 km od hlavního města. Přes území kraje vedou do hlavního města historicky radiálně uspořádané hlavní silniční a železniční tranzitní tepny. Své zastoupení v kraji má i vodní doprava. Labsko-vltavská vodní cesta, jejíž přibližně tři čtvrtiny se nacházejí na území kraje, je jedinou vodní cestou v České republice určenou pro mezinárodní přepravu.

Vybavenost kraje technickou infrastrukturou, zejména v případě malých obcí, není dlouhodobě příliš uspokojivá. Nejpatrnější je tento nedostatek v oblasti zásobování pitnou vodou, odvádění splaškových vod a jejich následného čištění a v oblasti plynofikace. V posledních letech výrazně vzrůstá bytová výstavba, a to především v obou metropolitních okresech Praha – západ a Praha – východ.

C. Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství

V celorepublikovém srovnání je Středočeský kraj charakteristický větší rozlohou zemědělské půdy a vyšším počtem pracujících v zemědělství. Vyniká hlavně rostlinnou výrobou, pěstováním pšenice, ječmene a cukrovky, v příměstských částech také pěstováním ovoce, zeleniny a květin. Intenzita živočišné produkce není v mezikrajském porovnání tak výrazná.

Středočeský kraj je charakteristický vysokým podílem obcí do 2 000 obyvatel. Jediné město nad 50 tis. obyvatel je Kladno. Tento fakt je jednou z příčin nedostatečné vybavenosti kraje technickou infrastrukturou –

Středočeský kraj patří mezi kraje s nejnižším počtem trvale obydlených bytů napojených na kanalizační síť a veřejné vodovody a se zavedeným plynem.

D. Životní prostředí

Tak jako v celé republice se kvalita životního prostředí v kraji od začátku 90. let zlepšuje. Poklesly hodnoty škodlivých emisí ovlivňovaných hlavně energetickými a chemickými centry a také se zlepšila jakost povrchových vod. Stále však přetrvávají problémy s automobilovou dopravou ovlivněnou tranzitní funkcí kraje. Z hlediska analýzy měrných emisí základních znečišťujících látek v ovzduší je zneklidňující situace na Mělnicku a poté v okrese Kladno, kde hodnoty emisí stále výrazně překračují hodnoty ve všech ostatních okresech.

Produkce podnikového odpadu meziročně prudce klesá, množství komunálního odpadu na obyvatele je v mezikrajském srovnání nejvyšší, ale jeho tendence jsou spíše klesající. Nejčastějším způsobem odstraňování odpadů v kraji je jednoznačně skládkování.

E. Rozvoj lidských zdrojů

Obyvatelstvo Středočeského kraje je v průměru „stejně staré“ jako obyvatelstvo České republiky. Výrazně „mladším“ regionem je Praha – západ, a to díky vysoce kladnému migračnímu saldu způsobenému stěhováním do tohoto regionu. Přestože v kraji dlouhodobě dochází k růstu mezd, kromě obou metropolitních okresů měli obyvatelé Středočeského kraje v minulých letech v porovnání s republikovým průměrem nižší mzdovou úroveň. V hodnotách míry nezaměstnanosti existují uvnitř kraje výrazné rozdíly, ovlivněné blízkostí hl. m. Prahy. Poměrně značný počet ekonomicky aktivních obyvatel regionu za prací dojíždí.

Kapacita mateřských, základních a středních škol v regionu je, až na lokální výjimky, dostatečná, stejně jako ambulantní síť zdravotnických zařízení primární i specializované péče a lůžková síť zdravotnických zařízení (dle minimálních ukazatelů potřebnosti na 10 000 obyvatel). Na území Středočeského kraje jsou lůžková zařízení zřizovaná krajem, městy, jinými právníky osobami, Ministerstvem zdravotnictví ČR a Ministerstvem obrany ČR. Pro specializovanou péči jsou využívány fakultní nemocnice, Ústřední vojenská nemocnice a jiná specializovaná pracoviště v Praze. Celkovým počtem, strukturou i kapacitou zařízení sociálních služeb se území Středočeského kraje nijak zvlášť neliší od průměru v ČR.

F. Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví

Středočeský kraj patří mezi kraje s průměrným podílem zahraničních turistů. Je to dáno zejména jeho polohou v blízkosti hl. m. Prahy a tím, že kraj nepatří mezi příhraniční oblasti. Celá středočeská oblast má řadu míst vhodných k rekreaci. Jsou to především údolí řek Berounky, Sázavy a Vltavy. Zejména oba pražské okresy jsou doslova rekreačním zázemím hl. m. Prahy charakteristickým tzv. víkendovou turistikou.

Zahranční turisté dlouhodobě relativně častěji využívají ubytovacích zařízení v okresech Praha – západ a Kladno. Zde je zřejmá souvislost s blízkým mezinárodním letištem v Praze – Ruzyni. Nejdelší dobu tráví zahraniční hosté v okrese Nymburk – zřejmě díky lázním Poděbrady a nymburskému sportovnímu centru.

V českém seznamu městských památkových rezervací středních Čech figuruje kromě Kutné Hory (zapsané na Seznamu světového dědictví UNESCO) jen Kolín. Mezi nejatraktivnější historické lokality patří hrady Karlštejn a Točnick (Berounsko), Krivoklát (Rakovnicko), Český Šternberk (Benešovsko), Kokořín (Mělnicko), dále zámky Konopiště (Benešovsko), Žleby a Kačina (Kutnohorský), Lány (Rakovnicko) a také zříceniny Žebrák (Berounsko) a Okoř (Praha – západ).

1.2 Hlavní tendence vývoje kraje a srovnání s EU

1.2.1 Popis kraje a základní geografické údaje

Středočeský kraj zaujímá centrální polohu v Čechách. Sousedí s krajem Jihočeským, Plzeňským, Ústeckým, Libereckým, Královéhradeckým, Pardubickým, krajem Vysočina a hl. m. Prahou, kterou svým územím obklopuje. Stejně jako u kraje Vysočina a hl. m. Prahy netvoří žádná část hranice kraje státní hranici ČR. Administrativní uspořádání krajů ČR a polohu ČR v rámci Evropy znázorňuje mapa č. 6 v příloze. Základní charakteristiky kraje a ostatních krajů uvádí tabulka č. 1 v příloze. Bohatý historický vývoj kraje je úzce spjat s vývojem hl. m. Prahy, se kterou tvoří jeden geografický a ekonomický celek.

Středočeský kraj je zároveň regionem na úrovni NUTS 2 s názvem Střední Čechy. Přehled regionů NUTS 2 na území ČR a jejich charakteristiky shrnuje tabulka č. 2 v příloze. Významnou, ale také problémovou specifikou kraje v regionálním systému je absence krajského města. Středočeský kraj má sídlo v Praze.

Základní údaje o Středočeském kraji (stav k 31. 12. 2005):

- rozloha: 11 015 km² – svou rozlohou největší kraj České republiky (14 % rozlohy ČR, přibližně 1,9krát větší než průměrná rozloha kraje v ČR)
- počet obyvatel: 1 158 108 – třetí místo ve srovnání s ostatními kraji (11 % obyvatel ČR)
- hustota zalidnění: 105 ob./km² – pod průměrem ČR (130 ob./km²) i EU (115 ob./km²)
- počet obcí: 1 146
- z toho status města: 74

Porovnání Středočeského kraje s ČR a EU z hlediska počtu obyvatel, rozlohy a hustoty zalidnění k 31. 12. 2004 uvádí tabulka č. 3 v příloze.

Jediným městem na území kraje s více než 50 000 obyvateli je Kladno. K 31. 12. 2004 žilo v tomto největším městě Středočeského kraje 69 355 obyvatel. Srovnání největších měst Středočeského kraje podle počtu obyvatel je uvedeno v tabulce č. 4 v příloze.

V demografickém vývoji kraje zaznamenáváme v 2. polovině 90. let výrazné změny hlavně vlivem výstavby satelitních obytných celků v okolí hl. m. Prahy. Úbytek obyvatelstva přirozenou měnou je stálý, neboť v kraji je nízká porodnost a poměrně vysoká úmrtnost způsobená věkovou strukturou populace. Díky migraci obyvatel do regionu ale celkový počet obyvatel v porovnání s ostatními kraji republiky roste. Středočeský kraj s přírůstkem 0,7 % obyvatel za rok je nad hodnotou odpovídající trendu ročního nárůstu populace EU 25. Ten činí 0,3 % (ročenka Eurostat 2004) a v dlouhodobém výhledu vykazuje sestupnou tendenci – po r. 2020 lze očekávat jeho záporné hodnoty. Základní údaje o pohybu obyvatelstva Středočeského kraje za rok 2004 uvádí tabulka č. 5 v příloze.

Území dnešního Středočeského kraje, z něž nelze z historického hlediska vyjímát hl. m. Prahu, představuje nejen geografický, ale i významový střed Čech, v němž se odehrávaly a odehrávají nejdůležitější události našich dějin. Bohatství vodních toků, z nichž nejvýznamnější jsou Vltava, Labe, Berounka, Sázava a Cidlina, a příznivé mikroklima lákaly k osídlení už od pravěku. Na celém území kraje se nacházejí významná archeologická naleziště, odkrývaná od druhé poloviny 19. století až do současnosti. Řada z nich je unikátní a má celostátní, celoevropský, či dokonce celosvětový význam. Nejstarší stopy lidského osídlení na území Středočeského kraje byly objeveny v okolí Berouna a jsou datovány do doby před 1,5 mil. let. Z území Českého krasu pocházejí rytiny kozoroha a koně, jediné projevy mladopaleolitického výtvarného umění v Čechách.

Středočeský kraj je z hlediska geomorfologického součástí Českého masivu. Geograficky lze kraj rozdělit na dvě části, jež jsou odděleny přibližně linií Kladno – Praha – Kutná Hora. Severně od této hranice je kraj převážně nížinatý, zatímco jižní část středních Čech představuje oblast pahorkatin a vrchovin s výrazně členitějším reliéfem a také s větší rozlohou lesů. Nejvýše položené místo Středočeského kraje se nachází v Brdech (Tok – 865 m n. m.), nejnižší bod je u řeky Labe na Mělnicku (hladina Labe – 153 m n. m.).

Převážná část vodních toků na území Středočeského kraje náleží do dvou základních povodí – povodí horního a středního toku Labe a povodí Vltavy. Pouze malá část území na severu kraje – severně od Mělníka – a při severozápadní hranici kraje patří do povodí řek Ohře a dolního Labe. Mezi nejvýznamnější vodní toky patří řeky Labe, Vltava, Sázava, Jizera, Cidlina, Doubrava, Želivka, Blanice, Kocába, Berounka a Loděnice. Na území Středočeského kraje se nachází řada významných vodních nádrží, převážně s účelem ochranným, vodárenským, hydroenergetickým a rekreačním. Mezi nejdůležitější patří např. Slapy, Orlík, Švihov, Němčice,

Padrt'ský rybník, Láz, Pilská nádrž, Obecnice, Zászkalská nádrž, Suchomasty, Klíčava, Vavřínecký rybník, Vrchlice, Velký rybník a Žehuň.

Na spraších a naplaveninách v rovinatém území České tabule se vyvinuly živinami bohaté půdy. Nosnou zemědělskou oblastí kraje je Polabí, kde zemědělská výroba těží z vynikajících přírodních podmínek. Přispělo k tomu teplé podnebí – proto má např. zemědělství v severní a východní části příznivější přírodní podmínky než v jiných oblastech Středočeského kraje. V nížinaté části území se vyskytují ve velkém rozsahu úrodné černozemě i půdy humusokarbonátové a hnědozemě, ve výše položených oblastech kraje převládají půdy podzolové. Ve Středočeské vrchovině a Českomoravské vrchovině pak převažují hlinitopísčité půdy. Ve Středočeském kraji, zejména v okresech Kladno, Příbram a Kutná Hora, bylo narušeno horninové prostředí, především v důsledku intenzivní těžby ve 20. století.

Celkově je podnebí na většině území příznivé, ale západní a částečně i severní část má pro zemědělství málo srážek. Důvodem je dešťový stín Krušných hor. Nejteplejší podnebí je v Polabí a dolním Povltaví. Dlouhodobé průměrné roční teploty se na většině území kraje pohybují mezi 6 a 10 °C v závislosti na nadmořské výšce a konfiguraci terénu. Srážkové úhrny a charakter rozložení srážek se na území kraje výrazně mění ve směru severozápad – jihovýchod. Jihovýchodní část kraje je výrazně vlhčí než oblast Kralupska a Kladenska. Roční srážkové úhrny se pohybují v rozmezí 450 mm až 700 mm.

Celkem 28 % rozlohy kraje pokrývají lesy. Nižší zalesněnost má pouze hl. m. Praha. Dlouhodobé osídlení a historicky intenzivní hospodářské využívání půdy se projevilo v odlesnění poměrně velké části území na severu kraje. Naopak v jižní části kraje je lesní bohatství poměrně značné, a to zejména na Dobříšsku, Rožmitálsku a v Posázaví.

Na území kraje se nachází několik unikátních přírodních oblastí, z nichž pět bylo prohlášeno za chráněnou krajinnou oblast (CHKO Blaník, Český kras, Český ráj, Kokořínsko a Křivoklátsko). Křivoklátsko, krajina hlubokých lesů, je chráněno i jako biosférická rezervace UNESCO a Český ráj byl v roce 2005 vyhlášen geoparkem UNESCO.

1.2.1.A Správní hledisko

- Středočeský kraj tvoří teritoriálně dvanáct okresů. Základní charakteristiky okresů Středočeského kraje uvádí tabulka č. 6 v příloze, vymezení okresů v rámci území kraje znázorňuje mapa č. 6 rovněž uvedená v příloze. Okresy lze nadále používat k územní identifikaci příslušnosti jednotlivých sídelních lokalit (obcí), neboť územím okresů má svoji územní působnost vymezena řada specializovaných orgánů státní správy (např. katastrální úřady, úřady práce, okresní správa sociálního zabezpečení, pozemkový úřad aj.) a toto členění je využíváno i Českým statistickým úřadem. Specifikou kraje v regionálním systému je fakt, že ve svém středu uzavírá hl. m. Prahu, jež je samostatným krajem. Středočeský kraj nemá své krajské město a správní centrum kraje není na území regionu. Kraj tvoří dohromady s hl. m. Prahou přirozenou aglomeraci propojenou ekonomicky, historicky a kulturně. Těsné prostorové vazby jsou patrné v dojížděcí za zaměstnáním a do škol, v organizaci veřejné dopravy atd.
- Největšími okresy Středočeského kraje co do rozlohy byly v roce 2004 okresy Benešov a Příbram. Nejmenší rozlohu měly oba metropolitní okresy Praha – západ a Praha – východ.
- Nejvyšší hustotu zalidnění vykazovaly v roce 2004 okresy Kladno a Praha – východ, nejméně lidnaté byly okresy Benešov a Rakovník.
- Sto a více obcí měly v roce 2004 okresy Mladá Boleslav (123), Příbram (120), Benešov (115), Kolín (100) a Kladno (100), nejméně obcí měl okres Mělník (70).
- Středočeský kraj je charakteristický výrazným zastoupením malých obcí do 2 000 obyvatel, které v roce 2004 tvořily více než 90 % všech obcí a žilo v nich více než 40 % obyvatel.
- V souladu s reformou veřejné správy byla k 31. 12. 2002 ukončena činnost okresních úřadů. Dne 1. 1. 2003 nabyl účinnosti zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Na území Středočeského kraje bylo vymezeno 26 obcí s rozšířenou působností (mapa č. 1 v textu a mapa č. 7 v příloze) a 55 obcí s pověřeným obecním úřadem (mapa č. 8 v příloze), které byly doposud stanoveny vyhláškou č. 349/2000 Sb. Na obce s rozšířenou působností byla přímo přenesena část působnosti okresních úřadů, obce s pověřeným obecním úřadem dále vykonávají část přenesené působnosti pro více obcí.

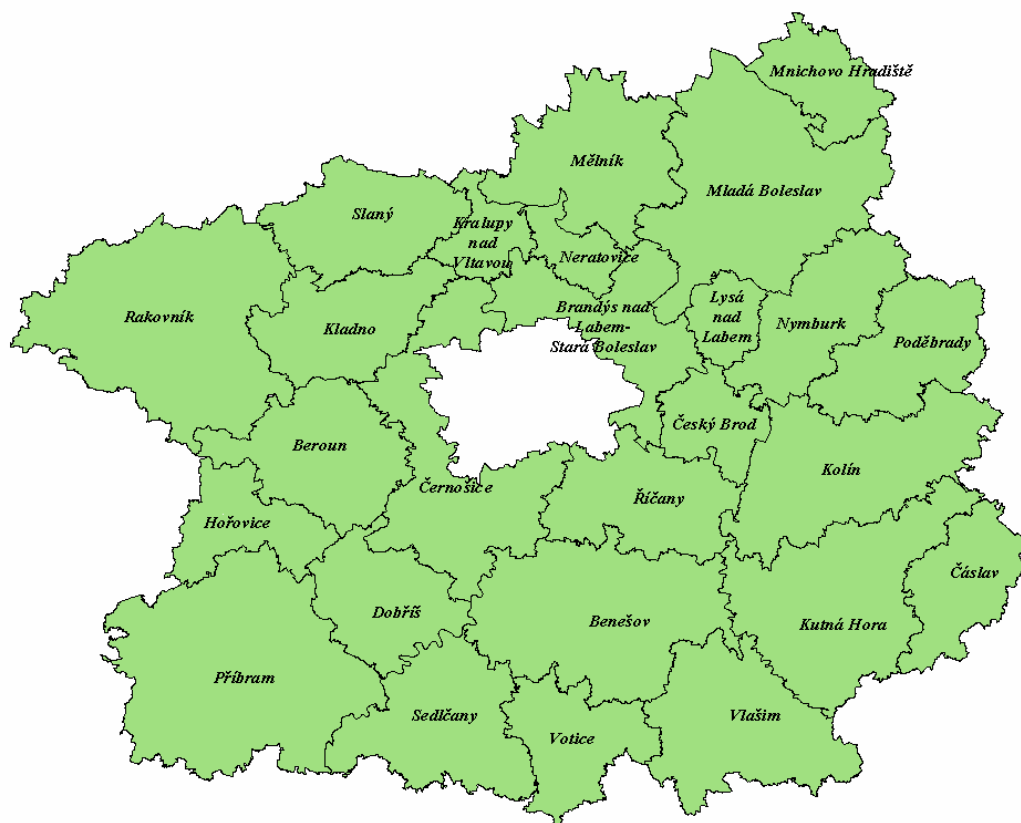
Obce s rozšířenou působností:

Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim, Votice

- Největší správní obvod obce s rozšířenou působností je Příbram, zabírá 8 % rozlohy Středočeského kraje.
- Nejmenší správní obvod obce s rozšířenou působností jsou Neratovice (1 % rozlohy Středočeského kraje).

Vybrané údaje podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností jsou obsaženy v tabulce č. 7 v příloze.

Mapa č. 1: Administrativní rozdělení Středočeského kraje podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Zdroj: ČSÚ, 2003

Obce s pověřeným obecním úřadem:

Bělá pod Bezdězem, Benátky nad Jizerou, Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Březnice, Čáslav, Čelákovice, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Hostivice, Jesenice (okres Praha – západ), Jesenice (okres Rakovník), Jílové u Prahy, Kamenice, Kladno, Kolín, Kostelec nad Černými lesy, Kouřim, Kralupy nad Vltavou, Křivoklát, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Městec Králové, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Mníšek pod Brdy, Mšeno, Neratovice, Nové Strašecí, Nymburk, Odolena Voda, Pečky, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Roztoky, Rožmitál pod Třemšínem, Říčany, Sadská, Sázava, Sedlčany, Slaný, Týnec nad Labem, Týnec nad Sázavou, Uhlířské Janovice, Unhošť, Úvaly, Velvary, Vlašim, Votice, Zruč nad Sázavou.

- Největší správní obvod POÚ je Mladá Boleslav (59 582 ha).
- Nejmenší správní obvod POÚ je Kamenice (4 132 ha).

Vybrané údaje podle správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem ve Středočeském kraji jsou obsaženy v tabulce č. 8 v příloze.

1.2.1.B Mikroregiony

- Vznik mikroregionů může být jedním z nástrojů pro společné prosazování zájmů a záměrů venkovských obcí. Spolupráce mezi obcemi se uskutečňuje na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí

(podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích) nebo zakládáním právnických osob podle obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi. Převážná většina evidovaných mikroregionů má právní formu svazku obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Do mikroregionů se zapojuje stále větší počet obcí. Hlavním cílem je dosažení žádoucích změn ve všech obcích určitého prostoru, což je pozitivní trend probíhající ve venkovském prostoru.

- Na území Středočeského kraje bylo k 30. 6. 2005 evidováno celkem 234 subjektů, z toho 134 svazků obcí (DSO), dále 35 sdružení obcí, které vznikly před účinností zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, a dosud nebyly transformovány na svazky obcí dle citovaného zákona, a dále celkem 65 zájmových sdružení právnických osob, jejichž zakladateli a členy jsou další právnické osoby.
- Nejvíce mikroregionů ve Středočeském kraji k 30. 9. 2005 bylo složeno z 6–10 obcí (cca 45 %). Velký počet mikroregionů (cca 26 %) vznikl spojením pouhých 2–5 obcí. Méně již bylo mikroregionů s 11–15 obcemi (cca 21 %), podíl mikroregionů sdružujících 16 a více obcí byl přibližně 8 %.
- Na úrovni mikroregionů dochází ve velké míře ke zpracovávání strategických dokumentů, které formulují strategii rozvoje daného území. Tento dokument umožňuje mikroregionům vytvoření analýzy svého území a vytyčení důležitých oblastí, na které by se mikroregion měl zaměřit. Zpracovaná strategie rozvoje představuje často jednu z podmínek pro podání žádosti o dotaci ze státního a krajského rozpočtu a čerpání finančních prostředků z EU.

1.2.2 Hlavní ukazatele dynamiky sociálního a ekonomického vývoje kraje

A. Produkční základna a ekonomický rozvoj

- Po hospodářské stránce lze Středočeský kraj charakterizovat jako průmyslově-zemědělský s velkým vlivem hl. m. Prahy v jeho středu. Z ekonomického hlediska jsou nejvýznamnější čtyři tzv. jádrové oblasti. Je to oblast v širším soutoku Labe s Vltavou (chemické továrny – Kaučuk, a.s., v Kralupech nad Vltavou a Spolana Neratovice; elektrárna Mělník v Horních Počaplech). Druhou oblastí je Kladensko, jehož význam po roce 1989 dočasně poklesl zastavením těžby uhlí a omezením hutní výroby. Nyní však dochází k pozitivní změně struktury zdejšího průmyslu a příchodu nových zahraničních investorů. Podnikem světové úrovně je bezpochyby ŠKODA AUTO a.s. Mladá Boleslav, která představuje třetí jádrovou oblast. Čtvrté ekonomické centrum se vytvořilo na Kolínsku.
- Ekonomický rozvoj Středočeského kraje i celé ČR je ovlivňován několika aspekty. Obecně dochází k negativnímu jevu stárnutí populace, přirozený přírůstek vykazuje dlouhodobě záporné hodnoty. Přesto dochází ve Středočeském kraji, díky vysoké migraci do regionu, k nárůstu počtu obyvatel. Stejně tak dochází k nárůstu počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva. Stálý růst, nejen v oblasti mezd, ale i celkového rozvoje, vykazují největší podniky zpracovatelského průmyslu. Většinu průmyslových podniků kontrolují zahraniční firmy, které mají lepší finanční zázemí i odbyt. K rozvoji v této oblasti také přispívá příliv zavedených podniků, které zaplňují místa na trhu po zbankrotovaných firmách. Nejvýznamnějším odvětvím je výroba motorových vozidel. Mezi klíčová odvětví patří také výroba potravin. Pro rozvoj všech odvětví je důležitá konkurenceschopnost domácích firem, protože liberalizace trhu umožní masivní dovoz levného zboží zejména z Číny. V důsledku toho může v některých firmách docházet ke snižování počtu zaměstnanců, případně i k tomu, že řada výrobců trh opustí. Výrobcům budou vzrůstat náklady také kvůli náročnější legislativě EU a rostoucím cenám energií. Podniky vlastněné nadnárodními koncerny se pravděpodobně na trhu udrží i přes rostoucí cenu práce. Menší podniky mohou najít uplatnění v obsazení mezer na trhu především v oblastech s tradiční produkcí. Svá postavení posilují odvětví s velkým růstem tržeb, nejvíce je to patrné ve výrobě elektrických strojů a zařízení.
- V regionu je v porovnání s celou republikou vysoký počet ekonomicky aktivních obyvatel, kteří do zaměstnání dojíždí do jiné obce, než ve které bydlí. Vyšší dojíždka je ovlivněna jednak vysokým procentem „malých“ obcí v kraji, jednak možností dojíždět za lepším pracovním uplatněním i vyššími výděly do hlavního města, případně okresu Mladá Boleslav, který má jako jediný z okresů Středočeského kraje kladné saldo dojíždky za prací.

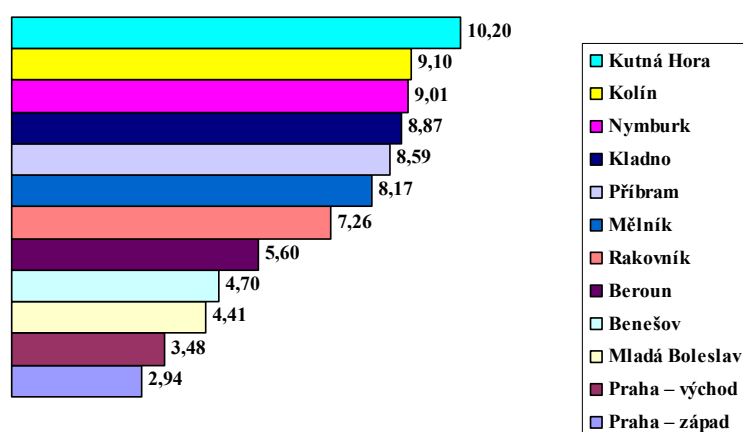
A.1 Struktura ekonomické základny

- Ke konci 1. pololetí 2005 měl Středočeský kraj 1 150 040 obyvatel (dle údajů zveřejněných na internetových stránkách Českého statistického úřadu). Celkový počet ekonomicky aktivních obyvatel Středočeského kraje je k dispozici pouze z oficiální statistiky SLDB z 1. 3. 2001 a tato hodnota činí 584 628

obyvatel. Srovnání okresů dle procentuálního podílu ekonomicky aktivních obyvatel pracujících v jednotlivých sektorech vychází taktéž z nejaktuálnějších dostupných údajů, tj. z SLDB v roce 2001, a je uvedeno v tabulce č. 9 v příloze.

- V roce 2004 bylo podle výsledků VŠPS (Výběrové šetření pracovních sil dle metodiky ILO), shrnutých v tabulce č. 10 v příloze, ve Středočeském kraji 547,2 tis. zaměstnaných v NH. Z toho přibližně 4,7 % bylo pracujících v zemědělství, což staví Středočeský kraj lehce nad průměrnou hodnotu ČR, která činila 4,3 %. Nejvyšší hodnoty dosáhl kraj Vysočina (10,4 %), nejnižší procento pracujících v zemědělství je, kromě hl. m. Prahy (0,4 %), v Ústeckém kraji (2,2 %). V průmyslu (včetně stavebnictví) pracovalo v roce 2004 ve Středočeském kraji 37 % obyvatel zaměstnaných v NH – tato hodnota byla jen lehce pod republikovým průměrem 39,2 %, ale tento průměr je výrazně ovlivněn nízkým procentem obyvatel hl. m. Prahy zaměstnaných v průmyslu (20,6 %). S výjimkou hl. m. Prahy má totiž Středočeský kraj vůbec nejnižší hodnotu odvětvové zaměstnanosti v průmyslu v mezikrajovém srovnání. Nejprůmyslovějším krajem dle odvětvové zaměstnanosti byl Liberecký kraj (51,7 %). V sektoru služeb je republikový průměr podílu zaměstnaných v NH 56,5 % taktéž velmi ovlivněn hl. m. Prahou (79 %). Nad tímto průměrem zůstává pouze kraj Ústecký (59,3 %) a také kraj Středočeský (58,3 %). Nejnižší odvětvovou zaměstnanost ve službách má Liberecký kraj (44,8 %).
- Přehled zaměstnanosti podle odvětví v nižší územní struktuře je k dispozici pouze z výsledků SLDB, proto se níže uvedené údaje vztahují k datu sčítání 1. 3. 2001. Průměrné krajské hodnoty SLDB činily: zemědělství 4,9 %, průmysl a stavebnictví 36,7 %, služby a ostatní 58,5 %. K výrazně zemědělským okresům patřily Kutná Hora (8,5 %), Benešov (8,2 %) a Rakovník (7,9 %), nejnižší podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva pracujícího v zemědělství měly okresy Kladno (2,3 %), Praha – východ (2,7 %) a Praha – západ (2,9 %). Poslední tři jmenované okresy měly také nejnižší podíl pracujících v průmyslu a stavebnictví (Kladno 30,8 %, Praha – východ 31,3 %, Praha – západ 29,5 %). Jednoznačně nejprůmyslovějším okresem kraje byl okres Mladá Boleslav s podílem 49,5 % ekonomicky aktivního obyvatelstva (včetně stavebnictví).
- Z údajů o průměrném evidenčním počtu zaměstnanců (fyzické osoby) za rok 2004, které uvádí tabulka č. 11 v příloze, je patrné, že nejvýraznější nárůst počtu zaměstnaných oproti roku 2003 zaznamenaly obory peněžnictví a pojišťovnictví (o 19,3 %) a dále obchodu a oprav motorových vozidel a spotřebního zboží (o 10,8 %). Úbytek zaměstnaných byl výrazný v oblasti dobývání nerostných surovin, a to o 84,5 %. Také poklesl počet zaměstnaných činných v oblasti nemovitostí, pronájmu movitostí, služeb pro podniky a výzkumu a vývoje (o 9,5 %).
- Registrovaná míra nezaměstnanosti má od roku 2003 klesající tendenci, k 31. 5. 2005 činila 6,0 %. Srovnání míry nezaměstnanosti v jednotlivých okresech v roce 2004 znázorňuje graf č. 1. K 31. 5. 2005 evidovaly úřady práce Středočeského kraje celkem 39 226 uchazečů o zaměstnání. Ke konci května 2005 registrovaly úřady práce 21 557 žen, což tvoří 55,0 % z celkového počtu nezaměstnaných, a 5 952 občanů se zdravotním postižením, což odpovídá 15,2 % z celkového počtu nezaměstnaných. K 31. 5. 2005 bylo úřady práce Středočeského kraje registrováno 2 458 absolventů škol všech stupňů vzdělání a mladistvých, což je o 1 160 méně než ve stejném období roku 2004. Na celkové nezaměstnanosti se tak podílejí 6,3 procenty. Úřady práce evidovaly k 31. 5. 2005 celkem 7 246 volných pracovních míst. Je to o 1 463 volných pracovních míst více než v květnu 2004. Na jedno volné pracovní místo v současné době připadá v průměru 5 uchazečů, z toho nejvíce v okresech Kladno (14), Kutná Hora (11) a Příbram (9).

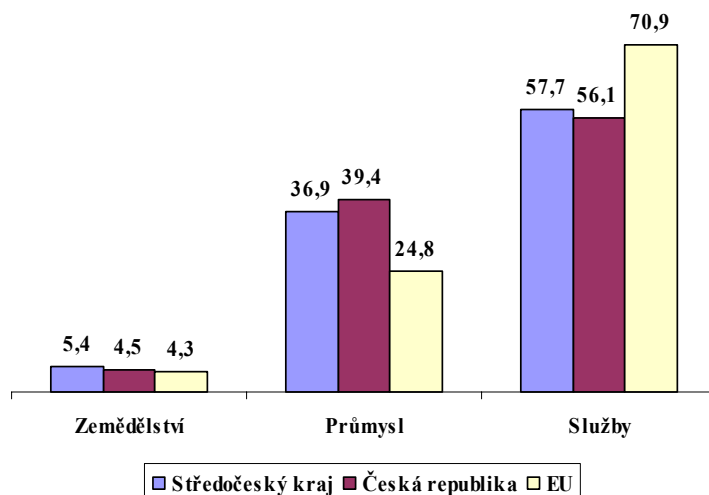
Graf č. 1: Registrovaná míra nezaměstnanosti v okresech Středočeského kraje (k 31. 12. 2004)

Zdroj: MPSV, ČSÚ – časové řady

- V porovnání s členskými zeměmi EU byl v roce 2003 v České republice i ve Středočeském kraji výrazně nižší podíl zaměstnaných ve službách (kraj 57,7 %, ČR 56,1 %, EU 70,9 %). Jak ukazuje graf č. 2, Středočeský kraj měl oproti ČR a EU vyšší podíl zaměstnaných v zemědělství. Procento zaměstnaných v průmyslu (včetně stavebnictví) bylo v kraji jen o málo nižší než v ČR. Mezi hlavní průmyslové obory Středočeského kraje patří strojírenství, chemie a potravinářství. Na ústupu jsou obory jako ocelářství a kožedělný průmysl.

Graf č. 2: Zaměstnaní podle odvětví (v %) k 31. 12. 2003

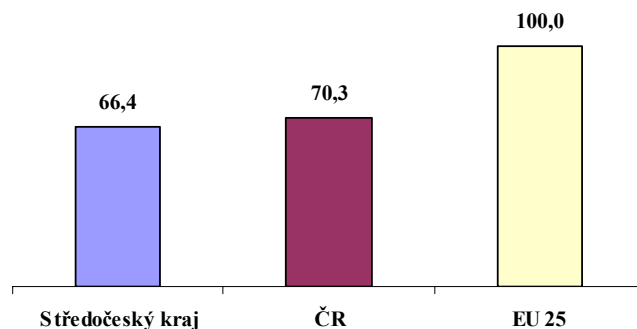

Poznámka: Průmysl (včetně stavebnictví)

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka ČR 2004 a Středočeského kraje 2004; Eurostat 2004

- V hodnocení ekonomické výnosnosti dle HDP na jednoho obyvatele vykazoval Středočeský kraj za rok 2004 hodnotu 253 912 Kč, což byla částka tvořící 93,6 % celorepublikového průměru. Tento průměr je ale značně ovlivněn hodnotou HDP na jednoho obyvatele, kterou vykazuje hl. m. Praha (více než dvojnásobek). V mezikrajovém srovnání (kromě hl. m. Prahy) byl Středočeský kraj na druhém místě hned za krajem Jihomoravským. Na celkovém HDP České republiky se podílel Středočeský kraj v roce 2004 přibližně jednou desetinou (10,4 %). Hodnoty HDP podle krajů a jejich srovnání jsou znázorněny v tabulce č. 12 v příloze.
- Ze srovnání krajských hodnot HDP na jednoho obyvatele v PPS (jednotka pro měření kupní síly) s průměrem států Evropské unie EU 25 (graf č. 3) je jasně patrné, že Středočeský kraj (podobně jako většina ostatních krajů ČR) v roce 2004 za průměrem EU 25 stále výrazně zaostával. Hodnota HDP na 1 obyvatele 14 802 PPS tvořila pouze 66,4 % ekvivalentní hodnoty pro průměr EU 25.
- Srovnání s EU 25 dle míry inflace, jakožto jednoho ze základních ekonomických ukazatelů, které udávají v jakém stavu se nachází ekonomická situace, je k dispozici pouze v celorepublikové hodnotě, neboť statistické údaje o míře inflace pro jednotlivé kraje nejsou k dispozici. V roce 2004 byla hodnota míry inflace v ČR stanovena na 2,8 %.

Graf č. 3: HDP na 1 obyvatele v PPS, EU25 = 100 (rok 2004)

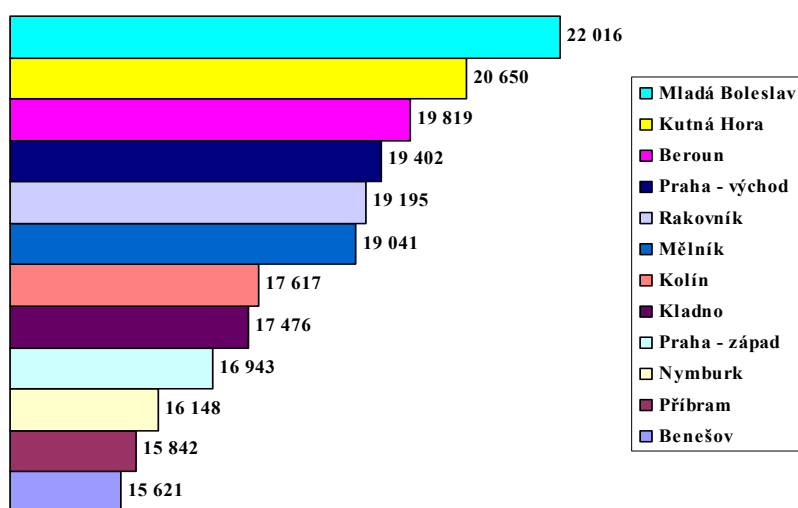
Poznámka: PPS = jednotka pro měření kupní síly

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005, Eurostat 2005

A.2 Průmysl

- Na území Středočeského kraje se nachází několik oblastí s dlouholetou průmyslovou tradicí. Orientace průmyslových odvětví se změnila ve prospěch zpracovatelských oborů, na úkor těžby nerostných surovin, jež byla dříve typická pro okresy Kladno a Příbram. K 31. 12. 2004 měl Středočeský kraj podíl ekonomických subjektů působících v odvětví průmyslu 13,9 %, což je mírně nadprůměrný stav v porovnání s republikovým průměrem, který činil 13,1 %. Mezi nejrozvinutější odvětví patří strojírenství, zejména automobilový průmysl, a to díky koncernu ŠKODA AUTO a.s. a nově také díky Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech, s.r.o. (TPCA) – továrně na výrobu osobních automobilů, oficiálně otevřené 31. 5. 2005 v okrese Kolín. Na tyto společnosti je napojena celá řada dalších subdodavatelů. Další významné firmy působí v průmyslu chemickém, potravinářském, polygrafickém, keramickém a sklářském. Výrazný útlum zaznamenaly oblasti ocelářství a kožedělného průmyslu.
- Ke srovnání okresů Středočeského kraje dle ekonomicky aktivních obyvatel pracujících v odvětví průmyslu je možné vycházet pouze ze statistiky SLDB z 1. 3. 2001, ze které je zřejmé, že nejprůmyslovějším okresem kraje byl okres Mladá Boleslav (tato charakteristika platí již dlouhodobě) s 44 % obyvatel. Naopak nejmenší podíl ekonomicky aktivních obyvatel v odvětví průmyslu měly k 1. 3. 2001 oba metropolitní okresy Praha – západ (19 %) a Praha – východ (22,3 %).
- Okresy s největším počtem průmyslových podniků s dvaceti a více zaměstnanci ve Středočeském kraji za rok 2004 byly Příbram (99), Kladno (97) a Kolín (88).
- Průměrná hrubá měsíční mzda za rok 2004 v průmyslu činila ve Středočeském kraji 19 149 Kč. Nejvyšší (graf č. 4) byla v okrese Mladá Boleslav (22 016 Kč), nejnižší v okrese Benešov (15 621 Kč). Ze statistiky o průměrném evidenčním počtu zaměstnanců v roce 2004, jak ukazuje tabulka č. 11 v příloze, vyplývá pokles počtu fyzických osob pracujících v průmyslu oproti roku 2003, nejvýrazněji v odvětví dobývání nerostných surovin (o 85,5 %).
- Dle statistiky vybraných ukazatelů v průmyslu za rok 2004, uvedených v tabulce č. 13 v příloze, vykazoval okres Mladá Boleslav jednoznačně nejvyšší tržby na 1 podnik (sledovány podniky s počtem pracovníků 20 a více se sídlem na území kraje), zejména díky koncernu ŠKODA AUTO a.s. Tato částka činila 2,56 mld. Kč, dalšími v pořadí byly okresy Praha – západ (0,5 mld.) a Rakovník (0,42 mld.), nejnižší tržby zaznamenaly okresy Nymburk (0,14 mld. Kč) a Příbram (0,15 mld. Kč). Okres Mladá Boleslav vykazoval dle této statistiky také nejvyšší počet zaměstnanců na jeden podnik (přesně 469), nejen v rámci kraje, ale i v celé republice.

Graf č. 4: Průměrná hrubá měsíční mzda v Kč v průmyslových podnicích s 20 a více pracovníky se sídlem na území kraje (rok 2004, fyzické osoby)

Zdroj: ČSÚ – časové řady

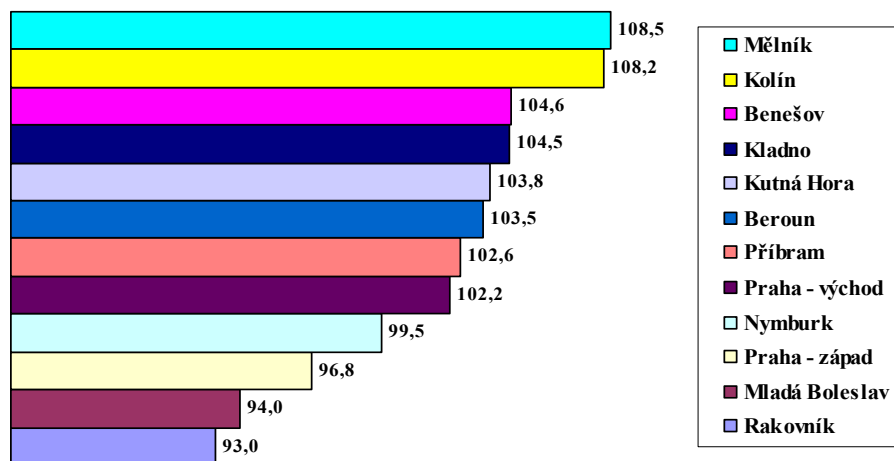
A.3 Stavebnictví

- Středočeský kraj byl v roce 2004 krajem s nejvyšším počtem dokončených bytů na 1 000 obyvatel (5,39), a to zejména díky metropolitním okresům Praha – východ (16,64) a Praha – západ (17,36). Bytová výstavba

v periferních oblastech kraje byla obdobná jako republikový průměr (3,16), naopak v okolí hl. m. Prahy probíhá v posledním desetiletí masivní výstavba především rodinných domků. Podíl rodinných domů z celkového počtu trvale obydlených domů činil podle výsledků SLDB z roku 2001 ve Středočeském kraji 91,3 %, zatímco v České republice to bylo 86,3 %.

- Ve Středočeském kraji vzrostla v roce 2004 produktivita práce ve stavebnictví (index 2004/2003 = 102,8), přesto byl tento nárůst mírnější, než byl celorepublikový průměr (index 2004/2003 = 106,0). Nejvyšší nárůst produktivity ve stavebnictví v roce 2004 (dle indexu 2004/2003) byl zaznamenán v okresech Mělník (108,5) a Kolín (108,2), pokles naopak zaznamenaly okresy Rakovník (93,0) a Mladá Boleslav (94,0). Index 2004/2003 produktivity práce ve stavebnictví všech okresů Středočeského kraje znázorňuje graf č. 5 a vybrané údaje o stavebnictví za rok 2004 jsou shrnuty v tabulce č. 14 v příloze.

Graf č. 5: Změna produktivity práce ze základní stavební výroby – index 2004/2003
Podniky s 20 a více zaměstnanci a se sídlem ve Středočeském kraji

Zdroj: ČSÚ – Statistický bulletin Středočeský kraj za rok 2004

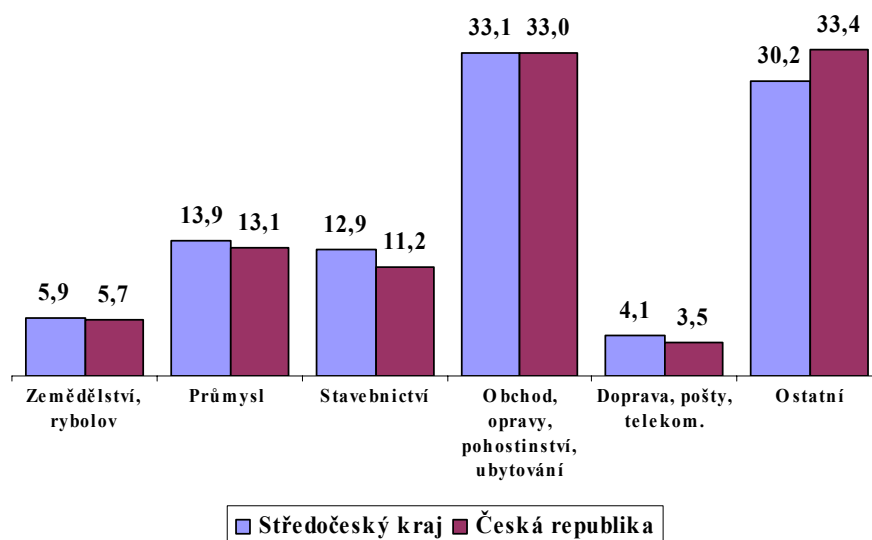
- V 1. pololetí roku 2005 bylo ve Středočeském kraji v oblasti stavebnictví evidováno 209 podniků se sídlem na území kraje a s 20 a více zaměstnanci. V těchto podnicích působilo celkem 10 884 pracovníků.
- K 30. 6. 2005 byl zaznamenán nárůst objemu stavebních prací podle dodavatelských smluv v běžných cenách ve stavebních firmách s 20 a více zaměstnanci se sídlem v kraji oproti stejnému období předchozího roku o 23,7 %.
- Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců ve stavebních podnicích s 20 a více zaměstnanci pro rok 2004 činila 16 493 Kč, což znamenalo nárůst o 6,1 % oproti roku 2003. Přesto tato hodnota tvořila pouze 91 % republikového průměru. V porovnání okresů na tom byly co do průměrné hrubé měsíční mzdy za rok 2004 nejlépe okresy Nymburk (18 308 Kč) a Kolín (17 777 Kč), nejnižší průměrné výdělky zaznamenal okres Mělník (14 627 Kč).

A.4 Podpora a rozvoj podnikání

- V regionu je v porovnání s celou republikou vysoký počet ekonomicky aktivních obyvatel, kteří do zaměstnání dojíždí do jiné obce, než ve které bydlí. Vyšší dojíždka je ovlivněna jednak vysokým procentem „malých“ obcí v kraji, jednak možností dojíždět za lepším pracovním uplatněním i vyššími výdělky do hlavního města, případně okresu Mladá Boleslav, který má jako jediný z okresů Středočeského kraje kladné saldo dojíždky za prací.
- Struktura ekonomických subjektů ve Středočeském kraji v roce 2004 vypovídala o stavu podnikání v jednotlivých okresech i celém kraji. Ze statistiky k 31. 12. 2004, uvedené v tabulkách č. 15 a 16 v příloze, vyplývá, že krajské podíly subjektů působících v odvětví zemědělství (5,9 %), průmyslu (13,9 %) a stavebnictví (12,9 %) byly o něco vyšší než odpovídající celorepublikové průměry (zemědělství 5,7 %, průmysl 13,1 %, stavebnictví 11,2 %). Naopak nižší podíl subjektů působil v oblasti služeb a ostatních činnostech – 67,3 % oproti republikové hodnotě 69,9 %.
- Porovnání procentuálního zastoupení ekonomických subjektů podle odvětví ve Středočeském kraji a České republice k 31. 12. 2004 ukazuje graf č. 6. Z grafu je patrné, že zastoupení ekonomických subjektů podle odvětví se ve Středočeském kraji příliš nelišilo od procentuálního zastoupení v ČR.

- Nejvyšší podíl ekonomických subjektů v zemědělství v roce 2004 vykazovaly okresy Rakovník (8,7 %), Benešov (8,3 %) a Kutná Hora (8,0 %), naopak nejnižší podíl byl zaznamenán v okresech Praha – západ (3,3 %), Praha – východ (3,5 %) a Kladno (3,7 %). Nejvíce zemědělských subjektů bylo evidováno v okrese Příbram (1 942), nejméně pak v okrese Praha – západ (861).
- Okresy s největším podílem ekonomických subjektů činných v průmyslu byly k 31. 12. 2004 Kutná Hora (16 %) a Benešov (15,5 %), nejmenší podíl byl evidován v okresech Kladno (12,3 %) a Mladá Boleslav (12,4 %). V absolutních hodnotách vedl ve Středočeském kraji okres Příbram (3 736 subjektů), na posledním místě byl okres Rakovník (1 493 subjektů).
- Ve stavebnictví měly největší podíl evidovaných ekonomických subjektů pro rok 2004 okresy Benešov (14,7 %), Kolín a Kutná Hora (oba 14,5 %), nejmenší podíl vykazoval okres Rakovník (11,2 %) a Praha – západ (11,4 %). Celkově nejvyšší počet registrovaných subjektů ve stavebnictví byl evidován v okrese Kladno (3 723), nejméně subjektů bylo v okrese Rakovník (1 273).
- V sektoru služeb byl evidován největší podíl ekonomických subjektů v okresech Praha – západ a Mladá Boleslav (oba 71,7 %), dále pak Praha – východ a Kladno (71,6 %), procentuálně nejnižší podíl byl zaznamenán v okresech Benešov a Kutná Hora (oba 61,5 %). V celkovém počtu evidovaných subjektů vede okres Kladno (21 378), nejméně subjektů bylo v okrese Rakovník (7 597).
- Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ve Středočeském kraji stanovená podnikovou metodou byla 17 706 Kč, což je jen o málo nižší než celorepublikový průměr (18 035 Kč). Vyšší průměrná hrubá mzda v porovnání s průměrem kraje i republiky byla dlouhodobě v okrese Mladá Boleslav (20 136 Kč) a s určitým odstupem i v okresech Praha – západ (18 869 Kč), Praha – východ (18 692 Kč) a nově i Beroun (18 376 Kč).

Graf č. 6: Zastoupení ekonomických subjektů ve Středočeském kraji a České republice podle odvětví v % (k 31. 12. 2004)

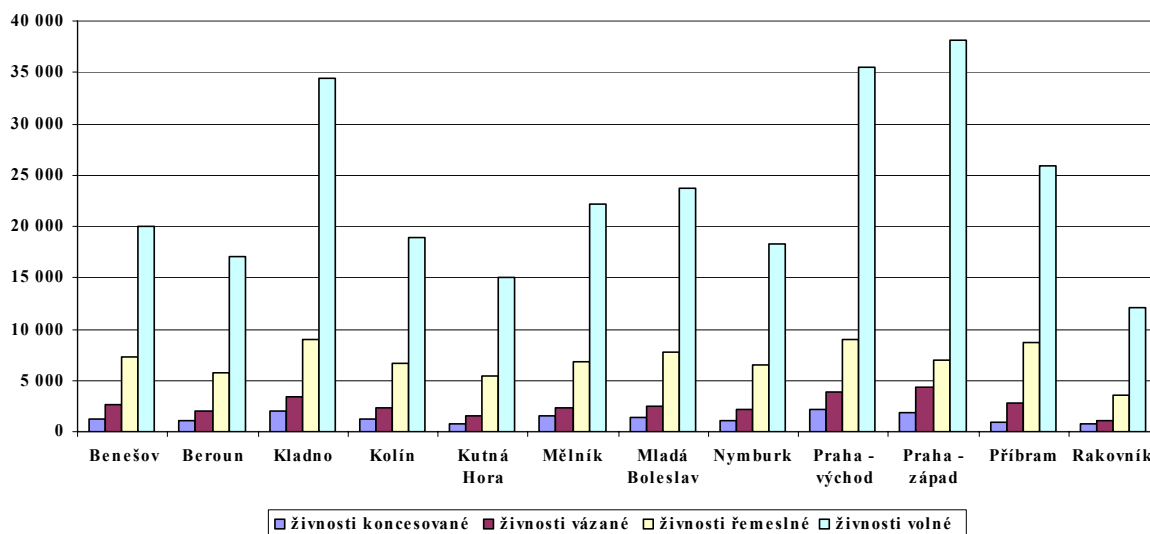
Zdroj: ČSÚ – Statistický bulletin Středočeský kraj 2004

A.5 Živnostenské podnikání

- Na území Středočeského kraje k 30. 9. 2005 působilo 26 obecních živnostenských úřadů, které vykonávají, jako odbory městských úřadů nebo magistrátů, státní správu na úseku živnostenského podnikání. Počet obyvatel žijících v obvodu jejich působnosti byl rozdílný, v roce 2005 kolísal od necelých 12 000 obyvatel v obvodu obecního živnostenského úřadu Votice až k téměř 115 000 obyvatel v obvodu obecního živnostenského úřadu Kladno. Stejně tak byl rozdílný i počet podnikatelů, který se pohyboval od 2 000 v obvodu Votice po 26 500 v obvodu Černošice.
- Živnosti provozované podnikateli dělí živnostenský zákon na koncesované a ohlašovací, které se dále dělí na volné, řemeslné a vázané. Zastoupení jednotlivých druhů živností ve Středočeském kraji odpovídá s nepatrnými odchylkami celorepublikovým údajům. Z 412 223 platných živnostenských oprávnění je 16 364 pro živnosti koncesované, 31 012 pro vázané, 83 678 pro živnosti řemeslné a 281 169 pro volné.

- K 30. 9. 2005 bylo ve Středočeském kraji evidováno 330 978 živnostenských oprávnění pro fyzické osoby a 81 245 živnostenských oprávnění pro právnické osoby. V grafu č. 7 je znázorněn počet živnostenských oprávnění podle typu živností v okresech Středočeského kraje.

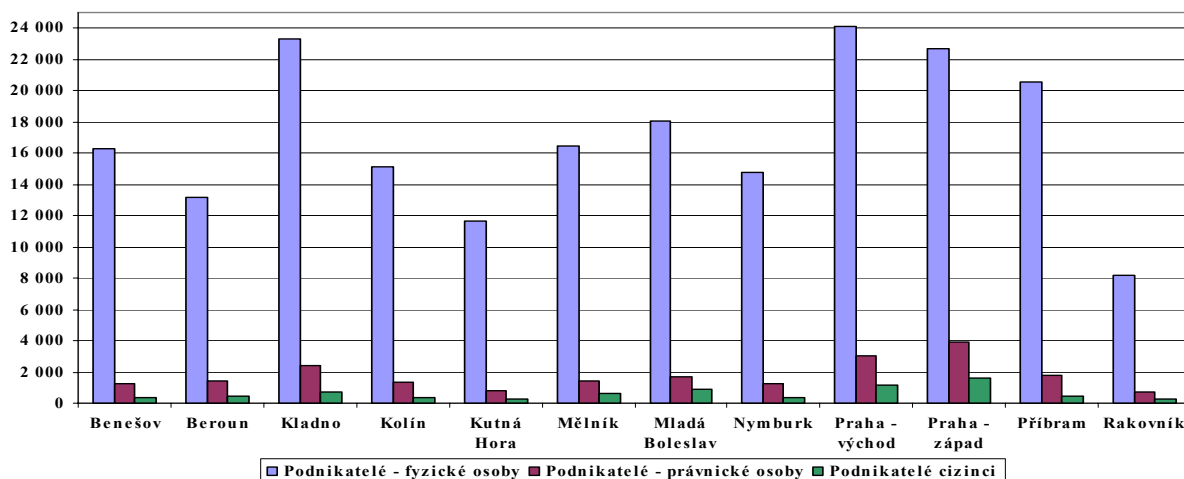
Graf č. 7: Živnostenská oprávnění podle typu živností v okresech Středočeského kraje k 30. 9. 2005

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Odbor živností, 2005

- Evidovaný počet živností k 30. 9. 2005 byl ve Středočeském kraji 412 223. Porovnáním 225 387 podnikatelů a 412 223 jimi provozovaných živností vychází 1,83 živnosti na jednoho podnikatele, což je údaj shodný s republikovým průměrem. Vybrané údaje o živnostenském podnikání shrnuje tabulka č. 17 v příloze.
- Největší podíl živnostenských oprávnění na 1 000 obyvatel za rok 2005 byl evidován v okresech Praha – západ (544) a Praha – východ (481), nejméně jich bylo v okrese Rakovník (321).
- Podnikatelů podnikajících v souladu se živnostenským zákonem (dále jen podnikatel) ve Středočeském kraji k 30. 9. 2005 bylo 225 387. K objektivnímu porovnání zastoupení podnikatelů mezi obyvatelstvem slouží údaj o počtu podnikatelů na 1 000 obyvatel, který ke stejnému datu činil 196.
- Z celkového počtu 225 387 podnikatelů bylo 204 352 fyzických osob a 21 035 právnických osob. Podnikatelů cizinců bylo k 30. 9. 2005 evidováno 7 448 (graf č. 8).

Graf č. 8: Počet podnikatelů v okresech Středočeského kraje k 30. 9. 2005

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Odbor živností, 2005

- Největší podíl podnikatelů na 1 000 obyvatel za rok 2005 byl evidován v okresech Praha – západ (282) a Praha – východ (258), což má v těchto okresech pozitivní vliv na míru nezaměstnanosti, nejméně jich bylo v okrese Rakovník (163).

A.6 Přímé zahraniční investice, investoři a investiční zóny

- Přímé zahraniční investice se vyskytují v mnoha firmách ve Středočeském kraji. Přehled vybraných zahraničních investorů a jejich českých partnerů k 30. 9. 2005 je uveden v tabulce č. 18. Podniky se zahraniční účastí jsou kvantitativně téměř rovnoměrně rozloženy po jednotlivých okresech. Zahraniční investoři považují za nejperspektivnější automobilový průmysl, strojírenství a logistiku. Největší podíl na zahraničních investicích do Středočeského kraje mají němečtí investoři, nejnovější investicí na zelené louce je společný podnik Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech, s.r.o. (TPCA) lokalizovaný v oblasti Kolín – Ovčáry, který je společným podnikem japonského a francouzského kapitálu.
- Ve Středočeském kraji však nejsou významné jen podniky se zahraniční účastí. V tabulce č. 19 je seřazeno 20 nejvýznamnějších společností působících na území kraje. Společnosti jsou seřazeny podle celkového obrátu v mil. Kč za rok 2003. Podkladem k tomuto srovnání byla publikace City Invest Czech 2005. Kromě ploch, které jsou již obsazeny a využívány k podnikatelským účelům, existuje na území Středočeského kraje ještě mnoho dalších rozvojových území. Rozvojová území by měla do regionů přilákat nové investory a zvýšit počet pracovních příležitostí. Obecní samosprávy mají především snahu získat zájemce z oblastí lehkého průmyslu, provozující výrobní činnost bez škodlivého vlivu na životní prostředí.
- Největším zahraničním investorem v kraji z hlediska počtu nabízených pracovních příležitostí je dlouhodobě koncern Volkswagen (ŠKODA AUTO a.s., Mladá Boleslav), zaměstnávající přes 20 000 pracovníků, dalším v pořadí je nově vzniklý komplex TPCA zahraničního investora Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech, s.r.o., nabízející 3 000 pracovních příležitostí, a dále firma Lasselsberger Holding International GmbH (RAKO a.s) s počtem zaměstnanců přesahujícím 1 300 osob.
- Bez započítání zaměstnanců firmy ŠKODA AUTO a.s. měly středočeské firmy se zahraničním vlastníkem v roce 2005 v průměru 405 zaměstnanců.
- Přehled vybraných investičních zón na území Středočeského kraje je uveden v tabulce č. 20. Zóny skýtají možnost realizace nových investic buďto do volných nebo do zčásti obsazených území. Procento obsazenosti území postupně narůstá. V důsledku nárůstu obsazenosti byla ze seznamu vypuštěna některá území (např. významná průmyslová zóna Kolín – Ovčáry). Nové investice mohou směřovat nejen do investičních zón na „zelené louce“, ale též do již v minulosti zastavěných a dnes ekonomicky nevyužitých, případně podvyužitých území (brownfields). Ve fázi přípravy je páteří komunikace v průmyslové zóně Kladno – východ. Příkladem připravovaného záměru spojeného se zlepšením dopravní obslužnosti investičních zón je i vybudování obchvatu Kralup nad Vltavou včetně mostu (jako projekt zlepšení dopravního napojení strategické průmyslové zóny Úžice – Kozomín).
- U lokality bývalého VVP Mladá je záměr připravit toto území pro využití jako letiště (osobní a CARGO letiště evropského významu) a pro další podnikatelské aktivity (technologický park a logistické centrum). Zastupitelstvo kraje souhlasilo dne 21. 12. 2004 s podáním žádosti na převod majetku ČR – někdejšího vojenského prostoru Mladá včetně bývalého letiště Boží Dar – na Středočeský kraj. Dále Zastupitelstvo kraje souhlasilo dne 18. 2. 2005 se žádostí na převod části území bývalého vojenského prostoru Ralsko, lokalita Vrchbělá, z ČR na Středočeský kraj. Vláda ČR svým usnesením č. 796 ze dne 22. 6. 2005 k záměru dokončení privatizace majetku organizační složky státu PRIVUM Lysá nad Labem v oblastech bývalých vojenských prostor Mladá a Ralsko uložila ministru pro místní rozvoj předložit Ministerstvu financí do 15. 1. 2006 zakladatelské privatizační projekty řešící majetek organizační složky státu PRIVUM navržený k privatizaci metodou bezúplatného převodu na kraje.
- Na území obce Zlatníky – Hodkovice je připravována výstavba vědeckotechnického parku a podnikatelského inkubátoru včetně navazující průmyslové zóny. V Nymburce je připravována realizace podnikatelského inkubátoru. Dalším ze záměrů je příprava podnikatelského inkubátoru v Novém Strašecí a centra rostlinných biotechnologií v Kladně.

B. Infrastruktura (dopravní, energetická, vodohospodářská, komunikační, bydlení)

Infrastrukturní ukazatele:

- dopravní infrastruktura: železniční doprava, silniční doprava, letecká doprava, vodní doprava, délka sítě, hustota, dopravní výkony
- dopravní obslužnost: nákladní doprava, doprava osob, služby, kvalita, cena
- energetická infrastruktura: zásobování elektrickou energií, zásobování plynem, zásobování teplem, využití netradičních energií
- vodní hospodářství: zásobování vodou, odkanalizování a čištění splaškových vod, odvádění dešťových vod

- telekomunikační a informační infrastruktura a služby, spoje
- rozvoj bydlení

B.1 Dopravní infrastruktura

- Veškeré dopravní systémy jsou ovlivněny faktem, že v centru regionu leží hl. m. Praha a přes území Středočeského kraje vedou historicky radiálně uspořádané hlavní tranzitní sítě. Středočeský kraj má kromě hl. m. Prahy nejhustší a nejpřetíženejší dopravní síť v republice. Ve Středočeském kraji chybí propojení významných středočeských měst po kvalitním regionálním okruhu (aglomerační a krajský okruh).
- Dopravní infrastruktura Středočeského kraje je výrazně ovlivněna dopravními problémy Prahy:
 - silná radiální dojíždka do Prahy
 - absence silničního okruhu kolem Prahy (SOKP)
 - integrovaná doprava rozvíjená zásadně z hlediska zájmu dojížděky do Prahy
 - nákladní doprava ovlivňovaná potřebami Prahy neúměrně zatěžuje silniční síť kraje
 - zastaralá a nedostatečně udržovaná silniční a železniční infrastruktura
 - absence tzv. „Nového spojení“ (v současné době ve výstavbě) a dalších staveb v centrální oblasti železničního uzlu Praha (ŽUP) limituje využití železniční dopravy, především příměstské
 - absence kolejového napojení letiště Praha – Ruzyně na železniční síť dálkové, ale i příměstské dopravy

B.1.1 Silniční doprava

- Silniční doprava ve Středočeském kraji využívá výhodné polohy kraje (z hlediska národní a mezinárodní tranzitní dopravy) a velké hustoty silniční sítě. V kraji je relativně kvalitní radiální síť komunikací, která zajišťuje dobré spojení většiny sídel Středočeského kraje s hlavním městem a ostatními krajskými centry ČR. Také se ale nedaří zefektivnit údržbu, zvrátit zaostávání silniční sítě za potřebami a standardem v zemích EU (Německo, Nizozemsko, Rakousko) a získat dostatečné finanční prostředky na odstranění vnitřního dluhu a dobudování silniční infrastruktury.
- Pro nezbytnou obnovu a modernizaci silniční sítě je třeba v maximální míře využít synergických účinků:
 - možnost využití ekonomické výkonnosti kraje k vytvoření finančních zdrojů
 - vícezdrojové financování (ze zdrojů obcí, státu, kraje a EU) při modernizaci silniční infrastruktury
 - účelné využívání finančních prostředků investovaných do obnovy silniční sítě komunikací nižšího řádu prostřednictvím obcí
 - využití zájmu investorů (průmyslové, komerční, skladovací zóny, bytová výstavba) k získání příspěvku na obnovu silniční sítě
- **Hlavní silniční tahy ve Středočeském kraji** – síť sestávající z mezinárodních¹ dálnic a rychlostních silnic:
 - D1 Praha – Brno (Slovensko, Rakousko, Maďarsko, Polsko)
 - D3 Praha – České Budějovice, křižovatka s II/155 a dále R3 (Rakousko)²
 - D5 Praha – Plzeň (SRN)
 - D8 Praha – Ústí nad Labem (SRN)²
 - D11 Praha – Poděbrady – Hradec Králové – Jaroměř a dále R11 (Polsko)²
 - R4 Praha – Příbram – Nová Hospoda, dále I/4 (Strakonice, SRN)
 - R6 Praha – Nové Strašecí – Karlovy Vary (Cheb, SRN)²
 - R7 Praha – Slaný – Louny, Chomutov, dále I/7 (SRN)²
 - R10 Praha – Turnov
 - Silniční okruh kolem Prahy R1²
- **Silniční okruh kolem Prahy R1** – v provozu jsou dvě souvislé části okruhu – na západě Prahy úsek Ruzyně – Slivenec (stavby 515, 516 a 517), kde se napojují D5, R7 a budoucí R6 na východě města úsek

¹ *Návrh rozvoje dopravních sítí v ČR do roku 2010 začleňuje do páteří silniční a dálniční sítě kandidátských zemí EU TINA (v budoucnu začleněná do transevropské sítě západní Evropy TEN) ve IV. koridoru Berlín – Praha – Bratislava – Budapešť dálnice D8, D1, D5 a do doplňkové sítě D11/R11, D3/R3, R6, R10; které se dotýkají území Středočeského kraje. Jednou z priorit návrhu je dobudování Pražského silničního okruhu.*

² *Tyto hlavní tahy nejsou zatím v plném rozsahu na území Středočeského kraje dobudovány.*

Satanice – Běchovice (stavba 510), které spojuje dálnice D11 a R10. Tyto dva úseky dohromady měří necelých 17 km. Celková délka okruhu bude 83 km, ovšem toto číslo se může ještě měnit v závislosti na výběru výsledné varianty (zejména stavby 518, 519 a 520). Chybějící úseky znamenají nejzávažnější dopravní závady Středočeského kraje.

- **Silnice I. třídy**
- **Aglomerační okruh kolem Prahy** – II/101 měl v roce 2005 charakter administrativně stanovené trasy po nevyhovujících silnicích (s výjimkou zcela krátkých úseků). Neplní tudíž svůj nesporný význam pro Středočeský kraj. Nejvýznamnější bude modernizace spojení Rudná (D5) – Kladno – Kralupy n. Vlt. – D8 – Neratovice – Brandýs n. L. (R10).
- **Krajský okruh** (propojení významných okresních center Mělník – Mladá Boleslav – Nymburk – Kolín – Benešov – Příbram – Rakovník – Mělník) v podstatě neexistuje a je kromě úseků silnic I/16 a I/18 tvořen velmi nekvalitními silnicemi nižších tříd.

B.1.2 Železniční doprava

- Železniční dopravu ve Středočeském kraji výrazně ovlivňuje vlastní Železniční uzel Praha (ŽUP). S výjimkou trati Mělník – Nymburk – Kolín (bývalý tzv. I. hlavní tah) jsou všechny ostatní významné tratě radiálního směru zaústěny do centrální oblasti ŽUP. Blízkost hlavního města Prahy má i své negativní stránky, ke kterým patří především tranzitní doprava. Plánované vysokorychlostní tratě budou kvůli svému nadregionálnímu i nadnárodnímu významu znamenat určitou zátěž pro středočeský region bez přímého významu pro jeho obsluhu. Jednou z priorit nadále zůstává modernizace tratě Praha – Kladno s připojením na letiště Praha – Ruzyně a rychlého železničního spoje Praha – Mladá Boleslav přes Lysou n. L. a území bývalého vojenského prostoru Mladá.

Osobní přeprava – dálková, regionální, příměstská, městská, místní

- Perspektiva dálkové osobní železniční dopravy je ovlivněna polohou České republiky uprostřed kontinentu, zajímavou zvláště pro tranzit v severojižním směru. Její rozsah bude v nejbližších letech nadále určován kromě požadavků trhu i stavem dopravní cesty. Dálková osobní doprava slouží ke spojení hl. m. Prahy s jinými metropolemi Evropy a příp. s jinými velkými sídly v České republice.
- Meziregionální osobní doprava slouží ke spojení mezi sousedními regiony. Základní výhledové přepravní proudy meziregionální osobní dopravy, vedoucí přes hl. m. Prahu a Středočeský kraj, mají jako cílová města Plzeň, Tábor, Jihlavu, Pardubice, Hradec Králové, Turnov, Českou Lípou, Ústí nad Labem, Louny a Žatec. Vysoká hustota regionálních tratí a jejich nízké využití a technická zanedbanost musí vést k uvážlivé a selektivní redukci nebo privatizaci.
- Místní osobní doprava slouží jako napáječe pro příměstskou dopravu. Ta vede po tratích místního významu i po tratích celostátního významu.

Nákladní přeprava – dálková, místní, ucelené vlaky, jednotlivé vozy, kombinovaná

- Přes území Středočeského kraje je a bude vedena dálková železniční nákladní doprava v mezinárodních i vnitrostátních relacích. Jedná se především o směry sever – jih (Děčín – Praha – České Budějovice) a východ – západ (Plzeň – Praha – Kolín). Tato tranzitní zátěž buď Železničním uzlem Praha prochází, nebo se jedná o zátěž, která je v Praze přerazena do jiných vlaků.
- Vlaky dálkových relací jsou sestavovány v určených vlakových stanicích. Takovými stanicemi jsou v rámci hl. m. Prahy a Středočeského kraje především Praha – Libeň a Nymburk. Jinou důležitou kategorií vlaků jsou přímé odesílatelské vlaky. Jedná se o jednosměrné přepravy, proto se většinou počítá se zpětnou jízdou prázdné soupravy do místa nakládky.
- V rámci hl. m. Prahy a Středočeského kraje existuje řada překladišť pro intermodální (kombinovanou, kontejnerovou) dopravu, konkrétně kontejnerové terminály Praha – Uhřetěves a terminál Mělník pro relaci železnice – voda – silnice. Z hlediska železniční dopravy přichází v úvahu i výstavba distribučních a skladových center. Společným znakem navrhovaných lokalit má být kromě dobrého napojení na silniční síť také možnost bezproblémového napojení na železnici.
- **Hlavní železniční tahy ve Středočeském kraji** vedou v modernizovaných koridorech, které navazují na strukturu mezinárodních koridorů a spojují republiku se sousedními zeměmi. V současnosti probíhá jejich modernizace a optimalizace. Středočeským krajem procházejí tři ze čtyř železničních koridorů (I., III. a IV.).

I. koridor (Německo – Děčín – Ústí nad Labem – Praha – Česká Třebová – Brno – Břeclav – Rakousko)

- dokončené úseky ve Středočeském kraji (rok 2005):
 - Hněvice – Vraňany – Kralupy nad Vltavou – Praha-Bubeneč
 - železniční stanice Poříčany
 - Poříčany – Kolín – Záboří nad Labem – Přelouč
- připravované úseky ve Středočeském kraji:
 - Praha-Běchovice – Úvaly (modernizace)

III. koridor (Německo – Cheb – Plzeň – Praha – Olomouc – Ostrava – Slovensko)

- vedení ve Středočeském kraji je shodné s I. koridorem (úsek Praha – Česká Třebová).

IV. koridor (Německo – Ústí nad Labem – Praha – České Budějovice – Rakousko)

- dokončené úseky ve Středočeském kraji – vedení shodné s I. koridorem (úsek Ústí nad Labem – Praha)
- rozestavěné úseky ve Středočeském kraji:
 - Praha-Hostivař – Strančice (optimalizace)
- připravované úseky ve Středočeském kraji:
 - Strančice – Benešov u Prahy (optimalizace)
 - Benešov u Prahy – Votice (modernizace)
 - Votice – Sudoměřice u Tábora (modernizace)

Dalšími hlavními železničními tahy procházejícími Středočeským krajem jsou:

- E61: (státní hranice Německo – Děčín) – Mělník – Nymburk – Kolín – Čáslav – (Brno – Břeclav – státní hranice Rakousko/státní hranice Slovensko)
- C65: (Frýdlant v Čechách/státní hranice Polsko) – Turnov – Mnichovo Hradiště – Mladá Boleslav – (Praha)

B.1.3 Letecká doprava

- Na území Středočeského kraje (mimo území hl. m. Prahy) se nachází, případně do něj svým provozem výrazně zasahuje, celkem 17 civilních letišť (z toho jedno dočasně mimo provoz), 6 heliportů, jedno vojenské letiště v provozu a jedno bývalé vojenské letiště Boží Dar mimo provoz.
- Zastupitelstvo Středočeského kraje dne 10. 9. 2004 souhlasilo s podáním žádosti o převod letiště Benešov na Středočeský kraj a dne 21. 12. 2004 souhlasilo s podáním žádosti na převod majetku ČR – někdejšího vojenského prostoru Mladá, včetně bývalého letiště Boží Dar – na Středočeský kraj.
- Letecká doprava je koncentrována na následujících letištích:
 - **Praha – Ruzyně** (veřejné mezinárodní letiště) má dominantní postavení mezi letišti v ČR a zajišťuje přes 94 % celkových výkonů v osobní přepravě a přes 84 % v nákladní letecké přepravě. Kromě rozvojových záměrů letiště je prioritou zkvalitnit jeho silniční a železniční dopravní napojení.
 - **Benešov** (neveřejné mezinárodní letiště) je letištem zaměřeným na sportovní letecký provoz včetně leteckého výcviku, provoz letadel všeobecného letectví, umožňuje i využití pro aerotaxovou dopravu.
 - **Mnichovo Hradiště** (veřejné mezinárodní letiště) je využíváno pro výcvik, sportovní činnost, letecké práce a v omezené míře i pro dopravu nákladů a osob.
 - **Vodochody** (neveřejné mezinárodní letiště) je určeno pro provádění záletů nově vyrobených, resp. vyvíjených letadel a pro přepravu cestujících a nákladů související s leteckou výrobou.
- Rozdělení letišť na území Středočeského kraje (mimo území hl.m.Prahy) podle typu provozu:
 - **veřejná mezinárodní letiště:** Mnichovo Hradiště
 - **neveřejná mezinárodní letiště** (pouze pro určitý okruh uživatelů): Vodochody, Benešov
 - **veřejná vnitrostátní letiště:** Benešov, Bučovice, Kolín, Příbram, Rakovník, Sazená, Slaný, Vlašim, Mladá Boleslav, Zbraslavice
 - **neveřejná vnitrostátní letiště:** Hořovice, Panenský Týnec (neleží na území kraje, ale provozem do něj zasahuje)
 - **heliporty LZS:** Mělník – Hořín, Neratovice, Rakovník
 - **vojenská letiště:** Čáslav
 - **plochy SLZ (nemají status letiště):** Nymburk, Milovice, Sázava, Říčany, Osičiny, Buranos Aires, Rohovec, Střemy, Chabeřice
 - neprovozované bývalé vojenské letiště: Boží Dar

Letiště Praha – Ruzyně

- Nejen pro Středočeský kraj, ale i pro celou Českou republiku, má rozhodující význam existence veřejného mezinárodního letiště Praha – Ruzyně. Svým vybavením patří mezi špičková evropská letiště, výkonově náleží ke středním. Počet odbavených cestujících v roce 2004 činil celkem 9 696 413, počet pohybů letadel dosáhl 144 962, výkon v odbaveném nákladu činil 52 086 tun. Kapacita dráhového systému v roce 2005 byla 203 000 pohybů letadel ročně; kapacita terminálů pro odbavení cestujících byla 6 400 000 cestujících ročně na terminálu Sever a 200 000 cestujících ročně na terminálu Jih 2; kapacita zařízení pro odbavení zavazadel činila 3 200 (doporučená optimální 2 400) kusů/hod. na terminálu Sever a 80 kusů/hod. na terminálu Jih 2; kapacita terminálů pro odbavení nákladu byla celkem 200 000 tun ročně – 100 000 tun Menzies Aviation Group a 100 000 tun ČSA.
- Pro zajištění dalšího růstu výkonů letiště je nejdůležitější rozšíření zóny odbavení cestujících formou výstavby nového terminálu Sever 2 (terminál byl otevřen 17. 1. 2006), který zvýší kapacitu letiště ze současných 6,4 mil. cestujících za rok na 10 mil. cestujících za rok.
- Letiště má vyhlášena ochranná hluková pásma (OHP) – k počátku roku 2002 na území hl. m. Prahy a na katastrech obcí Hostouň, Dobrovíz, Jeneč, Tuchoměřice a Horoměřice.
- Pro další rozvoj letiště je nutné v plánovacím období připravit rozšíření dráhového systému letiště o novou paralelní vzletovou a přistávací dráhu (RWY) 06R/24L na katastrálním území Hostivice a Litovice.
- Provozovatelem letiště je Letiště Praha, s. p.

Letiště Mnichovo Hradiště

- Veřejné mezinárodní letiště využívané pro výcvik, sportovní letecký provoz, letecké práce a v omezené míře i pro dopravu osob a nákladů. Provozovatelem je soukromá firma L-Consult, s.r.o. Provozní použitelnost VFR – den.
- RWY 07L/25R 100 x 30 m (travnatý povrch, RWY 07R/25L 1550 x 30 m (betonový povrch)

Letiště Vodochody

- Letiště je prioritně určeno pro provádění záletů nově vyrobených, resp. vyvíjených letadel a pro přepravu cestujících a nákladů související s leteckou výrobou. Provozovatelem letiště je AERO Vodochody, a.s. Provozní použitelnost IFR/VFR. Letiště by po dostavbě potřebného zázemí bylo schopné zajišťovat i provoz letadel všeobecného letectví a malé charterové dopravy.
- RWY 10/28 2500 x 45 m (živičný povrch)

Letiště Benešov

- Letiště funguje jako veřejné vnitrostátní a neveřejné (pouze pro vybraný okruh uživatelů) mezinárodní letiště. Provozovatelem je Město Bystřice prostřednictvím příspěvkové organizace Letiště Benešov. Středočeský kraj zažádal usnesením Zastupitelstva kraje ze dne 26. 6. 2006 o převod tohoto letiště na kraj. Letiště má druhý nejvyšší počet pohybů letadel v ČR (po letišti Praha – Ruzyně). Provozní použitelnost VFR – den. Letiště lze dále rozvíjet, je možné i prodloužení RWY 06/24 na cca 1 000 m.
- RWY 06/24 730 x 60 m (travnatý povrch), RWY 09/27 750 x 60 m (travnatý povrch)

Letiště Bubovice

- Letiště je zaměřeno na sportovní letecký provoz a provoz letadel všeobecného letectví, může být využito i pro aerotaxovou dopravu. Provozní použitelnost VFR – den. Provozovatelem letiště je AK Beroun, o.s. Letiště je možné dále rozvíjet včetně prodloužení RWY o cca 100 m.
- RWY 10R/28L 730 x 23 m (travnatý povrch), RWY 10L/28R 720 x 30 m (povrch travnatý)

Letiště Kladno

- Letiště je zaměřeno na sportovní letecký provoz a provoz letadel všeobecného letectví, může být využito i pro aerotaxovou dopravu. Provozní použitelnost VFR – den/noc. Provozovatelem letiště je AK Kladno.
- RWY 13/31 900 x 140 m (travnatý povrch)

Letiště Příbram

- Letiště je zaměřeno na sportovní letecký provoz. Provozní použitelnost VFR – den. Provozovatelem je soukromá firma Sky Service, s.r.o.
- RWY 06R/24L 1 450 x 30 m (živičný povrch), RWY 06L/24R 1 450 x 30 m (travnatý povrch)

Letiště Sazená

- Letiště je zaměřeno na sportovní letecký provoz a provoz letadel všeobecného letectví, uvažuje se i o využití pro aerotaxovou dopravu. Provozní použitelnost VFR – den (omezeně i noc). Provozovatelem letiště je AK Kralupy nad Vltavou, provozní plochy jsou v majetku MO ČR. Letiště je možné dále rozvíjet.
- RWY 15/33 1 315 x 150 m (travnatý povrch)

Letiště Slaný

- Letiště je zaměřeno na sportovní letecký provoz a provoz letadel všeobecného letectví, může být využito i pro aerotaxovou dopravu. Provozní použitelnost VFR – den. Provozovatelem letiště je AK Slaný. Letiště umožňuje jen omezený rozvoj.
- RWY 07L/25R 760 x 23 m (travnatý povrch), RWY 07R/25L 760 x 40 m (travnatý povrch)

Letiště Vlašim

- Letiště je zaměřeno na sportovní letecký provoz a provoz letadel všeobecného letectví, uvažuje se i o využití pro aerotaxovou dopravu. Provozní použitelnost VFR – den. Provozovatelem letiště je Aeroklub Vlašim.
- RWY 13/31 750 x 40 m (travnatý povrch)

Letiště Mladá Boleslav

- Letiště je zaměřeno na sportovní letecký provoz a provoz letadel všeobecného letectví. Provozní použitelnost VFR – den. Provozovatelem je AK Mladá Boleslav, o.s.
- RWY 16/34 900 x 150 m (travnatý povrch), RWY 05/23 775 x 100 m (travnatý povrch)

Letiště Panenský Týnec

- Letiště neleží na území Středočeského kraje (okres Louny – Ústecký kraj), je ale umístěno v těsné blízkosti hranice obou krajů a svým provozem do Středočeského kraje zasahuje. Je zaměřeno na sportovní letecký provoz. Provozní použitelnost VFR – den. Provozovatelem letiště je Aeroklub Panenský Týnec.
- RWY 09/27 2 505 x 30 m (asfaltový povrch)

Letiště Kolín

- Letiště je zaměřeno na sportovní letecký provoz. Provozní použitelnost VFR – den. Provozovatelem je Aeroklub Kolín.
- RWY 03L/21R 850 x 100 m (travnatý povrch), RWY 03R/21L 850 x 35 m (travnatý povrch)

Letiště Zbraslavice

- Letiště je zaměřeno na sportovní leteckou činnost. Provozní použitelnost VFR – den. Provozovatelem letiště je Aeroklub Zbraslavice.
- RWY 15/33 780 x 150 m (travnatý povrch)

Letiště Rakovník

- Letiště je zaměřeno na sportovní letecký provoz. Provozní použitelnost VFR – den. Provozovatelem letiště je Aeroklub Rakovník.
- RWY 09L/27R 750 x 90 m (travnatý povrch), RWY 09R/27L 935 x 90 m (travnatý povrch)

Letiště Hořovice

- Letiště je zaměřeno na sportovní leteckou činnost. Provozní použitelnost VFR – den. Provozovatelem letiště je Aeroklub Hořovice.
- RWY 07/25 1 170 x 30 m (živičný povrch)

Letiště Čáslav

- Jedná se o vojenské letiště.
- RWY – rozměry 2400 x 60, záložní RWY – rozměry 1 600 x 40
- 4x zařízení pro záchyt

Bývalé vojenské letiště Boží Dar

- Jde o bývalé vojenské letiště zatím v majetku ČR (rok 2005), které nemá status letiště pro civilní provoz. Opětovné zprovoznění by vyžadovalo zásadní obnovu letiště (dráhového systému, pozemních objektů i inženýrských sítí) a dodržení limitů specifikovaných v ÚP VÚC Mladá. Středočeský kraj zažádal o převod tohoto letiště včetně dalších pozemků na kraj usnesením Zastupitelstva kraje ze dne 21. 12. 2004.
- RWY 2 500 x 80 m (zpevněný povrch)

Letiště Nymburk (plocha SLZ)

- Letiště je zaměřeno na sportovní letecký provoz pro ultralehká letadla, plocha SLZ nemá status letiště. Provozní použitelnost VFR – den.
- RWY 10L/28R 800 x 18, 10R600 x 60 (travnatý povrch)

B.1.4 Vodní doprava

- Na území Středočeského kraje leží části vltavské i labské vodní cesty. Vodní doprava ve Středočeském kraji využívá tyto vodní cesty, které jsou napojeny na evropskou síť vodních cest a spojeny s mořskými přístavy³:
 - Labe – splavná do Chvaletic (do Opatovic vedená jako vodní cesta využitelná),
 - Vltava (Slapy – Mělník).
- Česká republika přijala „Klasifikaci vodních cest mezinárodního významu“ vydanou Evropskou hospodářskou komisí při OSN v roce 1992 a Evropskou dohodu o hlavních vodních cestách mezinárodního významu, označenou jako AGN, vydanou Evropskou hospodářskou komisí při OSN v Ženevě v lednu 1996. Na vltavské vodní cestě je cílově uvažována v úseku Mělník – Radotín třída Vb a v úseku Radotín – Slapy třída Va. Tomuto zatřídění odpovídají rozměry a nosnost plavidel, rozměry plavební dráhy, rozměry plavebních komor a další parametry.
- Rozvoj přístavů by měl být zaměřen na rozvinutí přístavních hospodářských zón a hospodářských center, která budou dále napojena na pozemní dopravní obsluhu. Tyto požadavky splňuje ve většině kritérií pouze přístav Mělník, jehož další rozvoj je pro Středočeský kraj a hl. m. Prahu zásadní. Úpravy parametrů vltavské vodní cesty (šířka plavebních komor, podjezdové výšky atd.) jsou obsaženy v záměrech MD ČR do roku 2020. Jedná se také o urychlení postupu při dokončení plavebních zařízení na střední Vltavě (Orlík, Slapy).
- Kladnými stránkami jsou poměrně dobrý technický stav vodní cesty po modernizacích koncem 20. století, fungující trh rekreační plavby, hlavně v Praze, možnost uplatnění vodní dopravy v obchodních stycích se zeměmi západní Evropy; možnost využití podpory vodní dopravy v EU, možnost rozvinutí přístavních hospodářských zón.
- Mezi problémy patří chybějící plavební zařízení mezi vodním dílem Slapy a Českými Budějovicemi. Dnes využívaná souvislá labsko-vltavská vodní cesta má délku cca 300 km.

B.1.5 Cyklistická doprava

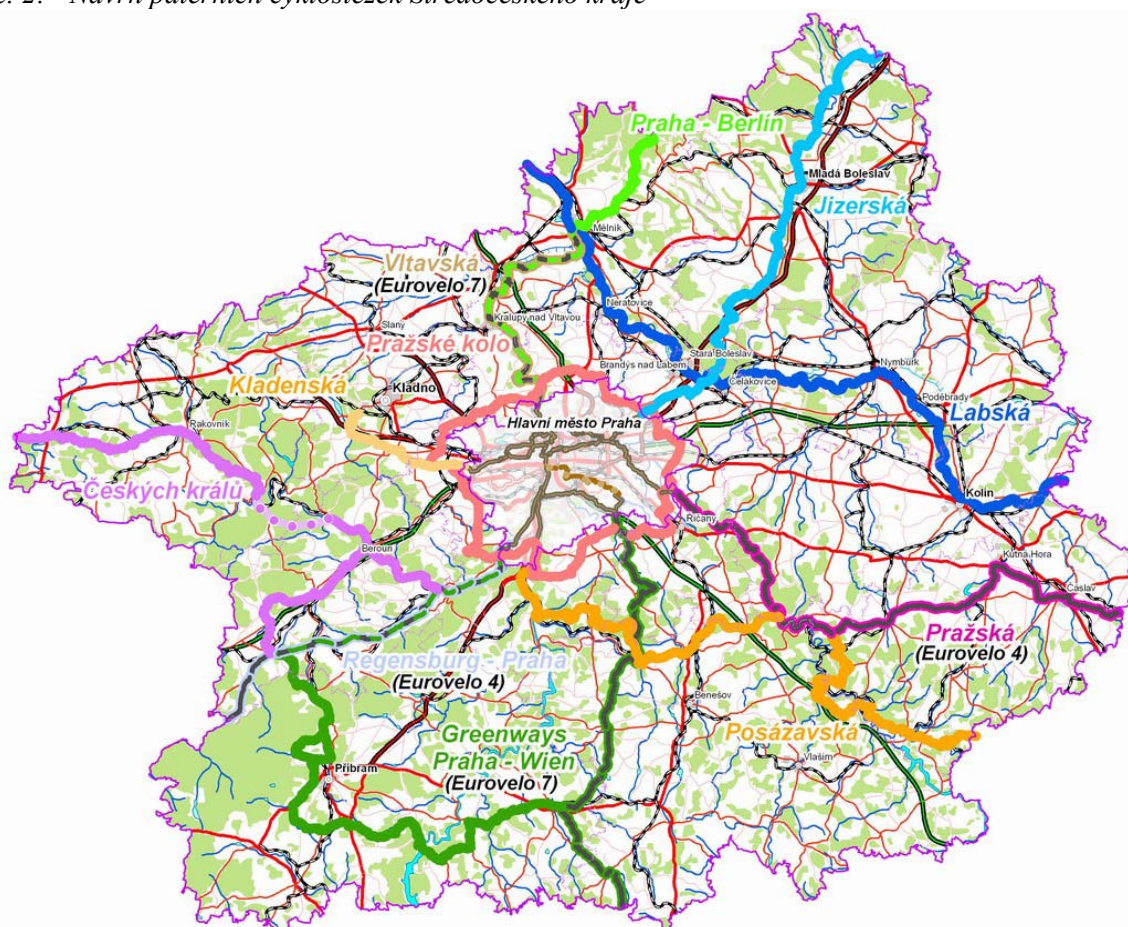
- Rozvoj cyklotras a cyklostezek patří nejen ve Středočeském kraji k trendu posledního desetiletí. Souvisí se změnou životního stylu a rozvojem nových forem turistiky po vzoru západní Evropy. Především v rovinných částech kraje v Polabí, v okresech Nymburk, Kolín, Praha – východ a Mělník je cyklistika hojně využívána ke každodenní dopravě i jako forma aktivního odpočinku. Rozvojovou aktivitu v budování cyklistické infrastruktury a zvýšení bezpečnosti cyklistů na komunikacích se silným automobilovým provozem lze ale směřovat do všech oblastí kraje. Ukazuje se, že cyklistická doprava se silně rozvíjí i v kopcovitých terénech.
- Navrhované páteřní cyklostezky Středočeského kraje v návaznosti na dálkové trasy ČR a evropskou síť EUROVELO tvoří Eurokoridor Sever – Jih (Eurovelo č. 7, v mapě označena jako „Vltavská“ s návazností na mezinárodní trasu Praha – Berlín), Plzeň – Praha – Kutná Hora (Eurovelo č. 4, její východní část zároveň jako „Pražská“, západní část jako mezinárodní cyklotrasa Regensburg – Plzeň – Praha) s navrženou paralelní cyklostezkou Po stopách českých králů (Řevnice – Karlštejn – Beroun – Králův Dvůr – Žebrák a Točnick – Hořovice s přípojkou Křivoklát – Rakovník s možným pokračováním do Jesenice a dál do Ústeckého a Plzeňského kraje). Jižní část trasy Eurovelo 7 je známější jako Greenways Praha – Vídeň (v mapě vyznačena včetně její západní větve přes Příbram a s napojením na Eurovelo 4). Mezi další návrhové

³ Jediná souvislá vodní cesta v ČR o celkové délce 303 km je ekologická a má k dispozici dostatečnou síť přístavů. Tato vodní cesta je v současnosti málo využívaná zejména v nákladní dopravě a v úseku dolního toku Labe v době malých průtoků nemá dostatečnou hloubku.

páteřní cyklostezky patří Labská, Jizerská, Sázavská a Kladenská cyklostezka znázorněné na mapě č. 2. Do koncepce páteřních cyklostezek ještě patří okružní trasa kolem hlavního města Prahy – tzv. Pražské kolo. Všechny tyto navrhované cyklostezky jsou ve Středočeském kraji klíčové a jsou připravovány k projekci a realizaci (jejich úseky).

- Na podzim 2003 byl zpracován „Generel cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje“, který mapuje stav, využití a funkci cyklistických tras v kraji. V roce 2006 začne jeho aktualizace.
- Dle Generelu bylo k 31. 12. 2003 ve Středočeském kraji 217,5 km cyklistických tras I. třídy, 393,9 km cyklistických tras II. třídy, 463,8 km cyklistických tras III. třídy a 1 329,0 km cyklistických tras IV. třídy. Nejdelší síť je v okresech Beroun, Benešov, Praha – východ a Mělník.
- Cyklistika je využívána jako způsob dopravy do zaměstnání a škol nebo jako způsob aktivního odpočinku. Dle převládajícího způsobu využití cyklistických tras je odvozena jejich převážná funkce. Využití cyklistických tras jednotlivých tříd ve Středočeském kraji na konci roku 2003 je uvedeno v tabulce č. 21.

Mapa č. 2: Návrh páteřních cyklostezek Středočeského kraje

Zdroj: Krajský úřad Středočeského kraje (květen 2006)

- V porovnání s ostatními kraji republiky existují ve Středočeském kraji velké rezervy ve vyznačených trasách. Chybí zejména doprovodná infrastruktura a vybavení tras mobiliářem. Dle generelu z roku 2003 mělo pouze cca 65 % tras vyhovující dopravní značení. Zcela nevhodné a nebezpečné je vedení cyklotras po frekventovaných silničních komunikacích. Procentuální využití různých typů komunikací pro vedení cyklistických tras ve Středočeském kraji je uvedeno v tabulce č. 22. Při budování komunikací pro systém cyklistické dopravy je třeba dbát na kvalitu povrchu a preferovat živичné povrchy.
- Velké rezervy jsou také v budování cyklostezek – komunikací pro systém cyklistické dopravy. Je zejména nutné podporovat vznik cyklistických stezek oddělených od ostatních druhů dopravy.
- Na území Středočeského kraje v oblasti Českého ráje neexistuje žádná cyklostezka, existují jen značené cyklotrasy.
- Cyklistická doprava je velmi aktuální téma, kterému je věnována stále větší pozornost, a proto se síť, stav a vybavení cyklistických tras a cyklostezek postupně zlepšuje.

B.2 Dopravní obslužnost

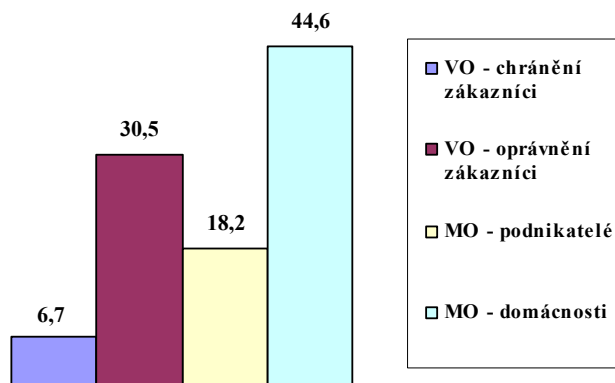
- Dopravní obslužností se míní efektivní zajištění potřeb Středočeského kraje jak v oblasti nákladní dopravy, tak v oblasti dopravy osob. Pro oba tyto aspekty je nutná řada investičních a organizačních opatření.
- K zajištění dopravní obslužnosti osob je možné konstatovat, že je zde vysoká hustota silniční a železniční sítě a linkového vedení autobusů, je zajištěno dobré spojení většiny sídel Středočeského kraje s hlavním městem pomocí veřejné hromadné dopravy, rozvíjející se systém integrované dopravy je pro cestující tarifně výhodný, v hlavním městě se nachází mezinárodní letiště Praha – Ruzyně.
- Prioritním organizačním cílem Středočeského kraje v hromadné dopravě osob je nastartovat celoplošný systém integrace všech dopravních služeb do jednotného tarifního platebního přestupného systému, motivujícího k užívání hromadné dopravy. K tomu je nezbytné vytvořit politickou vůli a odpovědnost, navázat spolupráci s obcemi a městy Středočeského kraje, s hl. m. Prahou a ostatními kraji a vybudovat jednotný tarifní a odbavovací systém.
- Pro nákladní dopravu Středočeský kraj disponuje infrastrukturou a dalšími zařízeními pro silniční, železniční, vodní i leteckou dopravu nákladů. Dopravní obsluha musí zajišťovat kvalitní a bezkonfliktní dopravu nákladů do regionu i z regionu a také silné tranzitní proudy.
- Ve Středočeském kraji je vysoká koncentrace hospodářské činnosti a poměrně velká hustota dopravní sítě. Existuje možnost zřízení hospodářských zón s kompletní dopravní obsluhou a dopravně-logistických center pro redistribuci dopravních proudů, čímž lze celkově snížit relativní dopravní zátěž. Také se využívá výkonné letiště, včetně možnosti dopravy nákladů. Je zde však nekompletní síť kapacitních páteřních silničních komunikací, nedostatečná modernizace železniční sítě včetně pražského železničního uzlu, chybějící rozvojové zóny v kontaktu s labskou a vltavskou vodní cestou podle dohody AGN o vnitrozemských vodních cestách a chybějící koncepce hospodářských zón, podporující kontakt se všemi druhy dopravy (převládá pouze silniční napojení).
- Hrozí také odložení realizace důležitých dopravních investic a zjevná tržní výhodnost a operativnost dopravní obslužnosti převážně silniční dopravou.
- Závěrem lze konstatovat, že rozvoj dopravní infrastruktury je významnou prioritou Středočeského kraje.

B.3 Energetická infrastruktura

B.3.1 Zásobování elektrickou energií

- Zásobování Středočeského kraje elektřinou zabezpečuje od 1. 1. 2006 společnost ČEZ Prodej, s.r.o., ve spolupráci s ČEZ Distribuce, a.s. V grafu č. 9 je uveden podíl na tržbách z prodeje elektřiny konečným zákazníkům STE, a.s., za rok 2004. Na území kraje jsou tři napájecí transformační stanice 400/110kV a 220/110kV přenosové soustavy. Jejich přehled uvádí tabulka č. 23. Další tři napájecí body přenosové soustavy, vypsané v tabulce č. 24, se nacházejí na území hl. m. Prahy, ale zásobují více než z poloviny své kapacity Středočeský kraj. V tabulce č. 25 jsou uvedeny základní technické údaje o společnosti STE, a.s.

Graf č. 9: Podíl na tržbách z prodeje elektřiny konečným zákazníkům STE, a.s. (v %)

Poznámka: VO – velcí odběratelé; MO – malí odběratelé

Zdroj: Výroční zpráva za rok 2004 – STE, a.s., člen skupiny ČEZ, a.s.

Modernizace a posílení distribuční elektrické sítě

- Další transformace z přenosové soustavy na sever od hl. m. Prahy je plánována až po roce 2010 v závislosti na velikosti růstu odběru elektřiny v regionu Středočeského kraje a hl. m. Prahy. Pro zvýšení spolehlivosti

dodávky ve Středočeském kraji bylo nutné vybudovat nové vedení 400 kV z rozvodny 400/220/110 kV Čechy Střed do transformovny 400/110 kV Bezděčín, která je situována na území Libereckého kraje. Pro zvýšení spolehlivosti dodávky elektrické energie ve Středočeském kraji se ukázalo nutností provést rekonstrukci stávajícího vedení 220 kV V209 Čechy Střed – Bezděčín, a to náhradou stávajícího vedení V209 novým sdruženým vedením 400/220 kV (prov. ozn. V454/v209). V době zpracování Aktualizace PRK byla tato akce ve stadiu veřejnoprávních jednání a výběru zhotovitele. Kromě toho probíhala stavba druhého transformátoru 400/110 kV v Týnci nad Labem s plánovaným dokončením na konci roku 2006. Dále je plánována výstavba třetího transformátoru 400/110 kV na Chodově po roce 2010.

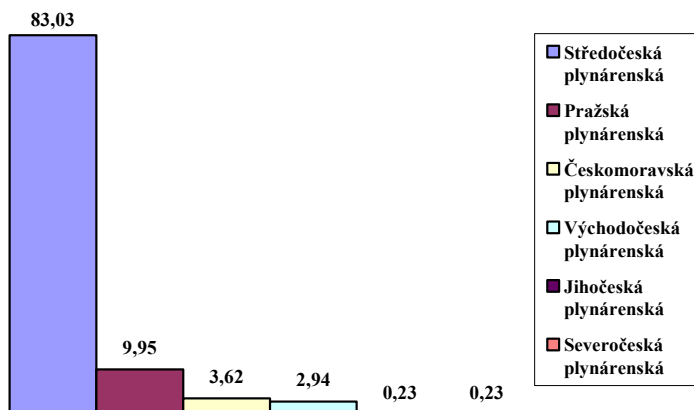
- V zájmu posílení přenosové soustavy a zvýšení spolehlivosti napájení hl. m. Prahy má společnost ČEPS, a.s., ve výhledovém plánu rozšíření rozvodny Praha Sever o transformaci 400/110 kV a vyvedení do PS. Napojení nové rozvodny se uskuteční zasmyčkováním na vedení V410 v místech západně od obce Měšice (stožár 263).
- Dle údajů zveřejněných STE, a.s., ve výroční zprávě za rok 2004 bylo touto společností prodáno v roce 2004 celkové množství 6 213 GWh elektřiny, z toho konečným zákazníkům bylo prodáno 5 871 GWh. Vývoj celkové spotřeby elektřiny z veřejné sítě STE, a.s., ve Středočeském kraji měl od roku 1999 do roku 2004 velmi mírně rostoucí tendenci.
- Výroba elektřiny na území Středočeského kraje doznala vlivem zákonů o ochraně ovzduší značných změn. Byly zrušeny dva bloky o výkonu 110 MW v elektrárně Mělník II (EMĚ II – ČEZ, a.s.) bez náhrady a všechny zbývající bloky byly podrobeny retrofitu, který znamenal vedle technické inovace také odsíření a odprašení kouřových plynů. Cílem programu obnovy zdrojů ČEZ, a.s., v elektrárně Mělník je:
 - Provozování elektrárny Mělník II (2x 110 MW s dodávkou tepla) bez změny paliva cca k horizontu 2025. K tomu účelu bude provedena oprava/obnova technologie elektrárny.
 - Provozování bloku o výkonu 500 MW EMĚ III bez změny paliva nejméně do roku 2017 s předpokládaným následným ukončením provozu v období let 2017–2020. Jako náhrada za zdroj EMĚ III je mimo jiné zvažováno uplatnění technologií výroby elektřiny ze zemního plynu s instalovaným elektrickým výkonem do 400 MW.
- V současné době se ve Středočeském kraji nachází elektrárny v různém vlastnictví, které jsou přehledně uvedeny v tabulce č. 26 v příloze.
- V roce 2004 pokračoval trend růstu požadavků na připojení nových odběrných míst nebo zvýšení stávajícího příkonu v odběrném místě. Na zásobování území STE, a.s., bylo za rok 2004 přijato 31 688 požadavků, což představuje meziroční růst o 3 %. Nové požadavky průmyslových odběratelů se koncentrují v průmyslových zónách v Kolíně, Mladé Boleslavi, Kladně, Hořovicích, Bystřici u Benešova a dále v lokalitách Průhonice – Čestlice, Jazlovice – Modletice a Zdiby – Klecany. Pro zvýšené odběry stávajících odběratelů v Hořovicích a v Bystřici u Benešova byla vybudována nová 22kV vedení. Pro zajištění napájení nového závodu TPCA v Kolíně s požadavkem na odběr 30 MW byla zahájena rekonstrukce 110kV vedení východně a severně od města. Požadavky v dalších průmyslových zónách se zajišťovaly rekonstrukcí stávajících vedení vysokého napětí a výstavbou nových kabelových vedení vysokého napětí. V oblasti jižně a jihovýchodně od hranic hl. m. Prahy se koncentruje nová výstavba rodinných domů a občanské vybavenosti. V těchto oblastech byly budovány elektrorozvodné sítě vysokého a nízkého napětí a transformační stanice vn/nn pro připojení cca 2 500 rodinných domků. Nárůst zatížení způsobený novými odběry v této oblasti si vyžádá v blízkém výhledu výstavbu nového napájecího bodu vvn/nn.
- V roce 2004 došlo u zákazníků napájených ze sítí vvn k meziročnímu snížení prodeje elektřiny o 7,5 %. Největší podíl na uvedeném snížení měla ztráta významného zákazníka, společnosti České dráhy, a.s. Objem prodeje elektřiny zákazníkům napájeným ze sítí vn se zvýšil o 3,8 %. Příčinou tohoto mírného nárůstu byl zejména zvyšující se odběr společnosti TPCA Kolín, která v průběhu roku 2004 rozjížděla svou výrobu. Od července 2004 je tento zákazník napájen z napěťové hladiny vvn. Dodávka elektřiny maloodběratelům ze sítí nn se zvýšila o 1,2 %.
- Náročný investiční program STE, a.s., byl v roce 2004 realizován v rámci plánovaného finančního limitu. Investice společnosti dosáhly celkové výše 1 203,9 mil. Kč, z toho do distribuční soustavy společnost investovala prostředky ve výši 999,5 mil. Kč, zbylé prostředky ve výši 204,4 mil. Kč byly investovány do rozšíření informačních technologií, na obnovu dopravních a mechanizačních prostředků a na zvýšení úrovně provozních a správních objektů STE, a.s.
- Roční výše odpisů v roce 2004 dosáhla hodnoty 842,3 mil. Kč, což znamenalo pokles o 5,7 mil. Kč oproti roku 2003. Velikost investic je také odvislá od rozhodnutí Energetického regulačního úřadu (ERÚ) o výši cen pro chráněné zákazníky a poplatků za distribuční služby.

- STE, a.s., předpokládá, že do roku 2010 dojde k nárůstu odběru elektřiny cca o 200 MW, a to ve 43 lokalitách. Předpokladem je též výstavba 19 nových rozvodů 110 kV/22 kV. Je důležité, že do sítě této společnosti dodává elektřinu 47 malých zdrojů, jejichž seznam uvádí tabulka č. 27 v příloze.

B.3.2 Zásobování plynem

- Dodávky zemního plynu na území Středočeského kraje zajišťuje Středočeská plynárenská a.s., Pražská plynárenská a.s., Českomoravská plynárenská a.s., Východočeská plynárenská a.s., Jihočeská plynárenská a.s. a Severočeská plynárenská a.s. Procentuální podíl společností na distribuci zemního plynu uvádí graf č. 10.
- Výroční zpráva nejvýznamnějšího distributora plynu ve Středočeském kraji, společnosti Středočeská plynárenská a.s. (83,03 %), za rok 2003 uvádí celkové prodané množství zemního plynu 10 532 GWh.

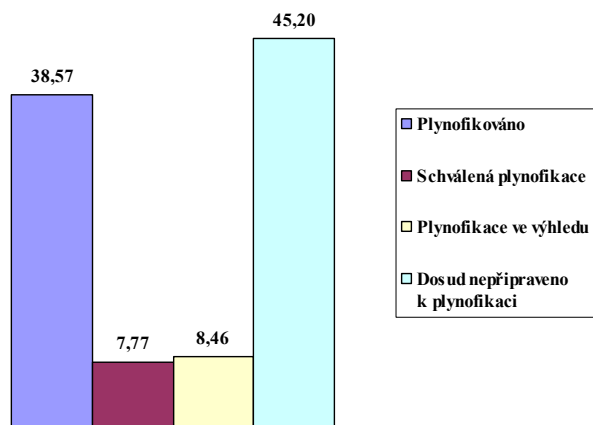
Graf č. 10: Podíl společností na distribuci zemního plynu v %

Zdroj: Územní energetická koncepce Středočeského kraje, 2004

- Celková délka VTL plynovodů provozovaných Středočeskou plynárenskou a.s. v roce 2004 byla 1 214 km a délka STL a NTL plynovodů byla 5 500 km. Počet regulačních stanic: pro VVTL 9 stanic, pro VTL 255 stanic a pro STL 89 stanic. Touto soustavou byly zajištěny dodávky pro 200 658 odběratelů v kategorii Domácnosti, 14 810 v kategorii MO a 933 v kategorii VO. V uvedeném období celkem 216 401 odběratelů všech kategorií spotřebovalo 10 829 GWh zemního plynu, z toho kategorie Domácnosti 2 895 GWh, kategorie MO 1 116 GWh a kategorie VO 6 818 GWh.
- K 31. 12. 2004 měl Středočeský kraj 1 146 měst a obcí. Demografické údaje však dokládají, že pro kompletní plynofikaci celého kraje nejsou podmínky. Obcí s celkovým počtem obyvatel nad 2 000 bylo 82, tj. 7,16 %, obcí s počtem obyvatel mezi 500 a 2000 bylo 357, tj. 31,15 %, a zbývajících 61,69 %, tj. 707 obcí, mělo pod 500 obyvatel. Z uvedené statistiky vyplývá velká rozdrobenost osídlení Středočeského kraje. Tabulka č. 28 v příloze ukazuje správní obvody obcí s rozšířenou působností a jejich plynofikaci k 1. 1. 2004. Rozdělení obcí Středočeského kraje dle stavu procesu plynofikace k 1. 1. 2004 znázorňuje graf č. 11.
- Rozvodné společnosti k 1. 1. 2004 vlastnily nebo provozovaly plynárenské rozvodné zařízení ve 442 obcích z 1 146, což je cca 38,57 %. Středočeská plynárenská a.s. provozuje rozvodné zařízení ve 367 obcích, Pražská plynárenská a.s. ve 44 obcích, Českomoravská plynárenská a.s. v 16 obcích, Východočeská plynárenská a.s. ve 13 obcích, Jihočeská plynárenská a.s. v 1 obci a Severočeská plynárenská a.s. rovněž v 1 obci.
- Na roky 2005 až 2010 je Středočeskou plynárenskou a.s. schváleno k plynofikaci 89 obcí a výhledově plánováno pro plynofikaci dalších 77 obcí. U Pražské plynárenské a.s. se jedná o 20 obcí. Stávající procento (61,52 %) obcí Středočeského kraje bez plynofikace se bude postupně snižovat, a to i vlivem plynofikace obcí s počtem obyvatel do 500.

Graf č. 11: Celkový podíl plynofikovaných obcí ve Středočeském kraji v %

Zdroj: Územní energetická koncepce Středočeského kraje, 2004

B.3.3 Zásobování teplem

- Dodávky tepla do centralizovaných systémů zajišťují ČEZ, a.s., veřejné zdroje (například samostatné teplárenské společnosti, zdroje ve vlastnictví obcí, majitelů bytového fondu atd.) a dále také závodní zdroje. Typickým rysem teplárenství je jeho převážně místní charakter. Prakticky nedochází k vytváření rozsáhlejších sítí, spíše výjimečně se uskutečňují přenosy i na vzdálenost několika desítek km. Jeden takový je realizován ve středních Čechách – jedná se o přenos tepelné energie z elektrárny Mělník do hl. m. Prahy na vzdálenost cca 30 km.
- Mezi nejdůležitější středočeské teplárenské soustavy patří: Energotrans, a.s. (Mělník, Praha a někteří spotřebitelé podél trasy do Prahy), Beroun, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Mladá Boleslav, Neratovice, Příbram a Slaný. Převážná většina těchto systémů pracuje na bázi horké vody, některé na bázi páry. Celkový počet průmyslových a komunálních kotelen a výtopen se pohybuje v řádu stovek.

B.3.4 Využití netradičních energií

- Postupné ubývání zásob fosilních paliv vede k trvalému růstu jejich cen. Vzácnost zdrojů a jejich vyšší cena je v plné míře přenášena na spotřebitele. Čím později zaujmou obnovitelné zdroje energie významný podíl na spotřebě energie, tím déle bude zachován prostor pro růst cen fosilní energie (bez alternativní energie bude poptávka po fosilní energii málo elastická). Naopak zvýšená poptávka po obnovitelných zdrojích vyvolá poptávku po využívání nových technologií a vlivem trvale rostoucí hromadné výroby dojde k poklesu jejich výrobních nákladů a prodejních cen.
- Zlevnění technologií pro využívání obnovitelných zdrojů energie vytvoří strop pro cenový růst ubývající fosilní energie a část jejich zásob zůstane nevyužita, protože nebude konkurenceschopná (elasticita poptávky po fosilní energii se zvýší a znemožní určovat monopolní ceny). Průmysl obnovitelných zdrojů energie zvýší poptávku po pracovních silách.
- Výrobní náklady elektřiny a tepla získávaných primární přeměnou obnovitelné energie (sluneční, větrné, vodní) jsou tvořeny převážně vysokou počáteční investicí. Po realizaci investice jsou však tyto náklady již „utopené“ (sunk costs), a proto jsou marginální náklady na výrobu elektřiny a tepla vůči fosilním zdrojům velmi nízké (neplatí se za žádné palivo). Proto jsou tyto již vybudované zdroje energie velkými konkurenty fosilních a jaderných zdrojů energie. Podkladem pro zpracování této kapitoly byl dokument Obnovitelné zdroje energie, výsledky statistického zjišťování za rok 2004: Ministerstvo průmyslu a obchodu, červenec 2005. Využití obnovitelných zdrojů pro výrobu elektrické energie se řídí zákonem č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů).
- Podíl obnovitelných zdrojů energie na hrubé spotřebě elektřiny byl za rok 2003 v ČR 2,8 % a v EU (15) 13,7 %, výhled do roku 2010 v ČR je dosažení minimálně 8% podílu elektřiny z OZE na hrubé spotřebě elektřiny (Státní politika životního prostředí 2004–2010) a v EU (25) 21% podílu.
- **Energetické využití větru** – Energie větru je v ČR v drtivé většině využívána k výrobě elektrické energie určené k dodávkám do rozvodné sítě. Dle přehledu licencí ERÚ vydaných na výrobu elektřiny bylo v ČR licencováno 30 provozoven se 40 větrnými elektrárnami o celkovém instalovaném výkonu 16 442 kW.

Na území Středočeského kraje je instalován výkon 0,1 MW a hrubá výroba elektřiny na území Středočeského kraje za rok 2004 činila 10,9 MWh.

- **Energetické využití vody** – Na území Středočeského kraje je instalován výkon 631,4 MW bez přečerpávací vodní elektrárny (PVE) a hrubá výroba elektřiny za rok 2004 činila 990,6 GWh.
- **Energetické využití slunce** – Využíváním sluneční energie se rozumí výroba elektřiny ve fotovoltaických systémech. Na základě dat o solárních termických systémech podpořených SFŽP (Státní fond životního prostředí) v letech 1999–2004 lze provést hrubý odhad rozšířenosti těchto systémů podle krajů. Z odhadu vyplývá, že 12 % všech instalovaných solárních systémů je právě na území Středočeského kraje.
- **Energetické využití biomasy** – S ohledem na snižování emisí CO₂ je nutno urychleně podporovat využití biomasy. Při spalování biomasy se jedná o vyrovnanou bilanci emisí CO₂ během spalování a spotřeby CO₂ při růstu dřevní hmoty v koloběhu přírody. Dalším důležitým argumentem je možnost využít při výrobě el. energie a tepla z biomasy lokálních menších energetických zdrojů. Tyto menší zdroje, pracující v ostrovním provozu, mohou přispět k řešení krizových situací při dodávce el. energie v rámci Středočeského kraje. Výroba elektřiny z biomasy na území Středočeského kraje za rok 2004 činila 284 MWh, což znamená 0,05% podíl na výrobě elektřiny z biomasy v celé ČR. Hrubá výroba tepla z biomasy činila za rok 2004 na území kraje 288 414,7 GJ, což představuje 1,7% podíl na výrobě tepla z biomasy v celé ČR.
- **Energetické využití bioplynu** – Rozumí se výroba elektrické energie a tepla z bioplynu jímáního při anaerobní fermentaci na komunálních a průmyslových ČOV a skládkách komunálního odpadu. Na území Středočeského kraje výroba elektřiny z bioplynu činila 9 587,2 MWh za rok 2004, což je 6,91 % z celkové výroby elektřiny z bioplynu v ČR. Výroba tepla z bioplynu na území kraje činila 52 795,1 GJ za rok 2004, což představuje 5,45 % z celkové výroby tepla z bioplynu v ČR.
- **Energetické využití odpadů** – energie získaná z odpadů (zejména komunálních), přepracovaných na tzv. alternativní palivo. Zbytkový odpad má hodnotu v obsažené energii, kterou lze v moderních spalovacích zařízeních z odpadu získat a využít ve formě páry, tepla nebo elektřiny.

B.4 Vodní hospodářství

- Oblast vodního hospodářství zahrnuje zásobování pitnou a užitkovou vodou, které pokrývá potřeby obyvatelstva, průmyslu a zemědělství, dále odvádění a čištění splaškových odpadních vod a odvádění a likvidaci dešťových vod. V tabulce č. 29 v příloze jsou uvedeni významní vlastníci (popř. správci) vodovodů a kanalizací ve Středočeském kraji včetně kontaktních adres a tabulka č. 30 v příloze uvádí přehled významných provozovatelů vodovodů a kanalizací, opět s kontaktními adresami.
- Charakter osídlení Středočeského kraje je určen velkým počtem sídel, které tvoří poměrně rozptýlenou zástavbu.
- V letech 1993 až 2000 byly postupně zpracovány Programy rozvoje vodovodů a kanalizací územních celků (PRVKÚC) pro jednotlivé okresy Středočeského kraje. Tyto materiály byly nahrazeny koncepčním dokumentem Plán rozvoje vodovodů a kanalizací pro území Středočeského kraje (PRVKÚK) do roku 2015, schváleným 10. 9. 2004. Plány rozvoje vodovodů a kanalizací se realizují na základě § 4 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů. Tento plán bude dále pravidelně aktualizován, a to v souladu se Zásadami pro změny schváleného Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací pro území Středočeského kraje do roku 2015, schválenými 19. 9. 2005. Pro zpracování Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje byla k dispozici řada koncepčních materiálů. Jsou to zejména: Regionální plán implementace směrnic EU v oblasti komunálních odpadních vod a zásobování pitnou vodou pro Středočeský kraj, Programy rozvoje vodovodů a kanalizací územních celků a územní plány velkých územních celků.
- Konkrétní seznam aglomerací České republiky určených do různých prozatímních kategorií přechodných období (podle směrnice Rady 91/271/EHS) je uveden v tabulce č. 31 v příloze.

B.4.1 Vybudování chybějících kanalizačních sítí

- Odvádění splaškových odpadních vod je zajišťováno systémy kanalizací v jednotlivých obcích (61,0 % obyvatel v roce 2004).
- V České republice bylo na veřejnou splaškovou kanalizaci napojeno 77,9 % obyvatel (rok 2004). Z celkového počtu 1 137 748 (střední stav) obyvatel ve Středočeském kraji bylo na veřejnou kanalizaci napojeno 685 673 obyvatel.

- Ve srovnání s ostatními kraji je nutno konstatovat, že Středočeský kraj měl v roce 2004 ze všech krajů nejnižší procento obyvatel napojených na kanalizaci.
- Dále je třeba zdůraznit, že k obcím, které jsou uvedeny jako obce napojené na kanalizaci, často patří několik dalších osad, u kterých toto napojení zajištěno není. Z toho vyplývá, že procentuální zastoupení obyvatel bylo ještě nižší.
- V rámci Středočeského kraje měly k 1. 1. 2004 nejnižší procento obcí napojených na veřejnou kanalizaci okresy Beroun (20,0 %), Rakovník (20,2 %), Kutná Hora (20,5 %) a Mladá Boleslav (23,6 %). Přehledně shrnuje počty obcí vybavených kanalizací v okresech kraje tabulka č. 32 v příloze.
- V roce 2004 bylo do veřejné kanalizace vypuštěno 47 535 tis. m³ odpadních vod.
- Současný stav kanalizací a ČOV je nedostatečný a nevyhovující z hlediska množství připojených obyvatel.

B.4.2 Další výstavba, modernizace a využití kapacit čistíren odpadních vod (ČOV)

- V České republice bylo v roce 2004 na čistírny odpadních vod napojeno 77,9 % obyvatel. Z počtu 1 137 748 obyvatel (střední stav) ve Středočeském kraji to bylo 694 332 obyvatel. Ve srovnání s ostatními kraji je nutno konstatovat, že Středočeský kraj má v oblasti čištění splaškových odpadních vod nejhorší podmínky. Dále je třeba zdůraznit, že k obcím, které jsou statisticky uvedeny jako obce napojené na ČOV, často patří několik dalších osad, u kterých toto napojení není zajištěno. Z toho vyplývá, že procentuální zastoupení obyvatel napojených na ČOV je ještě nižší.
- Čištění splaškových odpadních vod bylo v roce 2004 zajišťováno stávajícími ČOV v jednotlivých obcích (60,3 % obyvatel), část splaškových odpadních vod je akumulována v žumpách nebo protéká nevyhovujícími septiky (39,7 %).
- V rámci Středočeského kraje měly k 1. 1. 2004 nejnižší procento obcí napojených na ČOV okresy Beroun (20,0 %), Rakovník (20,2 %), Kutná Hora (20,5 %) a Mladá Boleslav (23,6 %).
- V roce 2004 bylo čištěno 46 704 tis. m³ odpadních vod bez vod srážkových.
- Současný stav některých ČOV je nedostatečný a nevyhovující z hlediska množství připojených obyvatel.

B.4.3 Dobudování, rekonstrukce a propojení vodárenských systémů

- Ve srovnání s ostatními kraji je nutno konstatovat, že Středočeský kraj je jedním ze dvou krajů, které mají nejnižší procento obyvatel napojených na veřejné vodovody. Dále je třeba zdůraznit, že k obcím, které jsou statisticky uvedeny jako obce napojené na veřejný vodovod, často patří několik dalších osad, u kterých toto napojení není zajištěno. Z toho vyplývá, že procentuální zastoupení obyvatel napojených na veřejný vodovod je ještě nižší. Stávající stav vodovodních sítí je nedostatečný a nevyhovující z hlediska množství připojených obyvatel. Zásobování vodou je částečně zajišťováno vodárenskými soustavami (82,0 % obyvatel v roce 2004), částečně z individuálních studní (18,0 % obyvatel).
- V České republice bylo na veřejný vodovod v roce 2004 napojeno 91,6 % obyvatel. Z celkového počtu 1 137 748 (střední stav) obyvatel ve Středočeském kraji bylo z veřejných vodovodů zásobováno 932 875 obyvatel.
- Nejvýznamnějšími zdroji vody pro převážnou část Středočeského kraje jsou nádrž Švihov na Želivce a lokalita Káraný na Jizeře, z nichž vedou vodovodní přivaděče až do hl. m. Prahy.
- V oblasti Kladna funguje skupinový vodovod, který zásobuje vodou Kladno, Slaný, Kralupy nad Vltavou a Mělník a částečně také Rakovník, Mladou Boleslav a okresy Praha – východ a Praha – západ. Na Labi funguje skupinový vodovod Nymburk, Poděbrady, Městec Králové.
- V rámci Středočeského kraje měly k 1. 1. 2004 nejnižší procento obcí napojených na veřejný vodovod okresy Nymburk (34,4 %), Kutná Hora (46,6 %) a Kolín (49,0 %), jak ukazuje přehledná tabulka č. 32 v příloze.
- V roce 2004 bylo z veřejných vodovodů ve Středočeském kraji dodáno 46 818 tis. m³ vody (fakturovaná pitná voda).
- Dne 19. 9. 2005 schválilo Zastupitelstvo Středočeského kraje Zásady pro změny schváleného Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací pro území Středočeského kraje do roku 2015.

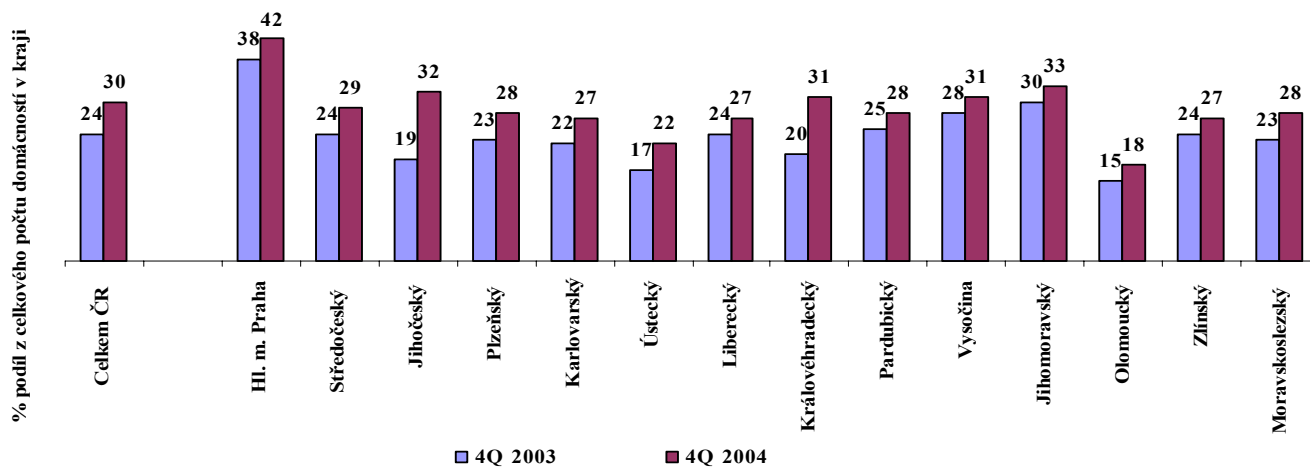
B.5 Telekomunikační a informační infrastruktura a služby

- Telekomunikace prošly za posledních několik let bouřlivým vývojem, speciálně v oblasti mobilních komunikací – mobilní telefony se staly běžným komunikačním prostředkem dostupným pro všechny. V současnosti na trhu působí tři silní mobilní operátoři ovládaní nadnárodními telekomunikačními firmami, kteří svým signálem pokrývají 99 % území ČR.
- Pevná telekomunikační síť je dostupná prakticky ve všech obcích a městech a umožňuje rychlý rozvoj datových přenosů, privátních sítí a internetu. Dobré ekonomické výsledky umožňují investice do vývoje nových technologií.
- Pokrytí větších sídelních celků a dopravních cest mobilními operátory je prakticky zajištěno a zájem se přesouvá do rekreačních oblastí a chráněných krajinných oblastí (CHKO). Hrozbou je, že by se v těchto oblastech mohlo začít budovat více telekomunikačních staveb než je z technického hlediska nezbytné, a to kvůli partikulárním zájmům jednotlivých operátorů. Telekomunikační služby podporují rozvoj průmyslu a všech druhů služeb, jsou pružné a rychle posilují své kapacity. Sítě jsou využívány jak ke hlasové formě komunikace, tak i k přenosu dat a přístupu k internetu. Mobilní operátoři jsou motivováni k zavádění nových technologií přenosu dat a poskytování rychlých datových služeb, což v konkurenčním prostředí pro uživatele znamená zvyšování kvality služeb a snižování cen za poskytování služeb.

B.5.1 Přístup jednotlivců a domácností k informačním a komunikačním technologiím

- Telefonní linkou bylo v roce 2003 vybaveno 72,7 % domácností Středočeského kraje, což je o 9,8 % nad průměrem ČR a řadí Středočeský kraj na druhé místo za hl. m. Prahu s 88 % domácností vybavených telefonní linkou. Pevná telefonní linka je převážně využívána k hlasové komunikaci.
- Mobilní telefony využívalo ve 4. čtvrtletí 2003 k soukromým účelům 67,8 % obyvatel kraje starších 15 let, což je 1,8 % nad republikovým průměrem. Mobilní telefony jsou využívány zejména k hlasové komunikaci, krátkým textovým zprávám, ale i k službám elektronického bankovníctví, přístupu k elektronické poště a mobilnímu a alternativnímu připojení k internetu (GPRS, CDMA, EDGE).
- Podíl domácností vybavených počítačem se drží na republikovém průměru – jedná se o téměř každou třetí domácnost Středočeského kraje (viz graf č. 12). V porovnání let 2003 a 2004 došlo k nárůstu domácností vybavených počítačem o 5 % (z 24 % na 29 %).

Graf č. 12: Vybavenost domácností osobním počítačem dle krajů (v %)

Poznámka: 4Q – 4. čtvrtletí příslušného roku

Zdroj: Výsledky šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech, ČSÚ, 2005

- Z celkového počtu domácností ve Středočeském kraji bylo v roce 2004 připojeno k internetu 22 % domácností, což je lehce nad republikovým průměrem (19 %). V porovnání s rokem 2003 došlo k nárůstu o 6 % domácností. Podíl domácností připojených k internetu dle krajů v roce 2003 a 2004 je znázorněn v následujícím grafu (graf č. 13).

Graf č. 13: Připojení domácností k internetu dle krajů (v %)

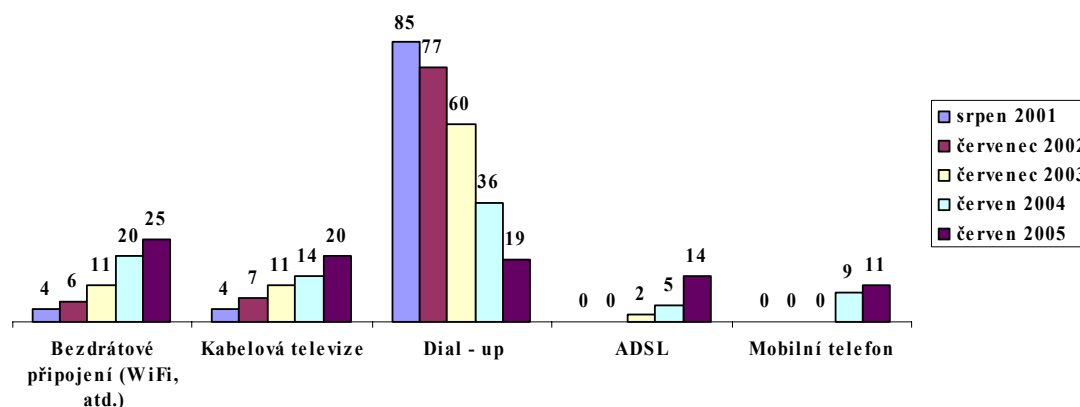

Poznámka: 4Q – 4. čtvrtletí příslušného roku

Zdroj: Výsledky šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech, ČSÚ, 2005

- Dle průzkumu provedeného mezi aktivními uživateli internetu (uživatelé, kteří se připojí alespoň 1 týdně) se způsob připojení domácností v ČR výrazně mění ve prospěch bezdrátového připojení na úkor vytáčeného připojení. Trend změny typu připojení k internetu je patrný v následujícím grafu (graf č. 14).

Graf č. 14: Vývoj způsobu připojení uživatelů k internetu v ČR (v %)

Zdroj: www.stránka LUPA, Factum Invenio

B.5.2 Veřejná správa

- Rozvoj telekomunikační a informační infrastruktury i nových technologií, ale také růst počtu účastníků informačních sítí a internetu vytvářejí nové možnosti pro rozvoj informačních, komunikačních a správních služeb veřejné správy vůči veřejnosti, občanům a klientům. Elektronickou komunikaci podpořil zákon o elektronickém podpisu, který slouží k identifikaci při řešení obchodních a úředních záležitostí.
- Základním cílem používání informačních a komunikačních technologií veřejnou správou je nabídnout občanům a firmám rychlé, přehledné a nekomplikované služby. Proto je nutné nadále podporovat vznik a rozvoj on-line služeb pro obyvatelstvo (e-government) a podnikatelskou sféru, podporovat informační a databázové systémy veřejné správy a maximalizovat objem a přístupnost on-line informací.
- V období ke konci roku 2003 byla drtivá většina institucí veřejné správy v ČR napojena na internet. Nejhorší situace byla u obcí s počtem obyvatel nižším než 500, kde připojení k internetu mělo 86,6 % obcí této kategorie. Vysokorychlostní připojení k internetu (tj. s rychlostí více než 128 kb/s směrem k uživateli) měla polovina organizačních složek státu, čtvrtina (24,9 %) obcí s počtem obyvatel více než 500 a necelá desetina (7,4 %) obcí s počtem obyvatel do 500.
- Vyhledávání informací na www stránkách veřejné správy a využívání jejích webových aplikací uživateli internetu v ČR je hluboko pod průměrem EU (EU 15). Informace na www stránkách veřejné správy vyhledává 12,2 % uživatelů (v EU 15 přes 40 %), stažení formuláře z www stránek veřejné správy využívá 3,5 % uživatelů (v EU 15 přes 20 %) a on-line vyplnění a odeslání formuláře využívá 1,3 % uživatelů internetu (v EU 15 téměř 12 %). Na prvním místě v EU 15 je v tomto hodnocení Island, kde využívá www

stránky veřejné správy přes 60 % uživatelů k získání informací, přes 50 % ke stažení požadovaných formulářů a přibližně 48,5 % k on-line vyplnění a odeslání formuláře.

B.6 Pošta

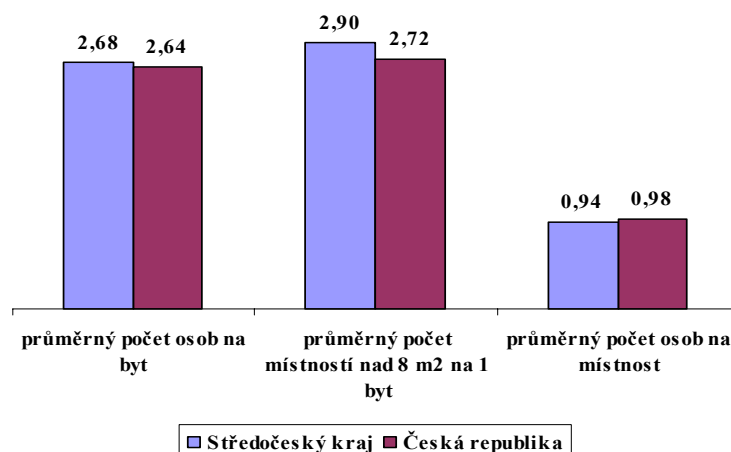
- K 31. 3. 2005 bylo na území Středočeského kraje 470 pošt, které na tomto území zajišťovaly veškeré poštovní služby (tj. podání a dodání poštovních zásilek, peněžní a obstaravatelské služby). Tyto pošty byly organizačně začleněny pod 7 obvodů (Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Mladá Boleslav, Nymburk, Příbram) a jsou řízeny provozním ředitelstvím příslušného obvodu.
- Přehled počtu pošt podle jednotlivých obvodů:
 - Benešov (působnost v okrese Benešov a Praha – východ) – 59
 - Beroun (působnost v okrese Beroun a Praha – západ) – 69
 - Kladno (působnost v okrese Kladno a Rakovník) – 80
 - Kolín (působnost v okrese Kolín a Kutná Hora) – 70
 - Mladá Boleslav (působnost v okrese Mělník a Mladá Boleslav) – 82
 - Nymburk (působnost v okrese Nymburk a Praha – východ) – 56
 - Příbram (působnost v okrese Příbram) – 54
- Výstavba průmyslových zón může způsobit zejména kapacitní problémy. V těchto průmyslových zónách sídlí celá řada subjektů, které v mnoha případech mají specifické požadavky na podání a dodání zásilek. Je třeba konstatovat, že pošty, které jsou umístěny poblíž těchto zón, již kapacitně (jak po stránce prostorové, tak po stránce personální) nestačí zvýšené poptávce po poštovních službách.
- Problémy mohou nastat s tlaky na zvyšování nájmu o částky vyšší, než je obvyklá míra inflace, případně s výpovědí nájmu z užívání nebytových prostor. Z těchto důvodů pak dochází k tomu, že se vyskytují místa bez požadované obslužnosti, eventuálně se zvyšují docházkové vzdálenosti k nejbližší poště. Zajištění kvalitních veřejných poštovních služeb v turistických lokalitách pro tuzemské i zahraniční návštěvníky je jedním z předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu i na území Středočeského kraje.
- Kraj nemá zájem na postupném omezování a rušení poštovních úřadů, naopak chce zachovat jejich optimální a vyváženou síť.

B.7 Rozvoj bydlení

B.7.1 Bytová situace

- Hodnoty týkající se bytové situace ve Středočeském kraji jsou čerpány ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001. Novější údaje bohužel nejsou k dispozici. Počet osob na jeden byt dosahoval v roce 2001 v České republice průměrně hodnoty 2,64, ve Středočeském kraji to bylo 2,68 osob na byt (graf č. 15). V jednotlivých okresech se data nijak významně nelišila od krajského průměru. Souhrnné údaje pro jednotlivé okresy jsou znázorněny v tabulce č. 33 v příloze.

Graf č. 15: Bytová situace dle výsledků SLDB 2001

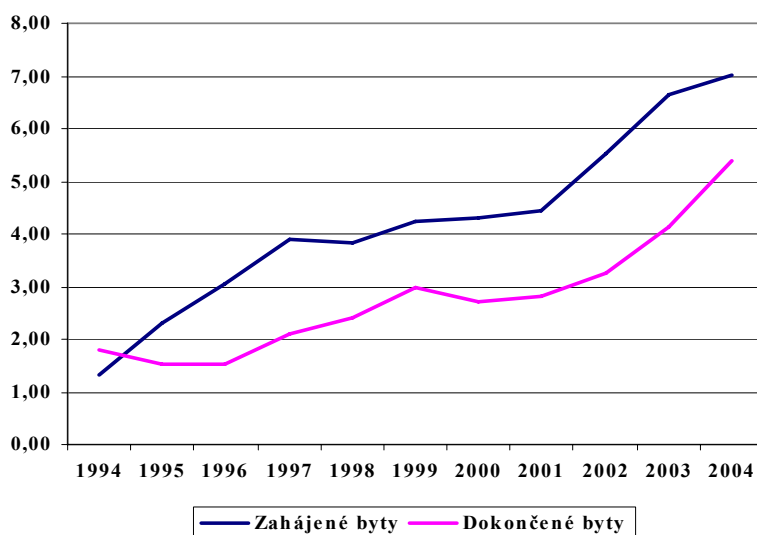
Zdroj: Definitivní výsledky SLDB 2001

- Průměrný počet osob na jednu místnost byl ve Středočeském kraji obdobný jako údaje v republice. Okresy nevykazovaly významné odchylky. Podíl rodinných domů z celkového podílu trvale obydlených domů činil v České republice 86,3 %, ve Středočeském kraji to bylo 91,3 %. Ve Středočeském kraji (patrně vlivem vyššího podílu rodinných domů) byl také o něco vyšší průměrný počet místností nad 8 m² na jeden byt.

B.7.2 Bytová výstavba

- V mezikrajském srovnání intenzity bytové výstavby, jak ho uvádí tabulka č. 34 v příloze, se Středočeský kraj dlouhodobě drží na předních příčkách. V letech 2003 a 2004 měl Středočeský kraj nejvyšší intenzitu bytové výstavby v rámci ČR. Tabulka č. 35 v příloze srovnává počet dokončených bytů v jednotlivých krajích v letech 1997–2004. Také je třeba řešit infrastrukturu budov občanského sektoru, tj. budov školních zařízení, sociálních služeb, kulturních zařízení, správních orgánů a institucí atd. Je důležité dbát na jejich správný vznik (moderní novostavby), rozvoj (úpravy, modernizace a přístavby) a údržbu (stávajícího fondu budov a zařízení) – například sledovat a snižovat energetické ztráty budov ve veřejné správě, tedy i v majetku krajů a obcí.
- Na území pražské příměstské aglomerace, tvořené zejména okresy Praha – východ a Praha – západ, probíhala v posledním desetiletí masivní výstavba především rodinných domků. V kategorii trvale obydlených domů má Středočeský kraj ve srovnání s republikou vyšší podíl rodinných domů.
- Počet zahájených bytů ve Středočeském kraji od roku 1994, s výjimkou roku 1998, stále stoupá (graf č. 16).

Graf č. 16: Počet zahájených a dokončených bytů na 1 000 obyvatel v období 1994–2004 ve Středočeském kraji

Zdroj: ČSÚ – časové řady

- Nejvíce zahájených bytů na 1 000 obyvatel (od roku 1994 do 2004) udávaly oba metropolitní okresy Praha – západ a Praha – východ, nejméně Kladno a Rakovník, jak uvádí tabulka č. 36 v příloze.
- Velmi výrazný trend budování nových bytů a následného přílivu nových obyvatel lze pozorovat v obci Milovice (okres Nymburk). Od roku 1991 vzrostl počet obyvatel v obci o pětinašobek, k 31. 12. 2004 to bylo 6 015 obyvatel.
- Růst křivky počtu dokončených bytů ve Středočeském kraji (opět údaje z období od roku 1994 do 2004) byl narušen jen v letech 1995 a 2000, kdy došlo k poklesu, od roku 2002 však tento počet znovu stoupá. V počtu dokončených bytů zcela dominoval okres Praha – západ, a to v rámci celé republiky, statisticky na zcela opačném konci byly okresy Kladno, Mělník a Rakovník. Údaje za všechny okresy kraje shrnuje tabulka č. 37 v příloze.

C. Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství

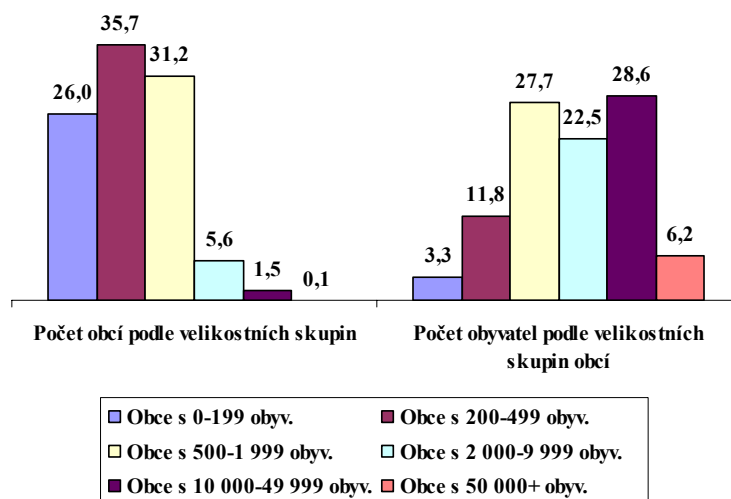
- Důležitým prvkem v ochraně zemědělského půdního fondu i fondu lesních pozemků je vytvoření koncepčního dokumentu, který by přesně vymezoval cíle ochrany, kritéria pro hodnocení záborů půdy i úkoly krajského úřadu. Proto Rada Středočeského kraje udělila souhlas se zadáním zpracování

konceptního podkladu pro ochranu zemědělské půdy a lesního hospodářství ve Středočeském kraji. Koncepce rozvoje lesního hospodářství Středočeského kraje vychází z Národního lesnického programu, který byl schválen usnesením vlády ČR č. 53 ze dne 13. 1. 2003. Výsledná koncepce bude obsahovat podrobnou analýzu stavu lesnictví v kraji a navrhne řešení v této oblasti. Cílem Koncepce ochrany zemědělské půdy je především ochrana zemědělských půd zařazených do I. a II. třídy. Součástí dokumentu bude vyhodnocení kvality půdy podle tříd ochrany v jednotlivých obcích kraje a vyhodnocení využití zemědělské půdy z pohledů zemědělské výroby i ochrany životního prostředí.

C.1 Struktura venkovského osídlení

- Středočeský kraj byl v roce 2004 charakteristický velkým podílem obcí do 2 000 obyvatel (92,8 %), ve kterých žilo přes čtyřicet procent obyvatel kraje. Naopak jen 7,2 % obyvatel žilo v obcích nad 2 000 obyvatel. A jak uvádí graf č. 17, minimum obyvatel žilo v obcích nad 50 000 (jen 0,1 %).
- Ve Středočeském kraji žilo v roce 2004 podstatně více obyvatel v obcích do 2 000 obyvatel, než je republikový průměr.
- Nejvíce obyvatel v malých obcích (obce do 500 obyvatel) žilo v okrese Rakovník, a to více než pětina obyvatel regionu, nejméně v okrese Praha – západ (8,4 %), Kladno (10,3 %) a Mělník (10,5 %). Souhrnné údaje o velikostní diferenciaci obcí kraje a jejich počtech uvádí tabulky č. 38 a č. 39 v příloze.
- Jediný okres s městem nad 50 000 obyvatel byl okres Kladno, kde v okresním městě žila necelá polovina obyvatelstva okresu.

Graf č. 17: Velikostní diferenciacie obcí Středočeského kraje podle počtu obyvatelstva (v %)

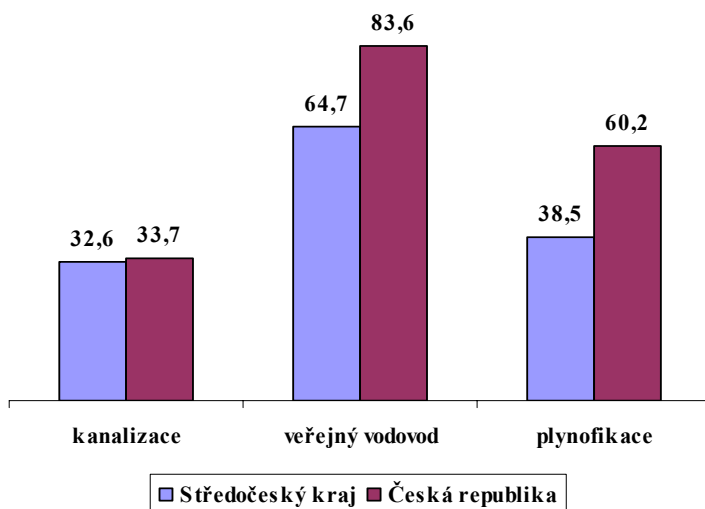
Zdroj: ČSÚ – Malý lexikon obcí ČR 2004

C.2 Vybavenost venkovského prostoru

- Technická infrastruktura v malých obcích byla ve Středočeském kraji výrazně pod celostátním průměrem, zejména v oblasti vodovodních sítí a plynofikace, jak ukazuje tabulka č. 40 v příloze.
- V roce 2004 bylo na vodovod napojeno 62 % obcí Středočeského kraje do 2 000 obyvatel, oproti 83,6 % obcí v rámci republiky. Na plynovod bylo napojeno 34 % obcí Středočeského kraje do 2 000 obyvatel, oproti 60 % v ČR. Na kanalizaci byla v roce 2004 ve Středočeském kraji stejně jako v České republice napojena přibližně třetina obcí. Graf č. 18 zobrazuje uvedené hodnoty. Tabulky č. 41 a č. 42 v příloze ukazují okresní srovnání vybavenosti všech obcí Středočeského kraje technickou infrastrukturou a okresní srovnání vybavenosti obcí do 2 000 obyvatel technickou infrastrukturou.
- Vodovodní síť venkovských obcí měl k 1. 1. 2004 z velké části vyřešenu okres Mělník (92 % malých obcí) a Mladá Boleslav (82 %). Naopak v okrese Nymburk mělo vodovod jen cca 30 % obcí.
- Zavedenou kanalizaci v malých obcích v roce 2004 měly ve větší míře metropolitní okresy Praha – západ (61 % malých obcí) a Praha – východ (52 %). Minimální podíl obcí do 2 000 obyvatel s kanalizační sítí měly okresy Beroun (15 %) a Kutná Hora (16 %).

- Největší podíl plynofikovaných obcí do 2 000 obyvatel v roce 2004 zaznamenaly okresy Kladno (64 %) a Praha – východ (63 %). V okrese Příbram bylo téměř 90 % malých obcí bez napojení na plyn.

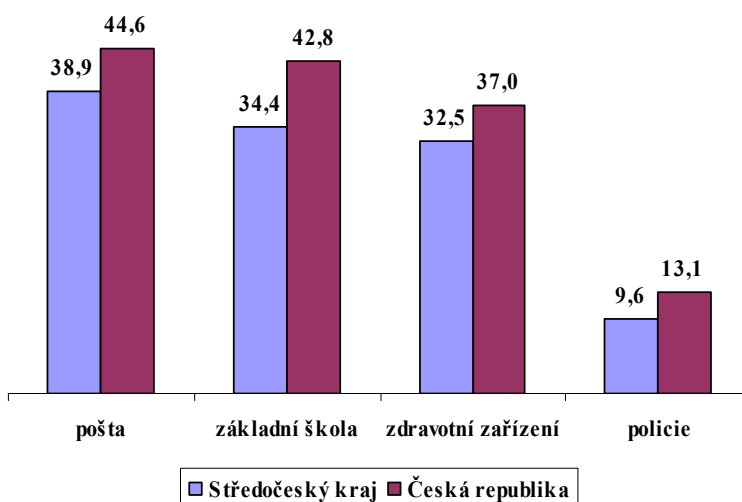
Graf č. 18: Vybavenost obcí technickou infrastrukturou ve Středočeském kraji a ČR (v %), k 1. 1. 2004

Zdroj: ČSÚ – Malý lexikon obcí 2004

- Jak uvádí graf č. 19, občanská vybavenost venkovských obcí byla v roce 2004 nižší než republikový průměr. Okresy s největším podílem obcí s občanskou vybaveností v roce 2004 byly Mělník a Praha – západ, naopak nejnižší podíl, zejména co se týká zdravotnických zařízení a služeb policie, měl okres Kutná Hora.

Graf č. 19: Vybavenost obcí občanskou infrastrukturou ve Středočeském kraji a ČR (v %), k 1. 1. 2004

Zdroj: ČSÚ – Malý lexikon obcí 2004

C.3 Zemědělství a zaměstnanost v zemědělství

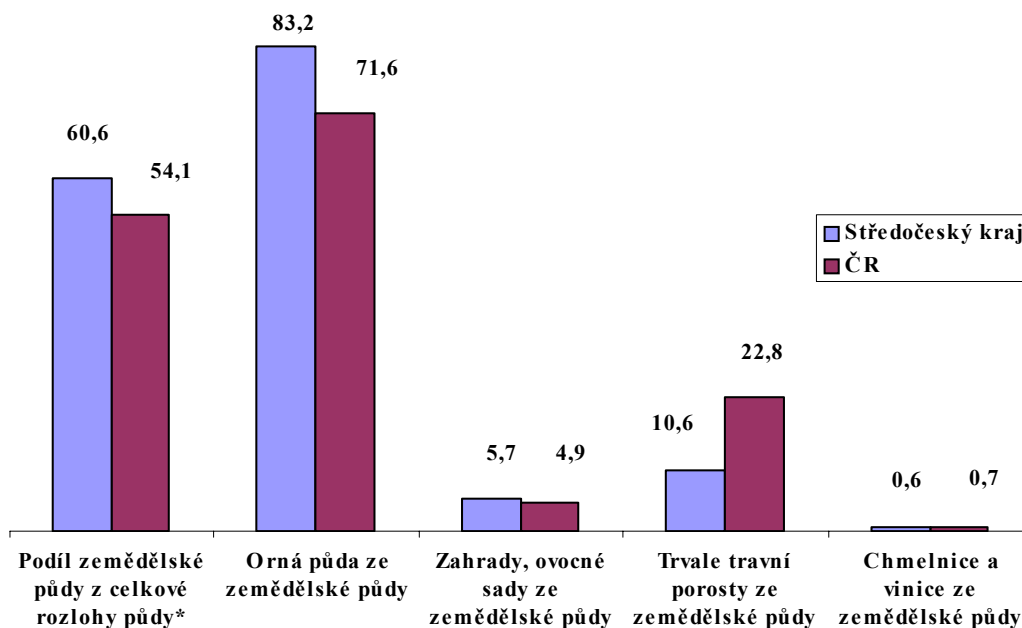
- Průměrný evidenční počet zaměstnanců v zemědělství ve Středočeském kraji v roce 2004 byl, jak je uvedeno v tabulce č. 11 v příloze, 15 214 fyzických osob. Tento počet se proti předchozímu roku snížil o 9,2 %.
- Ve Středočeském kraji bylo v roce 2003 z celkového počtu pracovníků v zemědělství 62 % zaměstnanců, 25 % členů družstev a 13 % samostatně hospodařících rolníků se spolupracujícími členy domácnosti.
- V oblasti zemědělství je celkově nižší hrubá měsíční mzda zaměstnance a ve Středočeském kraji je to stejné. Průměrná hrubá měsíční mzda v zemědělství v roce 2004 byla 13 921 Kč. Patřila tak k nejnižším hrubým mzdám v kraji (nejnižší mzdy byly v pohostinství a v ostatních veřejných a sociálních službách).

- Ve Středočeském kraji bylo k 31. 12. 2004 v oblasti zemědělství evidováno 15 406 ekonomických subjektů. Nejvíce ekonomických subjektů bylo v okrese Příbram (1 942) a Benešov (1 922), nejméně zemědělskými okresy z hlediska počtu ekonomických subjektů byly Praha – západ (861) a Praha – východ (949).

C.4 Struktura zemědělské půdy

- V celé nížinaté části území Středočeského kraje se vyskytují úrodné černozemě i půdy humusokarbonátové a hnědozemě. Ve výše položených oblastech kraje pak převládají podzolové půdy. Také hlinitopísčité půdy jsou v kraji zastoupeny, a to především ve Středočeské vrchovině a Českomoravské vrchovině.
- Podíl zemědělské půdy z celkové rozlohy půdy byl k 31. 12. 2004 ve Středočeském kraji (60,6 %) o něco větší než republikový průměr (54,1 %). Také podíl orné půdy ze zemědělské půdy byl vyšší ve Středočeském kraji (83,2 %) oproti průměru ČR (71,6 %). Graf č. 20 srovnává procentuální strukturu zemědělské půdy Středočeského kraje a ČR.
- Nejvyšší podíl zemědělské půdy (k 31. 12. 2004) byl v okresech úrodného Polabí – Kolín a Nymburk a dále v okresech Praha – východ a Kladno.
- V okrese Praha – západ byla vysoce nadprůměrná rozloha ovocných sadů, v okresech Příbram, Benešov a Beroun byla nadprůměrná rozloha luk a pastvin, Rakovník si udržoval výrazné prvenství v podílu chmelnic.
- Strukturu pozemků v rámci okresů kraje popisuje tabulka č. 43 v příloze.

Graf č. 20: Struktura zemědělské půdy (v %)

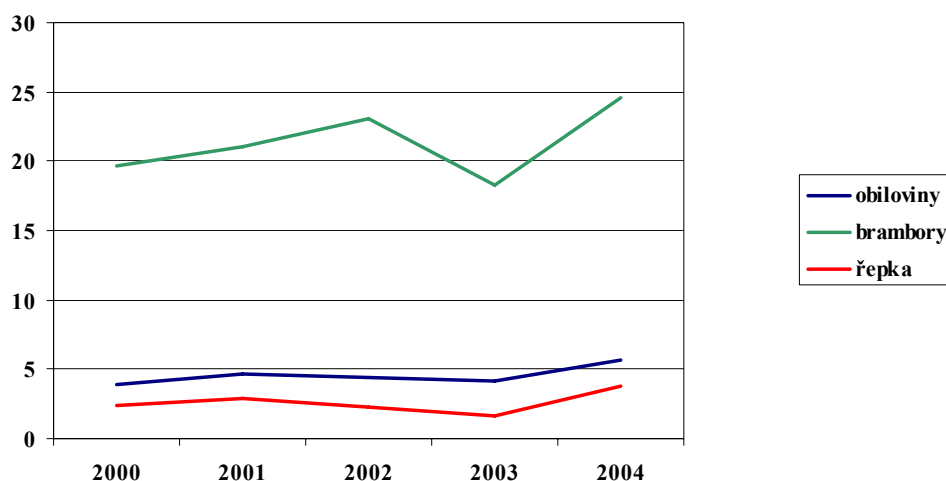
*Poznámka: dopočet do sta procent je nezemědělská půda

Zdroj: ČSÚ – časové řady

C.5 Živočišná a rostlinná výroba

- Hlavní zemědělskou oblastí kraje je Polabí, kde jsou vynikající přírodní podmínky. Středočeský kraj vyniká především rostlinnou výrobou – pěstováním pšenice, ječmene, cukrovky, v příměstských oblastech také pěstováním ovoce, zeleniny a květin. Živočišná produkce není v mezikrajovém srovnání tak výrazná.
- Nárůst rostlinné výroby ve středních Čechách je patrný především z výnosů obilovin. Výnosy brambor a řepky zaznamenávají v meziročním srovnání také růst, kromě roku 2003, kdy byl patrný pokles (graf č. 21). Největší meziroční nárůst rostlinné výroby zaznamenaly výnosy obilovin, kdy z 4,11 t/ha v roce 2003 vzrostly na 5,63 t/ha v roce 2004. Mezikrajové srovnání výnosů vybraných komodit v letech 2000–2004 uvádí tabulka č. 44 v příloze.
- Dle údajů ze Statistické ročenky Středočeského kraje 2004 připadal na 100 ha zemědělské půdy chov 0,5 koně, 26,3 skotu a 1,7 ovcí a beranů (údaje pro rok 2003). Na 100 ha orné půdy připadalo 82,9 prasat a 583,5 drůbeže.

Graf č. 21: Vývoj výnosů vybraných komodit ve Středočeském kraji (t/ha)

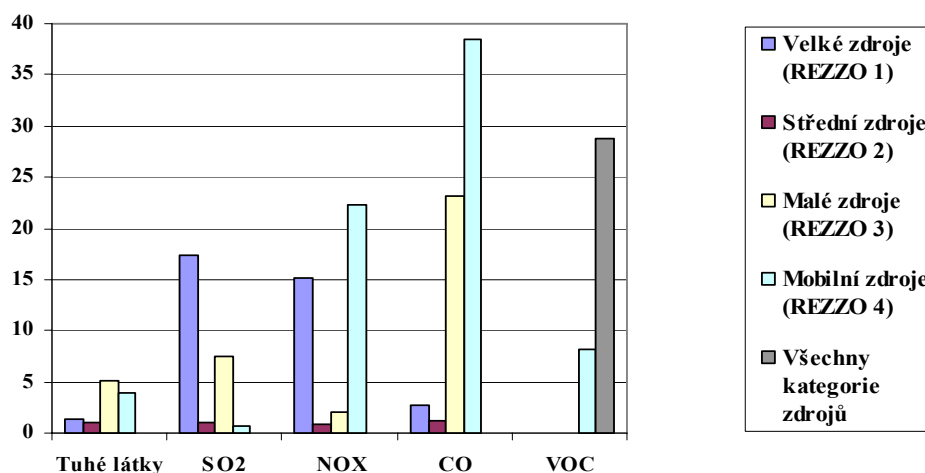
Zdroj: ČSÚ – časové řady, databáze KROK

D. Životní prostředí

D.1 Ovzduší

- Po roce 1998 dochází – vzhledem k útlumu výroby některých podniků, zastavení činnosti neodsířených elektráren a odsíření a odprášení ostatních elektráren a velkých zdrojů – ke zlepšení čistoty ovzduší i v oblastech s vyššími emisemi, jako je Mělník, Kladno, Mladá Boleslav a Praha – východ. V tabulce č. 45 v příloze jsou uvedeny hodnoty emisí základních znečišťujících látek REZZO 1–3 podle okresů Středočeského kraje v roce 2003.
- Z krajského srovnání vývoje měrných emisí základních znečišťujících látek v letech 2000–2003, které je obsaženo v tabulce č. 46 v příloze, je patrné, že Středočeský kraj vykazoval vzhledem k republikovému průměru podprůměrné až průměrné hodnoty a tyto hodnoty měly ke konci sledovaného období stagnující nebo mírně klesající tendenci.
- Je třeba snižovat emise PM₁₀ z mobilních zdrojů a z malých stacionárních zdrojů (lokálních topenišť). Některé oblasti kraje jsou zatíženy pachovými látkami z průmyslových a zemědělských provozů.
- Těžiště emisí zájmových a z hlediska regionu problémových znečišťujících látek se v posledních několika letech přesouvá z oblasti zvláště velkých zdrojů do oblastí malých zdrojů a dopravy. Dřívější hlavní rozhodující znečišťovatelé ovzduší, ECK Generating – Elektrárna a teplárna Kladno, elektrárny Mělník II a III (ČEZ, a.s.), Mělník I (Energotrans, a.s.), Spolana Neratovice, Příbramská teplárenská, Kaučuk Kralupy nad Vltavou, Elektrárna Kolín, Rafinérie Kralupy nad Vltavou a ŠKO Energo Mladá Boleslav, investovali nemalé částky do ekologizace svých výrobních zařízení a nyní plní zákonné emisní limity. Řada z těchto zdrojů je z hlediska emisních parametrů na hranici svých technických možností.
- V budoucnosti lze očekávat další pokles emisí oxidů dusíku především z velkých spalovacích zdrojů. Tato problematika však bude řešena v národním měřítku až kolem roku 2016.
- S rozvojem území a výstavbou nových logistických komplexů i satelitních městeček s rodinnými domy narůstá i dopravní zatížení území. Doprava hraje významnou roli ve znečišťování ovzduší. Je zapotřebí zavádět kvalitnější výrobní technologie na minimalizaci těchto rizik. Nezbytností dalšího období bude snižování emisí z dopravy a z malých zdrojů znečišťování ovzduší.
- Požadovaná koncepce zvyšování kvality ovzduší Středočeského kraje je uvedena ve schválených koncepcích: v Programu snižování emisí Středočeského kraje a Integrovaném krajském programu ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje. Graf č. 22 a tabulka č. 47 v příloze zobrazují celkové emise hlavních znečišťujících látek za rok 2003.
- K 28. 2. 2005 měřilo kvalitu venkovního ovzduší v kraji celkem 31 imisních stanic. Z toho 11 stanic provozoval ČHMÚ, 9 stanic hygienická služba, 2 stanice VÚRV (Výzkumný ústav rostlinné výroby) a 2 stanice EKOTOXA. Další 6 stanic provozovaly energetické a průmyslové podniky. Z měření stanic je patrný mírný pokles imisí SO₂ a naopak nárůst úrovně prachu v ovzduší a naměřených imisí NO_x u některých stanic.

Graf č. 22: Celkové emise hlavních znečišťujících látek podle kategorií zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO 1 – 4) za rok 2003 (v kt/rok)

Zdroj: www.chmi.cz/uoco/emise/embil/03embil/03embil.html

D.2 Voda

- Hospodaření s kvalitní vodou musí být šetrné a přiměřené, neboť její zdroje nejsou nevyčerpatelné. Je třeba zabezpečit velké množství dešťové vody, jejíž vsakování bylo znemožněno výstavbou průmyslových, obchodních a jiných areálů se zpevněnými plochami, a také volit vhodné plochy pro čerpání povrchové vody. Ve Středočeském kraji je kvalita povrchových a podzemních vod nízká. Nachází se zde vyšší množství obcí a individuálních rekreačních zařízení s nižší vybaveností v oblasti zásobování pitnou vodou i napojení na kanalizaci a ČOV. V kraji nejsou dořešeny staré ekologické zátěže, které devastují vodní režim krajiny, a také není dořešená protipovodňová ochrana.
- Zásobování pitnou vodou** – z veřejných vodovodů bylo v roce 2005 zásobováno 942 739 obyvatel, tj. pouze 82 % z celkového počtu obyvatel kraje (podíl v ČR byl 91,6 %).
- Stav povrchových vod** – hlavní zdroje znečištění vodních toků představují ve Středočeském kraji špatně čištěné komunální a průmyslové odpady a zemědělská hnojiva. Snížení počtu zdrojů znečištění v posledních letech se projevilo v mírném zlepšení kvality vody v dříve velmi silně znečištěných tocích, které jsou nyní hodnoceny jako silně znečištěné toky. Na hlavních tocích Středočeského kraje není žádný úsek s neznečištěnou vodou.
 - Mírně znečištěné toky** (kvalita II podle ČHMÚ): Vltava v profilu Štěchovice, Jizera v profilu Bakov nad Jizerou
 - Znečištěné toky** (kvalita III podle ČHMÚ): Berounka mezi profily Skryje až do Hýskova, Sázava, Vltava v profilu Solenice a od Vraného nad Vltavou do Libčic nad Vltavou, Želivka, Doubrava, Klejnárka, Jizera od Vince k soutoku s Labem, Labe soutokem profilu Veletov a Nymburk a od Jiřic až do Liběchova
 - Silně znečištěné toky** (kvalita IV podle ČHMÚ): Labe za Lysou nad Labem a Kolínem, Vltava v profilu Zelčín, Blanice, Bakovský potok, úsek Berounky od Srbska k soutoku, Litavka, Mrlina, Loděnice, Cidlina, Výrovka, Vlkava
 - Velmi silně znečištěné toky** (kvalita V podle ČHMÚ): Rakovnický potok, Zákolanský potok
- Odpadní vody** – podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci byl v roce 2005 nejnižší z celé republiky – pouze 63,6 % (podíl v ČR byl 79,1 %). Z obcí nad 2 000 obyvatel, kde nebyly komunální zdroje čištěny na ČOV, se jedná o obce Buštěhrad, Zlonice a Velký Osek (pro obec Zlonice je již v současnosti ČOV v provozu a chybí odkanalizování části města, pro město Buštěhrad je kanalizace i ČOV ve výstavbě). Problémem je také vypouštění odpadních vod z podniků zejména chemického průmyslu do Vltavy a Labe v případech nedostatečné účinnosti jejich ČOV.

D.3 Hluk

- Hluk patří k nejrozšířenějším škodlivinám pracovního i životního prostředí. V posledních letech se stává vážným problémem, protože průmysl a doprava zaznamenaly nebývale rychlý rozvoj.

- Hlukovou zátěž ve Středočeském kraji způsobuje mimo jiné automobilová silniční doprava, především v blízkosti silně dopravně zatížených silničních tahů procházejících obydlenými zónami. Nárůst automobilismu v posledních letech hlukové zatížení zvyšuje, k 31. 12. 2003 bylo ve Středočeském kraji evidováno 453 600 osobních automobilů, 44 196 nákladních automobilů, 2 519 autobusů a 101 716 motocyklů.
- Hlavní podíl na hlukové zátěži z dopravy má extrémní intenzita dopravy v místech, kde stále chybí odpovídající komunikační síť (nedokončené trasy dálnic a rychlostních komunikací, nedokončené obchvaty měst tvořené rychlostními silnicemi a silnicemi I. třídy). K takovým lokalitám patří např. silnice I/16 a I/9 Mělník, silnice I/16 Slaný, silnice I/9 Líbeznice, silnice I/38 Nymburk, R6 ve stavbě Jeneč – Hostivice, silnice I/2 Říčany, Mukařov, Zásmuky, Kutná Hora, silnice I/12 Úvaly, Kolín, Čáslav, obchvat I/18 Příbram, Sedlčany, I/3 Benešov, silnice II/101 Kralupy n. Vlt. atd.
- Na trasách dálnic, rychlostních silnic a silnic I. třídy byla a jsou realizována protihluková opatření (ochranné stěny), které snižují zatížení okolí na hygienicky povolené meze. Problémová mohou být místa průchodu frekventovaných silnic obytným (zastavěným) územím, kde snižování hlukové zátěže může být technicky proveditelné pouze výměnou oken v zástavbě nebo výstavbou obchvatů měst, což je finančně i časově náročné.
- Plánovaná výstavba dálnice D3 zmírní hlukovou zátěž obyvatel žijících podél stávajících zatížených komunikací jižně od Prahy a liniový zdroj znečištění se přenesou do řídky obydleného území se značným odstupem od zástavby, kde mohou protihluková opatření eliminovat hlukové zatížení obyvatel. Realizace záměru přinese kromě jiného podstatné snížení hlukové zátěže v sídlech ležících na stávající dopravně přetížené silnici I/3 (Mirošovice, Senohraby, Městečko, Poříčí n.S, Mrač, Benešov, Bystřice, Votice atd.).
- Dalším zdrojem hluku je i železniční doprava – k největšímu zatížení obyvatelstva dochází zejména podél průtahů měst. Z hlavních železničních tahů prochází městy:
 - *I. železniční koridor* – Úvaly, Český Brod, Poříčany, Pečky, Velim, Kolín, Čáslav, Kralupy n. Vlt., Libčice nad Vltavou, Roztoky
 - *IV. železniční koridor* – Říčany, Stránčice, Mnichovice, Senohraby, Čtyřkoly, Čerčany, Benešov
 - *Železniční tah E61* – Mělník, Nymburk, Kolín, Čáslav, Poděbrady, Lysá n. L., Libice nad Cidlinou, Velký Osek
 - *Železniční tah C65* – Mnichovo Hradiště, Bakov n. J.
- Zdrojem hluku je také letecká doprava, která hlukem postihuje zejména část Středočeského kraje v okolí letiště Praha – Ruzyně. Provozovatel by měl pomoci dotčeným obcím kompenzovat hluk a další škodlivé vlivy letiště.
- V roce 2004 investovala bývalá Česká správa letišť, s. p., do realizace protihlukových opatření celkem 61,8 mil. Kč. V letošním roce hodlá Letiště Praha, s. p., svůj příspěvek na program protihlukových opatření ještě zvýšit a společně s aktivitami v oblasti monitoringu hluku investovat do eliminace dopadu hluku z leteckého provozu až 100 mil. Kč. Z konkrétních uskutečněných projektů v rámci programu protihlukových opatření lze uvést například investici 3,8 mil. Kč vyčleněných na realizaci protihlukových úprav v základní a mateřské škole v Tuchoměřicích. Celkem 10,4 mil. Kč, resp. 18,2 mil. Kč, pak bývalá Česká správa letišť, s. p., investovala do realizace protihlukových opatření v soukromých obytných domech v obcích Hostouň a Jeneč.
- Nad ochranou před hlukem vykonává státní zdravotní dozor Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze. V České republice se dosud problematikou environmentálního hluku zabývá především hygienická služba v rámci státního zdravotního dozoru (preventivního i běžného) na základě zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Zdravotní dozor je však jen jedním z nástrojů, které samy o sobě nepředstavují systémový přístup k řešení problematiky hluku v rámci životního prostředí. K zabezpečení efektivního systému hodnocení a řízení hluku v životním prostředí byla vypracována Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES ze dne 25. června 2002 o hodnocení a řízení environmentálního hluku.
- Cílem směrnice je definovat obecný přístup k zamezení, prevenci nebo snižování škodlivých účinků na lidské zdraví, způsobených expozicemi hluku v prostředí.
- V ČR není hluk soustavně monitorován, na rozdíl od všech ostatních zemí OECD. V souladu s požadavky EU a OECD byla provedena pilotní hluková studie v okrese Beroun, ve které se postupně sledoval hluk podle indikátorů OECD.

D.4 Ekologické zátěže

- Staré ekologické zátěže na území Středočeského kraje tvoří zejména bývalé skládky komunálního odpadu, včetně nelegálních černých skládek, staré skládky a zátěže z činnosti bývalých průmyslových a zemědělských podniků a dále tzv. sklady nebezpečných odpadů (např. hliníkové stěry u Mníšku pod Brdy a vápenné kaly a sloučeniny arsenu v Opočnici). Staré zátěže jsou členěny podle míry rizika na pět skupin. Mezi ty nejzávažnější s extrémní rizikovostí patří čtyři – skládky v Mileticích (okres Kladno), Bakově nad Jizerou a Bradleci okres (Mladá Boleslav) a v Opočnici okres (Nymburk).
- Největší podíl extrémně a vysoce rizikových skládek na celkovém počtu byl v okresech Praha – východ (31,25 %), Kolín (30,56 %) a Mělník (28,13 %), jak ukazuje tabulka č. 48 v příloze, uvádějící přehled starých ekologických zátěží na území kraje.
- Mezi další problematické lokality se řadí oblasti bývalé těžby černého uhlí (Kladno), polymetalů, uranu a stříbra (Příbram, Kutná Hora). Následkem intenzivní těžby v minulém století došlo k výraznému narušení horninového prostředí těchto lokalit. Nejvíce postižené jsou lokality průmyslových podniků, jako je DIAMO, Správa uranových ložisek Příbram (bývalé uranové doly) se zvýšenou radioaktivitou v blízkosti bývalých šachet a úpravny, Kovohutě Příbram, kde je půda znečištěna olovem, kadmíem a arsenem, Carborundum Benátky nad Jizerou, kde jsou ohroženy zdroje pitné vody úniky olejů, chlorovaných uhlovodíků a ropných látek, průmyslové podniky v Sedlčanech (znečištění zemin a podzemních vod chlorovanými uhlovodíky), a Spolana Neratovice, kde byly zjištěny vysoké koncentrace dioxinů a rtuti.
- Další negativní vliv na krajinu má nárůst těžby nevýhradních ložisek šterkopísku v okresech Mělník a Nymburk, jejíž objem převyšuje potřeby Středočeského kraje.
- Zemědělská půda je čím dál více ohrožena výstavbou nových logistických, skladovacích a obchodních areálů, ale také postupující výstavbou satelitních rodinných městeček. Výběr lokalit musí odpovídajícím způsobem dbát na ochranu zemědělského půdního fondu, pro rozvoj v krajině a průmyslovou výstavbu je třeba využívat bonitně chudší lokality.
- Radonové riziko vznikající únikem dceřiných produktů uranu z horninového podloží a haldového materiálu (Příbram), ale i škváry vzniklé prohořením haldoviny po těžbě uhlí (Kladno) je ve Středočeském kraji největší v okresech Příbram, Benešov, Mělník a Praha – východ, v menší míře v okresech Kutná Hora a Kolín.
- Odstranění starých ekologických zátěží je velice nákladné. Řada z nich zůstává neřešena především tam, kde náklady na sanaci přesahují cenu vlastních nemovitostí nebo kde nejsou vyjasněna vlastnická práva. Kladenské doly jsou již v současné době uzavřeny, hledají se vhodné způsoby sanace odvalů.

D.5 Odpady

- Vstupem České republiky do EU došlo k významným úpravám české legislativy v oblasti odpadového hospodářství, které spočívaly v implementaci evropských směrnic do zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. Jedná se zejména o přijetí Směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů, která požaduje postupné omezování ukládání biologicky rozložitelného komunálního odpadu na skládky. Biologicky rozložitelný podíl komunálního odpadu ukládaný na skládky musí být postupně omezován v souladu s harmonogramem stanoveným v programu odpadového hospodářství ČR. Je tedy nutné snížit tento podíl do roku 2010 na 75 %, do roku 2013 na 50 % a do roku 2020 na 35 % celkového množství (hmotnosti) těchto odpadů vzniklého v roce 1995.
- Cílem je postupné zastavení současného trendu, kdy je využíváno nejlevnější metody zneškodňování tohoto typu odpadů, tedy ukládání na skládky, dále využití nezanedbatelného potenciálu biologicky rozložitelného komunálního odpadu a využívání nových technologií likvidace komunálního odpadu (např. s energetickým využitím).
- Problematiku odpadového hospodářství Středočeského kraje řeší Plán odpadového hospodářství schválený v prosinci 2004, který je zpracován v souladu s požadavky směrnic Evropské unie a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.
- Nejčastějším způsobem odstraňování odpadů v kraji je jednoznačně skládkování, dále je to biologická dekontaminace (to ovšem není ve většině případů definitivní odstranění odpadu) a spalování. Spalování komunálních odpadů je energeticky náročnější likvidace odpadů, při které vznikají potenciálně toxické škodliviny. Skládkování je vzhledem k životnímu prostředí šetrnější.
- Mezi využíváním odpadu je na prvním místě využívání odpadu jako druhotné suroviny, dále pak recyklace, kompostování a další biologické způsoby úpravy a využití. Zatím ne u všech druhů odpadů je jejich využití

na potřebné úrovni. Výjimku tvoří např. zářivky, olovené akumulátory, nikl-kadmiové akumulátory, pro jejichž zpracování jsou na území Středočeského kraje umístěna zařízení s celostátním významem a dostatečnou kapacitou. Dostatečnou kapacitu mají i dekontaminační zařízení na zeminy a další materiály kontaminované ropnými látkami. Rezervy jsou např. v úrovni odděleného sběru složek komunálního odpadu nebo využívání stavebního odpadu pro výrobu stavebního recyklátu.

- Mezi hlavní producenty odpadu patří energetická zařízení (např. elektrárna ECKG Kladno, elektrárny Mělník II a III – ČEZ, a.s., elektrárna Mělník I), chemický průmysl (např. Kaucuk Kralupy, Spolana Neratovice, KORAMO Kolín, Procter & Gamble), strojírenské podniky (např. ŠKODA AUTO a.s. v Mladé Boleslavi, ČKD Kutná Hora), některé hutě, jako Kovohutě Příbram, potravinářský průmysl, jako je např. Pivovar Velké Popovice či Královský pivovar Krušovice, ale také stavební firmy (často se jedná o odpad produkovaný na území hl. m. Prahy, odstraňovaný však na území Středočeského kraje).
- Velké aglomerace na území Středočeského kraje musí odpadové hospodářství koncepčně řešit, zejména hledat jiné formy likvidace odpadů, než je skládkování.
- Podstatným mezníkem v nakládání s odpady je schválení Plánu odpadového hospodářství (POH) Středočeského kraje a vyhlášení jeho závazné části formou obecně závazné vyhlášky Středočeského kraje v březnu roku 2005. Aktuální údaje o množství produkovaných odpadů, tak jak je uvádí databáze ISOH, provozovaná VÚV T. G. Masaryka, CeHO, na základě pověření MŽP, jsou zpracovány pro rok 2001 a jsou uvedeny v tabulce č. 49 v příloze. Novější informace prozatím nejsou k dispozici. Některé novější statistiky jsou k dispozici ve statistických ročenkách Středočeského kraje a jeho okresů, hodnoty však nepostihují veškerý vzniklý objem odpadů a nevztahují se k údajům vykazovaným na základě evidenční a ohlašovací povinnosti na základě zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, z kterých vychází závazné cíle Plánu odpadového hospodářství Středočeského kraje. Podle údajů ČSÚ o produkci odpadů za rok 2004, jak je uvádí tabulka č. 50 v příloze, bylo ve Středočeském kraji vyprodukováno 163 503 tun nebezpečných odpadů a 1 310 538 tun ostatních odpadů – údaje nezahrnují data o odpadech ze statistického šetření obcí (komunální a ostatní).

Technická vybavenost kraje

- Ve Středočeském kraji bylo lokalizováno celkem 68 skládek odpadů, z toho 30 skládek skupiny S – inertní odpad (S – IO), 31 skládek skupiny S – ostatní odpad (S – OO) a 7 skládek nebezpečného odpadu (S – NO).
- Dále se na území kraje nachází 9 spaloven odpadů s využitím tepla, včetně nemocničních spaloven – Lysá nad Labem, Roztoky, Čáslav, Kolín, Vestec, Beroun, Kralupy nad Vltavou a Benešov.
- Mezi zařízení využívající fyzikální a chemické postupy patří 14 třídících linek, 40 recyklačních provozů, 1 zařízení na regeneraci (kyselin, zásad apod.), 1 solidifikační zařízení a 5 provozů chemické úpravy.
- Zařízení využívající k úpravě odpadů biologické metody jsou ve Středočeském kraji zastoupena 8 kompostárnami, 9 provozy biologické dekontaminace a 2 zařízeními využívajícími metody anaerobní digesce. Je však očekáván nárůst počtu těchto zařízení, a to v souladu s Plánem odpadového hospodářství Středočeského kraje, zejména z důvodu implementace legislativního rámce Evropské unie do právních norem České republiky. Jedná se o postupné snižování až zákaz ukládání biologicky rozložitelného odpadu, včetně biologicky rozložitelného komunálního odpadu, a na skládkách. Dalším důvodem je zájem jednotlivých obcí o výstavbu zařízení využívajících metody anaerobního rozkladu, jehož výsledkem je kromě materiálového využití odpadu (kompost) také výroba bioplynu a následně, pomocí kogeneračních jednotek, výroba elektřiny a tepla (energetické využití odpadů).

D.6 Radonové riziko

- Radioaktivní plyn radon ^{222}Rn vzniká přeměnou uranu ^{238}U . Koncentrace uranu v jednotlivých typech hornin se velmi liší. Obecně lze říci, že v horninách přeměněných, metamorfovaných tlakem a teplotou, se setkáváme s vyššími koncentracemi uranu než v usazených, sedimentárních horninách. Nejvyšší koncentrace uranu jsou obvyklé ve vyvřelých, magmatických horninách, jako jsou např. žuly, protože primárně již v době svého vzniku byly obohaceny uranem a obsahují některé nehomogenně rozptýlené horninotvorné minerály (např. zirkon) s vyšším obsahem uranu. Objemovou aktivitu radonu pro dané místo nelze přepočítat z hodnot koncentrace uranu, protože migrace radonu z místa jeho vzniku k povrchu je závislá na řadě klimatických a pedologických faktorů. Radon se dále přeměňuje na dceřiné produkty (izotopy polonia a vizmutu), které jsou kovové povahy. Vážou se na aerosoly v ovzduší, při vdechnutí ulpívají na plicní výstelce a zvyšují tak vnitřní ozáření lidského organismu.
- Území Středočeského kraje patří z hlediska výskytu radonu na 1. místo v republice. Přibližně třetina území kraje je oblastí s vysokým či středním radonovým rizikem. Radonové riziko vzniká únikem dceřiných

produktů uranu z horninového podloží a haldového materiálu (Příbram) nebo i škváry vzniklé prohořením haldoviny po těžbě uhlí (Kladno). Oblasti s vysokým radonovým rizikem jsou v největší míře na Příbramsku a Benešovsku. Na základě usnesení vlády byla v roce 1990 zahájena realizace Radonového programu České republiky, na jehož plnění se významně podílí také Středočeský kraj. Program si klade za cíl snížení expozice obyvatelstva přírodním zdrojům radiačního záření.

- Úloha Středočeského kraje spočívá především v pomoci při sledování obsahu radonu v budovách, provádění preventivních protiradonových opatření a protiradonových ozdravných opatření v objektech, při úpravě vod a také v oblasti informování veřejnosti. V rámci Radonového programu ČR jsou ve Středočeském kraji průběžně od roku 2003 umísťovány stopové detektory na měření radonové aktivity do vybraných trvale obydlených bytů. Jedná se o bezplatnou službu, kterou stát nabízí vlastníkům (uživatelům) bytů v jejich zájmu. Středočeský kraj každoročně zajišťuje umístění detektorů do cca 500 bytů. Detektory jsou po roce sebrány a odevzdány Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost k vyhodnocení.
- Působnost Středočeského kraje v oblasti protiradonové ochrany na základě Radonového programu České republiky bude pokračovat i v následujících letech.

D.7 Chráněná území a péče o krajinu

- Území Středočeského kraje je z hlediska geologie, geomorfologie, hydrologie a biologie velmi pestré. Středočeská oblast je na územím styku většiny biogeografických jednotek Čech. Horské a stepní druhy zde žijí v přímém sousedství, stejně jako prvky západní, východní i jižní. Střídají se zde území kultivovaná od počátků rolnictví s celými komplexy až překvapivě zachované přírody. Střední Čechy tak představují jedno z klíčových území středoevropské biogeografie.
- Mezi území vyžadující zvýšenou ochranu podle zvláštních předpisů pro chráněné ložiskové území (CHLÚ) nerostných surovin patří tzv. dobývací prostory (DP).
- Střední Čechy oplývají bohatým přírodním bohatstvím. Hluboká říční a potoční údolí obnažila na mnoha místech horniny nejruznějšího složení, kde vznikly rozdílné biotopy. Stékají se zde vodní toky ze všech částí země. Niva Labe ve středních Čechách představuje nejúplněji rozvinutý nivní ekosystém v rámci Čech s dosud největší plochou lužních hájů. Přírodovědnou osou středních Čech jsou navzájem se dotýkající celky Českého krasu, Brd a Křivoklátska. Lesní komplex Křivoklátska je nejzachovalejší a druhově nejbohatší velkoplošný lesní porost celé České republiky ve výškovém stupni pahorkatin až nižších vrchovin.
- Na přelomu let 2005–2006 byla zpracována Krajská koncepce ochrany přírody a krajiny, jakožto základní dokument vymezující odpovídající přístup a aktivity Středočeského kraje v problematice ochrany přírody a krajiny. Při hodnocení výskytu přírodních biotopů v rámci rozborové části Koncepce ochrany přírody a krajiny bylo zjištěno, že tvoří 10 % celkové rozlohy kraje. Na území kraje mimo chráněné krajinné oblasti se přírodní biotopy vyskytují na 8,6 % území. Vysoký podíl přírodních biotopů (přes 60 %) mají maloplošná chráněná území.

Zvláště chráněná území

- Tato území představují nejcennější části přírody, jejichž hodnoty jsou chráněny zákonem. Zákon vymezuje stupeň ochrany každé kategorie zvláště chráněného území a způsoby usměrňování jejich využívání. Velkoplošné chráněné krajinné oblasti a zvláště chráněná území ve Středočeském kraji jsou shrnuta v tabulkách č. 51 a 52 v příloze.

Území mezinárodního významu

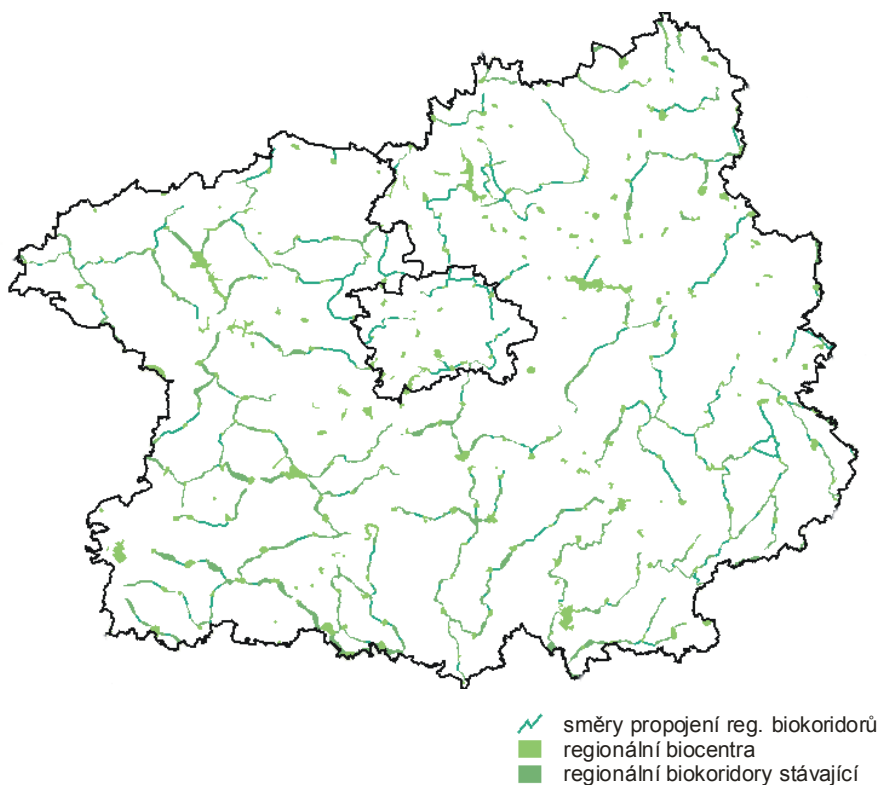
- Nejcennější území z celoevropského hlediska jsou zapojována do různých mezinárodních sítí – např. biosférických rezervací programu „Man and Biosphere“ UNESCO (Křivoklátsko), sítě biogenetických rezervací Rady Evropy, programu CORINE – biotopy (COoRdination of INformation on the Environment) Evropské unie apod. Vybrané skladebné části nadregionálního ÚSES kraje tvoří kostru evropské ekologické sítě EECONET (European Ecological Network).
- Některá chráněná území v ČR obdržela prestižní ocenění Rady Evropy – Evropský diplom. Ve Středočeském kraji to byla NPR Karlštejn. Ve Středočeském kraji se nacházejí 4 lokality soustavy evropsky významných území SMARAGD (PR Úpor, NPR Polabská černava, NPR Hrabanovská černava, PR Černínovsko a zčásti PR Radotínské údolí). Dále se na území kraje nachází mokřadní lokalita evropského významu (dle Ramsarské úmluvy), a to mokřady Liběchovky a Pšovky o rozloze 361 ha.

- Dne 5. 10. 2005 se Český ráj stal součástí evropské sítě geoparků, tedy i geoparkem UNESCO. Geoparky jsou území, která zahrnují konkrétní geologické dědictví a mají strategii trvale udržitelného územního rozvoje. Geologické lokality musí být z odborného hlediska dostatečně kvalitní a vzácné. Parky se zaměřují na ochranu území, vzdělávání a šetrné využívání území. V síti geoparků se v roce 2004 nacházelo 21 evropských a 8 čínských geoparků. Český ráj je zatím jediným geoparkem na území nových členských zemí Evropské unie. Zařazení do sítě geoparků přispěje k rozvoji šetrné turistiky, ekovýchovných aktivit v regionu a usnadní také přístup k evropským fondům.

Územní systémy ekologické stability

- Územní systém ekologické stability (dále ÚSES) představuje síť ekologicky významných segmentů krajiny, účelně rozmístěných na základě funkčních a prostorových kritérií. Jedná se o optimálně fungující soustavu biocenter, biokoridorů a interakčních prvků, díky níž je možné udržet existenci bioty v krajině, tzn. zachovat přirozená stanoviště v rámci všech typů přirozených ekosystémů.
- Generely místních územních systémů ekologické stability jsou dokončeny téměř pro celé území kraje, postupně probíhá jejich zapracování do územních plánů obcí či projektů pozemkových úprav.
- Regionální biocentra a biokoridory znázorňuje mapa č. 3. ÚSES ve Středočeském kraji je od lokální až po nadregionální úroveň zapojen do Programu péče o krajinu MŽP, a to zejména ochranou biocenter a biokoridorů. Realizace ÚSES také probíhá za pomoci dotací z dílčích dotačních programů SFŽP ČR.

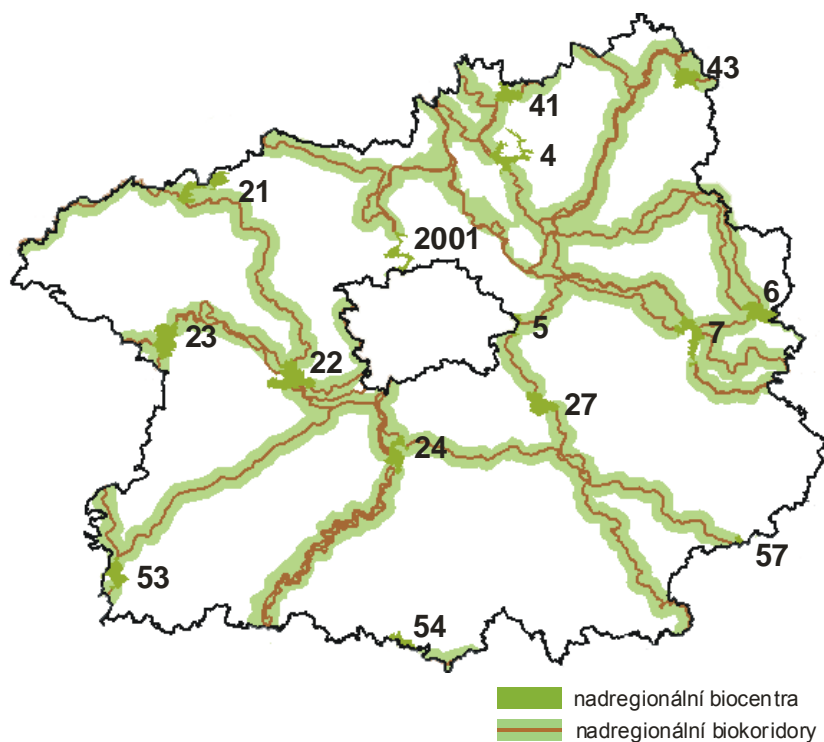
Mapa č. 3: Prvky regionálního ÚSES ve Středočeském kraji

Zdroj: Upraveno dle AOPK ČR (<http://mapmaker.nature.cz/mapmaker/aopk>)

- Na území Středočeského kraje je vymezeno 15 nadregionálních biocenter, která jsou znázorněna na mapě č. 4. a jejichž výčet obsahuje tabulka č. 53 v příloze. Tato biocentra jsou propojena nadregionálními biokoridory, kterých je více než 25.

Mapa č. 4: Prvky nadregionálního ÚSES ve Středočeském kraji

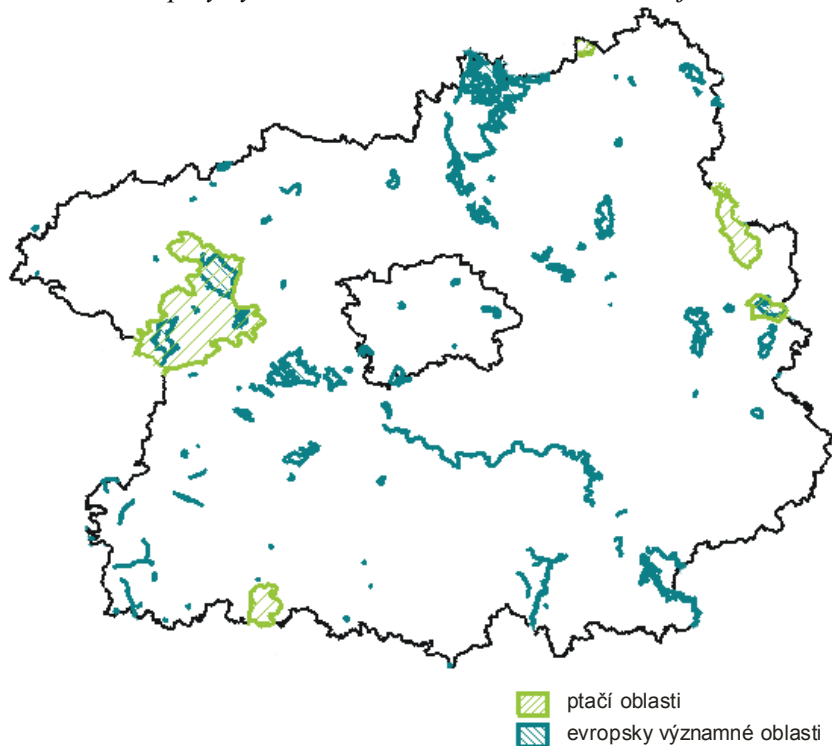

Zdroj: Upraveno dle AOPK ČR (<http://mapmaker.nature.cz/mapmaker/aopk>)

Natura 2000

- Na území Středočeského kraje je vymezeno 5 ptačích oblastí Natura 2000, které jsou uvedeny v tabulce č. 54 v příloze a graficky je znázorňuje mapa č. 5.
- Dále je navrženo 125 evropsky významných lokalit, které se víceméně překrývají se zvláště chráněnými územími (cca z 30 %) a s ptačími oblastmi.

Mapa č. 5: Ptačí oblasti a evropsky významné oblasti ve Středočeském kraji

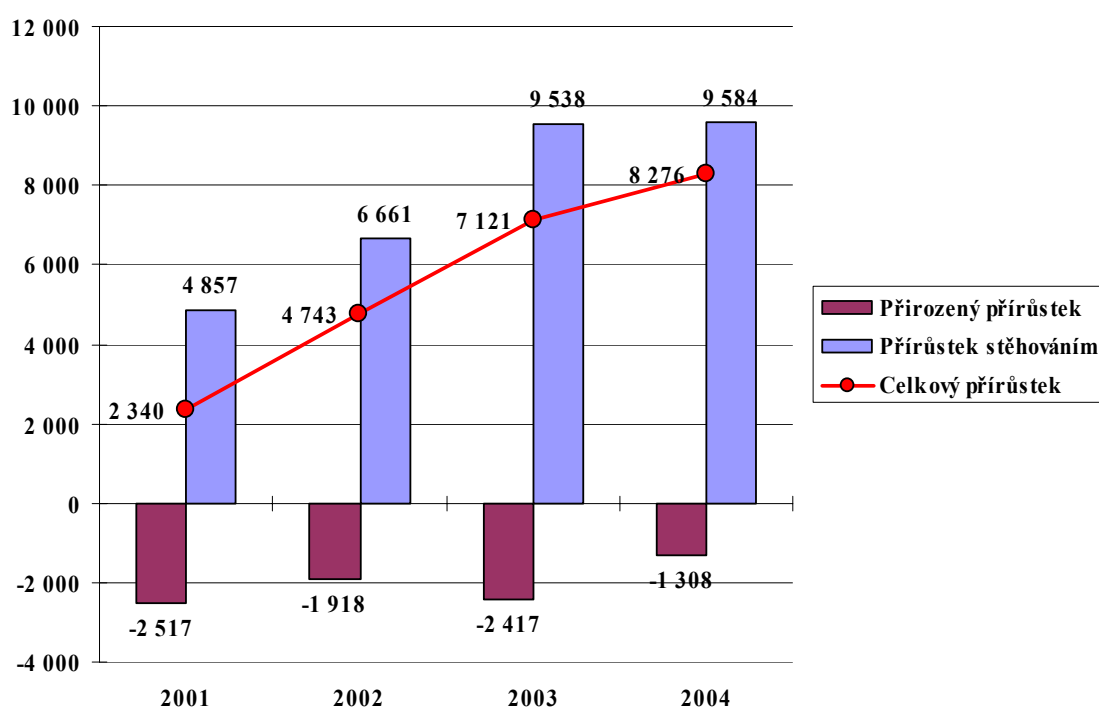
Zdroj: Upraveno dle AOPK ČR (<http://mapmaker.nature.cz/mapmaker/aopk>)

E. Rozvoj lidských zdrojů

E.1 Pohyb obyvatelstva

- Populační vývoj České republiky se v posledních letech po období změn z první poloviny 90. let stabilizoval a probíhá ve znamení postupného přechodu k západoevropskému modelu reprodukčního chování, jehož znaky jsou součástí projevů tzv. „druhého demografického přechodu“. Ten se vyznačuje především vyšším věkem matky při zakládání rodiny a také častějším životem v nesezdaných soužitích. Tabulka č. 1 v příloze ukazuje počty obyvatel v jednotlivých krajích k 31. 12. 2004. Demografický vývoj kraje se začal ve 2. polovině 90. let hlavně díky výstavbě satelitních obytných celků v okolí hl. m. Prahy výrazně měnit.
- Jedním ze základních rysů současného demografického vývoje v České republice je pokles počtu obyvatel způsobený přirozeným úbytkem. Přestože přirozený přírůstek ve Středočeském kraji za období 2001–2004 dosahoval záporných hodnot, byl celkový přírůstek v kraji kladný. Příčinou je vysoká imigrace do tohoto kraje (graf č. 23). V tabulce č. 6 v příloze jsou srovnány okresy ČR podle počtu obyvatel a rozlohy v km². Přirozený úbytek obyvatel nevykazoval ze všech okresů Středočeského kraje pouze okres Praha – západ (+ 0,01 %), u ostatních docházelo k úbytku, v nejvyšší míře v okresech Rakovník, Benešov a Kutná Hora, naopak v nejnižší míře v okresech Mladá Boleslav a Mělník.
- Zatímco úbytek obyvatelstva přirozenou měnou je v kraji stálý vzhledem k poměrně vysoké úmrtnosti způsobené věkovou strukturou populace (i přes 3. nejvyšší porodnost v republice), migrační saldo prošlo výraznou změnou. Kraj má tak vysokou imigraci, že celkový počet obyvatel v porovnání s ostatními kraji republiky výrazně vzrůstá – v roce 2001 byl dokonce Středočeský kraj v republice jediný s kladnou bilancí obyvatelstva.
- K 31. 12. 2004 žilo ve Středočeském kraji 1 144 071 obyvatel. Z tohoto počtu bylo 559 921 mužů (48,94 %) a 584 150 žen (51,06 %). Meziroční vývoj počtu obyvatel znamená přírůstek 8 276 obyvatel, což je nejvyšší nárůst obyvatelstva ze všech krajů republiky. Celkový přírůstek byl způsoben výhradně migrací, naopak přirozenou měnou ubylo 1 308 obyvatel, což bylo po Praze nejvíce v republice. V relativním vyjádření na 1 000 obyvatel měl větší přirozený úbytek kromě hl. m. Prahy kraj Plzeňský, a zejména Zlínský. Počet zemřelých převyšoval počet narozených ve většině okresů kraje, obráceně tomu bylo jen v okresech Praha – západ a Praha – východ. Kladné migrační saldo vykazují kromě Kladna všechny okresy kraje, nejvyšší je v okresech Praha – východ a Praha – západ. Celkový úbytek počtu obyvatel byl zaznamenán v okresech Kladno, Kutná Hora a Benešov.

Graf č. 23: Pohyb obyvatelstva ve Středočeském kraji v letech 2001–2004

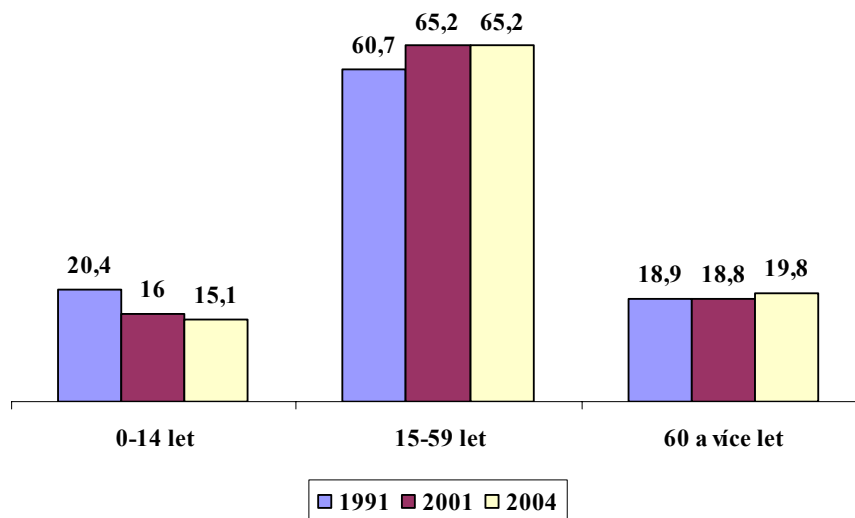
Zdroj: ČSÚ – pohyb obyvatelstva

- Absolutní i relativní údaje o vývoji obyvatelstva přirozenou a mechanickou měnou v letech 2001–2004 podle okresů jsou uvedeny v tabulkách č. 55 a 56 v příloze.
- Kladné migrační saldo, a to v poměrně vysoké míře, jak v rámci Středočeského kraje, tak v rámci republiky, vykazovaly v těchto letech oba metropolitní okresy, nízké migrační saldo vykazoval okres Příbram.
- Kladné hodnoty celkového přírůstku obyvatel díky migračnímu saldu se objevily u většiny okresů, pouze v okresech Kutná Hora a Příbram ve sledovaném období obyvatel ubylo.
- Ve srovnání relativních hodnot přírůstků obyvatelstva (přírůstek na 1 000 obyvatel) s členskými zeměmi EU není hodnota přirozeného přírůstku ve Středočeském kraji právě příznivá. Ačkoli jsou v EU státy, kde přirozená změna obyvatel dosahovala záporných hodnot (Německo, Itálie, Řecko), jako celek dosahoval průměrný přirozený přírůstek EU 25 hodnoty 1,0 (rok 2004). Ve Středočeském kraji měl přirozený přírůstek v roce 2004 hodnotu –1,1. Celkový relativní přírůstek byl v roce 2004 ve Středočeském kraji s hodnotou 7,3 nad průměrem EU 25, kde hodnota celkového přírůstku byla 5,0.
- V průběhu 90. let minulého století zaznamenala Česká republika značný nárůst počtu cizinců na svém území. V roce 1990 žilo na území ČR pouze 35 198 (cca 0,3 %) cizinců. K 31. 12. 2004 jich bylo už 254 294, tj. cca 2,4 % všeho obyvatelstva ČR. Z 254 294 cizinců s dlouhodobým a trvalým pobytem jich ve Středočeském kraji k uvedenému datu žilo 31 088. Uvedené statistické údaje nezahrnují nelegálně pobývajících cizince, žadatele o azyl, cizince pobývajících v ČR na krátkodobá víza nebo legálně bez víz. Otázka integrace cizinců se dnes stále více dostává (společně s otázkou migrace a přistěhovalectví) do centra pozornosti Evropské unie, jejích členských států i dalších mezinárodních organizací. K začlenění integrace do migračních politik vedlo zjištění, že pracovní migrace, považovaná v rámci členských států Evropské unie za dočasnou, se změnila na trvalou. Dalším důvodem je obava, že se nedostatečně integrování přistěhovalci mohou stát pro většinu vážným problémem.

E.2 Věková struktura

- V produktivním věku byly ve Středočeském kraji v roce 2004 téměř dvě třetiny obyvatelstva. Podíl osob v poproduktivním věku byl vyšší než podíl obyvatel do 15 let.
- Věkové rozložení se příliš nelišilo od věkové struktury České republiky. Od roku 1991 klesl podíl obyvatelstva do 15 let z 20,4 % na 15,1 % (graf č. 24).

Graf č. 24: Složení obyvatel podle věku v letech 1991, 2001 a 2004 ve Středočeském kraji (v %)

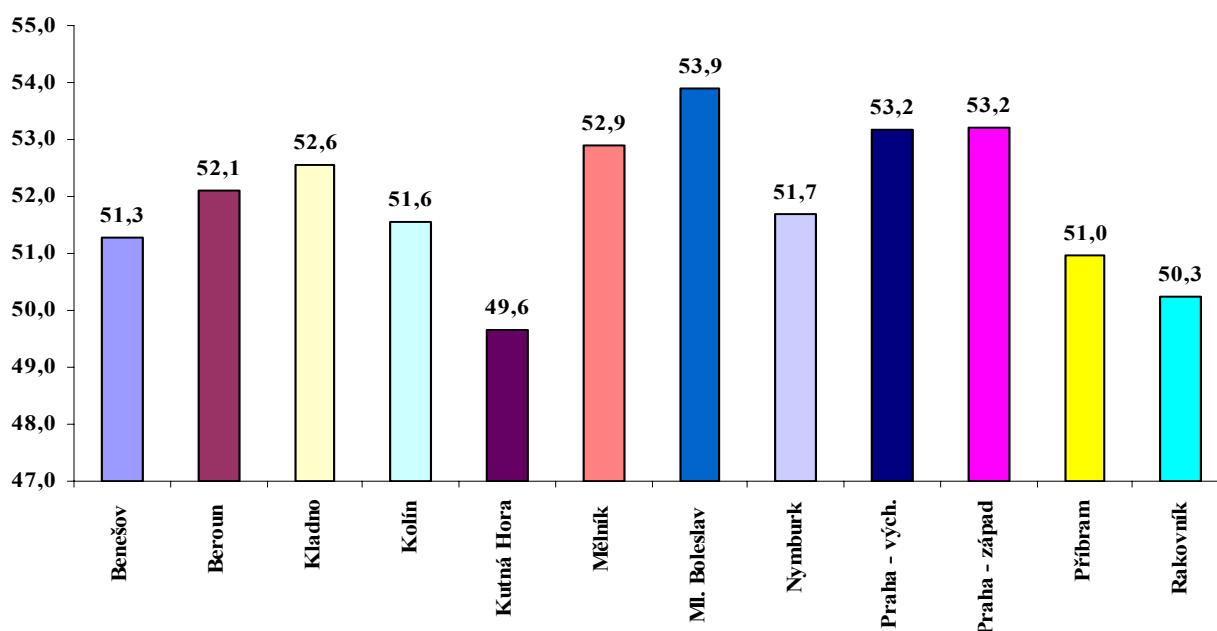
Zdroj: ČSÚ – SLDB 1991, 2001, časové řady

- Index stáří, tj. poměr mezi nejstarší (60 let a více) a nejmladší částí (0–14 let) obyvatelstva, ve Středočeském kraji v roce 2004 činil 130,9, celorepublikový průměr byl 132,1. Obyvatelstvo Středočeského kraje bylo „stejně staré“, jako bylo v průměru staré obyvatelstvo České republiky.
- Okresy s nejvyšším indexem stáří v roce 2004 byly Kolín (145,0) a Kutná Hora (141,6). Mezi okresy s nejnižším indexem stáří patřily Praha – západ (114,0) a Mělník (122,7). Údaje o věkové struktuře obyvatelstva jednotlivých okresů k 31. 12. 2004 uvádí tabulka č. 57 v příloze.

E.3 Ekonomická aktivita obyvatelstva

- Počet ekonomicky aktivních obyvatel ve Středočeském kraji poklesl z 52,6 % v roce 1991 na 52,1 % v roce 2001 (SLDB). Z celkového počtu 584 628 ekonomicky aktivních obyvatel kraje v roce 2001 bylo ekonomicky aktivních mužů 322 629 (55,2 %) a žen 261 999 (44,8 %).
- Nejvyšší podíl ekonomicky aktivních obyvatel (graf č. 25) byl v okrese Mladá Boleslav (53,9 %), nejnižší naopak v okrese Kutná Hora (49,6 %).
- Z hlediska ekonomické aktivity občanů se údaje v ČR lišily o 4,2 procentního bodu od průměru Evropské unie, kde v roce 2001 bylo 56,3 % ekonomicky aktivních obyvatel.
- Více než polovina ekonomicky aktivních obyvatel Středočeského kraje (51,7 %) dojíždělo do práce mimo své bydliště, což je nejvíc v celé republice.
- Mezi okresy s nejvyšším podílem pracujících mimo vlastní bydliště patřily okresy Praha – západ (68,9 %), Praha – východ (62,5 %) a Beroun (59,5 %).
- Souhrnné údaje o ekonomicky aktivním obyvatelstvu Středočeského kraje k 1. 3. 2001 jsou uvedeny v tabulce č. 58 v příloze.

Graf č. 25: Podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva z celkového počtu obyvatel v okresech Středočeského kraje k 1. 3. 2001 (v %)

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2001

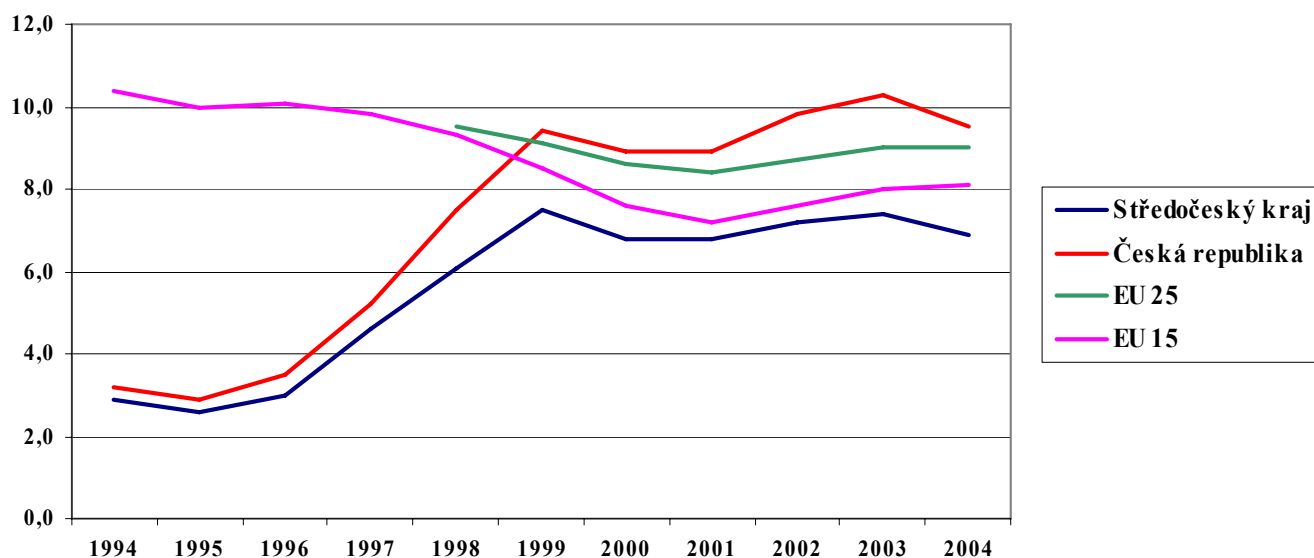
E.4 Cena pracovní síly

- Středočeský kraj měl v dlouhodobém srovnání o něco nižší mzdovou hladinu, než byl celorepublikový průměr. Výše mezd však měla v minulých letech vzestupnou tendenci.
- Dostí vysoko nad středočeským i republikovým mzdovým průměrem byl okres Mladá Boleslav, následovaný s odstupem okresy Praha – západ, Praha – východ a Beroun. Výrazněji pod krajským průměrem byly okresy Příbram, Benešov, Nymburk, Rakovník a Kolín. Kompletní přehled průměrných výdělků v okresech kraje v letech 2003 a 2004 uvádí tabulka č. 59 v příloze.
- Nejvyšší průměrné hrubé mzdy byly ve Středočeském kraji v peněžnictví a pojišťovnictví (v roce 2004 dosahovaly mzdy průměru 30 289 Kč), naopak nejnižší platy byly v zemědělství, pohostinství a ubytování (11 683 Kč). Průměrné hrubé měsíční mzdy podle odvětví v letech 2001–2004 shrnuje tabulka č. 60 v příloze.
- Nejvyšší hrubé měsíční mzdy byly v hlavním městě Praze (26 972 Kč). Hned na druhém místě v krajském srovnání mezd byl Středočeský kraj (20 324 Kč). Nejnižší mzdy byly v kraji Pardubickém (17 979 Kč) a Karlovarském (18 070 Kč).

E.5 Nezaměstnanost

- Registrovaná míra nezaměstnanosti měla od roku 1995 (k 31. 12. byla 2,6 %) až do roku 1999 (k 31. 12. to bylo 7,5 %) stoupající tendenci, následně klesala, ale v letech 2002 a 2003 opět vzrostla. K 31. 12. 2003 nabyla hodnotu 7,4 %, ale v následujícím roce znovu poklesla – k 31. 12. 2004 měla hodnotu 6,9 %. V roce 2001 dosáhl Středočeský kraj přibližně srovnatelné míry nezaměstnanosti s průměrem států EU. K 31. 5. 2005 činila registrovaná míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji 6,0 %. Vývoj registrované míry nezaměstnanosti za období 1994–2004 je zobrazen v grafu č. 26 a v tabulce č. 61 v příloze.
- K 31. 5. 2005 evidovaly úřady práce Středočeského kraje celkem 39 226 uchazečů o zaměstnání. V porovnání se stejným obdobím roku 2004 se počet uchazečů snížil o 3 087 osob.
- Z hlediska okresů měly nejmenší míru nezaměstnanosti v roce 2004 okresy Praha – západ, Praha – východ, Mladá Boleslav a Benešov. K 31. 5. 2005 bylo pořadí okresů stejné, míra nezaměstnanosti činila v okrese Praha – západ 2,4 %, Praha – východ 3,0 %, Mladá Boleslav 3,8 % a Benešov 4,2 %.
- Naopak nejvyšší míru nezaměstnanosti k 31. 5. 2005 zaznamenaly okresy Kutná Hora (8,8 %), Kladno (8,3 %), Kolín (7,9 %) a Nymburk (7,8 %) – míra nezaměstnanosti vyšší než republikový průměr byla pouze v okrese Kutná Hora.
- Nejvyšší počet uchazečů o práci na jedno volné místo vykazoval v roce 2004 okres Kutná Hora (19,8) a Kladno (15,6). K 31. 5. 2005 připadalo na jedno volné místo v průměru 5 uchazečů, z toho nejvíce v okresech Kladno (14), Kutná Hora (11) a Příbram (9). Tabulka č. 62 v příloze zachycuje počty uchazečů na jedno volné pracovní místo v letech 1994–2004 pro všechny okresy kraje.

Graf č. 26: Vývoj registrované míry nezaměstnanosti ve Středočeském kraji, ČR a EU (v %)

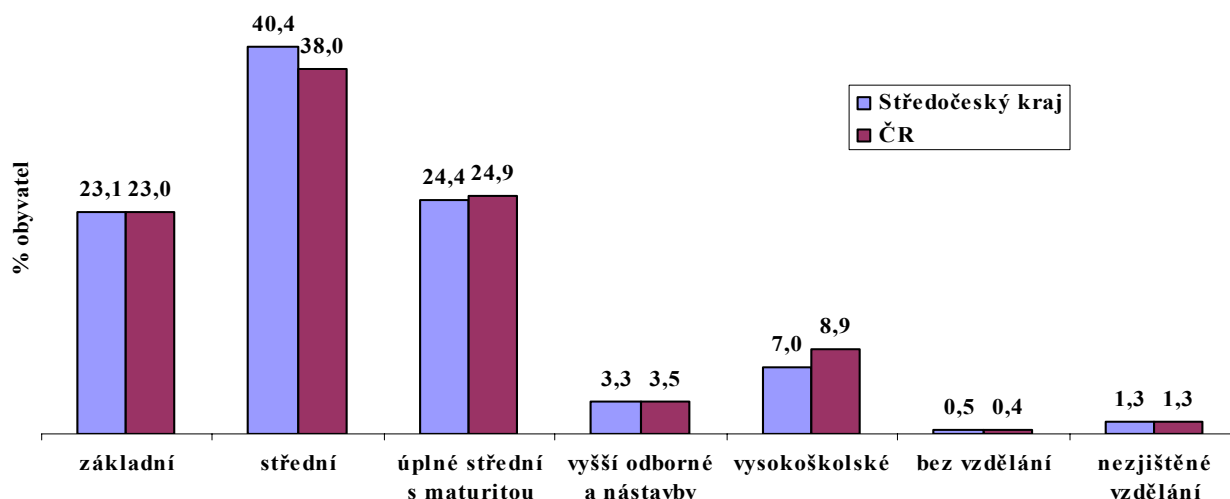
Zdroj: ČSÚ – časové řady, MPSV; Eurostat

- Struktura uchazečů o práci podle věku a podle vzdělání v kraji i v jednotlivých okresech se nelišila od celorepublikového průměru. V okresech Praha – západ a Praha – východ byla ve srovnání s průměrem kraje vyšší míra nezaměstnanosti vysokoškoláků, protože v těchto okresech byl podíl vysokoškoláků v populaci výrazně vyšší. Meziokresní porovnání uchazečů o zaměstnání nabízejí tabulky č. 63 a č. 64 v příloze.

E.6 Vzdělání

- Dle SLDB z roku 2001 patřil Středočeský kraj ke krajům s nejhorší vzdělaností strukturou obyvatelstva, s nízkým podílem vysokoškolsky vzdělaných lidí a vysokým podílem lidí se základním vzděláním a vyučených. Měl přibližně stejný podíl obyvatelstva s úplným středním vzděláním jako Česká republika (graf č. 27), ale podíl vysokoškolsky vzdělané populace byl v porovnání s republikovým průměrem nižší. Nižší podíl vysokoškoláků vykazovaly jen čtyři kraje: Karlovarský, Liberecký, Ústecký a Vysočina. Shodný podíl vysokoškoláků byl v Pardubickém kraji.

Graf č. 27: Porovnání úrovně vzdělanosti Středočeského kraje a ČR (obyvatelstvo starší 15 let)

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2001

- Srovnání správních obvodů obcí s rozšířenou působností kraje ukazuje na značnou nehomogenitu vzdělanostního potenciálu. Největší podíl vysokoškolsky vzdělaných podle výsledků sčítání lidu v roce 2001 dosahovaly Černošice (11,2 %), Říčany (9,8 %), Brandýs nad Labem – Stará Boleslav (8,7 %), Poděbrady (7,8 %), Kladno (7,3 %), Benešov a Kralupy (7,0 %). Ve správním obvodu ostatních obcí s rozšířenou působností byl menší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním, než byl celokrajový průměr (7,0 %), v některých z nich byl tento podíl dokonce menší než 5 % (Sedlčany 4,9 % a Votice 3,9 %).

E.7 Školství, věda a kultura

- Rozmístění mateřských a základních škol v podstatě odpovídá potřebám kraje. Úbytek škol v nejmenších obcích koresponduje s klesajícím počtem žáků, odpovídá poptávce po vzdělávání, finančním možnostem zřizovatele a dopravní dostupnosti.
- Vzhledem k výraznému nárůstu počtu obyvatel v okresech Praha – východ a Praha – západ v posledních letech, zapříčiněnému suburbanizací a masivní výstavbou satelitních městeček s rodinnými domky mimo území hl. m. Prahy, dochází k navyšování počtu žáků v MŠ a ZŠ. Na mnoha místech jsou kapacitní možnosti některých MŠ a ZŠ v těchto okresech již zcela vyčerpány.
- Na středních školách zřizovaných Středočeským krajem nejvíce žáků studovalo ve školním roce 2004/2005 ve skupinách oborů Obecná příprava (čtyřletá i víceletá gymnázia), Strojírenství, Ekonomika, Gastronomie, Elektrotechnika, Zemědělství a lesnictví, Zdravotnictví, Stavebnictví.
- Ve Středočeském kraji v roce 2005 existovalo 18 vyšších odborných škol, ale samostatná veřejná vysoká škola v kraji chyběla. V době vzniku tohoto dokumentu byla řešena otázka vzniku středočeské veřejné neuniverzitní vysoké školy se sídlem v Poděbradech.
- V roce 2004 bylo v kraji 18 dětských domovů, stejně jako v kraji Ústeckém. Nejvíce dětských domovů bylo v kraji Moravskoslezském (21). Nejméně dětských domovů bylo v krajích hl. m. Praha (5), Libereckém a Královéhradeckém (oba shodně 8), dále v kraji Plzeňském a Pardubickém (shodně 9).

E.7.1 Předškolní vzdělávání

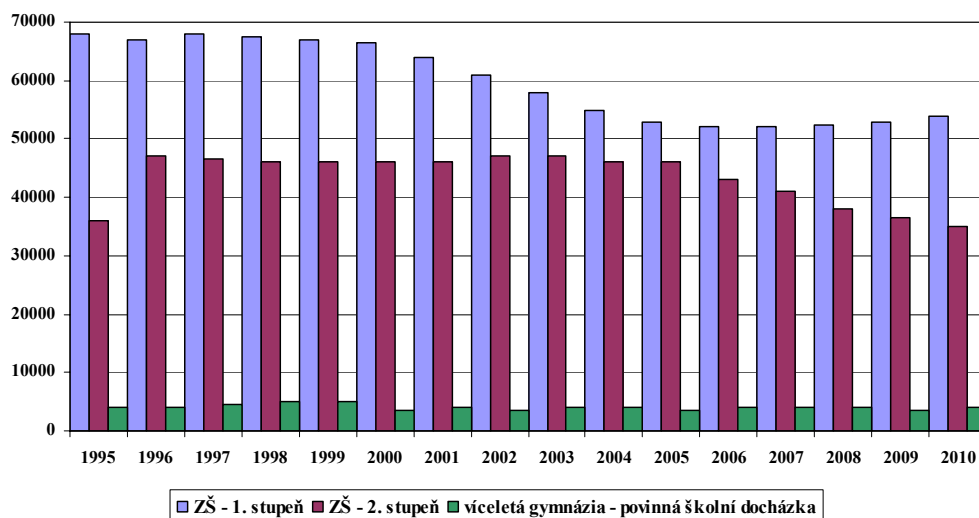
- Hustota sítě mateřských škol je závislá na počtu dětí ve věku 3–5 let a na finančních možnostech obce, ve které je školka lokalizována. Zřizovatelé v posledním desetiletí redukovali počet mateřských škol z důvodu slabších populačních ročníků více, než tomu bylo v minulosti. Od roku 2001 počet dětí v mateřských školách mírně narůstá. Vzhledem k tomu, že po roce 2002 došlo k nárůstu porodnosti, lze očekávat, že rostoucí zájem o umístění dětí v mateřských školách bude i v následujících letech.
- K 30. 9. 2004 byla výuka zajištěna v 614 mateřských školách a v 19 speciálních mateřských školách (15 zřizovaných krajem, 3 zřizované obcemi a 1 soukromá), včetně mateřských škol při dětských domovech. Ve všech mateřských školách byl zajištěn celodenní provoz.

- Věkové složení dětí v mateřských školách z celkového počtu 31 063 dětí bylo následující: počet dětí do 3 let 2 455, počet tříletých 7 853, čtyřletých 9 218, pětiletých 9 458 a šestiletých nebo starších 2 079. V posledních letech se projevuje trend odkladů povinné školní docházky v ČR (i ve Středočeském kraji), což způsobuje vyšší návštěvnost mateřských škol dětmi staršími šesti let. Speciální mateřské školy navštěvovalo ve školním roce 2004/2005 přibližně 400 dětí.

E.7.2 Základní vzdělávání

- Dle statistických údajů počet žáků 1. stupně základních škol od roku 1996 neustále klesá a změna v tomto trendu se dá očekávat až po roce 2008. Změna souvisí s mírným nárůstem porodnosti v posledních dvou letech, který bude pokračovat pravděpodobně nejméně do roku 2007. Na druhém stupni základní školy ve Středočeském kraji byla situace do roku 2005 poměrně stabilní, počínaje rokem 2006 však i zde dojde k poklesu počtu žáků. Vývoj počtu žáků základních škol včetně očekávané prognózy do roku 2010 je znázorněn v grafu č. 28.
- Na území Středočeského kraje probíhalo ve školním roce 2004/2005 základní vzdělávání na 582 školách, z toho na 471 základních školách (ve školním roce 1995/96 bylo v kraji 516 základních škol), 100 speciálních školách poskytujících základní vzdělání a 11 speciálních školách při zařízeních ústavní a ochranné výchovy.
- Ve školním roce 2004/2005 navštěvovalo základní školy celkem 105 448 žáků, v průměru navštěvovalo jednu třídu 20,21 žáků.
- V roce 2004/2005 bylo ve Středočeském kraji ve speciálních školách vzděláváno celkem 3 670 dětí se zvláštními vzdělávacími potřebami, ve speciálních a specializovaných třídách základních škol bylo 1 176 dětí a v běžných třídách základních škol bylo individuálně integrováno 9 412 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Graf č. 28: Vývoj počtu žáků základních škol do roku 2010

Zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Středočeského kraje, 2006

E.7.3 Střední vzdělávání

- Na středních školách ve Středočeském kraji, včetně speciálních středních škol a škol při výchovných ústavech, studovalo ve školním roce 2004/2005 celkem 49 512 žáků (2002/2003 – 48 963 žáků). Vybrané statistické údaje o středním vzdělávání jsou zahrnuty v tabulkách č. 65 a č. 66 v příloze.
- V roce 2004/2005 bylo ve speciálním středním školství evidováno 1 813 žáků, z toho 1 765 ve speciálních středních školách a 48 žáků ve středních školách při výchovných ústavech. Ve Středočeském kraji bylo k 30. 9. 2004 evidováno 12 speciálních praktických škol a 20 speciálních SOU a OU.
- Zájem o studium na středních odborných školách ve Středočeském kraji ve školním roce 2004/2005 odpovídal republikovému průměru, střední odborné školy ve Středočeském kraji přijaly ke studiu 55 % uchazečů (průměr v ČR byl 54,7 %).
- Ve Středočeském kraji je poměrně hustá síť gymnázií (33 gymnázií v roce 2004/2005). Naprostá většina z nich nabízela jak čtyřleté, tak osmileté studium. Šestileté studium nabízelo jedno gymnázium v Příbrami,

v Českém Brodě toto studium pouze dobíhalo. Z celkového počtu 33 gymnázií je 28 zřizováno krajem. Kromě nich v kraji působí jedno obecní gymnázium v Příbrami (nabízí čtyřleté studium ve specializaci esteticko-výchovné předměty), tři gymnázia soukromá (Poděbrady, Říčany a Brandýs nad Labem – Stará Boleslav) a jedno církevní gymnázium v Kutné Hoře.

- O studium na gymnáziích je poměrně velký zájem a počet přihlášených uchazečů o studium narůstá – z 2 130 uchazečů ve školním roce 2002/2003 na 2 420 uchazečů ve školním roce 2004/2005. V roce 2004 bylo ke studiu na čtyřletá gymnázia Středočeského kraje přijato celkem 55,8 % uchazečů, což je o 3,5 procentních bodů, více než byl republikový průměr.
- Ve Středočeském kraji ve školním roce 2004/2005 působilo 75 středních odborných škol. Byly rozmístěny po celém území kraje kromě oblastí Dobříšsko, Voticko a Říčansko. Naprostá většina škol (76 %, tj. 57 škol) byla zřizována krajem, 22,7 % (17) škol bylo zřizováno soukromými subjekty a jedna škola byla obecní.
- Úspěšnost přijímaných ke studiu dosahuje průměrných republikových hodnot, kdy od roku 2002 do roku 2004 klesla z původních 59 % na cca 55 %. Celkově je ke studiu na středních odborných školách ve Středočeském kraji přijímáno do maturitního studia 4 400–4 600 uchazečů. Vzhledem k záměrům kraje a při zohlednění demografického vývoje lze očekávat, že se počet přijímaných na této úrovni udrží do roku 2008 a do konce dekády klesne na 3 800.
- Nejvyšší počet středních odborných učilišť v roce 2004 měly okresy Mladá Boleslav a Příbram (shodně 7). Nejméně středních odborných učilišť bylo v okrese Beroun (2).
- Síť středních odborných učilišť v kraji v roce 2004/2005 představovala celkem 54 škol (44 zřizovaných krajem, 1 zřizované obcí a 9 soukromých). Na nich ve školním roce 2004/2005 studovalo 15 804 žáků.
- Podíl přijímaných do jednotlivých oborů odborných učilišť je neměnný, největší oborové zastoupení v roce 2004/2005 měly strojírenské obory s 22 % přijatých, do oborů gastronomie, hotelnictví a turismus bylo přijato 18–19 % nově přijímaných a do elektrotechnických oborů střední odborná učiliště přijala 12–13 % studentů. Ostatní obory měly zastoupení nižší než 10 %. Řadí se mezi ně obory obchod (8 %, dochází zde však k postupnému poklesu), zpracování dřeva (6 %), stavebnictví (6 %) a zemědělství (5 % – opět dochází k poklesu podílu). Průměrná míra úspěšnosti přijetí činila v roce 2004/2005 celkem 65 % a proti roku předchozímu se vlivem zvýšeného zájmu o studium snížila o 5 procentních bodů.

E.7.4 Vyšší odborné školství

- Dle statistických údajů za rok 2003/2004 bylo ve Středočeském kraji 17 vyšších odborných škol. V aktuálních údajích pro rok 2004/2005, které uvádí tabulka č. 66 v příloze, již přibyla nově zřízená vyšší odborná škola při SPŠ Hrabákova v Příbrami. Studenti mohli využít studium na vyšší odborné škole ve všech okresech kromě okresu Praha – západ a Rakovník.
- Ve školním roce 2004/2005 studovalo na 18 vyšších odborných školách ve Středočeském kraji 2 684 studentů denního studia a 639 studentů dálkového studia.
- Za školní rok 2004/2005 bylo ve Středočeském kraji evidováno 602 pedagogických pracovníků vyšších odborných škol, přepočteno na plně zaměstnané to bylo 218,5. Z celkového počtu 602 pedagogických pracovníků tvořily ženy 60,6 %.

E.7.5 Vysoké školství

- Zastupitelstvo Středočeského kraje na svém zasedání dne 10. června 2004 schválilo návrh na vznik veřejné neuniverzitní Vysoké školy Jiřího z Poděbrad se sídlem v Poděbradech se třemi studijními programy projednanými Akreditační komisí (strojírenství – Čáslav, elektrotechnika a informatika – Kutná Hora, ekonomika a management – Mladá Boleslav a Poděbrady). Projekt byl předložen Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy s žádostí o přípravu návrhu zákona o vzniku veřejné neuniverzitní Vysoké školy Jiřího z Poděbrad. Po schválení zákona ve vládě a v Poslanecké sněmovně ČR by měla být nová vysoká škola otevřena v roce 2007.
- Dalšími institucemi sídlícími na území kraje jsou: Fakulta biomedicínského inženýrství ČVUT Praha – Kladno; pobočka Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy Praha – Brandýs nad Labem; detašovaná pracoviště České zemědělské univerzity – Červený Újezd a Kostelec nad Černými lesy; detašované pracoviště soukromé Vysoké školy finanční a správní – Kladno; Středočeský vysokoškolský institut – Kladno.
- V Mladé Boleslavi vznikla v roce 2000 Škoda Auto Vysoká škola jako první a doposud jediná firemní vysoká škola. Je provozována firmou ŠKODA AUTO a.s. Jedná se o školu neuniverzitního typu

s profesním studijním programem, který poskytuje bakalářské vzdělání (absolventský titul Bc.) v oborech Podniková ekonomika a management obchodu a Podniková ekonomika a management provozu v prezenční i kombinované formě.

- Společnost Linet s.r.o. se sídlem ve Slaném – Želevecích otevřela 6. 10. 2005 API – Akademii produktivity a inovací s.r.o. Jedná se o vysokou školu neuniverzitního typu. Akreditaci získala přes SRN – Fachhochschule Ulm. Absolventi obdrží titul MEng. (Master of Engineering).
- V Kolíně sídlí soukromá vysoká škola Academia Rerum Civilium – Vysoká škola politických a společenských věd.
- V Příbrami se nachází pobočka Vysoké školy evropských a regionálních studií, o.p.s., České Budějovice.
- V Čelákovcích v okrese Mělník má sídlo mezinárodní vzdělávací středisko CMC Graduate School of Business, České manažerské centrum.
- Výzkumných ústavů je v kraji jedenáct. Většina z nich se nachází v okresech Praha – východ a Praha – západ.

E.7.6 Kultura

- Neoddiskutovatelný kulturní vliv hl. m. Prahy oslabuje funkci některých přirozených kulturních center v kraji. I přes tento vliv si síť kulturních institucí Středočeského kraje, zejména divadel, muzeí, knihoven a galerií, zachovává vysoký nabídkový standard. V tabulce č. 67 v příloze jsou uvedeny příspěvkové organizace kraje z oblasti kultury.
- Ve Středočeském kraji v roce 2005 fungovalo 979 veřejných knihoven, z toho 1 krajská (Středočeská vědecká knihovna v Kladně), 105 profesionálních (okresních, městských, obecních) a 873 neprofesionálních (obecních).

E.8 Sociální služby

- Středočeský kraj vytváří systém sociálních služeb, který má zaručit kvalitu poskytovaných služeb a dostupnost všem, kteří ho chtějí využít. Provázáním procesu standardizace kvality sociálních služeb s komunitním plánováním sociálních služeb se buduje systém sociálních služeb, který by vycházel z reálných potřeb obyvatel a respektoval lidskou důstojnost občanů a zároveň sledoval účelnost vynakládání finančních prostředků.
- Standardizace kvality sociálních služeb vznikla v rámci širokého programu Národní politiky jakosti a spočívá v jasném definování požadované kvality sociálních služeb spolu s vytvořením nástrojů pro její zjišťování a ověřování. Kritéria jsou nastavena tak, aby bylo možné zaručit ochranu práv a zájmů osob, které službu využívají, zabránit jejich sociálnímu vyloučení a také posoudit úroveň služby. Úkolem kraje je podporovat a vytvářet podmínky (včetně finančních) pro standardizaci v co největším počtu příspěvkových organizací kraje, v nestátních neziskových organizacích i v zařízeních zřizovaných obcemi.
- Komunitní plánování sociálních služeb je metoda, s jejíž pomocí lze na úrovni obcí nebo krajů plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám občanů. K rozvoji komunitního plánování se bude využívat grantový systém Středočeského kraje a strukturální fondy.
- Během několika posledních let došlo v některých okresech k modernizaci domovů důchodců v souvislosti s navrácením stávajících objektů v rámci restitučních nároků. Přesto některé domovy dosud sídlí v nevyhovujících objektech, především památkově chráněných, kde je obtížné modernizovat provoz, minimalizovat počty klientů na pokojích a zajistit tak soukromí obyvatel. Zvlášť problematickou skupinu občanů tvoří žadatelé o přijetí do domovů důchodců, jejichž zdravotní stav vyžaduje celodenní ošetrovatelskou péči. Pouze některé domovy důchodců mají zřízena ošetrovatelská oddělení, která jsou schopna tuto péči zajišťovat.
- Vzhledem k celkovému stárnutí populace v ČR vzrůstá potřeba služeb nového typu, jako jsou např. týdenní a denní stacionáře, a také služeb osobní asistence a terénních sociálních služeb, které by měly být stále více využívány jako alternativa celoročních pobytů v ústavech sociální péče.
- Jako nedostatečné se jeví zajištění sociálních služeb ústavního charakteru pro občany trvale psychicky nemocné nebo zneužívající návykové látky. Podobná situace je v celé ČR, neboť taková specializovaná zařízení existují pouze ojediněle v některých regionech. Služby mimoústavního charakteru pro tuto skupinu obyvatel se snaží poskytovat nestátní neziskové organizace, které jsou však zatím závislé na přidělení finančních prostředků od státu.

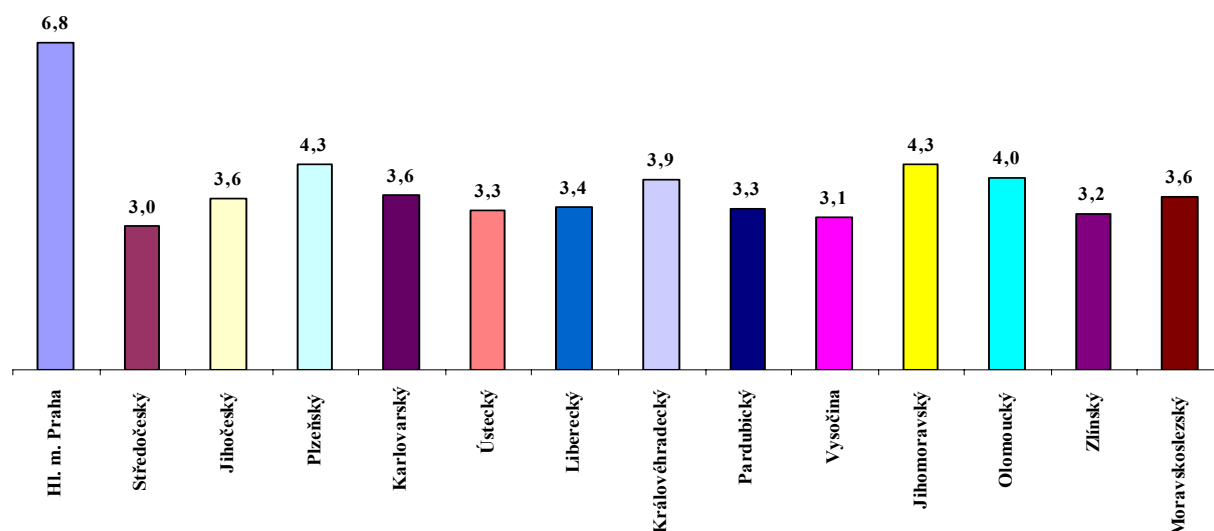
- Středočeský kraj byl k 30. 8. 2005 zřizovatelem 36 domovů důchodců a 22 ústavů sociální péče, 3 sloučených zařízení (2 z nich jsou domovy důchodců a ústavy sociální péče, 1 domov důchodců a domov – penzion pro důchodce), 9 poraden, 3 azylových zařízení (dům na půl cesty, azylový dům, zařízení následné péče), 7 pečovatelských služeb a 5 zařízení pro výkon pěstounské péče (bez právní subjektivity).
- Další sociální služby na území kraje jsou poskytovány nestátními neziskovými a církevními organizacemi nebo organizacemi zřizovanými obcemi, případně fyzickými osobami. Tito poskytovatelé jsou financováni z grantového systému Středočeského kraje. Cíleně jsou podporovány služby nadlokálního charakteru, které přispívají k rozvoji sociálně-zdravotních služeb v kraji.
- Z Humanitárního fondu Středočeského kraje na sociální oblast může získat dotaci i organizace, která nemá sídlo na území kraje, ale poskytuje služby klientům s trvalým bydlištěm ve Středočeském kraji.
- Na území Středočeského kraje působí v oblasti sociálních služeb celá řada subjektů, jejichž zřizovatelem není Středočeský kraj (NNO, církevní organizace, organizace zřizované obcemi, Magistrátem hl. m. Prahy, fyzické osoby, podnikatelské subjekty). Protože dosud není pro tyto poskytovatele stanovena povinnost registrace, je získání přesných údajů o stavu sociálních služeb v kraji značně obtížné. Následující body uvádí hodnoty ČSÚ tak, jak jsou zveřejněny ve Statistické ročence 2004 (k 31. 12. 2003).
- V roce 2004 bylo ve Středočeském kraji 14 ústavů sociální péče pro dospělé, což řadí kraj na první místo v krajském srovnání. Na druhém místě jsou kraje Ústecký a Jihomoravský (oba měly 11 ústavů soc. péče pro dospělé). Nejméně těchto ústavů je v hl. m. Praze (1). Tato situace naznačuje, že tyto ústavy jsou pro hl. m. Prahu koncentrovány ve Středočeském kraji.
- Ústavů sociální péče pro mládež bylo v roce 2004 v kraji 20. Nejvíce jich bylo v kraji Ústeckém (25) a Moravskoslezském (21), nejméně v hl. m. Praze (4) a Pardubickém kraji (7).
- Domovů důchodců ve Středočeském kraji v roce 2004 bylo 47, což je opět největší počet ze všech krajů. V počtu domovů důchodců následují kraje Moravskoslezský (46) a Ústecký (35), nejméně jich je v kraji Karlovarském (8) – tabulka č. 68 v příloze.
- Údaje o vybraných zařízeních sociální péče podle krajů k 31. 12. 2003 jsou uvedeny v tabulce č. 68 v příloze.

E.9 Zdravotnictví

- Od roku 2002 plnil Středočeský kraj podle zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů a ve znění pozdějších předpisů, zřizovatelskou funkci u těchto zdravotnických zařízení: Nemocnice s poliklinikou Příbram – Zdaboř, Ústav onkologie a pneumologie na Pleši a Nemocnice s poliklinikou Kostelec nad Černými lesy. K 1. 7. 2002 vznikly příspěvkové organizace Středočeského kraje Kojenecký ústav Kolín a Dětský domov Milovice. K 1. 10. 2002 vznikla příspěvková organizace Územní středisko záchranné služby Středočeského kraje (ÚSZS SK) se sídlem v Kladně.
- Dne 1. 1. 2003 přešla z vlastnictví státu do vlastnictví krajů státní zdravotnická zařízení, u nichž funkci zřizovatele vykonávaly do 31. 12. 2002 okresní úřady. Stávající ředitelé zdravotnických zařízení byli odvoláni a na základě výběrových řízení Rada kraje jmenovala ředitele nové. V roce 2003 byla vydána rozhodnutí o registraci převzatých zdravotnických zařízení dle zákona č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních. V roce 2003 schválilo Zastupitelstvo kraje založení Oblastní nemocnice Příbram, a.s., která na podzim téhož roku převzala poskytování zdravotní péče od NsP Příbram a NsP Příbram – Zdaboř. Ve stejném roce schválilo Zastupitelstvo kraje sloučení devíti příspěvkových organizací a převedení tří zdravotnických záchranných služeb pod jednu organizaci ÚSZS SK. Téhož roku došlo k vytvoření sítě 12 LSPP (jedna na okres). Dle pozdějších analýz se v místech zrušené LSPP počet výjezdů ZZS nezvýšil. Lékařská pohotovost byla zajištěna lékárnami čtyř oblastních nemocnic (Kladno, Kolín, Mladá Boleslav, Příbram).
- Na jaře roku 2004 schválilo Zastupitelstvo kraje „Koncepci zdravotnictví ve Středočeském kraji“. K 1. 1. 2004 byl vytvořen systém dětské pohotovostní služby při dětských odděleních oblastních nemocnic (dostupnost a návaznost péče). V roce 2004 došlo také k personálně-manažerské stabilizaci nemocnic. Oproti době, kdy byl zřizovatelem stát prostřednictvím okresních úřadů, se některé z nemocnic dostávají do kladných čísel, ztráta ostatních se zmírňuje. V průběhu roku 2004 došlo k výraznému pokroku v oblasti zdravotnické záchranné služby, podařilo se částečně obnovit velmi zastaralý vozový park, posílit personální obsazení – výrazně stoupl počet stálých zaměstnanců – a zrekonstruovat některá stanoviště ZZS, která byla ve značně desolátním stavu. Bylo také zprovozněno další výjezdové stanoviště ZZS v Lysé nad Labem.

- V roce 2005 se změnila stávající právní forma nemocnic na akciové společnosti podle Koncepce zdravotnictví Středočeského kraje. Dne 1. 4. 2005 vznikly Oblastní nemocnice Kolín, a.s., Oblastní nemocnice Kladno, a.s., Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s., a Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s. Následovaly kroky, které umožnily zahájit činnost těchto zdravotnických zařízení od 1. 7. 2005. Usnesením Zastupitelstva SK č. 21-6/2005/ZK ze dne 19. 9. 2005 byly k 19. 9. 2005 zrušeny příspěvkové organizace 15 zdravotnických zařízení SK a podniky těchto zrušených příspěvkových organizací byly vloženy do základního kapitálu akciových společností čtyř oblastních nemocnic a Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s. Rada kraje v působnosti valných hromad akciových společností zajistila, že po vložení podniků – příspěvkových organizací – do základního kapitálu výše uvedených akciových společností budou tyto vkládané podniky nadále poskytovat zdravotní péči v rozsahu odpovídajícím uzavřeným a platným smlouvám se zdravotními pojišťovnami a hospodařit samostatně jako provozovny se stávajícím majetkem, který je předmětem vkladu do doby dalšího rozhodnutí Zastupitelstva kraje, jako jediného akcionáře, o dispozici s tímto majetkem.
- Na území Středočeského kraje byla v roce 2004 lůžková zařízení zřizovaná krajem, městy, jinými právními osobami, Ministerstvem zdravotnictví ČR a Ministerstvem obrany ČR. Lůžková kapacita Středočeského kraje vykazovala v republikovém srovnání v roce 2004 podprůměrný stav (7,5 lůžka na 1 000 ob. – 3. nejnižší hodnota po Karlovarském a Libereckém kraji; republikový průměr 8,7). Tato kapacita je navíc nerovnoměrně rozložena. Pro specializovanou péči jsou využívány fakultní nemocnice, ÚVN a jiná specializovaná pracoviště v Praze. Souhrnně uvádí mezikrajové srovnání zdravotních zařízení tabulka č. 69 v příloze.
- Ve srovnání regionů ČR dle počtu lékařů na 1 000 ob., jak ho znázorňuje graf č. 29, vykazoval Středočeský kraj pro rok 2004 vůbec nejnižší hodnotu – 3 lékaře oproti republikovému průměru 4 lékaři. Na druhém místě je kraj Vysočina s 3,1 lékařem na 1 000 ob.
- V meziokresním srovnání počtu lékařů na 1 000 obyvatel v roce 2004 byla nejhorší situace v okresech Praha – západ (1,7 lékaře na 1 000 ob.) a Praha – východ (2,4 lékaře na 1 000 ob.). Tato situace je opět ovlivněna hl. m. Prahou. Průměrný počet lékařů na 1 000 obyvatel ve Středočeském kraji byl 3,0.
- V roce 2004 bylo ve Středočeském kraji 25 nemocnic, 327 ostatních samostatných zdravotnických zařízení a 24 odborných léčebných ústavů včetně detašovaných pracovišť. Lékáren bylo 214.
- Vybrané ukazatele zdravotnictví shrnují tabulky č. 70 v příloze (pro okresy Středočeského kraje) a č. 71 v příloze (pro kraje ČR).
- V tabulce č. 72 v příloze je uveden přehled lůžkových zdravotnických zařízení ve Středočeském kraji podle oblastí. Každá oblast má dle Koncepce zdravotnictví ve Středočeském kraji svou oblastní nemocnici. Zařízení jsou rozdělena podle typu poskytované péče, u každého je uveden jeho název, zřizovatel nebo provozovatel.
- Na území Středočeského kraje se nacházejí některá významná lázeňská střediska – lázně v Poděbradech (okres Nymburk) a lázně Toušeň (okres Praha – východ).

Graf č. 29: Počet lékařů na 1 000 obyvatel v jednotlivých krajích v roce 2004

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

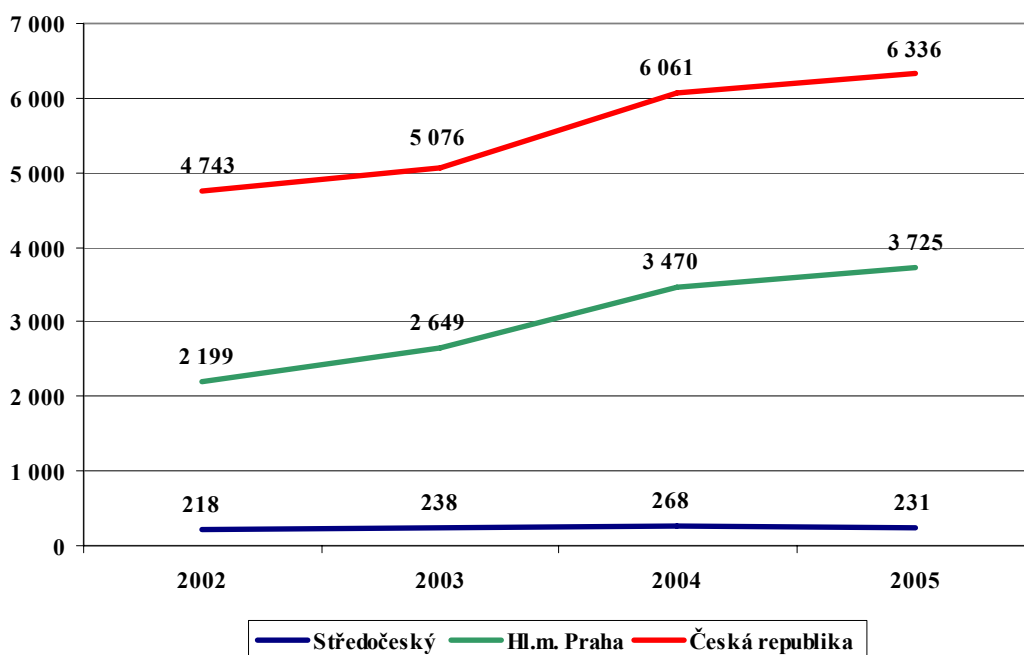
F. Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví

- V posledních 10–15 letech došlo k významné změně v orientaci zahraničních návštěvníků, ke kvantitativnímu (a částečně i kvalitativnímu) rozvoji základní a doprovodné turistické infrastruktury, k nastartování rozvoje doprovodných služeb (cestovní kanceláře, turistická informační centra) a k částečné tvorbě nových lokálních a regionálních turistických produktů. Zatím se pomalu rozvíjela lokální a regionální turistická sdružení a organizace, odborné a profesní vzdělávání i poradenské a marketingové služby včetně statistiky a výzkumu na regionální úrovni.
- Na základě analýzy potenciálu cestovního ruchu a hodnocení území návštěvníky a turisty byl Středočeský kraj rozčleněn do následujících čtyř marketingových subregionů: **Střední Čechy – západ**: okresy Beroun, Kladno, Rakovník, části okresů Příbram a Praha – západ (od toku Vltavy na západ) a okresu Mělník (od Vltavy, za soutokem od Labe na západ); **Střední Čechy – jihovýchod**: okres Benešov a části okresů Kutná Hora, Kolín, Praha – východ (pomyslná hranice je dána přibližně železniční tratí Pardubice – Čáslav – Kolín – Praha), Praha – západ a Příbram (od toku Vltavy na východ); **Střední Čechy – severovýchod**: okres Nymburk, části okresů Kutná Hora, Kolín, Praha – východ (pomyslná hranice je dána přibližně železniční tratí Pardubice – Čáslav – Kolín – Praha), část okresu Mladá Boleslav (mimo území patřícího do turistického regionu Český ráj) a část okresu Mělník (přibližně od toku Vltavy, za soutokem od Labe na východ); **Český ráj** – část okresu Mladá Boleslav patřící do turistického regionu Český ráj.
- Víkendová turistika je ve Středočeském kraji dominantní formou cestovního ruchu, zejména v okresech jihovýchodně, jižně a jihozápadně od hl. m. Prahy (Praha – západ, Praha – východ, Benešov, Beroun) a na Kokořínsku. Chaty převládají v oblastech s vysokou koncentrací rekreačních objektů (povodí Berounky, Sázavy), zatímco chalupy spíše v oblastech s nízkou intenzitou víkendové turistiky.
- Na území Středočeského kraje působí více než tři desítky turistických informačních center, situovaných ve většině turisticky zajímavých lokalit a okresních měst a zprostředkujících kontakt mezi regionem a tuzemskými i zahraničními návštěvníky.
- Vzhledem k historickému vývoji je ve Středočeském kraji množství kulturních a historických památek. Na území kraje se nachází více než 4 602 památkových objektů, které jsou situovány dílem samostatně, dílem na území dvou městských památkových rezervací, dále 23 městských památkových zón, 15 vesnických památkových zón a 10 vesnických památkových rezervací. V kraji je evidováno 24 nemovitých národních kulturních památek.
- Do Seznamu světového dědictví UNESCO bylo v roce 1995 zapsáno historické centrum Kutné Hory. Do seznamu geoparků UNESCO byl koordináčním výborem evropských geoparků zařazen v roce 2005 také Český ráj.
- Na území Středočeského kraje je možné navštívit zoologickou zahradu v obci Chleby na Nymbursku.

F.1 Cestovní ruch a infrastruktura

- V roce 2002 došlo k zastavení klesajícího trendu v počtu zahraničních turistů navštěvujících ČR. Již v roce 2003 navštívilo většinu regionů ČR výrazně více turistů než v předcházejících letech a v roce 2004 byl tento nárůst ještě patrnější – přibližně o 30 000 na 268 000 (viz graf č. 30). Výhodou pro Středočeský kraj je samozřejmě blízkost hlavního města, jakožto hlavního lákadla pro turisty mířící do oblasti středních Čech, neboť ubytovací zařízení v kraji mohou nabídnout výrazně levnější možnosti ubytování, než hl. m. Praha. Vývoj počtu zahraničních turistů v regionech ČR v letech 2002–2005 shrnuje tabulka č. 73 v příloze.
- V roce 2004 se v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu Středočeského kraje ubytovalo 854 987 hostů, z toho bylo 268 155 cizinců. Průměrná doba pobytu jednoho zahraničního návštěvníka v roce 2004 byla 3,6 dne, což je hodnota o trochu nižší, než byl celorepublikový průměr (4,2 dne). Podíl zahraničních hostů v ubytovacích zařízeních Středočeského kraje byl nižší než celorepublikový průměr, který se blížil hodnotě v zemích EU (srovnání pouze pro rok 2003) – ve Středočeském kraji bylo ubytováno 28,5 % zahraničních turistů, v ČR 44,7 % a v EU 46,2 %. Tabulka č. 74 v příloze udává statistiku hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Středočeského kraje pro rok 2004 podle kategorií ubytovacích zařízení.

Graf č. 30: Počet zahraničních turistů ve Středočeském kraji, Praze a ČR v letech 2002–2005 v tisících*

*Poznámka: Zahraniční návštěvníci, kteří přenocovali v ubytovacích zařízeních zahrnutých do statistických výkazů ČSÚ
Zdroj: Agentura CzechTourism – Kompendium statistik cestovního ruchu v České republice 2004

- Ve Středočeském kraji bylo k 31. 12. 2004 k dispozici 571 ubytovacích zařízení s celkovým množstvím 11 067 pokojů a 30 381 lůžek. Detailní přehled ubytovacích zařízení v kraji a jejich kapacit nabízejí tabulky č. 75 a č. 76 v příloze.
- Zahraniční turisté v roce 2004 relativně častěji využívali ubytovacích zařízení v okresech Praha – západ (55,0 %) a Kladno (50,7 %), zde je zřejmá souvislost s blízkým mezinárodním letištěm v Praze – Ruzyni. Nejdelší doba pobytu zahraničních hostů byla – pravděpodobně díky lázním Poděbrady a nymburskému sportovnímu centru – v okrese Nymburk.
- Nejvyšší podíl zahraničních turistů ve Středočeském kraji – podobně jako v průměru ČR – tvořili v roce 2004 návštěvníci z Německa (29,6 %), Slovenska (8,55 %), Nizozemska (8,1 %) a Francie (6,7 %). Úplný přehled zahraničních hostů v kraji podle zemí obsahuje tabulka č. 77 v příloze.
- Na rozdíl od hl. m. Prahy – významného centra cestovního ruchu, kam míří více než polovina zahraničních hostů – je ve Středočeském kraji každoročně ubytováno pouze okolo 4 % ze všech zahraničních turistů. Kraj patří mezi regiony s průměrnou zahraniční návštěvností.
- K rozvoji cestovního ruchu v kraji může významně přispět připravovaný regionální turistický informační a rezervační systém a zřízení Turistického informačního centra Středočeského kraje v Husově ulici v Praze.

1.2.3 Specifikace vnitrokrajských disparit

Středočeský kraj patří ke krajům s větší rozlohou i počtem okresů. Území Středočeského kraje diferencuje velká **typologická různorodost**, v rámci jednotlivých okresů existují území s odlišnými přírodními podmínkami, sociálně-ekonomickým profilem a potenciálem dalšího rozvoje. Významným diferenciačním faktorem je **vzdálenost od hl. m. Prahy**, jejíž silný vliv působí jak v pozitivním, tak v negativním ohledu. Hl. m. Praha je rovněž správním sídlem kraje, které je specifické tím, že neleží na území kraje.

Kvůli velké rozloze a počtu okresů, členitosti území i existenci tak významného faktoru, jako je lokalita hlavní metropole, vykazovaly jednotlivé okresy mezi sebou určité disparity. V následujícím textu jsou tyto charakteristiky zdůrazněny, uváděná čísla se pro snadnější porovnání vztahují vždy k 31. 12. 2004, pokud není zmíněno jinak. Údaje o ekonomické aktivitě obyvatelstva jsou vztaženy k výsledkům ze SLDB 2001.

Okres **Benešov** se svou kopcovitou a lesnatou krajinou zaujímá 13,8 % rozlohy Středočeského kraje, a je tak jedním z největších (2. místo) v kraji. Naproti tomu hustota zalidnění je s hodnotou 61 ob./km² jedna z nejnižších v kraji. Lehce podprůměrný byl také podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva (51,3 %). Přestože počet ekonomicky aktivních obyvatel v zemědělství významně poklesl, zůstává okres Benešov s 8,2 % ekonomicky aktivních obyvatel na druhé nejvyšší hodnotě ukazatele v kraji. Průměrná hrubá měsíční mzda v okrese patří v rámci Středočeského kraje k nejnižším, pro rok 2003 byla o 1958 Kč nižší než průměrná mzda v kraji. Naopak mírou nezaměstnanosti 4,7 % se okres Benešov řadil na 4. místo v kraji, hned za oba „pražské“ okresy a okres Mladá Boleslav. Ve standardní síti škol a školských zařízení jsou v regionu zastoupeny 3 vyšší odborné školy, zaměřené na zemědělství, oční techniku a teologicko-pastorační činnost. Územím okresu protékají řeky Vltava a Sázava, přičemž obě se významně podílejí na oživení regionu turistikou a rekreací (např. Slapská přehrada). Z přírodních památek stojí za zmínku CHKO Blaník (4 000 ha), historickým pamětihodnostem vévodí zámek Konopiště, dále pak Jemniště, Líšno nebo hrad Český Šternberk.

Okres **Beroun** patří mezi nejmenší okresy Středočeského kraje, zaujímá pouze 6 % jeho rozlohy. Krajinný ráz má většinou podobu pahorkatiny, jednu třetinu území pokrývají lesy. Struktura obyvatelstva odpovídá krajským průměrům, index stáří byl 137,2. V posledních letech zaznamenává okres Beroun velkou imigraci obyvatel, kteří se stěhují z centrálních oblastí hlavního města, zejména za lepším a pohodlnějším bydlením (suburbanizace). Podíl a rozdělení ekonomicky aktivního obyvatelstva taktéž nijak výrazně nevybočuje z průměrných hodnot Středočeského kraje, činí 52,1 % (SLDB 2001). Přestože v průmyslu i zemědělství dlouhodobě klesá podíl pracujících z ekonomicky aktivního obyvatelstva, pracovala v okrese Beroun téměř třetina ekonomicky aktivních obyvatel v průmyslu (30,5 %). Průměrnou hrubou měsíční mzdou se Beroun řadil mezi přední okresy v kraji, na čemž má značný podíl jeho poloha blízko hlavního města. Také míra nezaměstnanosti patřila mezi deset nejnižších v rámci celé ČR a v roce 2004 činila 5,6 %. Síť škol a školských zařízení disponuje kromě mateřských, základních a středních škol jednou vyšší odbornou školou s pedagogickým zaměřením. Okres Beroun se může pochlubit celou řadou přírodních i kulturních památek, počínaje hrady Karlštejn, Žebrák a Točnick a konče lokalitami Český kras, Krivoklátsko a Koněpruské jeskyně. Tok řeky Berounky a její okolí je vyhledávaným místem rekreace obyvatel hl. m. Prahy i Středočeského kraje.

Okres **Kladno** má poměrně malé výškové rozdíly terénu a lze jej charakterizovat jako rovinný. Zaujímá pouze 6,3 % rozlohy kraje, což ho staví až na 9. místo v regionu, nicméně hustota obyvatelstva i jeho absolutní počet je bezkonkurenčně nejvyšší v celém Středočeském kraji. Podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva byl v roce 2001 přibližně na úrovni krajského průměru – činil 52,6 %. Ještě před 25 lety pracovala v průmyslu téměř polovina zaměstnaných (zejména těžba a hutnictví). Dnes už je to pouze 23 % pracujících z ekonomicky aktivního obyvatelstva. V zemědělství klesl podíl až na 2,3 % ekonomicky aktivních obyvatel, což je jedna z nejnižších hodnot v kraji. Průměrná hrubá měsíční mzda v okrese se pohybuje lehce nad krajským průměrem (cca o 100 Kč k 31. 12. 2003), míra nezaměstnanosti měla k 31. 12. 2004 hodnotu 8,9 %, což byla čtvrtá nejvyšší hodnota ve Středočeském kraji. Okresní školství má dnes již, kromě tří vyšších odborných škol, zastoupení i vysokoškolskou výuku v Kladně – jedná se o Středočeský vysokoškolský institut s.r.o., Vysokou školu finanční a správní a Ústav biochemického inženýrství ČVUT Praha. Krajinný ráz okresu Kladno je silně poznamenán těžbou a průmyslovou výrobou, a proto nepatří mezi turisticky atraktivní oblasti Středočeského kraje. Výjimkou je severní část okresu (Slánsko), kde se nachází značný počet barokních památek, včetně tří památkových městských zón a vesnické památkové rezervace. Z významnějších lokalit lze jmenovat část CHKO Krivoklátsko, která do okresu zasahuje.

Okres **Kolín** je svou rozlohou zabírající 7,7 % kraje průměrně velký okres a taktéž hustotou zalidnění zůstává v průměru. První příčku s nejvyšší hodnotou ve srovnání okresů zaujímal v průměrném věku obyvatel, který činil 40,2 let, index stáří byl 145,0. Ekonomicky aktivních bylo přibližně 51,6 % obyvatel. Velmi úrodnou půdu podél toku Labe využívalo k intenzivní zemědělské produkci už pouze 4,7 % ekonomicky aktivních obyvatel. Průměrná hrubá měsíční mzda patřila spíše k horším v regionu, s částkou přibližně o 1 000 korun menší, než byl průměr ve Středočeském kraji. Druhou nejvyšší míru nezaměstnanosti v regionu (k 31. 12. 2003 s hodnotou 10,23 %) se podařilo do určité míry eliminovat výstavbou automobilové továrny TČPA, která nabízí na regionální úrovni 3 000 nových pracovních míst. V roce 2004 činila míra nezaměstnanosti 9,1 %. Školský systém disponuje jedinou vyšší odbornou školou (zaměření misijní a teologické) a od roku 2003 také soukromou vysokou školou Academia Rerum Civilium – Vysoká škola politických a společenských věd, s.r.o. přímo v okresním městě. Kolínsko nepatří k turisticky nejatraktivnějším okresům Středočeského kraje, přesto se zde nachází tři národní přírodní památky a historické centrum města Kolín je na seznamu městských památkových rezervací středních Čech.

Okres **Kutná Hora** patří mezi průměrně velké okresy Středočeského kraje (5. místo), tvořil 8,3 % jeho rozlohy. Hustota zalidnění patřila hodnotou 80 ob./km² mezi nejnižší v kraji. Okres měl druhý nejvyšší průměrný věk obyvatelstva a index stáří 141,6, což naznačuje, že více obyvatel Kutnohorska bylo v poproduktivním věku než v předproduktivním. Podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva byl s hodnotou 49,6 % mezi nejnižšími v kraji a registrovaná míra nezaměstnanosti dosahovala absolutně nejvyšší hodnoty v regionu, tj. 10,2 %. Také průměrná hrubá měsíční mzda se pohybovala pod krajským průměrem. Určité zlepšení situace na trhu práce lze očekávat v souvislosti se zahájením výroby v komplexu TČPA v sousedním okrese Kolín a plánovanou výstavbou nových investičních zón na území okresu. Školská síť disponuje dvěma vyššími odbornými školami. Okres má bohaté historické a kulturní zázemí, samotné historické jádro okresního města v čele s chrámem sv. Barbory je zapsané na seznamu UNESCO, pamětihodnosti patří k nejstarším nejen ve Středočeském kraji, ale v ČR vůbec.

Okres **Mělník** je převážně rovinatým okresem Středočeského kraje a s rozlohou zabírající 6,5 % jeho velikosti patřil spíše mezi menší okresy. Naproti tomu hustotou obyvatelstva 134 ob./km² patřil k nejlidnatějším v regionu. Demograficky lze okres Mělník hodnotit jako oblast s nejpříznivější strukturou obyvatelstva, neboť průměrný věk 39,2 roku (k 1. 1. 2004) i index stáří 122,7 byly nejnižšími hodnotami ve Středočeském kraji. Podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva byl 52,9 % a pohyboval se na úrovni krajského průměru. Mírně nadprůměrné byly hodnoty registrované míry nezaměstnanosti (8,2 %), průměrná hrubá měsíční mzda se pohybovala v průměru kraje. Síť škol a školských zařízení má standardní úroveň srovnatelnou s ostatními okresy, velkou tradici má zejména vyšší odborná škola zahradnická v Mělníce. Průmyslová výroba okresu je zaměřena na chemický průmysl a tento fakt má velký dopad na životní prostředí v okrese, jehož stav patří k nejhorším nejen v kraji, ale v řadě ukazatelů i v celé republice. Výjimku tvoří CHKO Kokořínsko na severu okresu, která významně přispívá k zatraktivnění regionu a oživení cestovního ruchu a rekreace. Hrad Kokořín patří k nejvýznamnějším historickým památkám okresu, spolu se zámky Nelahozeves, Liblice nebo Liběchov.

Okres **Mladá Boleslav** má 3. největší rozlohu v kraji (9,6 % jeho plochy) a jeho území je značně členité, od pahorkatiny na severu až k nížinám na jihu. Hustotou zalidnění se řadil spíše k průměrným. Zejména díky existenci celostátně i mezinárodně významného podniku ŠKODA AUTO a.s. jsou charakteristiky ekonomické aktivity obyvatel i další ukazatele trhu práce na nadprůměrné úrovni. Průměrná hrubá měsíční mzda byla v okrese Mladá Boleslav jednoznačně nejvyšší z celého kraje a kromě hl. m. Prahy vévodila i celostátnímu žebříčku. Míra nezaměstnanosti činila pouze 4,4 % (třetí nejnižší v kraji). Mimo to, že podnik ŠKODA AUTO a.s. má jednoznačný vliv na ekonomické ukazatele okresu a trh práce, dal vznik ekonomicky zaměřené soukromé vysoké školy – Škoda Auto a.s. Vysoká škola. V okrese působí jedna vyšší odborná škola s ekonomickým zaměřením. V okrese je široké spektrum přírodních i kulturních památek, od CHKO Český ráj až po architektonické dominanty románského, gotického, renesančního i barokního slohu.

Okres **Nymburk** je dalším rovinným okresem Polabské nížiny a jeho rozloha tvořila 8,0 % území kraje, což je zhruba hodnota krajského průměru. Hustota zalidnění patří také k průměrným. Méně příznivě v rámci krajského srovnání vychází průměrný věk obyvatel 39,9 roku a index stáří 134,6. Z celkového počtu obyvatelstva bylo 51,7 % ekonomicky aktivních. Registrovaná míra nezaměstnanosti činila 9,0 %, což je třetí nejvyšší míra nezaměstnanosti v kraji. Průměrná hrubá měsíční mzda byla v rámci kraje dokonce druhá nejnižší, přibližně o 2 000 Kč nižší než průměr. V okrese je jedna vyšší odborná škola v Poděbradech, se zaměřením hotelnictví a turismus, v roce 2007 se předpokládá otevření veřejné Vysoké školy Jiřího z Poděbrad v Poděbradech. Dříve čistě zemědělské oblasti dnes dominuje průmysl strojní, potravinářský a sklářský. Velkou tradici má zemědělská výroba (obiloviny, cukrovka), zemědělská půda tvoří 70 % plochy okresu (orná půda zaujímá 64,7 %). Stejně jako Mělník, nepatří ani Nymburk k turisticky nejatraktivnějším regionům. Výjimku tvoří lázeňské město Poděbrady, kde se léčí choroby srdce, zařívacího a pohybového ústrojí. V okrese je šest národních přírodních památek.

Okres **Praha – východ** je jedním ze dvou okresů obklopujících hl. m. Prahu a svojí rozlohou zabírá jen 5,3 % plochy Středočeského kraje – je tak vůbec nejmenším okresem regionu. Jeho poloha blízká k metropoli má za následek vysokou hustotu zalidnění. Okres má jednu nejvyšších hodnot podílu ekonomicky aktivního obyvatelstva v kraji – 53,2 %. Spolu s okresem Praha – západ tvoří okres částečně také zdroj pracovní síly a ekonomický potenciál pro hlavní město. Proto jsou hodnoty průměrné hrubé měsíční mzdy třetí nejlepší a hodnoty míry nezaměstnanosti druhé nejlepší v kraji. Velmi výrazná a intenzivní je také podnikatelská aktivita okresu. Kromě standardní nabídky středních škol odborných i všeobecných disponuje okres jednou soukromou vyšší odbornou školou. Přestože na území okresu je řada atraktivních památek, zejména kulturních, v krajském ani republikovém srovnání se nejedná o příliš významné lokality.

Okres **Praha – západ** vykazuje ve svých charakteristikách mnoho podobností s okresem Praha – východ. Je hned druhým nejmenším okresem co do rozlohy, zatímco hustotou obyvatelstva je jedním z nejlidnatějších. Dobré pracovní příležitosti, zejména na území hlavního města, mají za následek druhou nejvyšší průměrnou hrubou měsíční mzdu v kraji a míru nezaměstnanosti 2,9 %, což byla vůbec nejnižší hodnota v celé České republice. Síť škol a školských zařízení je zaměřena především na mateřské a základní školy, za vyšším vzděláním se většinou cestuje do hlavního města a nabídka středních škol je minimální. Okres je významný svým rekreačním potenciálem, zejména v lokalitách kolem řek Vltavy, Berounky a Sázavy lze nalézt velké množství chatových oblastí. Na území okresu také zasahuje CHKO Český kras a Národní přírodní památka Medník.

Okres **Příbram** má členitý terén s významným podílem lesů (Brdy). Řeka Vltava rozděluje území okresu na dvě nestejně části a nachází se na ní dvě přehradní nádrže – Orlík a Kamýk nad Vltavou. Rozlohou je příbramský okres vůbec největším ve Středočeském kraji (14,8 % jeho plochy), naproti tomu z hlediska hustoty zalidnění patří k nejméně osídleným. Ekonomicky aktivního obyvatelstva bylo 51,0 % a charakteristiky trhu práce vykazovaly v rámci kraje nepříznivé hodnoty. Průměrná hrubá měsíční mzda byla nejnižší ze všech okresů Středočeského kraje a registrovaná míra nezaměstnanosti byla pátá nejvyšší. V okrese jsou čtyři vyšší odborné školy (zdravotnictví, strojírenství, elektrotechnika, geodézie, ekonomie) a v Příbrami se nachází i pobočka českobudějovické Vysoké školy evropských a regionálních studií. Příbramsko má velkou tradici v hornictví a báňské činnosti (těžba uranových rud), dnes však kvůli tomu trpí závažnými ekologickými problémy. Na území okresu se nachází celá řada atraktivních přírodních a kulturních lokalit, které posilují turistický ruch (Orlická nádrž, národní přírodní památka Drbákov – Albertovy skály).

Okres **Rakovník** je co do rozlohy jedním z větších středočeských okresů (4. místo – 8,4 % plochy kraje), ale hustota zalidnění je s hodnotou 58 ob./km² absolutně nejnižší, nejen ve Středočeském kraji, ale v ČR vůbec. Polovina obyvatel byla ekonomicky aktivních a míra nezaměstnanosti byla zhruba na krajském průměru (7,3 %), přesto stále pod průměrem republikovým. V síti škol a školských zařízení není na Rakovnicku zastoupeno vyšší odborné vzdělávání. Z průmyslové výroby je nejdůležitější odvětví chemické a keramické, ze zemědělských aktivit vyniká pěstování chmele. Turistická atraktivita a potenciál okresu je velký, nachází se zde řada přírodních i historických lokalit vhodných pro individuální turistiku. Nejvýznamnější je CHKO Křivoklátsko, vyhlášená organizací UNESCO za biosférickou rezervaci, s raně gotickým hradem Křivoklát. Jedním z lákadel okresu je i zámek v Lánech, sídlo českých prezidentů již od dob T. G. Masaryka.

1.3 SWOT analýza potenciálu rozvoje kraje podle problémových okruhů

A. Produkční základna a ekonomický rozvoj

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečná podpora malého a středního podnikání - omezená nabídka zainvestovaných ploch pro průmyslové zóny k okamžitému využití - nesoulad vzdělávacího systému s poptávkou na trhu práce - existence velkých ekonomických disparit v rámci kraje - existence ekonomicky málo využitých nebo nevyužitých území, upadajících průmyslových center a bývalých vojenských prostorů - blízkost hl. m. Prahy (je atraktivnější pro investory a pracovní sílu než Středočeský kraj) - nedostatek investičních zdrojů a startovacího kapitálu - nízká míra kooperace mezi soukromým a veřejným sektorem - nedostatečné propojení výroby, výzkumu a vývoje - absence vědecko-technického centra - absence rozvojové koncepce kraje v oblasti průmyslu a podnikání (vytyčení oblastí průmyslu s přednostní podporou) - nedořešený dopravní systém kolem Prahy 	<ul style="list-style-type: none"> + výhodná geografická poloha v rámci ČR i Evropské unie + diverzifikovaná ekonomika s potenciálem tvorby pracovních míst + kvalifikovaná pracovní síla + flexibilní pracovní síla zvyklá dojíždět za prací + působení velkých firem zejména v oblastech automobilového, potravinářského a chemického průmyslu + dostatečná nabídka ploch s možností vybudování technické infrastruktury + nižší náklady ve srovnání s hl. m. Prahou zvyšují atraktivitu regionu pro potenciální investory + existence přírodních i kulturních atraktivit a potenciál regionu pro rozvoj cestovního ruchu + relativně dobrá síť rychlostních komunikací v kraji + velká kapacita sítí obecně (energetické, dopravní, telekomunikační) + existence letiště Praha – Ruzyně + nižší náklady na pracovní sílu ve srovnání s vyspělými zeměmi
Hrozby	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - podceňování udržitelnosti rozvoje a přeceňování krátkodobých ekonomických efektů zároveň s neřešeným střetem zájmů ochrany životního prostředí a rozvojových záměrů a s živelností rozvojových aktivit - hospodářská recese, příp. zpomalení hospodářského růstu ČR - pokles produktivity práce - zánik velkých ekonomických subjektů v kraji - změny daňových zákonů a podmínek pro čerpání finanční podpory, které neumožňují plánování příjmů a investičních výdajů z dlouhodobějšího hlediska - zadluženost obcí a kraje včetně vnitřního dluhu - odliv kvalifikované pracovní síly (především do hl. m. Prahy) - rozvoj suburbanizačních procesů (radikální změny ve využívání krajiny, vyšší intenzita individuální automobilové dopravy, sociální segregace atd.) - jednostranná orientace regionu na jediné odvětví nebo závislost na jednom ekonomickém subjektu - import levnějších výrobků, především z Asie - zvyšování nákladů na pracovní sílu - převedení části letecké dopravy mimo ČR - dosažení a překročení kapacity letiště Praha – Ruzyně 	<ul style="list-style-type: none"> + využití výhodné geografické polohy v rámci ČR i Evropské unie + využití blízkosti hl. m. Prahy (trh, odbytiště výrobků a služeb, tlumí ztráty restrukturalizace, kooperace podniků) + využití potenciálu kraje pro rozvoj cestovního ruchu a rozvoj regionu obecně + efektivní využívání finančních prostředků z domácích i zahraničních zdrojů na podporu rozvoje kraje + zlepšení podmínek pro podnikání v ČR + existence potenciálních ploch pro rozvoj komerčních a průmyslových zón + přilákání domácích i zahraničních investorů (investic) + rozvoj suburbanizačních procesů + trend k růstu podílu cestovního ruchu na HDP, velký počet turistů navštěvujících hl. m. Prahu a trend cestovat po republice pozorovatelný v rámci naší populace + zvýšení kapacity veřejného mezinárodního letiště Praha – Ruzyně a letecké dopravy obecně + rozvoj silniční sítě a vodních dopravních cest + zvýšení úrovně železniční osobní dopravy a využití kapacit nákladní dopravy + rozvoj spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem

	<ul style="list-style-type: none"> + rozvoj služeb a oborů s vyšší přidanou hodnotou + efektivní propojování výroby, výzkumu a vývoje + vytváření podnikatelských inkubátorů, technologických a inovačních center, odvětvových seskupení + zintenzivnění transferu technologií a know-how v průmyslu i dalších odvětvích + vytvoření flexibilního vzdělávacího systému (soulad s poptávkou na trhu práce) + zapojení podnikatelských subjektů do klastrů celoregionálního i nadregionálního významu
--	---

B. Infrastruktura

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - neuzavřené koncepční řešení infrastruktury v některých částech kraje s dopadem na celý kraj (např. okružní a tangenciální vazby) - neuspokojivý technický stav a parametry silnic při vysokém dopravním zatížení - neuspokojivý technický stav a parametry železniční sítě (mimo koridor) - nedostatečné parametry vodních cest, absence moderních přístavů, chybějící plavební zařízení na některých vodních dílech, nevyhovující podjezdové výšky některých mostů, nevyhovující šířky některých plavebních komor - chybějící dopravní obchvaty měst, nedokončený silniční okruh kolem Prahy včetně návazných pražských radiál - nedokončená dostavba dálniční sítě - nedostatečná kapacita některých silničních úseků - chybějící, případně nedostatečná infrastruktura pro cyklistickou a pěší dopravu - nízká plynofikace obcí - chybějící čištění splaškových odpadních vod a nedostatečné pokrytí ČOV - chybějící vodovodní sítě a přívaděče - nevyhovující stav vodovodních a kanalizačních sítí - odvádění nevyčištěných splaškových odpadních vod do vodotečí - nedostatek bytů a zastaralý bytový fond v některých oblastech - vysoká dopravní nehodovost, zapříčiněná vysokými dopravními nároky na velmi zanedbané síti silnic II. a III. třídy a jejich křižovatkách - nedostatek bytů pro nízkopříjmové vrstvy obyvatel - nízký podíl výstavby bytů mimo rodinné domy, kromě výstavby v blízkosti hl. m. Prahy 	<ul style="list-style-type: none"> + vysoká hustota silniční a železniční sítě a vodních cest + dobré spojení většiny sídel Středočeského kraje s hlavním městem pomocí soukromé a veřejné dopravy + dostatek vodních zdrojů + dostatek energetických zdrojů + modernizace telefonní sítě a pokrytí mobilními sítěmi + výhodná poloha (krajem procházejí významné mezinárodní koridory) + modernizované mezinárodní letiště Praha – Ruzyně + relativně dobrý technický stav vodní cesty + ekonomická výhodnost kraje, nízká nezaměstnanost a přitažlivost pro investory + kvalitní prostředí pro venkovské bydlení + vzestup bytové výstavby v územích výhodně navazujících na hl. m. Prahu, zvýšení kvality bydlení v těchto územích + postupné zlepšování infrastrukturních předpokladů růstu kvality venkovského bydlení, zejména v územích s předpoklady pro uplatnění zahraničního kapitálu + organizace integrovaného záchranného systému
Hrozby	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek koncepčního přístupu a optimálního postupu modernizace a výstavby infrastruktury - nárůst individuální dopravy na úkor hromadné 	<ul style="list-style-type: none"> + dobudování a podstatné rozšíření integrované osobní dopravy na celém území kraje + rozšíření intervalové příměstské dopravy

<ul style="list-style-type: none"> - opoždění důležitých investic do sítě pozemních komunikací, zejména pro nedostatek finančních prostředků - další nárůst dopravní nehodovosti - pomalé odstraňování dopravních závad, riziková místa - znečištěné místní zdroje pitné vody - odvádění nevyčištěných splaškových odpadních vod do vodotečí - závislost infrastrukturních systémů obcí na vnějších faktorech - vysoká finanční a organizační náročnost staveb infrastruktury - stávající systém rozdělování státních prostředků na podporu rozvoje bydlení - vylidňování periferních oblastí regionu - na úrovni Středočeského kraje neúplná koncepce včetně zdlouhavé přípravy investic a tím ohrožení optimálního postupu - nedostatečné zabezpečení infrastruktury pro snížení následků mimořádných situací a živelných pohrom - nedostatečné zajištění obnovy infrastruktury po mimořádných situacích a živelných pohromách - zastaralá technika a vybavení sil a prostředků integrovaného záchranného systému 	<ul style="list-style-type: none"> + posílení labsko-vltavské vodní cesty, možnost uplatnění vodní dopravy v obnovených obchodních stycích směrem na západ + využití podpory vodní dopravy v EU + rozvinutí přístavních hospodářských zón + posílení ekologických druhů dopravy + využití možnosti vícezdrojového financování + probíhající modernizace hlavních železničních koridorů + poloha výhodná pro výstavbu průmyslových zón + podpora a rozvinutí dopravních investičních strategií na bázi PPP (Public Private Partnership) + suburbanizační procesy (suburbánní prstenec kolem Prahy, v němž se rozvíjí bytová výstavba) + rozvoj investičních zón jako impuls k bytové výstavbě + rozvoj venkova (území vhodné k výstavbě, dálniční úseky atd.) + zvyšující se atraktivita kraje pro umístění zahraničního kapitálu působí pozitivně na rostoucí možnosti bytové výstavby i v mikroregionech, jež se vyznačovaly stagnací + podporou rozvoje cyklistické dopravy zlepšit stav životního prostředí a snížit nárůst automobilové dopravy + aplikovat Národní strategii rozvoje cyklistické dopravy ČR + přispívat na financování potřeb integrovaného záchranného systému, vícezdrojové financování
--	---

C. Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - nedořešené vlastnické vztahy k půdě a pozemkové úpravy - nízká efektivnost zemědělské výroby - velký počet malých obcí na území kraje - posilování pouze obytných funkcí některých obcí a okresů - špatná dopravní obslužnost venkovských sídel a devastované komunikace - nízká úroveň infrastruktury - nedostatečná podpora podnikání ve venkovských oblastech - nedostatek pracovních příležitostí - nepříznivá věková struktura obyvatelstva v malých obcích - nedostupnost možnosti využívání podpůrných programů v malých obcích - narušování krajinného rázu, identity a tradice sídelních struktur masivní urbanizací a nevhodnou výstavbou - dlouhodobé nepochopení potřeb venkova a jeho obyvatel představiteli různých institucí - nízká motivace obyvatel obcí ke zvyšování kvality životního prostředí svého okolí 	<ul style="list-style-type: none"> + dobré podmínky pro kvalitní zemědělskou výrobu + tradice zemědělské výroby a venkovského osídlení ve středočeských obcích + kvalita prostředí pro venkovské bydlení + přírodní a kulturní bohatství středočeského venkova + vznik fungujících mikroregionálních sdružení venkovských obcí

<ul style="list-style-type: none"> - nízká úroveň spolupráce samospráv s podnikatelskými subjekty - nedostatek disponibilního kapitálu u podnikatelských subjektů na venkově - zdoluhavé řešení otázky nevyužitých rozsáhlých areálů (průmyslových, zemědělských, vojenských) - chybějící technická infrastruktura 	
Hrozby	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - stárnutí obyvatelstva a pokračující odliv obyvatel venkova - ztráta typické identity venkova a devastace tradiční venkovské architektury, živelná urbanizace příměstské krajiny a narušování tradičních sídelních struktur a celkového rázu nevhodnou výstavbou - snižování ekonomické síly na venkově - nedostatečné zdroje (případně nevyužití těchto zdrojů) ČR i EU pro rozvoj venkova - rušení škol na venkově - obtížná rekvalifikace pracovníků v zemědělství - nezájem obyvatelstva o problémy týkající se prostředí, ve kterém bydlí 	<ul style="list-style-type: none"> + efektivní využití prostředků pro rozvoj zemědělství a venkova ze zdrojů ČR i EU + rozvoj zemědělství a venkova na základě spolupráce veřejného, soukromého a občanského sektoru + využití mimoprodukční funkce zemědělství při tvorbě krajiny, ochraně ŽP a udržitelném rozvoji venkova + restrukturalizace zemědělství v oblastech s nižší bonitou půdy + dobré podmínky pro zpracovatelský průmysl v zemědělství + podpora udržitelného rozvoje cestovního ruchu (např. venkovského CR, agroturistiky) + posílení identity venkovského obyvatelstva + rozvoj spolupráce obcí při rozvoji venkova + zapojení obyvatelstva do problémů týkajících se jejich životních podmínek

D. Životní prostředí

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - nízká kvalita podzemních a povrchových vod - znečišťování ovzduší lokálními a liniovými zdroji - nízká motivace obyvatel obcí ke zvyšování kvality prostředí - velké množství malých obcí a s tím spojená nízká vybavenost (kanalizace, ČOV, plynofikace) – vyšší měrné náklady - vypouštění odpadních vod z podniků zejména chemického průmyslu do Vltavy a Labe v případech nedostatečné účinnosti ČOV - zátěž části obyvatelstva nadměrným hlukem (letiště, doprava) - zátěž obyvatelstva vlivem vzrůstající intenzity dopravy - zvýšená hustota individuálních rekreačních zařízení bez potřebné infrastruktury v těsném okolí hl. m. Prahy - ekologická nevyváženost krajiny (nerovnoměrné rozložení lesů, vysoké procento zornění) - úbytek přírodních prostředí - nedostatečný počet zařízení pro moderní metody odpadového hospodářství - obtížná vymahatelnost práva na poli odpadového hospodářství (způsobená mj. jeho častými změnami) - problémy s odbytem výrobků z odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> + kvalitně rozpracované regionální územní systémy ekologické stability + využívání systému třídění odpadu, recyklace a kompostování + dostatečná zásoba zdrojů pitné vody + velký potenciál přírodního a kulturního bohatství + definovatelnost zdrojů znečištění a možnost podpory řešení vedoucích ke zvyšování kvality ovzduší + zpracovaný Program snižování emisí Středočeského kraje a Integrovaný krajský program ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje + zpracovaná Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje + zpracovaný Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje, závazná část je uveřejněna v podobě vyhlášky kraje + již je dokončena Krajská koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje

<ul style="list-style-type: none"> - přetrvávající nekvalitní evidence odpadů - neřešené staré ekologické zátěže (zdevastovaná a znečištěná území a skládky s neřízeným procesem) - výstavba areálů tzv. na zelené louce, namísto využití stávajících průmyslových areálů pro nové technologie 	
Hrozby	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - střet rozvojových zájmů a ochrany životního prostředí, snaha o urbanizaci volné krajiny - zmírnění nutnosti zákazu výstavby některých technologií významně znečišťujících ovzduší v oblastech již zahrnutých v OZKO na omezení výstavby - navyšování procentuálního podílu plochy kraje, kde dochází k překračování imisních limitů tuhých částic PM10 - pokračování trendu řešení likvidace odpadu skládkováním - příklon k „papírovému“ snižování produkce odpadu vyřazováním některých materiálů z katalogu odpadů (např. popílky, alternativní paliva...) - pokračování trendu nárůstu automobilové dopravy s negativním vlivem na celkovou kvalitu prostředí - nevyhovující automobilový park i u prostředků MHD - nedostatek půdy ve vlastnictví státu nebo komunální sféry ohrožující realizaci územních systémů ekologické stability a ochrany přírody - nedořešená protipovodňová ochrana sídel 	<ul style="list-style-type: none"> + realizace územních systémů ekologické stability včetně začlenění do územních plánů + efektivnější využívání metod k odstraňování ekologických rizik + podpůrné programy pro životní prostředí z domácích i zahraničních zdrojů (např. program revitalizace říčních systémů, program péče o krajinu apod.) + uplatnění existujících systémů moderního odpadového hospodářství + naplňování schváleného Plánu odpadového hospodářství Středočeského kraje + využívání ušlechtilých paliv, alternativních a obnovitelných zdrojů energií, bezodpadových technologií a biologicky odbouratelných látek + využití podnikových systémů ochrany životního prostředí (EMAS, ISO) + environmentální vzdělávání, výchova a osvěta, ekoporadenství + dosažení hlavních cílů Programu snižování emisí Středočeského kraje a Integrovaného krajského programu ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje + důslednější postup při snižování emisí PM10 z mobilních zdrojů a malých stacionárních zdrojů

E. Rozvoj lidských zdrojů

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - absence systému celoživotního vzdělávání - malá nabídka alternativních aktivit pro mladé lidi a děti - nedostatek pracovních příležitostí v některých okresech - v oblasti odborného vzdělávání chybí větší zapojení sociálních partnerů - není rozpracován systém odhadu budoucí potřeby pracovních sil v kraji - nerovné postavení subjektů poskytujících sociální služby - nedostatečná nabídka celého spektra sociálních služeb - nedostatečné zmapování reálných potřeb obyvatel v oblasti sociálních služeb - nedostatečné možnosti sledování a kontroly kvality sociálních služeb - nedostatečná aktivní účast všech subjektů podílejících se na ochraně a podpoře zdraví a primární prevenci - problémy transformace zdravotní péče spojené 	<ul style="list-style-type: none"> + kvalitní a stabilizovaná sociální struktura obyvatelstva + vytvořená síť škol a školských zařízení + vyvážená síť muzeí, galerií a veřejně přístupných knihoven s perspektivou nabídky služeb jednak v oblasti celoživotního vzdělávání obyvatel a jednak v oblasti jejich sebezvzdělávání + migračně přitažlivá oblast v zázemí hl. m. Prahy (suburbánní prsteneček) + kvalifikovaná a ve srovnání s hl. m. Prahou i relativně levná pracovní síla + pokles nezaměstnanosti, jak celkové, tak zejména absolventů škol + dostatečná síť zdravotnických zařízení + síť kvalifikovaných místních protidrogových koordinátorů v kraji + systém péče o drogově závislé osoby – provázaná síť institucí + vytvoření informačního systému o poskytovatelích sociálních služeb

<ul style="list-style-type: none"> s optimalizací počtu akutních lůžek a lůžek následné péče - obtížná ekonomická situace a zadluženost některých zdravotnických zařízení - nedostatek účinné kontroly kvality a hospodárnosti poskytování zdravotní péče 	<ul style="list-style-type: none"> + široká nabídka sociálních služeb pro určité cílové skupiny + zahájení procesu komunitního plánování v některých obcích a mikroregionech
Hrozby	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - lokální problémy s nezaměstnaností a rostoucí riziko nezaměstnanosti některých skupin obyvatelstva - pokračování trendu podprůměrné výše mezd povede k podprůměrné kvalitě života - pokles společenských funkcí sídel a posilování pouze jejich obytných funkcí v dostředním kruhu kolem hlavního města - vyliďňování venkova - zaostávání potřebné zdravotnické legislativy - prohlubování deficitu veřejné zdravotnické soustavy - nedostatečná obnova a inovace stavební a technické vybavenosti zdravotnických zařízení - stagnace spolupráce s ostatními resorty pro udržení a zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva - odliv kvalifikovaných odborníků z oblasti protidrogové problematiky - nefungující spolupráce s obcemi v oblasti sociálních služeb - zaostávání legislativy v oblasti sociálních služeb - centralizace finančních prostředků na sociální služby ze strany státu 	<ul style="list-style-type: none"> + vznik nových pracovních míst ve službách a v malých a středních podnicích + zajištění přístupu všech obyvatel k informačním zdrojům + rozvoj venkova (území vhodné k výstavbě, dálniční úseky atd.) + vytváření podmínek pro reformu systému vzdělávání + existence strategických dokumentů rozvoje České republiky i regionů souvisejících s rozvojem lidských zdrojů + pokračující proces transformace zdravotnické soustavy + zvyšování kvality poskytované zdravotní péče s využitím a zabezpečením systému jejího sledování a hodnocení + rozvoj komunitní péče o zdraví a motivace občanů k ochraně a podpoře zdraví v rámci rozvoje regionální zdravotní politiky + víceleté financování dlouhodobých projektů na základě prokázané kvality a potřebnosti + uplatnění vícezdrojového financování zdravotnictví a optimalizace efektivního využívání finančních prostředků + účast na celostátních programech péče o zdraví v rámci evropské zdravotní politiky WHO pro 21. století a na programech EU + vytvoření centra primární protidrogové prevence v kraji + příprava systémových projektů zaměřených na kvalitu a dostupnost sociálních služeb + zahájení a rozvoj vzdělávání v oblasti standardů kvality sociálních služeb

F. Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zanedbanost značné části nemovitého kulturního dědictví a nízká míra jeho návštěvnického zpřístupnění - nedostatečně rozvinutá infrastruktura cestovního ruchu - nedostačující nabídka a úroveň základních a doprovodných služeb CR v porovnání se standardy vyspělých zemí - nízká úroveň využití potenciálu kraje pro sportovní aktivity a trávení tzv. aktivní dovolené - nedostatečná skladba nabídky a kvality ubytovacích zařízení - nekoordinovaná a nesystematická propagace a absence tvorby regionálních produktů 	<ul style="list-style-type: none"> + výhodná geografická poloha v rámci České republiky i Evropy + významný potenciál kraje pro rozvoj cestovního ruchu + velký počet kulturních a přírodních atraktivit lokálního, národního, ale i mezinárodního významu + existence chráněných území vhodných pro rozvoj environmentálně šetrných forem cestovního ruchu + síť dobře značených tras pro pěší turistiku + Středočeský kraj – přirozená spádová oblast i infrastrukturální zázemí obyvatel a potenciálních návštěvníků hl. m. Prahy + řada pravidelných turistických a kulturních akcí

<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečná síť kvalitních a bezpečných cyklotras a cyklostezek včetně doplňkové infrastruktury (značení) - dopravní značení turistických cílů - nízká průměrná délka pobytu turistů (tuzemců i zahraničních) v kraji (10.–12. místo mezi kraji) - výrazná sezónnost CR v kraji (převaha letní sezóny) - nízká míra kooperace mezi veřejným, soukromým a občanským sektorem - neexistence profesionálního destinačního managementu - nedostatečná úroveň kvalitního marketingu cestovního ruchu v kraji - nedostatek odborníků v oblasti řízení a rozvoje cestovního ruchu - nedostatek nosných projektů vedoucích k tvorbě kvalitních a konkurenceschopných produktů CR - neexistence standardizované klasifikace infocenter, ubytovacích a stravovacích zařízení - nedořešení restitučních kauz a nevyjasněnost vlastnických vztahů - nedostatečnost statistických informací ohledně odvětví cestovního ruchu - nedostatečné zavádění moderních informačních technologií v cestovním ruchu (např. neexistence regionálního informačního, případně i monitorovacího systému, neprovázanost sítě informačních center) - nedostatek investičních zdrojů a startovacího kapitálu pro rozvoj podnikání 	<ul style="list-style-type: none"> národního významu + významný turistický potenciál s regionem spojených historických osobností + významný turistický potenciál industriálních a technických atraktivit + gastronomická jedinečnost (Mělnicko – vinařská oblast atd.) + existence mezinárodní cyklistické trasy Eurovelo 4 a 7, Labská trasa a trasa Regensburg – Plzeň – Praha na území kraje + dostatek vhodných oblastí a objektů druhého bydlení pro rozvoj venkovského cestovního ruchu + významný potenciál vodních toků a ploch pro sportovní i rekreační využití (zejména Berounka, Labe, Sázava, Vltava, Slapy, Orlík) + tradice vodáctví a trampingu
Hrozby	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - nedůsledná ochrana a poškozování kulturního a přírodního dědictví - podceňování udržitelnosti rozvoje a přeceňování krátkodobých ekonomických efektů zároveň s neřešeným střetem zájmů ochrany životního prostředí a rozvojových záměrů a s živelností rozvojových aktivit - podcenění významu odvětví cestovního ruchu pro ekonomiku České republiky - nedostatečná podpora rozvoji cestovního ruchu - podcenění přípravy odborníků v oblasti cestovního ruchu - nerespektování trendů a poptávky na trhu CR - nárůst terorismu negativně ovlivňující rozvoj cestovního ruchu - posilování pozice a další rozvoj konkurence (konkurenčních destinací) na trhu CR - hospodářská recese, příp. zpomalení hospodářského růstu ČR - nedostatečné investice do záchrany, obnovy a údržby kulturních a historických památek - ztráta jedinečnosti (autenticity) kulturních památek - nezájem některých obcí a měst o rozvoj cestovního ruchu a z toho vyplývající 	<ul style="list-style-type: none"> + využití potenciálu kraje pro rozvoj cestovního ruchu + růst příjezdového cestovního ruchu do střední Evropy + přeměna cestovního ruchu z deklarované na skutečnou prioritu ČR + vznik satelitního účtu a zákona o cestovním ruchu + rozvoj infrastruktury CR + zlepšení spolupráce veřejného, soukromého a občanského sektoru + aplikace strategického řízení a koncepčních přístupů k rozvoji destinací CR + zlepšení podmínek pro podnikání v ČR + prodloužení turistické sezóny v regionu + funkčnost regionálního informačního a informačně-rezervačního systému a zlepšení propagace regionu + podpora profesionálního destinačního managementu + možnost celoročního využití území pro cestovní ruch/prodloužení pobytu turistů na území kraje + existence projektu Modrý pás řeky Labe a projektů na splavnění vltavské vodní cesty + rozvoj služeb pro cestovní ruch, a to i ve vazbě

<p>nedostatek finančních prostředků</p> <ul style="list-style-type: none"> - živelná suburbanizace pražské aglomerace - nedostatečná připravenost na čerpání zdrojů z fondů EU - odliv kvalifikované pracovní síly - chátrání a znehodnocování památkových a krajinných prvků v důsledku nevhodných a necitlivých zásahů 	<p>na hl. m. Prahu</p> <ul style="list-style-type: none"> + schopnost inovace a opakovaného přilákání zahraničních i domácích turistů do stejné lokality + existence druhého bydlení pro rozvoj cestovního ruchu + možnosti využití poznatků ze zemí EU i dalších zemí pro rozvoj cestovního ruchu + zvýšením bezpečnosti a kvality cyklistické infrastruktury vytvořit podmínky pro cykloturistiku širšího spektra tuzemských a zahraničních turistů na území kraje + vytvoření a pravidelná aktualizace cizojazyčné prezentace turistické nabídky kraje na internetu
--	---

2. POPIS ROZVOJOVÉHO PROGRAMU

2.1 Souhrnná strategická vize rozvoje kraje

Středočeský kraj bude dynamicky se rozvíjejícím, ekonomicky výkonným a konkurenceschopným regionem se silnými a vzájemně výhodnými vztahy a vazbami na hl. m. Prahu a na sousední regiony, při respektování různorodosti přírodních, historických, sociálních, kulturních a ekonomických podmínek jednotlivých částí kraje a při vyváženém rozvoji městských, příměstských i venkovských oblastí.

Středočeský kraj bude regionem s rozvíjející se ekonomikou a rostoucí životní úrovní svých obyvatel. V rámci rozvoje kraje bude aktivně, efektivně a v souladu s principy udržitelného rozvoje využíván a rozvíjen potenciál a zdroje kraje.

Středočeský kraj má potenciál atraktivního místa pro život, bydlení, zaměstnání, podnikání, rekreaci a cestovní ruch, zejména díky kvalitnímu životnímu prostředí, dobré dopravní obslužnosti, kvalitní infrastruktuře, službám a pracovním příležitostem.

2.2 Formulace hlavního cíle a dílčích cílů v horizontu programu

Hlavním cílem rozvoje Středočeského kraje je dosáhnout vyváženého hospodářského, kulturního a vzdělanostního růstu se silnými a vzájemně výhodnými vazbami na hlavní město Prahu, ale také na další regiony, při respektování podmínek ochrany životního prostředí tak, aby region obstál v porovnání s ostatními regiony v ČR i v zahraničí.

Dílčí cíle

- Využití blízkosti hl. m. Prahy a potenciálu Středočeského kraje k hospodářskému růstu regionu
- Podpora rozvoje lidských zdrojů a zlepšování sociálních podmínek v regionu jako doplněk hospodářského růstu, zvyšování přitažlivosti území Středočeského kraje pro život obyvatel
- Budování a rozvoj technické infrastruktury tak, aby vyhovovala rostoucím potřebám ekonomického rozvoje při respektování ochrany životního prostředí a aby splňovala požadavky obyvatelstva Středočeského kraje na trvalé zvyšování kvality života
- Zlepšování podmínek života obyvatel se zvláštním důrazem na venkovský prostor, zvyšování přitažlivosti regionu důslednou ochranou a trvale udržitelným využitím přírodního a kulturního dědictví regionu a nabídkou rekreačních a sportovních aktivit

2.3 Popis problémových okruhů Programu rozvoje kraje

A. Produkční základna a ekonomický rozvoj

Hlavním záměrem ekonomického rozvoje je souborem politik a programů vytvořit příznivé podnikatelské klima a umožnit rozvoj stávajících a vznik nebo vstup nových podniků v rámci regionu. To přinese tvorbu nových pracovních míst a přírůstek objemu investic realizovaných v regionu. Strategie podpory ekonomického rozvoje je postavena na zlepšení podnikatelského prostředí v regionu a navázání široké spolupráce všech zainteresovaných institucí a soukromého sektoru za účelem urychlení a optimalizace ekonomického rozvoje regionu.

STRATEGICKÝ CÍL A.1 – ROZVOJ PRODUKČNÍ ZÁKLADNY

Záměrem je rozšíření ekonomických aktivit v regionu s cílem vytvořit nová pracovní místa a podpořit rozvoj moderních technologií a služeb. Je třeba vytvářet podmínky pro spolupráci vědeckých a výzkumných

institucí (vysoké školy, výzkumné ústavy, Akademie věd ČR atd.) s podnikatelskou sférou a tak podpořit rozvoj vědy a výzkumu v kraji a vytvářet podmínky pro integraci vědeckých poznatků s praxí.

Východisko: Podpora vědeckotechnických parků a podnikatelských inkubátorů, změny struktury produkční základny a z toho vycházející potřeba zvýšit počet pracovních příležitostí a jejich kvalitu, zlepšit infrastrukturu a zkvalitňovat nabízené výrobky a služby. Tímto způsobem je možné vytvořit prostředí, které bude motivující pro současné podnikatelské subjekty i pro nové podnikatele a firmy, a to zejména v oblasti moderních technologií, výroby a služeb s vysokou přidanou hodnotou. Tento cíl staví na silných stránkách, které spočívají v dobré poloze a kvalitním dopravním spojení regionu s hl. m. Prahou. Je třeba zajistit flexibilitu a případnou rekvalifikaci pracovní síly v regionu s ohledem na novou strukturu pracovních míst.

Strategické směry

- A.1.1 Získávání nových investorů a podpora stávajících
- A.1.2 Zvýšená podpora strategických odvětví (moderní technologie a služby, vědeckotechnické parky)
- A.1.3 Podpora revitalizace ekonomicky nevyužitých, případně podvyužitých území (brownfields – bývalé vojenské újezdy, průmyslové areály, zemědělské podniky apod.)
- A.1.4 Rozvoj vědecké a výzkumné základny v kraji, budování podnikatelských inkubátorů a vědeckotechnických parků, spolupráce s vysokými školami, spolupráce se zahraničními vědeckotechnickými parky a podnikatelskými inkubátory

STRATEGICKÝ CÍL A.2 – ROZVOJ MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

Záměrem je podpořit rozvoj malých a středních inovačních podniků za účelem jejich růstu a stabilizace podnikatelského prostředí.

Východisko: Vzhledem k tomu, že v současné době malé a střední podniky nejsou z hlediska růstu dostatečně podporovány, je třeba vytvořit z dostupných zdrojů motivující podmínky. Zkušenosti ze světa ukazují, že největší dynamiku růstu vykazují právě malé a středně velké podniky. Jejich problémy jsou většinou velmi podobné a naopak ve srovnání s velkými podniky poněkud odlišné. Péče o tento sektor přinese výsledky v podobě nových pracovních míst, omezení negativního vlivu závislosti některých lokalit na jednom velkém zaměstnavateli a zvyšující se tlak na kvalitu a produktivitu práce. Charakter těchto podniků naopak přispívá k omezení některých negativních jevů, které je možné sledovat u velkých podniků, jako je např. umělá zaměstnanost. Podpora malým a středním podnikatelům přispěje k vytváření pozitivního podnikatelského prostředí, které také ovlivňuje atraktivitu kraje pro zahraniční i domácí investory.

Strategické směry

- A.2.1 Podpora začínajících malých a středních podnikatelů v inovačních a technologicky orientovaných firmách
- A.2.2 Podpora rozvoje existujícího malého a středního podnikání, vytváření podmínek pro spolupráci
- A.2.3 Podpora výstavby podnikatelských inkubátorů

STRATEGICKÝ CÍL A.3 – VYUŽITÍ NABÍDKY PRACOVNÍ SÍLY

Záměrem je využít nabídku stávající pracovní síly a dosáhnout jejího maximálního zapojení do ekonomických aktivit v regionu.

Východisko: Nabídka pracovní síly a hlavně její kvalita je jedním ze zásadních faktorů, které ovlivňují konkurenční postavení kraje ve srovnání s jinými při neustálé soutěži o přilákání investic tvořících nová pracovní místa. Dosažení lepšího využití pracovní síly je dlouhodobým cílem, přičemž kromě stimulace nabídky pro problémové skupiny jde zejména o navázání účinné spolupráce mezi školami, podniky a samosprávou a dále o zajištění možnosti rekvalifikace v místě bydliště. Aktivity zaměřené na využívání pracovní síly přispějí jak k růstu odbornosti, tak i k růstu produktivity práce a zaměstnanosti. Jedním z výsledků bude i zvýšená možnost adaptace pracovní síly na technologické změny a inovace.

Strategické směry

- A.3.1 Provádění územně diferencované aktivní politiky zaměstnanosti na úrovni kraje
- A.3.2 Podpora zvýšení mobility pracovní síly (dojíždění, migrace)
- A.3.3 Přizpůsobování vzdělávacího a rekvalifikačního systému trhu práce a složení obyvatelstva v regionech

B. Infrastruktura

Hlavním záměrem rozvoje infrastruktury je vytvoření nezbytných podmínek pro ekonomický a sociální rozvoj regionu, spočívajících v zajištění dostatečné dopravní obslužnosti území kraje, efektivním zásobování obyvatel energií, vyřešení problémů vodního hospodářství kraje, tzn. zásobování pitnou vodou, odvádění a likvidace splaškových odpadních vod, zajištění přenosu informací a dat, zajištění přípravy na řešení mimořádných událostí a krizových situací, snížení dopadů jejich následků na infrastrukturu a řešení její obnovy při vzniku mimořádných situací a živelních pohrom.

STRATEGICKÝ CÍL B.1 – ROZVOJ DOPRAVNÍ A LOGISTICKÉ INFRASTRUKTURY

Záměrem je zvýšit kvalitu dopravního propojení významných sídel regionu, vyřešit problém tranzitní dopravy procházející těmito sídly, snížit nehodovost a zvýšit funkčnost a spolehlivost dopravních systémů. Dalším cílem je vybudování zbožových center a terminálů.

Východisko: Vzhledem ke své geografické poloze má středočeský region dobré dopravní spojení s hl. m. Prahou (silniční i železniční), i když některé dálniční úseky zatím nejsou dobudovány a nemají za hranicemi kraje pokračování. Horší situace je v propojení jednotlivých významných měst regionu jinak než přes hl. m. Prahu. Blízkost hl. m. Prahy s sebou nese i nevýhodu, kterou je značný rozsah tranzitní dopravy, kvůli které je velmi důležité budování obchvatů měst. Parametry silniční sítě jsou trvalou slabou stránkou kraje.

Strategické směry

- B.1.1 Dobudování důležitých silničních dopravních tepen procházejících krajem
- B.1.2 Budování silničních obchvatů měst
- B.1.3 Zajištění obnovy, údržby a bezpečnosti silniční sítě
- B.1.4 Rozvoj železniční dopravy
- B.1.5 Optimální využívání návaznosti všech druhů dopravy (letecká a vodní doprava, logistická centra)

B.1.1 Dobudování důležitých silničních dopravních tepen procházejících krajem

Maximální pozornost bude soustředěna na:

- dobudování sítě dálnic (D11, D3), mezinárodních a rychlostních silnic (R4, R6, R7)
- rekonstrukci a výstavbu přeložek silnic I. třídy, radiálně napojených na hl. m. Prahu (silnice I/2, I/9, I/12), a silnic I. třídy, propojujících rozhodující centra kraje (I/16, I/18, I/38, I/61)
- dokončení Silničního okruhu kolem Prahy na severozápadě, jihu, východě a severovýchodě Prahy
- rekonstrukce a výstavbu aglomeračního okruhu kolem Prahy
- výstavbu dosud chybějícího tzv. Krajského okruhu, propojujícího nejvýznamnější centra kraje a zajišťujícího příčné a tangenciální dopravní vztahy
- vybudování zbožových center

Aglomerační okruh (AO) je v některých segmentech vysunut do větší vzdálenosti od hl. m. Prahy. V některých úsecích (jižně a jihozápadně od Prahy) přebírá roli AO silniční okruh kolem Prahy (SOKP). V úseku D5 – D8 je do kategorie silnic I. třídy převedena pouze část AO, a to mezi silnicemi I/6 a I/7, s přeřazením dalších úseků do I. třídy se nepočítá. Napojení AO v úseku D8 – R7 a vedení II/240 na R7 je prioritou v této oblasti. Dopravní význam AO není v celé jeho délce homogenní. V různých úsecích AO jsou navrženy stavební akce, zařazené do programu investiční výstavby (tzv. Bílá kniha ŘSD ČR z roku 2000). Jako prioritní jsou uvažovány akce na jeho západní, severozápadní a severní části, kde je intenzita AO nejvyšší. K jednotlivým segmentům (úsekům) AO lze uvést následující:

- *Jih – jihozápad*: Předpokládá se, že v tomto úseku AO převezme jeho význam SOKP a dálnice D5.
- *Západ a severozápad*: V úseku D5 – D8 je veden po zcela nevyhovujících komunikacích. Je to nejdůležitější segment AO. V úseku mezi R6 a R7 je AO převeden do kategorie silnic I. třídy a stává se silnicí I/61. Důležitou úlohu hraje napojení Kladna a propojení s Kralupy a Neratovicemi.
- *Severovýchod*: AO je navržen převážně v nové trase nebo lokálními obchvaty měst a obcí.
- *Jihovýchod*: Výhledově se počítá s východním obchvatem Úval (v souladu s územním plánem města) a s napojením na stávající silnici II/101 severozápadně od Říčán. V úseku Brandýs – Říčany funkci AO částečně přebírá silnice R10 a SOKP. Tím se snižuje význam východního segmentu AO.

K nejzatíženějším a nejdůležitějším úsekům AO v současné době patří:

- úseky u dálnice D1
- napojení Kladna na silnici R7 (úsek Kladno – Buštěhrad – MÚK u Makotřas, v tomto úseku se výhledově předpokládá rozšíření na čtyřpruh), průtahy městy (Říčany, Kralupy nad Vltavou, Brandýs nad Labem)

B.1.2 Budování silničních obchvatů měst

Strategie rozvoje silniční sítě Středočeského kraje se v dlouhodobém horizontu v souladu se „Zásadami dopravní strategie kraje“, které schválila Rada Středočeského kraje, zaměřuje především na:

- rekonstrukce nejvýznamnějších silnic II. třídy (tj. silnice II/101, II/105, II/107, II/110, II/112, II/603, II/610, II/115, II/118 Příbram – Bavoryně)
- obchvaty a přístupy do měst a významných obcí silnic I. a II. třídy (tzv. JV obchvat Příbrami – silnice I/18, Kolín, Nymburk a Mladá Boleslav – silnice I/38, Slaný – silnice I/16, Říčany – silnice I/2, Líbeznice – silnice I/9, Úvaly – silnice I/12, Benešov – jednání o vybudování jihovýchodního obchvatu silnice II/110, Rakovník – silnice II/227, Jílové – silnice II/105, Jesenice u Prahy II/101, Roztoky – silnice II/242, Lysá nad Labem – silnice II/272, Nymburk – vybudování jižního obchvatu II/330 a severozápadního obchvatu II/331, Beroun – výstavba nové páteřní komunikace odlehčující silnici II/605 od těžké nákladní dopravy)
- odstranění největších dopravních závad na silniční síti na průtazích měst (např. silnice I/9 Mělník), rekonstrukce nehodových, rizikových nebo nekapacitních křižovatek

Silniční obchvaty je třeba zvažovat zejména při plánování rozvoje dopravní sítě v souvislosti s dopravní obsluhou nově vznikajících průmyslových a logistických areálů a rozvojem sídelních útvarů kolem hl. m. Prahy. S těmi souvisí velké množství dálkové tranzitní dopravy, resp. značná dojíždka do hl. m. Prahy, a je nežádoucí směřovat tuto dopravu přes obydlené části obcí a měst.

B.1.3 Zajištění obnovy, údržby a bezpečnosti silniční sítě

Pro realizaci tohoto cíle je nutno zajistit:

- systematické odstraňování závad na silniční síti, snižujících bezpečnost a plynulost dopravy
- soustavnou podporu zajištění přístupnosti dopravy (zejména veřejné) pro osoby se zvýšeným handicapem (děti, stárnoucí populace, postižení)
- spolupráci se sousedními kraji při řešení problematiky oblastí přesahujících i do jejich území
- podporu programů rozvoje cyklistické a turistické pěší dopravy
- ve směrech nových i stávajících komunikací stavět komunikace pro cyklisty a pěší
- při budování infrastruktury pro dopravu osob do práce, škol a za rekreací podporovat cyklistickou dopravu

B.1.4 Rozvoj železniční dopravy

Hlavní železniční tahy ve Středočeském kraji vedou modernizovanými koridory, které navazují na strukturu mezinárodních koridorů a spojují republiku se sousedními zeměmi. V současnosti probíhá jejich modernizace a optimalizace.

- **1. koridor:** (státní hranice Německo) – Děčín – Praha – Česká Třebová – Brno – Břeclav – (státní hranice Rakousko/Slovensko)
- **3. koridor:** (státní hranice Německo) – Cheb (Česká Kubice) – Plzeň – Praha – Česká Třebová – Ostrava – (státní hranice Slovensko)
- **4. koridor:** (státní hranice Německo) – Ústí nad Labem – Praha – České Budějovice – Horní Dvořiště – (státní hranice Rakousko)
- **(E 61):** (státní hranice Německo/Děčín) – Mělník – Nymburk – Kolín – Čáslav – Brno – (Břeclav, státní hranice Rakousko/Slovensko)
- **(C 65):** (státní hranice Polsko/Frýdlant v Čechách) – Turnov – Mnichovo Hradiště – Mladá Boleslav – Všetaty – Neratovice – Praha

Pro rozvoj železniční dopravy na území Středočeského kraje jsou důležité následující aspekty:

- podpora programů ČR pro modernizaci tranzitních koridorů včetně stanic, zastávek a jejich zázemí
- podpora všech zmíněných staveb Železničního uzlu Praha (ŽUP) majících přímý vliv na železniční dopravu ve Středočeském kraji
- zavedení systému příměstské a regionální železniční dopravy Praha/střední Čechy (R-bahn)
- zařazení nejvýznamnějších tratí⁴ z hlediska kraje do programu výstavby a zabezpečení jejich přípravy. Jedná se o úsek Praha – Kladno (postupná modernizace tratě), Praha-Vysočany – Lysá nad Labem – Nymburk (postupná modernizace tratě), Lysá nad Labem – Milovice – Mladá Boleslav (novostavba tratě)
- rekonstrukce stanice Mladá Boleslav – hlavní nádraží
- revitalizace železničních stanic ve spolupráci s městy, regionem a dalšími subjekty tzv. metodou PPP (vstup soukromého kapitálu) (např. Kolín, Nymburk, Poděbrady, Kladno, Český Brod, Rakovník, Mělník, Beroun, Lysá nad Labem, Příbram, Čelákovice, Čáslav, Milovice, Kutná Hora.)
- na ostatních tratích se soustředit především na tratě, na kterých leží budoucí obce 3. stupně (obce s rozšířenou působností)
- rekonstruovat stávající zařízení nacházející se ve špatném technickém stavu
- vybudovat nová zařízení pro osobní přepravu (zastávky, přestupní terminály atd.)
- vybudovat nová technologická zařízení především s ohledem na bezpečnost, informovanost a přístupnost pro cestující

Pro osobní dopravu pak vyplývá:

- využití všech železničních tratí zaústěných do ŽUP pro potřeby IDS (s prioritou dálkové osobní dopravy na koridorových tratích)
- vytvoření přestupních terminálů (P + R), úschoven a půjčoven kol a motocyklů
- budování a podpora výstavby sdružených dopravních terminálů (Nymburk – Poděbrady)
- využití seřadovacího nádraží Nymburk pro vybudování moderního kontejnerového terminálu evropského významu
- příměstská osobní doprava bude ve svém rozvoji sledovat jak geografický rozměr Středočeského kraje, tak časový rozměr (zmenšování intervalů a záběr ve velké části dne po celý týden), ale také kvalitativní rozměr (kultura cestování, služby). Základní výhledové přepravní proudy příměstské osobní dopravy, vedoucí přes hl. m. Prahu a Středočeský kraj, jsou ve směru na: Poříčany (Kolín, Kutná Hora), Benešov (Bystřice u Benešova), Vrané nad Vltavou (Dobříš/Čerčany), Beroun (Zdice), Rudná u Prahy, Hořovice (Beroun), Kladno, Vraňany, Mělník a Nymburk (Kolín, Kutná Hora). Podpora městské osobní železniční dopravy v Praze má vzhledem k délce ramen a koncovým stanicím pro Středočeský kraj význam pouze okrajový – především ve zkvalitnění dopravy do cílů ležících v těsné blízkosti hl. m. Prahy a v možnosti zkvalitnění přestupní vazby z automobilu (P + R). Městská osobní železniční doprava zatím v Praze zavedena není, s výjimkou tratě Roztoky – Praha-Libeň. Jedná se o směry s koncovými rameny Nymburk, Strančice, Řevnice, (letiště Praha) – Hostivice – (Metro Zličín), Roztoky, Milovice.
- TRAM-TRAIN – kombinace vlaku a tramvaje. Příměstská a městská osobní doprava na bázi „Light rail“ – příkladem využití „Tram – Train“ (kombinace vlaku a tramvaje) je Karlsruhe – je možným perspektivním řešením rozvoje kolejové dopravy v městském a příměstském prostředí za podmínky zvládnutí technických a legislativních komplikací. Uvažovanou relací je úsek Praha-Hlavní nádraží – Stará Boleslav. V úvahu přichází i obdobné využití dalších železničních tratí v jižním a jihozápadním směru.
- PARK AND RIDE (P + R). Obecným požadavkem na zřizování záchytných parkovišť typu P + R je zachycení cílové individuální automobilové dopravy před vjezdem do městských center. Nezbytnou podmínkou pro provozování těchto parkovišť je těsná blízkost pravidelné hromadné dopravy do centra. Takovouto dopravou může být kromě metra či tramvají i doprava železniční. Základním mechanismem pro navržení sítě parkovišť P + R, vázaných na železnici je nalezení vhodných stanic nebo zastávek podle následujících kritérií:
 - parkoviště je v blízkosti silničního tahu s významnou dojížděnkou do hl. m. Prahy
 - je k dispozici dostatečná plocha pro zřízení parkoviště o stanoveném počtu stání (min. 30)

⁴ Spojení letiště Praha s centrem je zahrnuto do pražských stavebních projektů. Poslední dvě stavby znamenají modernizaci úseků tratě, jež propojí Prahu a Středočeský kraj s Libereckým krajem, který jako jediný kraj v České republice neleží na žádném z modernizovaných tranzitních železničních koridorů (zlepší se dostupnost Jizerských hor a Krkonoš).

- parkoviště se nalézá v docházkové vzdálenosti (do cca 5 min.) od stanice nebo zastávky
- železniční doprava do centra města má pravidelné intervaly (do 60 min.)
- příslušná stanice nebo zastávka je součástí integrovaného dopravního systému
- parkoviště bude vybaveno systémem navádění vozidel (proměnné dopravní značení)

V nákladní dopravě je nutné se soustředit na:

- uskutečňování nákladní přepravy v nočních hodinách a v sedlech osobní přepravy
- vytvoření průmyslových zón a logistických center s napojením na železniční síť a síť vodních cest
- výhledově se předpokládá, že dojde jednak k výstavbě nového terminálu v Lysé nad Labem a Nymburce a jednak k rozvoji stávajících v místech významných podnikatelských aktivit nebo dobré návaznosti jednotlivých druhů dopravy (např. Mělník, Beroun, Kolín)

Rozvoj železniční infrastruktury

Prioritním záměrem koncepce ČR pro železniční dopravu ve střednědobém plánu je modernizace hlavních železničních koridorů, modernizace ostatních tratí celostátního významu a uvedení regionálních tratí do normového stavu. V dlouhodobém plánu je to pak výstavba vysokorychlostních tratí, pro které je vytvářena územní rezerva.

Z dalších záměrů na železniční síti se jedná především o spojení lokality letiště Praha – Ruzyně a Kladna s centrem hlavního města Prahy, dále pak o výhledovou přeložku trati Lysá nad Labem – Milovice a výstavbu nové trati Milovice – Vlkava (resp. Všejanya). Tento záměr by umožnil vedení příměstské dopravy do Mladé Boleslavi a dálkové dopravy do Liberce po rychlostně a trakčně výhodnější trati. Tím by bylo zajištěno spojení hl. m. Prahy a Středočeského kraje s krajem Libereckým a také zapojení oblasti Milovice, Mladá do příměstské dopravy hl. m. Prahy.

Na ostatních tratích celostátních i regionálních je nutné postupně odstranit trvalá omezení rychlosti, nahradit dožitá zařízení trakční, zabezpečovací, sdělovací, napájecí a další, odstranit všechna závadná místa železničního svršku, spodku a umělých staveb (rekonstrukce pro zajištění prosté reprodukce), postupně odstranit úrovnové železniční přejezdy, aplikovat racionalizační opatření a vybudovat stavby ekologického charakteru a stavby ke zvýšení bezpečnosti.

B.1.5 Optimální využívání návaznosti všech druhů dopravy (letecká a vodní doprava, logistická centra)

Zavedením kvalitativních standardů dojde k zajištění práva každého občana být dopravně obslužen na stejné úrovni po celém území Středočeského kraje bez ohledu na to, v jakém místě kraje žije.

Tarifní systém a přestupní vazby, využívající bezkontaktní čipové karty, musí motivovat k účelnému využívání hromadné a kombinované dopravy. K tomu přispějí i moderní odbavovací systémy, umožňující účelnou motivaci, systém slev a předplatného a statistická data sloužící k optimalizaci.

V oblasti řešení efektivity dopravně – logistického systému pro potenciální zbožové toky vedoucí územím regionu bude Středočeský kraj aktivně spolupracovat na projektech EU zaměřených na optimalizaci tvorby multimodálních dopravních koridorů. Jednou z takových aktivit je např. projekt „Adriatic-Baltic Landbridge“ (v rámci Interreg IIIB CADSES), probíhající od června 2006 do dubna 2008, zaměřený na identifikaci a analýzu optimálních multimodálních koridorů mezi přístavy Jaderského a Baltského moře.

Letecká doprava

Rozvoj letiště Praha – Ruzyně má mimořádný význam nejen pro hl. m. Prahu a Středočeský kraj, ale pro celou ČR. Z tohoto hlediska je nutné zajistit jeho rozvoj v souladu s rozvojem trhu letecké přepravy a zároveň v souvislosti se závazky ČR pro vstup do EU v následujících hlavních směrech:

- rozšíření zóny odbavení cestujících a zvýšení kapacity dráhového systému vybudováním paralelní vzletové a přistávací dráhy (RWY) 06R/24L
- zabezpečení bezproblémového zásobování letiště leteckými pohonnými hmotami, konkrétně rekonstrukce železniční trati Hostivice – Středokluky a generální oprava železniční trati Středokluky – Podlešín
- dokončení projektu vyhlášení ochranného hlukového pásma (OHP) na území Středočeského kraje, kam zasahuje hlukové zatížení způsobené leteckým provozem, a to v nejbližším časovém horizontu
- příprava a realizace dopravního spojení letiště s centrem hlavního města Prahy a dále s důležitými místy Středočeského kraje, v obou případech na odpovídající úrovni technické i kulturní – konkrétně se jedná o kolejové propojení s centrem hl. m. Prahy v koridoru stávající trati Praha – Kladno, SOKP, západní

městskou radiálu, rychlostní komunikaci R6 a R7 (zde realizovat plánovanou přestavbu včetně mimoúrovňových křižovatek) a AO

- realizace dalšího přívodu el. energie formou 22kV kabelového vedení a 110kV trafostanice určené pro potřeby letiště

V době tvorby aktualizace PRK připravoval Středočeský kraj projekt dráhového systému letiště Benešov. Potencionálním letištěm na území kraje je bývalé vojenské letiště Boží Dar v bývalém vojenském výcvikovém prostoru Mladá.

Vodní doprava

Vodní doprava je u nás považována spíše za „popelku“ dopravy, zatímco v Evropě je nejen rovnocennou složkou dopravního systému, ale navíc složkou – spolu se železnicí – stále více doporučovanou a konkrétními opatřeními podporovanou (viz Bílá kniha dopravy, září 2001; Rotterdamská deklarace – září 2001; Pilotní program podpory kombinované dopravy na vodních cestách – Rakousko 2001 atd.). K hlavním výhodám Středočeského kraje patří samotná existence labské a vltavské vodní cesty na jeho území, přičemž se jedná o vodní cestu relativně moderní, vybavenou a udržovanou. Tento základní předpoklad pro následování evropských trendů je nutné rozšířit o některá investiční a organizační opatření. Jednou ze základních disfunkcí dopravní politiky je, že chybí důsledná koncepce rozvoje moderních přístavů. Dohoda AGN o hlavních evropských vodních cestách mezinárodního významu přitom výslovně ukládá budovat přístavy v kombinaci s hospodářskými zónami. K dalším překážkám pro širší uplatnění vodní dopravy patří některá chybějící plavební zařízení a částečně zaostávající parametry těch existujících (rozměry plavebních komor, podjezdné výšky mostů).

Dokončení plavebních zařízení na vodních dílech Slapy a Orlik je základní podmínkou aktivace hornovltavské vodní cesty, která je podle zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, zařazena mezi sledované dopravně významné vodní cesty s parametry I. třídy podle nové klasifikace vodních cest. Tato vodní cesta existuje již od 9. století a k přerušení dostavby došlo až za „minulého režimu“, z důvodů vysokých stavebních nákladů a předpokládané nízké rentabilitě těchto nákladů. Dokončením plavebních zařízení na Slapech a Orlíku a dostavbou plavebních komor u vodních děl Hluboká a České Vrbné by byl umožněn rozvoj rekreační plavby mezi Prahou a Českými Budějovicemi, tj. napojení jihočeského regionu vodní dopravou na existující labsko-vltavskou vodní cestu a tím na integrovanou síť evropských vodních cest.

Pro rozvoj vodní dopravy je nutné zajistit:

- vyšší využití vodní dopravy na území Středočeského kraje, ať už osobní, nákladní nebo rekreační a sportovní
- rozvoj přístavů a přístavních hospodářských zón:
 - přístav Mělník (podpora rozvoje a využití existujícího přístavu s významnými rozvojovými plochami a jeho napojení na silnici I/16)
 - přístav Kolín II (vybudování účelového překladiště; současný přístav v Kolíně má omezené využití – jeho pozemní napojení vede přes střed Kolína)

Zajištění dopravní obslužnosti hromadnou osobní dopravou

V souladu s dokumenty EU se jedná o:

- podporu rozvoje systému veřejné osobní dopravy jako sociálního a ekologicky orientovaného prvku mobility
- vzájemné propojení různých druhů dopravy do integrovaných přepravních řetězců jako prostředek omezení nárůstu přímé silniční dopravy, tzn. určit harmonizaci veškerých podmínek
- oživení dopravy (především železniční) uplatněním zásad podnikání, a to včetně oddělení dopravní infrastruktury včetně řízení provozu (provozování dráhy) od přepravy v zájmu možnosti vstupu více subjektů

Významným projektem je vytvoření jednotného integrovaného tarifního a odbavovacího systému pro Středočeský kraj, a to jak po stránce organizační (řízení, objednávání přeprav), tak po stránce rozvoje infrastruktury. Tarifní systém a přestupní vazby musí motivovat k účelnému využívání hromadné a kombinované dopravy. K účinné motivaci mohou přispět moderní odbavovací systémy typu elektronická kilometrická banka, systém slev a předplatného a statistická data získávaná za účelem optimalizace.

Jednou z hlavních částí integrované obsluhy je zřizování záchytných parkovišť typu P + R. Obecným požadavkem na zřizování parkovišť typu P + R je zachycení cílové individuální automobilové dopravy ještě

před vjezdem do centrální oblasti města. Nezbytnou podmínkou pro provozování těchto parkovišť je těsná blízkost pravidelné hromadné dopravy do centra a značení.

Pro splnění tohoto cíle je nutno zajistit:

- vytvoření integrovaného tarifního přestupního systému mezi všemi druhy veřejné hromadné dopravy na území celého Středočeského kraje (nikoliv jenom vybraná ramena dojížděky do hl. m. Prahy) s kvalitními dopravními informacemi o integrovaných službách
- účelné propojení železničních tratí příměstské (a městské) železniční dopravy v oblasti ŽUP
- dokončení sítě záchytných parkovišť P + R v těsné blízkosti terminálů pravidelné hromadné dopravy na významných příjezdových komunikacích a významných nástupních stanic
- zřízení sítě místních parkovišť P + R
- lepší organizaci sítě a intervalů příměstské železniční dopravy
- liberalizaci provozování železniční dopravy – možnost uplatnění dalších provozovatelů
- zapojení cyklistické dopravy do systému osobní dopravy
- vybavení záchytných parkovišť, železničních stanic a větších či uzlových zastávek MHD systémem půjčoven a úschoven jízdních kol a zřízení hlídaných parkovišť s uzamykatelnými stojany jízdních kol

STRATEGICKÝ CÍL B.2 – ROZVOJ ENERGETIKY

Záměrem je dobudovat, zrekonstruovat a rozšířit stávající energetické sítě. Spotřeba energie ve výrobě v ČR je relativně vysoká (je třeba hledat úspory), spotřeba domácností je stále pod evropským průměrem (předpoklad růstu).

Zásobování energiemi je jedním z faktorů, které ovlivní pokračování nebo zastavení procesu vylidňování obcí. Modernizaci a posílení elektrické sítě a plynofikaci si kromě potřeb domácností vyžádá i snaha o přípravu nových podnikatelských zón. Ve vztahu ke kvalitě života a ochraně životního prostředí nejen ve Středočeském kraji u obcí s méně než 500 obyvateli je podstatná otázka topného média.

Strategické směry

- B.2.1 Modernizace a posílení rozvodné elektrické sítě a návazných zařízení
- B.2.2 Plynofikace území
- B.2.3 Využití kapacit centrálních zdrojů tepla
- B.2.4 Zavádění a využívání alternativních zdrojů energie

B.2.1 Modernizace a posílení rozvodné elektrické sítě a návazných zařízení

Ve výhledu se předpokládá pokles výše investic do rozvodného zařízení. Tyto investice budou z větší části směřovány do oblastí, kde budou vznikat nové odběry, což je zejména v okolí hl. m. Prahy. V těchto lokalitách vzniknou nové napájecí transformovny 110/22 kV, jejichž lokalizace včetně koridorů pro přívodní vedení 110 kV je předmětem příslušných územních plánů. Do roku 2006 je nutné počítat nejméně s jednou z těchto transformačních stanic. V ostatních lokalitách se uvažuje do roku 2006 s výstavbou transformoven v průmyslové zóně Kolín, Rakovník a Mnichovo Hradiště.

- zahrnutí rozvojových staveb energetiky do územních plánů (kompaktní vedení 400 a 220 kV Čechy Střed – Bezděčín, rozvodny 110/22kV včetně přívodních vedení – okraj hl. m. Prahy, Rakovník, Kolín, plynovodní sítě dle rozvojového programu)

B.2.2 Plynofikace území

Předpoklad dalšího rozvoje plynofikace:

- Klesá počet obcí, u kterých bude plynofikace efektivní. Do 10 let celkový počet plynofikovaných obcí ve Středočeském kraji vzroste na hodnotu cca 500. Na plynofikaci se podílejí i samotné obce, často za podpory SFŽP. Dále budou plynofikovány průmyslové zóny, které vznikají v okolí některých měst a obcí.
- Menší obce bude možno plynofikovat pouze v okolí již vybudovaného vysokotlakého a středotlakého plynárenského rozvodného zařízení. Stávající procento (80 %) obcí Středočeského kraje bez plynofikace se bude postupně snižovat, a to i vlivem plynofikace obcí s počtem obyvatel do 500.
- V některých případech jsou problémy s projednáváním trasy VTL plynovodů z důvodů majetkoprávních.

Plánovaný rozvoj výstavby VTL plynovodů:

- Čísovice – Nový Knín
- Radvanice – Kouřim, Tuchlovice – Doksy
- Třebíz – Krupá
- popř. VTL plynovody do Bystřice a Divišova

B.2.3 Využití kapacit centrálních zdrojů tepla a zajištění ekonomické dostupnosti vyrobeného tepla

Možnosti maximálního využití teplárenských kapacit jsou ovlivněny ekonomickými problémy. Municipality vesměs ztratily vliv na příslušné podnikatelské subjekty prodejem akcií, které měly v držení. Bude nutné se soustředit na následující:

- podpora kombinované výroby tepla a elektřiny z plynu do existující teplárenské sítě pomocí spalovací turbíny
- vytvoření funkčního systému podpory úspor energie, využívání obnovitelných zdrojů energie a kombinované výroby elektřiny a tepla

B.2.4 Zavádění a využívání alternativních zdrojů energie

Přehled doporučených opatření:

- realizace vybraných projektů na stavbu kogeneračních zdrojů na obnovitelná paliva (dřevní, zemědělské a komunální odpady), výběr vhodných lokalit
- realizace vybraných projektů na stavbu zařízení pro úpravu a třídění odpadů s cílem vyrábět alternativní palivo využitelné ve stávajících zdrojích výroby elektrické energie
- zajištění spoluúčasti obcí při realizaci formou poskytnutých pozemků a zajištění odběru elektřiny a tepla,
- finanční podpora plynofikace
- podpora rozvoje výroby tepla a elektřiny z obnovitelných zdrojů z místních fondů na podporu výstavby a provozu
- podpora rozvoje využití tepelných čerpadel
- podpora regionálního centra pro informování veřejnosti o využívání alternativních zdrojů energie s modelovými příklady
- podpora rozvoje nových zpracovatelských subjektů pro využívání alternativních zdrojů energie (malé a střední podniky)

Využívání obnovitelných zdrojů energie je nutno podpořit na všech úrovních osvědčenými nástroji v souladu s dokumenty ČR i EU: Energetická politika ČR, Státní politika ŽP. Program úspor energie je potřebné významně podporovat podle možností státního rozpočtu, s využitím podpory od Světové banky, případně i z jiných zdrojů (programy EU, odvody z cen energie pro konečné zákazníky). Obnovitelné zdroje nemohou být v horizontu této energetické politiky zásadním zdrojem energie, ale jejich využití bude významným regionálním a lokálním přínosem. Jde zejména o uplatnění biomasy (sláma, seno, lesní odpad), která nabízí možnost využít dnes neobdělávané plochy pro rychle rostoucí energetické plodiny. I nadále je nutno věnovat pozornost malým vodním elektrárnám, které mohou mít značný význam v jednotlivých lokalitách. Solární systémy, jejichž použití je v našich podmínkách omezeno relativně kratším slunečním osvětlením a horšími klimatickými podmínkami, se mohou prosazovat pouze omezeně. Dále přichází v úvahu i geotermální energie jako zdroj pro využití tepelných čerpadel. Funkční systém musí být spravedlivý, průhledný, motivující příjemce ke zvyšování efektivnosti a nesmí deformovat soutěž na trhu s energií.

STRATEGICKÝ CÍL B.3 – ROZVOJ VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

Záměrem je zajištění zásobování vodou a řešení problémů s kanalizací i v malých obcích a v okrajových částech kraje.

Východisko: Vodovodní a kanalizační sítě a fungující čistírny odpadních vod výrazně pozitivně ovlivňují kvalitu života obyvatel a pomáhají zvyšovat zájem investorů o příslušné lokality. Největší problém Středočeského kraje způsobuje rozptýlenost a relativně nízká hustota osídlení. To vytváří podmínky pro využití alternativních způsobů čištění odpadních vod.

Z hlediska kvality bydlení je nutno vybudovat a dobudovat technickou infrastrukturu – v tomto případě vodovodní sítě a kanalizační systémy s čistírnami odpadních vod (ČOV).

Zajištění funkční technické infrastruktury – vodovodů, kanalizací a ČOV – by mělo být jednou z priorit rozvoje Středočeského kraje. Takto vybudované inženýrské sítě zajišťují vyšší kvalitu bydlení, a tím i života obyvatel, a znamenají zlepšení životního prostředí. Priority se musí opírat o platné směrnice EU (91/271/EHS, o čištění odpadních vod) a o zákon 254/2001 Sb., o vodách. Tyto prioritní aktivity zahrnují:

- vybavení zastavěných území obcí s počtem obyvatel větším než 2 000 sběrným systémem městských odpadních vod a zabezpečení čištění odpadních vod na úroveň stanovenou nařízením vlády č. 61/2003 Sb. tak, jak ukládá zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zajištění plnění zprísňených limitů pro dusík a fosfor u odpadních vod vypouštěných z ČOV v územích nad 10 000 ekvivalentních obyvatel
- zajištění ochrany vodních zdrojů výstavbou kanalizací a ČOV v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2 000 obyvatel, které se nacházejí v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů
- rekonstrukce kanalizačních sítí a objektů
- priority související s dodávkami vody:
 - zabezpečení kapacity zdrojů pitné vody
 - realizace opatření na existujících zdrojích, která odstraní problémy s kvalitou ve vztahu k vyhlášce Ministerstva zdravotnictví č. 376/2000 Sb., kterou se stanoví požadavky na pitnou vodu a rozsah a četnost její kontroly
 - rekonstrukce vodovodních sítí a objektů

Strategické směry

B.3.1 Vybudování chybějících kanalizačních sítí

B.3.2 Další výstavba, modernizace a využití kapacit ČOV

B.3.3 Dobudování, rekonstrukce a propojení vodárenských systémů

Tyto tři okruhy, které spolu navzájem souvisejí, je nutno řešit souběžně a společně. Přípravu a realizaci je třeba zajišťovat zejména v rámci podmínek, které jsou stanoveny jednotlivými programy – tzn. Fond soudržnosti, strukturální fondy, Státní fond životního prostředí, Ministerstvo zemědělství. Je nutné najít způsob financování těchto velmi nákladných akcí, které však ve svém důsledku zajistí obyvatelům lepší životní podmínky. Neméně důležitým aspektem je i podpora podnikání v místě, a tím vytváření pracovních míst.

S ohledem na specifické podmínky této oblasti technické infrastruktury je třeba zajistit řešení a financování páteřních vodovodních řadů s napojením na velké centrální zdroje vody a dále vlastní rozvody vody v obcích. Souběžně s tímto řešením, a to zejména vzhledem k možnému snížení nákladů na realizaci, je třeba zajistit vybudování kanalizačních řadů (z větší části v souběhu s vodovodem) a ČOV. Při návrhu koncepce odkanalizování je zapotřebí posoudit možnosti odvádění splaškových odpadních vod z několika obcí na jednu ČOV a využití alternativních technologií čištění splaškových odpadních vod, což je nutné posoudit nejen z technické, ale i z ekonomické stránky. V případě, že dojde k odvádění splaškových vod z několika míst na jednu ČOV, je nutno vybudovat kanalizační přivaděče.

Kanalizační řady je nutno vybudovat a dobudovat takovým způsobem, aby bylo zajištěno odvádění splaškových odpadních vod a následné čištění na úrovni celé České republiky.

Vsakování dešťové vody by mělo být v maximální míře umožněno v místě, tzn. do zelené plochy, na soukromé pozemky apod. Dešťové vody z komunikací a zpevněných ploch, pokud bude odtok intenzivní, budou odváděny do nejbližších vodotečí.

Chybějící ČOV je nutno vybudovat a vytipované ČOV intenzifikovat takovým způsobem, aby bylo zajištěno čištění splaškových odpadních vod na úrovni celé České republiky.

Je třeba vybudovat zejména páteřní vodovodní řady včetně souvisejících objektů (vodojemy, čerpací stanice apod.) a následně vybudovat a dobudovat rozvody vody v jednotlivých sídlech takovým způsobem, aby bylo zajištěno zásobování Středočeského kraje vodou na úrovni odpovídající průměru ČR.

B.3.1 Vybudování chybějících kanalizačních sítí

- vybudovat a dobudovat kanalizační sítě na splaškové odpadní vody a zajistit odvádění splaškových odpadních vod

- repasovat stávající dešťové kanalizace

B.3.2 Další výstavba, modernizace a využití kapacit ČOV

- zajistit čištění splaškových odpadních vod v každé obci
- zajistit využití stávajících kapacit ČOV
- zajistit modernizaci nevyhovujících technologií na stávajících ČOV

B.3.3 Dobudování, rekonstrukce a propojení vodárenských systémů

- zajistit zásobování všech obcí vodou
- zajistit výstavbu páteřních vodovodů a souvisejících objektů
- zajistit výstavbu rozvodů vody v obcích
- zajistit splnění kvalitativních požadavků na vodní zdroje a úpravu vody

STRATEGICKÝ CÍL B.4 – ROZVOJ BYDLENÍ

Záměrem je zajistit rozvoj bytové výstavby, včetně rekonstrukce stávající panelové zástavby a zajištění bydlení pro sociálně slabší občany.

Východisko: Zajištění kvalitního a dostupného bydlení, které patří mezi základní potřeby občanů, je dlouhodobým cílem, při jehož plnění je třeba se zaměřit na novou bytovou výstavbu a na zajištění bydlení pro občany sociálně slabší, mezi které lze kromě starších a nemocných počítat i mladé rodiny. Rozvoj bydlení může vedle vytvořených pracovních příležitostí a služeb omezit vyliďňování venkova v periferních oblastech. Přístup k tomuto cíli vychází z předpokladu, že větší díl spoluzodpovědnosti za zajištění svého bydlení by měli nést majetnější občané, zatímco pomoc by měla více směřovat k těm příjmovým vrstvám, které si bydlení vlastními silami zajistit nemohou. Pozornost je nutné věnovat i bytovému fondu v panelových sídlištích, kde je třeba prodloužit jejich životnost. Nedílnou součástí rozvoje bydlení je i zajištění odpovídající dopravní sítě a souvisejících služeb zdravotních, školních a předškolních.

Strategické směry

- B.4.1 Podpora výstavby nových bytů včetně individuální výstavby
- B.4.2 Zajištění bydlení pro sociálně slabé skupiny obyvatel (mladí lidé, mladé rodiny, senioři, osoby se zdravotním a sociálním handicapem)
- B.4.3 Revitalizace panelových sídlišť s cílem prodloužit jejich životnost a rekonstrukce stávajícího bytového fondu
- B.4.4 Podpora rozvoje bydlení v periferních městských oblastech, kde probíhá nebo hrozí vyliďňování
- B.4.5 Podpora rozvoje bydlení ve venkovských regionech, kde probíhá nebo hrozí vyliďňování
- B.4.6 Vytváření podmínek pro rozhodování kraje v systému podpor a financování bytové výstavby

STRATEGICKÝ CÍL B.5 – ROZVOJ INFORMAČNÍ INFRASTRUKTURY

Záměrem je stanovit základní směry rozvoje informatizace kraje, zejména v oblasti budování informačních systémů orgánů kraje, jeho organizačních složek a jím zřizovaných právnických osob a jejich provázání s ostatními systémy veřejné správy (ISVS) na území kraje i mimo něj. Tento cíl dále vychází z potřeby stanovit základní směry rozvoje informatizace při zabezpečení oprávněných informačních potřeb občanů kraje a subjektů působících na území kraje.

Strategické směry

- B.5.1 Informační systém Krajského úřadu Středočeského kraje
- B.5.2 Provázání informačních systémů kraje a ostatních subjektů samosprávy a státní správy
- B.5.3 Služby pro občany

B.5.1. Informační systém Krajského úřadu Středočeského kraje

- zabezpečit rozvoj integrovaného informačního systému Krajského úřadu Středočeského kraje
- provázat organizační složky a zřizované organizace (právnické osoby) Středočeského kraje
- vybudovat technickou, komunikační a programovou infrastrukturu s využitím bezpečnostních zásad (chráněná a zálohovaná data, specifikace přístupů jednotlivých uživatelů aj.)

B.5.2. Provázání informačních systémů kraje a ostatních subjektů veřejné správy

- bezpečné a diferencované propojení systémů kraje a ostatních ISVS na území kraje (orgány státní správy působící na území kraje) i mimo něj, IS ústředních orgánů státní správy (ministerstva aj.), IS ostatních krajů, případně IS jiných subjektů
- bezpečné a diferencované propojení systémů kraje, obcí s rozšířenou působností i ostatních obcí
- respektování závazných pravidel – vyhlášek a standardů – vydávaných Ministerstvem informatiky České republiky pro budování datové a komunikační infrastruktury informačních systémů veřejné správy

B.5.3. Služby pro občany

- zabezpečení práva občana a dalších subjektů na informace podle platných právních úprav
- implementace projektu elektronické veřejné správy „e-government“ (e-podatelná, e-podpis)
- zveřejňování a prezentace regionálních informací prostřednictvím webových technologií (informační kiosky, www stránky, internetový informační portál kraje aj.)
- bezpečný dálkový přístup k datům a ostatním informacím

STRATEGICKÝ CÍL B.6 – SPRÁVA A ROZVOJ INFRASTRUKTURY NA ÚZEMÍ KRAJE

Záměrem je vytvoření rámce pro správu a rozvoj infrastruktury územního obvodu kraje.

Východisko: K řešení úkolů daných kraji zákonem patří: samospráva, péče o všestranný rozvoj území kraje a o potřeby občanů. Kraj vytváří Program rozvoje územního obvodu kraje a územně plánovací dokumentaci pro území kraje, jakož i různé odvětvové koncepce (jako je např. Územní energetická koncepce dle zákona 403/2000 Sb., o hospodaření energií, Plán rozvoje vodovodů a kanalizací dle zákona 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, Koncepce dopravy).

Kraj samostatně hospodaří s vlastním majetkem za podmínek stanovených zákony. Majetkem jsou: střední školy a školská zařízení, galerie, muzea a kulturní zařízení, sociální a zdravotnická zařízení, zařízení správ silnic, silnice II. a III. třídy. Povinností kraje je účelné a hospodárné nakládání s majetkem, péče o jeho zachování a rozvoj. Majetek musí být evidován a chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím.

Ve svém územním obvodu kraj vykonává ve stanovených úsecích dle příslušných zákonů rovněž státní správu (jedná se o úsek dopravy a pozemních komunikací, vodohospodářství, havarijního plánování a protipovodňové ochrany, energetiky a pořizování územní energetické koncepce, územního plánování a stavebního řádu, odpadového hospodářství, životního prostředí a ochrany přírody a krajiny atd.).

Strategické směry:

- B.6.1 Tvorba a aktualizace krajských koncepčních dokumentů (programů rozvoje aj.)
- B.6.2 Pořizování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů pro území kraje
- B.6.3 Zajištění správy a využití majetku kraje včetně evidence a pasportizace
- B.6.4 Investiční plán rozvoje krajské infrastruktury
- B.6.5 Program výstavby, rozvoje a údržby budov ve veřejné správě – strategie pro novostavby, rozvoj (úpravy, modernizace a přístavby) a údržbu (stávajícího fondu budov a zařízení)
- B.6.6 Sledování a snižování energetických ztrát budov ve veřejné správě (v majetku krajů a obcí)

C. Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství

Hlavním záměrem je zastavení vylidňování venkova a podpora rozvoje zemědělství, průmyslu, řemesel a služeb.

STRATEGICKÝ CÍL C.1 – VYVÁŽENÝ ROZVOJ SÍDEL

Záměrem je orientovat územní rozvoj kraje tak, aby se zastavil nebo alespoň omezil trend úbytku obyvatel malých obcí a jejich zánik, zejména v okrajových částech kraje.

Východisko: Změny vlastnických vztahů, snižování objemu výroby a současná restrukturalizace zemědělství, snižování počtu pracovních příležitostí a ekonomicky vynucené rušení služeb vedou k obavám o budoucnost malých obcí (pod 500 obyvatel). Nástrojem k řešení tohoto problému jsou územní plány a další programy, které povedou k vyváženému rozvoji sídel, jehož součástí bude jak rozvoj bydlení a infrastruktury, tak ochrana volné krajiny. Veškeré plány a programy musí směřovat ke zkvalitnění životních podmínek obyvatelstva v malých sídlech a zlepšování jeho věkové struktury.

Strategické směry

- C.1.1 Podpora obcí, sdružení a svazků obcí za účelem spolupráce a řešení udržitelného rozvoje
- C.1.2 Podpora obnovy a rozvoje malých venkovských sídel
- C.1.3 Vytváření podmínek pro rozvoj bydlení, podnikání a služeb na venkově
- C.1.4 Vytváření podmínek pro zlepšování věkové struktury obyvatelstva

STRATEGICKÝ CÍL C.2 – ROZVOJ ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Záměrem je dosáhnout takového rozvoje zemědělství a lesnictví, který je ekonomicky rentabilní a zároveň je v souladu s principy zachování kvalitního životního prostředí na venkově.

Východisko: Zemědělství má kromě své ekonomické funkce též funkci mimoprodukční – krajinnotvornou. Celistvost přírody a využívání krajiny vyžaduje, aby její obhospodařování, kvalita a estetická hodnota byly chápány jako vzájemně závislé faktory. Každé využívání krajiny však přírodu určitým způsobem mění – zkulturuje anebo poškozují. Proto je třeba hledat cesty vedoucí k minimalizaci škod a udržitelnému rozvoji venkovské krajiny a venkova obecně.

Strategické směry

- C.2.1 Zajištění údržby zemědělské krajiny
- C.2.2 Rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělství a lesa
- C.2.3 Zlepšování podmínek pro rozvoj efektivní a ekologicky šetrné zemědělské výroby a zpracovatelského průmyslu a lesní výroby
- C.2.4 Zvyšování lesnatosti krajiny zalesňováním zemědělských pozemků a ostatních ploch, podpora přírodě blízkého hospodaření v lesích, podpora mimoprodukčních funkcí lesa
- C.2.5 Podpora udržení tradice myslivosti a rybářství
- C.2.6 Systematická výchova obyvatelstva k péči o krajinu

STRATEGICKÝ CÍL C.3 – PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI NA VENKOVĚ

Záměrem je udržet stávající a vytvořit nové pracovní příležitosti na venkově.

Východisko: Jednou z nejdůležitějších podmínek udržení života a osídlení na venkově je zajištění dostatku pracovních příležitostí, které budou muset být hledány jinde než v tradičním zemědělství. Pro rozšíření průmyslového a živnostenského sektoru na venkově je nutné v komunální politice vytvořit předpoklady, neboť jedině, čeho mají vesnice zdánlivý dostatek, jsou volné plochy. Od zakládání nových podniků odrazuje podnikatele nedostatečná energetická síť, nedostatek vody, chybějící kanalizace, nedostatek místních kvalifikovaných pracovních sil nebo nevhodná dopravní síť a špatná dopravní obslužnost. Dále je to nedostatek finančních zdrojů pro investice, nevýhodná úvěrová a daňová politika, komplikovaná legislativa, nedořešené vlastnické vztahy a nedostatek tržního prostoru (klientely).

Strategické směry

- C.3.1 Rozvoj provozů zpracovávajících místní produkty
- C.3.2 Rozvoj služeb (obchod, řemesla, distanční zaměstnávání, služby, sociální služby, kulturní služby)
- C.3.3 Rozvoj agroturistiky a venkovské turistiky
- C.3.4 Marketingová podpora výrobků a služeb produkováných ve venkovských oblastech
- C.3.5 Podpora rozvoje průmyslu a služeb v síti větších obcí a menších měst (dostupná vzdálenost je maximálně 20 km)

STRATEGICKÝ CÍL C.4 – SLUŽBY NA VENKOVĚ

Záměrem je zajistit služby a jejich dostupnost na venkově včetně dopravní obslužnosti.

Východisko: Složitým problémem, který je v poslední době velice aktuální, je zajištění služeb na venkově. Nízká hustota osídlení je příčinou, proč jsou služby, jež závisí na velikosti poptávky, v tomto prostoru nerentabilní. Ovšem vesnice, které nemají alespoň obchod, restauraci, poštu, řemeslníky (autoopravna, instalatér, malíř atd.), mateřskou a základní školu nejsou atraktivní pro případné nové obyvatele. Řada dalších služeb a pracovní místa jsou obvykle k dispozici pouze v mikroregionálních a regionálních centrech, což podtrhuje význam dopravní obslužnosti.

Strategické směry

- C.4.1 Zajištění dopravní obslužnosti venkovských sídel
- C.4.2 Zajištění dostupnosti základních služeb (zdravotnické, sociální a vzdělávací služby, zásobování, budování odbytových center)
- C.4.3 Podpora rozvoje služeb v síti mikroregionálních a regionálních center (dostupná vzdálenost je maximálně 20 km)

STRATEGICKÝ CÍL C.5 – KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT NA VENKOVĚ

Záměrem je zajistit adekvátní podmínky pro rozvoj venkovské kultury na vesnici.

Východisko: Výhodou vesnice je to, že jde o malou přehlednou jednotku, bezprostředně spjatou s krajinou, pro kterou jsou velmi významné společenské vztahy. Vesnice splňuje potřebu integrace, včlenění do určité společenské skupiny. Nejen rozvoj tradiční kultury, ale i zakládání nových kulturních tradic zde představují přirozenou formu tohoto začlenění.

Strategické směry

- C.5.1 Rozvoj místních kulturních, spolkových a sportovních aktivit
- C.5.2 Údržba a obnova místně významných památek (přírodních i kulturně-historických)
- C.5.3 Propagace a medializace významných společenských, kulturních a dalších aktivit vesnického obyvatelstva

D. Životní prostředí

Hlavním záměrem je zvýšit kvalitu životního prostředí a zajistit trvalou péči o něj. Ochrana životního prostředí nezahrnuje jen omezování, nýbrž také další rozvoj území bez kvalitativních ztrát a řešení v minulosti způsobených zatížení a závad. Nástrojem k dosažení tohoto cíle je důsledné uplatňování principů trvale udržitelného rozvoje a další programy, které povedou k vyváženému rozvoji sídel, jehož součástí bude jak rozvoj bydlení a infrastruktury, tak ochrana volné krajiny.

STRATEGICKÝ CÍL D.1 – TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ KRAJE

Záměrem je zvýšení kvality životního prostředí a zajištění trvalé péče o životní prostředí.

Východisko: Ochrana životního prostředí na venkově nezahrnuje jen omezování, nýbrž také další rozvoj území bez kvalitativních ztrát. Nástrojem k dosažení tohoto cíle je využívání principů a metod územního plánování a příprava realizace programů, které povedou k vyváženému rozvoji sídel, jehož součástí bude jak rozvoj bydlení a infrastruktury, tak ochrana volné krajiny.

Strategické směry

- D.1.1 Zvyšování ekologické stability krajiny
- D.1.2 Výstavba a údržba infrastruktury v krajině, včetně protipovodňové ochrany s důrazem na místa opakovaně postižená povodněmi
- D.1.3 Ochrana volné krajiny
- D.1.4 Ochrana ovzduší
- D.1.5 Odstraňování starých ekologických zátěží
- D.1.6 Řešení dopravy v rámci regionu

STRATEGICKÝ CÍL D.2 – ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY OCHRANY PODZEMNÍCH A POVRCHOVÝCH VOD

Kvalita povrchových a podzemních vod je dlouhodobě nízká a je zapotřebí věnovat maximální pozornost komplexním postupům pro nápravu tohoto stavu. Velkým problémem zůstávají nedostatečně řešené staré ekologické zátěže, které vodní režim krajiny devastují, stejně jako vypouštění průmyslových odpadních vod do Vltavy a Labe, zejména z chemických podniků.

Strategické směry

- D.2.1 Omezování zdrojů plošného znečištění vod
- D.2.2 Budování infrastruktury zaměřené na eliminaci největších bodových zdrojů znečištění vod
- D.2.3 Prioritní ochrana vodárenských a lázeňských vod
- D.2.4 Zvýšení retence vody v území
- D.2.5 Odstraňování starých ekologických zátěží

STRATEGICKÝ CÍL D.3 – MODERNÍ ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Strategické směry

- D.3.1 Zajištění optimální dostupnosti moderních metod nakládání s odpady včetně využívání kapacit řízených skládek a spaloven
- D.3.2 Podpora zavádění systémů separace a recyklace odpadů
- D.3.3 Podpora zavádění bezodpadových a nízkoodpadových technologií
- D.3.4 Podpora odbytu výrobků z odpadu

STRATEGICKÝ CÍL D. 4 – ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY A OCHRANY OVZDUŠÍ

Strategické směry

- D.4.1 Dlouhodobé a všestranné omezování negativních dopadů způsobených zdroji znečištění ovzduší
- D.4.2 Budování infrastruktury zaměřené na eliminaci rozhodujících bodových i liniových zdrojů znečištění ovzduší
- D.4.3 Podpora zdrojů nahrazujících zastaralé technologie
- D.4.4 Podpora ekologických forem dopravy
- D.4.5 Odstraňování starých ekologických zátěží
- D.4.6 Schvalované územní plány budou v souladu s Programem snižování emisí a nyní zpracovávaným Programovým dodatkem k tomuto programu
- D.4.7 Podpora úspor energií při bydlení (zateplování) a obnovitelných zdrojů
- D.4.8 Podpora výstavby a údržby zpevněných komunikací v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší

STRATEGICKÝ CÍL D.5 – ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA V KRAJI

Strategické směry

- D.5.1 Realizace koncepce EVVO včetně krajských SEV
- D.5.2 Budování a rozvoj informačně vzdělávacích a návštěvnických středisek

E. Rozvoj lidských zdrojů

Lidské zdroje jsou hlavním bohatstvím tohoto regionu nezbytným pro jeho rozvoj, a proto finance do nich vložené jsou skutečnou investicí. Hlavním záměrem je zajistit pro obyvatele Středočeského kraje bydlení, dostupnost kvalitního vzdělání, sociální a zdravotní péči a bohatou a různorodou nabídku trávení volného času. To je nezbytné i pro prevenci šíření sociálně patologických jevů a kriminality či zhoršování demografické struktury obyvatelstva. Jinými slovy, aby se region mohl dále dynamicky rozvíjet, musí být příjemným místem pro kvalitní a plnohodnotný život.

STRATEGICKÝ CÍL E.1 – ZVYŠOVÁNÍ VZDĚLANOSTI OBYVATELSTVA S DŮRAZEM NA FLEXIBILITU PRACOVNÍ SÍLY

Záměrem je vytvoření funkčního systému celoživotního vzdělávání Středočeského kraje, odpovídajícího vzrůstajícím nárokům na kvalitu a všestrannou mobilitu lidských zdrojů a vytvářejícího východiska pro dynamický sociálně-ekonomický rozvoj regionu.

Dlouhodobým cílem v této oblasti je umožnit přístup ke komplexnímu systému vzdělávání, zajišťovanému a podporovanému nejen školským systémem. Vzdělávání není chápáno jenom jako jednorázová záležitost, ale jako celoživotní potřeba osobního a profesního rozvoje obyvatel regionu. Míra vzdělanosti regionu patří rovněž k důležitým atributům ovlivňujícím jeho atraktivitu pro investory, takže trvalý důraz na tuto oblast je na místě. Je nutno vytvořit systém celoživotního vzdělávání, který umožní mobilitu pracovní síly v souladu s požadavky měnícího se trhu práce.

Základem koncepce rozvoje kraje v oblasti vzdělávání a školství je Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2006.

Strategické směry

- E.1.1 Příprava strategie rozvoje lidských zdrojů v regionu
- E.1.2 Podpora rozvoje vzdělanosti, zvýšení kvality všeobecného a odborného vzdělání, rozvoj celoživotního vzdělávání
- E.1.3 Harmonizace středního a vyššího odborného školství s potřebami trhu práce, požadavky zaměstnavatelů a specifiky regionu
- E.1.4 Rozvoj různých forem terciárního vzdělání
- E.1.5 Zapojení jiných než školských institucí do systému celoživotního vzdělávání (např. profesních)
- E.1.6 Rozvoj a podpora systému kooperace veřejně přístupných knihoven s cílem kvalitnější nabídky služeb v oblasti celoživotního vzdělávání a sebevzdělávání
- E.1.7 Zajištění a rozvoj sítě mateřských a základních škol
- E.1.8 Podpora základních uměleckých škol

STRATEGICKÝ CÍL E.2 – STRUKTURÁLNÍ A FUNKČNÍ INTEGRITA SOUSTAVY ZDRAVOTNICKÝCH SLUŽEB A SYSTÉMU ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE

Záměrem je zajištění optimálních zdravotnických služeb a kvalitní zdravotní péče pro všechny obyvatele Středočeského kraje s ohledem na dostupnost a dosažitelnost a s efektivním využíváním veřejných finančních prostředků. Péče o zdraví není jen záležitostí zdravotníků, ale i ostatních resortů regionu, které se podílejí na zajištění kvalitního způsobu a stylu života občanů. Péče o zdraví je však v první řadě záležitostí všech občanů. Je třeba obyvatele průběžně vhodnou formou seznamovat se zdravotnickými i sociálními programy, ale také je naučit, jak změnit své postoje, hodnoty a vzorce chování ke svému zdraví, zdraví svých dětí a své rodiny. Smyslem je zkvalitnění zdravotní péče, rozšíření a zkvalitnění poskytovaných sociálních služeb v regionu a jejich vzájemné propojení.

Východisko: Koncepční řešení zdravotní politiky Středočeského kraje. Spolupráce poskytovatelů zdravotní péče a zdravotnických služeb, občanů, krajské samosprávy, obecních zastupitelstev a organizací, které se na řešení této problematiky podílejí. Nezbytná je též návaznost a vzájemná propojenost sociálních služeb a sociální péče se zdravotnictvím.

Situační analýza ukázala, že obyvatelstvo Středočeského kraje je ve srovnání s jinými kraji České republiky "nejstarší". Tento fakt přináší vyšší nároky na kvantitu i kvalitu poskytované zdravotní a sociální péče. K této otázce je třeba přistupovat zodpovědně a pokusit se optimalizovat poskytování sociálních i zdravotnických služeb tak, aby byly pro obyvatele regionu snadno dostupné a dostačující. V problematice sociálně patologických jevů je pak nejúčinnější a z dlouhodobého hlediska nejúspěšnější metodou sociální prevence.

Usnesením Zastupitelstva kraje č. 21-6/2005/ZK ze dne 19. 9. 2005 byly k 19. 9. 2005 zrušeny příspěvkové organizace Nemocnice Beroun, Nemocnice s poliklinikou Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Nemocnice Hořovice, Nemocnice s poliklinikou Mělník, Nemocnice a sdružená zdravotnická zařízení Nymburk, Nemocnice s poliklinikou Rakovník, Nemocnice Třebotov, Ústav onkologie a pneumologie Na Pleši, Geriatrické a rehabilitační centrum Kladno, Léčebna dlouhodobě nemocných Na Vojkově, Léčebna dlouhodobě nemocných Prčice, Nemocnice Kladno, Nemocnice Kolín, Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov a Sdružení zdravotnických zařízení Mladá Boleslav.

Podniky – příspěvkové organizace – jsou vloženy do základního kapitálu akciových společností oblastních nemocnic a Nemocnice Benešov:

- Do Oblastní nemocnice Kolín, a.s. jsou vloženy Nemocnice Kolín, Nemocnice a sdružená zdravotnická zařízení Nymburk, Léčebna dlouhodobě nemocných na Vojkově a Nemocnice s poliklinikou Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.
- Do Oblastní nemocnice Kladno, a.s., jsou vloženy Nemocnice Kladno, Nemocnice Beroun a Geriatrické a rehabilitační centrum Kladno.
- Do Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s., jsou vloženy Nemocnice Mladá Boleslav a Nemocnice s poliklinikou Mělník.
- Do Oblastní nemocnice Příbram, a.s., jsou vloženy Léčebna dlouhodobě nemocných Prčice, Ústav onkologie a pneumologie Na Pleši, Nemocnice Hořovice, Nemocnice s poliklinikou Rakovník a Nemocnice Třebotov. Do této nemocnice bude dále vložen nemovitý majetek.
- Do Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s., je vložena Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov.

Majetek, který byl svěřen příspěvkovým organizacím do správy a který nebude předmětem vkladu podniku, bude předán zřizovateli. Základní kapitál společností Oblastní nemocnice Kolín, a.s., Oblastní nemocnice Kladno, a.s., Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s., a Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s., se zvýší úpisem nových akcií.

Strategické směry

- E.2.1 Dostupnost a dosažitelnost základní a specializované zdravotní péče a zdravotnických služeb podle potřeb pro všechny obyvatele kraje při efektivním využití veřejných prostředků
- E.2.2 Dostupnost a dosažitelnost sociálních služeb a jejich vzájemná návaznost na zdravotnické služby. Důraz nejen na sociální služby pro občany s handicapem zdravotním, ale také sociálním – budování potřebného sociálního zázemí (domy na půl cesty, denní centra, noclehárny, azylové domy, krizová pomoc, poradenství)
- E.2.3 Podpora NNO při zajišťování sociálních služeb, jejich vzájemná návaznost se zdravotnickými službami

STRATEGICKÝ CÍL E.3 – NABÍDKA PRO VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU

Záměrem je zajištění adekvátní nabídky pro využití volného času pro obyvatele i návštěvníky regionu.

Východisko: „Nabídka pro využití volného času“ je termín, pod kterým chápeme zajištění kulturního, společenského a sportovního vyžití (včetně rekreace) pro všechny vrstvy obyvatel a návštěvníků regionu. Bohatost a kvalita této nabídky působí příznivě na to, jak region vnímají jeho obyvatelé i návštěvníci. Existence regionálních kulturních institucí, jako jsou divadla, muzea, knihovny nebo galerie, bezesporu přispěje k identifikaci obyvatelstva s regionem. Zároveň může dostupná a adekvátní nabídka volnočasových aktivit snížit riziko kriminality a nejrůznějších typů závislosti u mladších věkových skupin.

Strategické směry

- E.3.1 Podpora kultury v regionu
- E.3.2 Podpora volnočasových aktivit mládeže
- E.3.3 Výstavba, rekonstrukce, provozování a zpřístupnění sportovních a kulturních zařízení pro veřejnost
- E.3.4 Podpora knihoven a jejich využití jako míst pro aktivní a smysluplné trávení volného času (zejména vzdělávání) obyvatel – dětí, dospělých i seniorů

F. Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví

Hlavním záměrem je urychlit a podpořit rozvoj aktivit, které mají dobré předpoklady a perspektivy růstu, a vytvořit nová pracovní místa v oblasti cestovního ruchu a lázeňství. Ve Středočeském kraji existují jednotlivé obory, které mají dobré předpoklady rozvoje a růstu. Stejně tak existují i jednotlivé regiony s možností vytvoření víceúčelových turistických produktů. Proto je potřeba zaměřit se na jejich podporu.

STRATEGICKÝ CÍL F.1 – ROZVOJ DOMÁCÍHO A ZAHRANIČNÍHO CESTOVNÍHO RUCHU V KRAJI

Strategické směry

- F.1.1 Rozvoj příjezdového cestovního ruchu s využitím potenciálu návštěvníků hl. m. Prahy
- F.1.2 Rozvoj domácího cestovního ruchu s orientací především na obyvatele hl. m. Prahy a městských aglomerací v kraji
- F.1.3 Budování a modernizace infrastruktury pro cestovní ruch a lázeňství v kraji
- F.1.4 Rozvoj služeb a podnikatelských aktivit v oblasti cestovního ruchu
- F.1.5 Podpora incentív a kongresové turistiky v regionu
- F.1.6 Podpora poutní turistiky

STRATEGICKÝ CÍL F.2 – ROZVOJ SPORTOVNĚ-REKREAČNÍCH AKTIVIT A DALŠÍCH FOREM AKTIVNÍHO ODPOČINKU V KRAJI

Strategické směry

- F.2.1 Rozvoj kvalitních sportovně-rekreačních zařízení, sportovních areálů a zábavních zařízení
- F.2.2 Rozvoj sítě cyklotras a cyklostezek včetně příslušné infrastruktury
- F.2.3 Udržení hustoty sítě pěších turistických tras a vytváření nových turistických tras včetně příslušné infrastruktury
- F.2.4 Rozvoj vodní turistiky a vodních sportů včetně příslušné infrastruktury při využití vodních ploch a toků
- F.2.5 Doplnění a obnova infrastruktury pro příjezdový cestovní ruch, s přihlédnutím k řešení střetu zájmů s ochranou životního prostředí

STRATEGICKÝ CÍL F.3 – PODPORA ROZVOJE VENKOVA POMOCÍ VENKOVSKÉHO CESTOVNÍHO RUCHU

Strategické směry

- F.3.1 Rozvoj všech forem venkovského cestovního ruchu (agroturismus, ekoagroturismus, hipoturistika atd.)
- F.3.2 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu na venkově, místních služeb a zachování tradičních řemesel

STRATEGICKÝ CÍL F.4 – ZACHOVÁNÍ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ PŘI JEHO VYUŽITÍ PRO CESTOVNÍ RUCH

Strategické směry

- F.4.1 Údržba a obnova památek, jejich popularizace, zpřístupnění a využití pro cestovní ruch
- F.4.2 Rozvoj služeb v objektech kulturního dědictví při zachování jejich specifického rázu a památkové hodnoty

2.4 Vymezení regionů a cílových skupin se soustředěnou podporou

2.4.1 Regiony se soustředěnou podporou

Jednou z funkcí Programu rozvoje kraje je podpora systematického odstraňování či zmenšování rozdílů v rámci kraje, například pokud jde o nevýhodnou pozici venkovského prostředí vůči prostředí městskému, periferních oblastí oproti oblastem v blízkosti hl. m. Prahy a podobně. Tyto rozdíly jsou charakterizovány jednak územně, tj. vázané buď na konkrétní lokality, obce, mikroregiony apod. či na určité typy území (např. postižené specifickým využitím v minulosti), jednak sociálně či demograficky – např. nezaměstnaní, handicapovaní apod.

Cílem je vytvořit východiska pro odvozování priorit jednotlivých opatření a kritérií pro výběr podporovaných projektů. Jedna z preferencí kraje by měla spočívat v systematické podpoře opatření a projektů směřujících k řešení strategických problémů a realizaci strategických cílů a směrů v problémových oblastech kraje a u skupin obyvatel potřebujících podporu.

Součástí Programu rozvoje kraje proto musí být vymezení územních částí a skupin obyvatel kraje vyžadujících soustředěnou podporu.

Pro soustředěnou podporu jsou jednak navržena obecná kritéria pro posuzování částí kraje z hlediska naléhavosti podpory a jednak jsou vytipovány konkrétní regiony.

Návrhy kritérií pro výběr:

- oblasti dotčené pobyttem vojsk, ne ale přímo vojenské prostory
- ekonomické hledisko – strukturálně postižené regiony (regiony s tradiční výrobou, s nárůstem nezaměstnanosti, ale s dobrou infrastrukturou)
- míra nezaměstnanosti v dané oblasti
- vybavenost technickou infrastrukturou
- neřešené staré ekologické zátěže (oblasti dotčené uranovým průmyslem a důlní činností)
- životní prostředí a revitalizace dolního toku Berounky
- dopravní obslužnost
- neřešený střet zájmů ochrany životního prostředí a bývalých rozvojových aktivit
- ekonomické disparity, území s jediným zaměstnavatelem
- vylidňování venkova, míra úbytku obyvatel
- stav vodovodních a kanalizačních sítí

V rámci specifikace opatření je ve více problémových okruzích formulována potřeba podpory zejména:

- ve venkovských regionech, v nichž probíhá nebo hrozí vylidňování
- v periferních oblastech kraje
- v územích vhodných k revitalizaci a následnému využití pro rozvoj produkční základny a ekonomiky kraje

2.4.2 Cílové skupiny se soustředěnou podporou

Pro soustředěnou podporu jsou navrženy skupiny ze dvou odlišných hledisek. Na jedné straně jsou to skupiny, které představují potenciální iniciátory dalšího ekonomického rozvoje, a na straně druhé skupiny, jimž je nutné pomáhat při vytváření rovných podmínek a začleňování do společnosti. Jedná se o tyto skupiny:

- malí a střední podnikatelé
- začínající podnikatelé
- podnikatelé v cestovním ruchu a sportovně-rekreačních zařízeních
- uchazeči o investice do rozvoje a oprav bytového fondu (jednotliví občané, majitelé, investoři)
- lidé působící v neziskovém sektoru
- skupiny s nevyužitým kvalifikačním a rekvalifikačním potenciálem (učni, občané s horším sociálně-kulturním zázemím, potenciální pracovní síla pro rozvojové projekty v působnosti kraje atp.)
- lidé ohrožení sociálním vyloučením
- obyvatelé obcí s menším počtem obyvatel (méně než 500)
- obyvatelé ve venkovských regionech (oblasti bez infrastruktury, postižené vylidňováním)

2.5 Návrh a charakteristika opatření

A. Produkční základna a ekonomický rozvoj

OPATŘENÍ A-I: ROZVOJ PRODUKČNÍ ZÁKLADNY

Stručný popis výchozí situace

Podpora změny struktury produkční základny vychází z potřeby zvýšit počet pracovních příležitostí pro kvalifikované pracovní síly, přilákat do regionu nové investory a stimulovat stávající podniky k tomu, aby se dále rozvíjely především v oblasti inovačních technologií, výroby a služeb s vysokou přidanou hodnotou. Tento cíl staví na silných stránkách, které spočívají v dobré poloze a kvalitním dopravním spojení regionu s hlavním městem Prahou. Jeho dosažení závisí na optimální nabídce kvalitní a kvalifikované pracovní síly, která by měla být dostatečně flexibilní.

Cíle opatření

- vznik nových podniků
- zvýšení konkurenceschopnosti podniků, a to i na zahraničních trzích
- zvýšení produktivity práce a zlepšení organizace
- zavádění nových technologií
- snížení negativního vlivu výroby a služeb na životní prostředí
- tvorba nových pracovních míst, snížení nezaměstnanosti
- ekonomické zhodnocení území
- modernizace stávajících průmyslových podniků
- podpora inovačních technologií, vědeckotechnických subjektů
- snížení výrobních nákladů
- optimalizace výroby
- rozvoj obchodní strategie, marketingu a průzkumu trhu
- podpora využívání alternativních zdrojů energie

Aktivity naplňující opatření

- získávání aktuálního přehledu o investičních příležitostech a jejich aktivní nabídka
- příprava pro realizaci průmyslových zón
- vytváření zdrojů na podporu investic pro výrobu a služby
- podpora revitalizace nevyužitých, případně podvyužitých území
- podpora transformace některých průmyslových firem na nové druhy hospodářské činnosti
- zajištění nových území pro podnikání
- podpora vzniku vědeckotechnických a inovačních center a podnikatelských inkubátorů
- podpora spolupráce vysokých a středních odborných škol s podnikatelskými subjekty, městy a obcemi
- podpora vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů a zakládání klastrů
- zvýšená podpora pro zavádění inovačních technologií a služeb

Kritéria pro výběr projektů

- počet nově vzniklých pracovních míst s požadavkem na vyšší a vysokou kvalifikaci
- relativní snížení produkce odpadů a spotřeby energií v poměru k produkci
- výše investic do inovačních technologií a spolupráce s vysokými školami
- ekonomické využití plochy
- šetrné využívání přírodních zdrojů a krajiny
- nezvyšování stávající hlukové zátěže území, případně její snížení
- zvýšení podílu využití a recyklace odpadů (včetně stavebních materiálů a biologického odpadu pro kompostování)
- preference volných míst ve stávající zástavbě nebo míst těsně navazujících na stávající zástavbu měst a obcí
- redukce rozšiřování nové zástavby do volné krajiny
- důsledná minimalizace záboru ZPF (celkového a především I. a II. třídy ochrany), popř. PUPFL, řešení výstavby na bonitně málo hodnotných půdách
- variantní řešení u projektů se zábořem ZPF
- minimalizace omezení využitelnosti pozemků

Realizační výstupy opatření

- nově vzniklé podniky
- podniky s nově zavedenými moderními technologiemi
- revitalizované ekonomicky nevyužívané nebo podvyužívané plochy
- nově vzniklé průmyslové zóny
- technická infrastruktura pro nové průmyslové zóny a vědeckotechnické parky
- nově vzniklá vědecko-technická a inovační centra a podnikatelské inkubátory

Dopady na ekonomiku kraje

- vytvoření nových pracovních míst
- vytvoření pracovních míst s potřebnou vyšší a vysokou kvalifikací
- růst produktivity práce
- růst HDP

Cílové skupiny

- potenciální a stávající investoři
- samospráva
- vlastníci pozemků a objektů vhodných pro podnikání
- podniky a podnikatelé
- pracovní síly
- vysoké a střední odborné školy

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- města a obce
- MPO
- CzechInvest
- orgány Evropské unie

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- podpora podnikání
- vytváření nových pracovních míst
- péče o životní prostředí

Stručný popis výchozí situace

Zkušenosti ze světa ukazují, že největší dynamiku růstu vykazují právě malé a středně velké podniky. Jejich problémy jsou většinou velmi podobné a naopak ve srovnání s velkými podniky poněkud odlišné. Podpora tohoto sektoru přinese výsledky v podobě nových pracovních míst a omezení negativního vlivu závislosti některých lokalit na jednom velkém zaměstnavateli. Dále bude vyvíjen větší tlak na kvalitu a produktivitu práce. Charakter těchto podniků naopak přispívá k omezení některých negativních jevů, které je možné sledovat u velkých podniků, jako je např. umělá zaměstnanost. Podpora malým a středním podnikatelům přispěje ke stabilizaci podnikatelského prostředí.

Cíle opatření

- nová pracovní místa
- stabilní prostředí pro malé a střední podnikání
- vznik nových inovačních podnikatelských subjektů
- zachování venkovských sídel v ekonomicky slabých oblastech
- růst konkurenceschopnosti existujících malých a středních podniků
- odstraňování administrativních bariér pro malé a střední podniky
- využití místních zdrojů a potenciálu
- růst diverzifikace nabídky pracovní síly
- zvýšení dostupnosti služeb

Aktivity naplňující opatření

- vytváření zdrojů pro podporu malých a středních podniků (dotace, půjčky, garance, asistence)
- technická a organizační podpora (informační servis, vzdělávací a poradenské aktivity)
- podpora společných projektů zaměřených na rozvoj malého a středního podnikání
- podpora renovace a rekonstrukce budov a pozemků určených k podnikání
- programy propagace úspěšných malých a středních podniků (marketing úspěšných podnikatelů)
- podpora vybavení malých a středních podniků
- podpora nových zpracovatelských subjektů v oblasti využívání alternativních zdrojů energie
- podpora výstavby podnikatelských inkubátorů

Kritéria pro výběr projektů

- počet nově vzniklých pracovních míst
- přínos ekonomice menších sídel v ekonomicky slabých oblastech
- míra využití místních zdrojů (pracovní síly, suroviny, dodavatelé atd.)
- šetrné využívání přírodních zdrojů a krajiny

Realizační výstupy opatření

- vyčleněné prostředky na podporu malého a středního podnikání
- nově vzniklé podniky
- poradenská centra
- modernizované a rozšířené výroby a služby

Dopady na ekonomiku kraje

- vytvoření nových pracovních míst
- vznik nových podniků
- růst konkurenceschopnosti existujících malých a středních podniků
- využití místních zdrojů a potenciálu

Cílové skupiny

- existující malé a střední podniky
- nově vznikající malé a střední podniky
- samosprávy

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- MPO
- města a obce
- úřady práce

- krajská hospodářská komora (včetně okresních hospodářských komor)

Geografické pokrytí

- celé území kraje s přihlédnutím ke specifikům jednotlivých oblastí

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- A-I, C-I

Stručný popis výchozí situace

Vývoj situace na trhu práce ve Středočeském kraji ukazuje na celkově nedostatečně využitý potenciál pracovní síly a na strukturální disproporce mezi nabídkou pracovních míst a disponibilní pracovní silou, tj. na nesoulad mezi potřebami podniků a kvalifikačními předpoklady volných pracovních sil. Disproporce jsou přitom výraznější v těch oblastech, kde došlo k silné restrukturalizaci průmyslově-výrobní základny, a v zemědělských částech kraje s tradičně nižším vzdělanostním potenciálem obyvatel. Výrazné stárnutí populace Středočeského kraje zaměřuje pozornost i na uplatnění obyvatel předdůchodového věku.

Typickým jevem je odliv kvalifikované pracovní síly do hl. m. Prahy, a to zejména z dopravně dostupných částí kraje – tzv. denní dojíždění – , což ve svém důsledku vede i k sociálním problémům. Pro opačný pohyb kvalifikované pracovní síly do rozvojových center kraje zatím nejsou vytvořeny dostatečně příznivé podmínky v oblasti pracovních míst, která vyžadují relativně vysokou kvalifikaci. Stejně tak není dostatečně zajištěna doprava z venkovského zázemí s volným pracovním potenciálem do rozvojových center s volnou nabídkou pracovních míst. Je nutno zajistit vyšší míru informovanosti.

Cíle opatření

- koordinace potřeb trhu práce s nabídkou pracovní síly, její příprava a rekvalifikace
- vytvoření podmínek pro zvýšení zaměstnanosti v oblastech se zhoršenou dopravní dostupností rozvojových center, stabilizace kvalifikovaného obyvatelstva a jeho imigrace z jiných regionů
- zvýšení možnosti uplatnění ohrožených skupin na trhu práce (absolventi, zdravotně postižení, některé věkové skupiny, matky s malými dětmi, obyvatelé sociálně ohrožení)
- rozvoj nových technologií a inovačního potenciálu
- zkvalitnění dopravní infrastruktury mezi oblastmi s převisem nabídky pracovní síly a oblastmi schopnými tuto pracovní sílu uplatnit

Aktivita naplňující opatření

- spolupráce škol a podniků na vytváření a realizaci koncepce profesní přípravy a rekvalifikačních aktivit zahraničních studijních pobytů a stáží z hlediska inovačních tendencí a rozvoje ekonomiky
- projekty studijních programů financovaných (spolufinancovaných) podniky s garancí následného přijetí absolventa
- projekty podpory vzdělání a rekvalifikace ohrožených skupin
- projekty podpory vzniku chráněných pracovních míst pro ohrožené skupiny obyvatel
- zvýšení dostupnosti flexibilních forem zaměstnávání, jako jsou úprava pracovní doby, práce z domova či pracovní místa se zkrácenými úvazky
- projekty zlepšení dopravní obslužnosti s cílem zvýšit mobilitu pracovních sil a možnost jejich uplatnění na širším trhu práce
- projekty směřující k rozvoji sociální infrastruktury, která má výrazně stabilizující vliv na kvalifikovaný potenciál pracovních sil a imigraci vzdělaného obyvatelstva (školy, zdravotnictví, bydlení)
- vytvoření systému všeobecně dostupných aktualizovaných informací o situaci na trhu práce a konkrétních požadavcích podniků
- zakládání a další rozvoj vědeckotechnických parků a podnikatelských inkubátorů

Kritéria pro výběr projektů

- zvýšení celkové zaměstnanosti (hodnoceno podle počtu pracovníků)
- zvýšení celkové úrovně vzdělání obyvatel
- zvýšení zaměstnanosti absolventů (hodnoceno podle počtu umístěných absolventů)
- zvýšení zaměstnanosti ostatních ohrožených skupin v počtech pracovníků
- zvýšení zaměstnanosti ve venkovských regionech
- stabilizace kvalifikovaných skupin obyvatel
- zkrácení doby hledání zaměstnání
- zvýšení možnosti uplatnění v perspektivních oborech a v EU

Realizační výstupy opatření

- snížení průměrné roční míry nezaměstnanosti
- snížení průměrné délky evidence v kategorii osob hledajících zaměstnání
- zvýšení počtu absolventů škol s nástupem do pracovního poměru po ukončení školy

Dopady na ekonomiku kraje

- úspory v oblasti sociálních dávek
- vyšší výkonnost podniků (vyšší daňové příjmy)
- vyšší zájem investorů o území (vyšší daňové příjmy)
- spoluúčast podniků na vzdělávacím procesu (úspory v oblasti školství)

Cílové skupiny

- podniky
- pracovní síly
- školy
- samosprávy
- úřady práce

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- úřady práce
- samosprávy měst a obcí
- MPSV, MŠMT
- hlavní město Praha
- EU

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazba na jiná opatření

- E-I, E-II, E-III, E-IV

B. Infrastruktura

OPATŘENÍ B-I: ZLEPŠENÍ DOPRAVNÍ OBSLUŽNOSTI KRAJE

Stručný popis výchozí situace

Ve Středočeském kraji je patrná absence jednotného integrovaného tarifního a odbavovacího systému a to jak po stránce organizační (řízení, objednávání přeprav), tak po stránce rozvoje infrastruktury.

Kraj má nekompletní síť kapacitních páteřních silničních komunikací, síť silnic II. a III. třídy svými parametry neodpovídá potřebám dopravní obsluhy kamionovou a autobusovou dopravou.

Nedostatečná je modernizace železniční sítě včetně pražského železničního uzlu. Dalším problémem je absence integrovaných dopravních služeb na území kraje kromě přímých vazeb na hl. m. Prahu.

Také chybí rozvojové zóny v kontaktu s labskou a vltavskou vodní cestou a infrastruktura pro cyklistickou a pěší dopravu.

Cíle opatření

- postupné zavádění jednotného integrovaného tarifního a odbavovacího systému pro Středočeský kraj, a to jak po stránce organizační (řízení, objednávání přeprav), tak po stránce rozvoje infrastruktury
- rozvíjení integrovaných dopravních služeb na území kraje kromě přímých vazeb na hl. m. Prahu
- zvýšení efektivity dopravní obsluhy území (snížení provozních nákladů a spotřeby času)
- zvýšení konkurenceschopnosti železnice oproti silniční nákladní dopravě
- snížení ekologické zátěže z individuální dopravy
- zlepšení mobility obyvatel, snazší pohyb za prací, službami, vzděláním a dalšími aktivitami
- zřízení fungujícího systému cyklistické a pěší dopravy v systému přepravy osob do práce, do škol a za zábavou
- efektivní využití říční dopravy

Aktivity naplňující opatření

- podpora koncepce dopravně-logistických center s vazbami na vodu a železnici
- podpora rozvoje systému veřejné osobní dopravy jako sociálního a ekologicky orientovaného prvku mobility na území regionu
- harmonizace technických, ekonomických, organizačních a správních předpokladů a podmínek v zájmu propojování různých druhů dopravy do přepravních řetězců
- optimalizace dopravní obsluhy s využitím páteřních kapacitních ramen (železničních)
- restrukturalizace ČD, oddělení oživené dopravní cesty od provozu a podpora alternativních dopravců na dráze
- podpora převodu části objemu nákladní dopravy ze silnice na železnici
- strukturální změny v organizaci železniční nákladní dopravy a účelné kroky pro harmonizaci vzájemných logistických vazeb
- zřizování parkovišť typu P + R a podpora přestupních vazeb
- budování cyklostezek a značení cyklotras včetně podpory doprovodné infrastruktury
- vybavování záchytných parkovišť a uzlových stanic MHD půjčovnami kol a úschovnami kol
- podpora doplnění a obnovy vybavenosti pro veřejnost cestující autobusovou dopravou (přístřešky a zastávky v obcích i volné krajině)

Kritéria pro výběr projektů

- efektivnost
- připravenost akcí k realizaci
- přínos pro životní prostředí

Realizační výstupy opatření

- zlepšení dopravní obslužnosti
- zlepšení životních podmínek pro obyvatele obcí

Dopady na ekonomiku kraje

- podpora ekonomického rozvoje
- vytvoření nových pracovních míst v obcích
- snížení dojížděky za prací mimo Středočeský kraj

Cílové skupiny

- obyvatelé
- podnikatelské subjekty
- obce a města

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- města, obce a sdružení obcí
- MD ČR, MMR
- SFDI
- ŘSD
- ČD, SŽDC a další železniční dopravci
- ostatní dopravci
- orgány Evropské unie

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- zdroje státu a SFDI
- zdroje EU
- fondy
- soukromé zdroje

Vazby na jiná opatření

- péče o životní prostředí
- podpora podnikání
- vytváření nových pracovních míst

Stručný popis výchozí situace

V kraji je vysoká hustota silniční sítě a relativně kvalitní radiální síť, ovšem s nedostatečnou kapacitou komunikací, zajišťující spojení většiny sídel Středočeského kraje s hlavním městem a ostatními krajskými centry ČR.

Špatný je technický stav a parametry silnic i stav bezpečnostních prvků. Stav komunikací neodpovídá vysokému dopravnímu zatížení – kongesce, nehodovost a vysoký podíl průjezdných úseků komunikací obcemi na celkové délce trasy vytváří časové ztráty a rizika.

Dalšími problémy jsou chybějící dopravní obchvaty měst a obcí, které by odklonily tranzitní dálkovou dopravu mimo obydlené části měst a obcí, a dosud chybějící tzv. krajský okruh, nedostatečná ochrana chodců v některých průjezdných úsecích, nedostatek parkovišť a odstavných ploch ve vazbě na okraje měst a hromadnou dopravu včetně ploch pro kamiony, absence informačních systémů a systémů řízení.

Cíle opatření

- zrychlení a zefektivnění silniční dopravy
- zvýšení bezpečnosti silničního provozu
- snížení negativních účinků dopravy

Aktivita naplňující opatření

- dobudování sítě dálnic, mezinárodních a rychlostních silnic
- rekonstrukce a výstavba přeložek silnic I. třídy radiálně napojených na hl. m. Prahu (silnice I/2, I/9, I/12) a silnic I. třídy propojujících klíčová centra kraje (I/16, I/18, I/38, I/61)
- urychlené dokončení zbývajících částí silničního okruhu kolem Prahy
- rekonstrukce a výstavba aglomeračního okruhu kolem Prahy
- modernizace a výstavba „krajského okruhu“, propojujícího kvalitními silnicemi významná ekonomická centra kraje (Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Kolín, Benešov, Příbram, Beroun, Rakovník) – kromě úseků silnic I/16, I/38 a I/18 je tvořen velmi nekvalitními silnicemi nižších tříd
- zavádění dopravně-informačních technologií a zařízení s návazností na rozvoj a uplatnění telematiky v dopravě
- priority výstavby sítě silnic II. a III. třídy budou prosazovány v návaznosti na zpracovávanou koncepci dopravy kraje
- rekonstrukce nejvýznamnějších silnic II. třídy (tj. silnic II/101, II/105, II/107, II/110, II/112, II/115, II/116, II/603, II/605, II/610 a II/118 Příbram – Bavoryně)
- obchvaty a přístupy do měst a významných obcí silnic I. a II. třídy (JV obchvat Příbrami – silnice I/18, Kolín, Nymburk a Mladá Boleslav – silnice I/38, Slaný – silnice I/16, Říčany – silnice I/2, Líbeznice – silnice I/9, Úvaly – silnice I/12, Čerčany – silnice I/3, doplnění MÚK – Na Pyšelce, Benešov – silnice II/110, Divišov – silnice II/111, Rakovník – silnice II/227, Jilové – silnice II/105, Jesenice u Prahy II/101, Roztoky – silnice II/242, SV obchvat Mnichova Hradiště – II/268 a II/ 277, Žehuň – silnice II/328)
- systematické vyhledávání a odstraňování závad na silniční síti, jež snižují bezpečnost a plynulost dopravy, odstranění největších dopravních závad na silniční síti na průtazích měst, rekonstrukce nehodových, rizikových nebo nekapacitních křižovatek
- využití moderních technologií zabezpečujících rychlou rekonstrukci silnic II. a III. třídy (SRDM)
- odstraňování kolizních míst intenzivní silniční dopravy a kolejové dopravy
- podpora dobudování sítě dálnic, mezinárodních a rychlostních silnic
- realizace protihlukových opatření na silniční síti v návaznosti na zpracovanou inventarizaci hluku ze silnic II. a III. tříd v kraji (hluková studie). Stanovit principy řešení hlukových zátěží a předpokládané vyčíslení nákladů na jejich postupné odstranění
- soustavná podpora zajištění přístupnosti dopravy (zejména veřejné) pro osoby se zvýšeným handicapem (děti, stárnoucí populace, postižení)
- rekonstrukce mostních objektů a zkvalitnění dosud zanedbávané údržby komunikací
- podpora programů rozvoje cyklistické a turistické pěší dopravy, podpora zvýšení bezpečnosti pro chodce v obcích, zvláště na přístupových trasách do škol
- podpora vývoje moderních technologií pro monitoring a následnou eliminaci negativních vlivů dopravy na zdraví obyvatel a životní prostředí

Kritéria pro výběr projektů

- připravenost akcí k realizaci
- řešení v souladu s koncepcí kraje
- efektivnost investice
- zlepšení dopravního spojení
- u novostaveb i rekonstrukcí preferovat řešení s co nejmenším negativním dopadem na krajinu (citlivé začlenění pohledově exponovaných prvků – konstrukcí)
- eliminace nepříznivého vlivu na prostupnost krajiny pro člověka (sít' cest) i živočichy a rostliny (prvky ÚSES, migrační trasy obojživelníků)
- nahrazování hlučných povrchů vozovek méně hlučnými materiály
- minimalizace záboru ZPF (celkového a především I. a II. třídy ochrany), popř. PUPFL
- variantní řešení u projektů se zábořem ZPF
- minimalizace omezení využitelnosti pozemků
- podporovat vyloučení kapacitní průjezdné dopravy z centra dopravně zatížených měst a obcí, snižovat hlukovou a imisní zátěž obyvatelstva a zajistit dostatečnou ochranu obyvatel před nadlimitní hlukovou a imisní zátěží
- u projektů rozvoje silniční sítě volit řešení, která nepříznivě neovlivní lokality Natura 2000 a neporuší ochranné podmínky ZCHÚ

Realizační výstupy opatření

- zajištění osobní dopravy
- zajištění nákladní dopravy
- zvýšení bezpečnosti provozu

Dopady na ekonomiku kraje

- podpora ekonomického rozvoje
- vyšší efektivnost silniční dopravy

Cílové skupiny

- obyvatelé kraje
- obce, svazky obcí
- podnikatelské subjekty
- návštěvníci, turisté, provozovatelé tranzitní a cílové dopravy

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- města, obce a sdružení obcí
- MD ČR, MMR
- ŘSD
- SFDI
- orgány Evropské unie

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- zdroje státu a SFDI
- spolupráce veřejného a privátního sektoru
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- péče o životní prostředí
- podpora podnikání

Stručný popis výchozí situace

Dálková doprava je ovlivněna polohou České republiky uprostřed kontinentu, významnou zvláště pro tranzit. Dálková osobní doprava slouží ke spojení hl. m. Prahy s jinými metropolemi Evropy a s jinými centry regionálního významu v České republice.

Meziregionální doprava slouží ke spojení mezi sousedními regiony. Přepravní proudy vedou přes hl. m. Prahu a Středočeský kraj, který musí zajistit vysokou kvalitu přepravy.

Dochází k liberalizaci trhu, což má za následek zvýšení počtu dopravců včetně příchodu zahraničních dopravců. Příměstská osobní doprava má velký význam v dopravě do škol a zaměstnání.

Cíle opatření

- zrychlení a zkvalitnění dopravy včetně zvýšení atraktivity a efektivnosti
- snížení ekologické zátěže z individuální a nákladní silniční dopravy

Aktivita naplňující opatření

- podpora programů ČR v oblasti modernizace tranzitních koridorů s důrazem na řešení stanic, zastávek a jejich zázemí na území Středočeského kraje
- podpora všech staveb Železničního uzlu Praha (ŽUP) majících přímý vliv na železniční dopravu ve Středočeském kraji
- zařazení nejvýznamnějších tratí z hlediska kraje do programu výstavby a zabezpečení jejich přípravy. Jedná se o tratě: a) úsek Praha – Kladno (modernizace tratě), b) Praha-Vysočany – Lysá nad Labem (postupná modernizace tratě), c) Lysá nad Labem – Milovice – Mladá Boleslav (novostavba tratě)
- u ostatních tratí se soustředit na tratě, na kterých leží budoucí pověřené obce 3. stupně
- příprava legislativy na převzetí tratí místního významu od státu
- využití všech železničních tratí zaústěných do ŽUP pro potřeby IDS (s prioritou dálkové osobní dopravy na koridorových tratích)
- zavedení systému osobní železniční příměstské dopravy Praha/střední Čechy (R-bahn) včetně zkvalitnění vazeb na městskou dopravu
- vytvoření přestupních terminálů (P + R), úschoven a půjčovn kol a motocyklů
- uskutečňování nákladní přepravy v nočních hodinách a v sedlech osobní přepravy
- vytvoření průmyslových zón a logistických center s napojením na železniční síť
- zahrnutí vybraných tratí do krajské koncepce rozvoje turistického ruchu (typicky: vodáctví /Sázava/, cyklistika, sezónní „parní výlety“) a návazně ve stanicích zajistit turistickou vybavenost

Kritéria pro výběr projektů

- efektivnost investice
- připravenost akcí k realizaci
- přínos pro životní prostředí
- zvýšení kvality služeb
- u novostaveb i rekonstrukcí preferovat řešení s co nejmenším negativním dopadem na krajinu (citlivé začlenění pohledově exponovaných prvků – konstrukcí)
- eliminace nepříznivého vlivu na prostupnost krajiny pro člověka (sítě cest) i živočichy a rostliny (prvky ÚSES, migrační trasy obojživelníků)
- u projektů rozvoje železniční dopravy volit řešení, která nepříznivě neovlivní lokality Natura 2000 a neporuší ochranné podmínky ZCHÚ

Realizační výstupy opatření

- zlepšení osobní dopravy
- zlepšení nákladní dopravy

Dopady na ekonomiku kraje

- podpora ekonomického rozvoje
- zrychlení dojížděky za prací
- zvýšení efektivnosti a atraktivity

Cílové skupiny

- obyvatelé
- podnikatelské subjekty

- obce a města v kraji
- návštěvníci, turisté

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- města, obce a sdružení obcí
- MD ČR, MMR
- SŽDC, ČD a další železniční dopravci
- SFDI
- Hlavní město Praha
- orgány Evropské unie

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- zdroje vlastníků a přepravců
- zdroje obcí, kraje, státu a SFDI
- spolupráce veřejného a privátního sektoru
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- péče o životní prostředí
- podpora podnikání
- vytváření nových pracovních míst

Stručný popis výchozí situace

Obchodní a průmyslové zóny vznikají bez napojení na vodní dopravu. Dnes využívaná souvislá labsko-vltavská vodní cesta má délku cca 300 km. Její převážná část byla vybudována na přelomu 19. a 20. století, případně ve dvacátých a třicátých letech 20. století. Po 2. světové válce proběhly pouze některé modernizační zásahy, zejména na přelomu 70. a 80. let. Středočeský kraj má na svém území jak vltavskou, tak labskou vodní cestu, obě ve slušné technické kvalitě. Mezinárodní vodní doprava však trpí nespolehlivostí vodní cesty na úseku dolního Labe.

Velmi nízká je konkurenceschopnost vodní dopravy zejména vlivem špatného napojení na zdroje a cíle přeprav (chybějící kombinace přístavů s hospodářskými zónami) a dílčích nedostatků v technické infrastruktuře (chybějící zařízení, zaostávající parametry).

Cíle opatření

- zvětšení objemu vodní dopravy
- využití pro kombinovanou přepravu
- zpřístupnění Povltaví pro rekreační a sportovní plavbu

Aktivitty naplňující opatření

- zlepšení parametrů vltavské vodní cesty v úseku Mělník – Praha (v časovém horizontu po roce 2006)
- rozvoj přístavů a přístavních hospodářských zón
- dokončení plavebních zařízení na střední Vltavě (Slapy, Orlík, Kamýk nad Vltavou)

Kritéria pro výběr projektů

- efektivnost investice a provozu
- připravenost akcí k realizaci
- zlepšení životního prostředí
- předcházení kompenzačním opatřením vyplývajícím z dodržování zákona 114/1992 Sb., zejména v případech lokalit soustavy Natura 2000 – volit řešení nezasahující do těchto lokalit a ZCHÚ
- šetrný přístup k vodním, mokřadním a lužním společenstvům a břehovým porostům, odstraňování překážek migračního tahu ryb
- respektování vodního toku jako krajinnotvorného prvku
- u projektů rozvoje vodních cest volit řešení, která nepříznivě neovlivní lokality Natura 2000 a neporuší ochranné podmínky ZCHÚ

Realizační výstupy opatření

- zvýšení objemu vodní dopravy
- podpora ekologického způsobu dopravy
- zvýšení rekreačního potenciálu kraje

Dopady na ekonomiku kraje

- podpora ekonomického rozvoje

Cílové skupiny

- podniky a podnikatelé podél toku
- obce a města podél toku

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- města, obce a sdružení obcí
- MD ČR
- Povodí Vltavy, s. p., a Povodí Labe, s. p.
- Ředitelství vodních cest

Geografické pokrytí

- přístavy na splavném toku a obce v oblasti vodní cesty

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- zdroje státu a SFDI
- zdroje vlastníků a přepravců
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- péče o životní prostředí
- podpora podnikání
- vytváření nových pracovních míst

Stručný popis výchozí situace

Letiště Praha – Ruzyně zatím nemá komplexně vyhlášené ochranné hlukové pásmo (OHP). K počátku roku 2002 bylo vyhlášeno OHP zatím na území hl. m. Prahy a na katastrech obcí Hostouň a Dobrovíz. Pro rozvoj letiště je třeba vyhlášení OHP dokončit.

V současné době nemá letiště Praha – Ruzyně dostatečně zajištěn přísun leteckých pohonných hmot, což je způsobeno nekvalitní železniční sítí. Letiště Praha – Ruzyně také nemá zajištěno kvalitní dopravní spojení s hlavním městem a plné napojení na dopravní infrastrukturu Středočeského kraje. Chybí napojení na železniční síť. Pro zajištění dalšího růstu výkonů letiště Praha – Ruzyně je nejdůležitější rozšíření zóny odbavení cestujících formou výstavby nového terminálu SEVER 2 (byl otevřen v lednu 2006), který zvýšil kapacitu letiště ze současných 6,4 mil. cestujících za rok na 9,5 mil. cestujících za rok. Pro umožnění dalšího rozvoje letiště Praha – Ruzyně je nutné v plánovacím období připravit rozšíření dráhového systému letiště formou paralelní vzletové a přistávací dráhy (RWY) 06R/24L.

Není koordinováno komerční a další využití ostatních regionálních letišť v kraji. Probíhá jednání o převodu letiště Benešov na Středočeský kraj a kraj připravuje dokumentaci pro modernizaci tohoto letiště. Probíhá jednání o převodu části bývalého vojenského prostoru Mladá na kraj včetně bývalého vojenského letiště Boží Dar.

Cíle opatření

- zajistit kvalitní dopravní spojení na letiště Praha – Ruzyně a plné napojení na dopravní infrastrukturu Středočeského kraje, zajistit napojení na železniční síť
- zajistit dostatečnou kapacitu železniční přepravy LPH na letiště Praha – Ruzyně
- zajistit vyhlášení OHP letiště Praha – Ruzyně v okolních obcích, kde dosud není vyhlášeno
- zajistit územní ochranu pro paralelní vzletovou a přistávací dráhu (RWY) 06R/24 na letišti Praha – Ruzyně
- zajistit napojení na technickou infrastrukturu kraje znamená realizaci dalšího přívodu el. energie formou 22kV kabelového vedení nebo 110kV trafostanice určené pro potřeby letiště Praha – Ruzyně
- zpracovat projekty komerčního a dalšího využití regionálních letišť kraje

Aktivity naplňující opatření

- koordinace plánů a činností orgánů Středočeského kraje, hl. m. Prahy a MD ČR
- podpora projektů naplňujících záměry schváleného generelu rozvoje letiště Praha – Ruzyně

Kritéria pro výběr projektů

- připravenost akcí k realizaci
- efektivnost investic
- přínos pro životní prostředí
- zvýšení kvality služeb
- při rozvoji letecké dopravy zajistit důslednou ochranu obyvatel před nadměrným hlukem
- u projektů rozvoje letecké dopravy volit řešení, která nepříznivě neovlivní lokality Natura 2000 a neporuší ochranné podmínky ZCHÚ
- nezvyšování stávající hlukové zátěže území, případně její snížení

Realizační výstupy opatření

- zlepšení osobní letecké přepravy cestujících
- zlepšení letecké nákladní přepravy
- zlepšení zásobování LPH ekologickým způsobem

Dopady na ekonomiku kraje

- zvýšení efektivnosti a atraktivity
- podpora ekonomického rozvoje

Cílové skupiny

- obyvatelé kraje
- podniky a podnikatelé
- obce a města v kraji
- celková ekonomika státu

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- Hlavní město Praha
- MD ČR
- Letiště Praha, s.p.
- Úřad pro civilní letectví ČR
- aerokluby
- investoři, soukromí provozovatelé

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- zdroje vlastníků, přepravců a investorů
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- péče o životní prostředí
- podpora podnikání
- vytváření nových pracovních míst

Stručný popis výchozí situace

Regionální konečná spotřeba elektřiny a plynu se nijak výrazně neliší od celostátního průměru. Vývoj celkové spotřeby elektřiny z veřejné sítě v kraji měl od roku 1999 do roku 2003 velmi mírně rostoucí tendenci. Celková spotřeba elektřiny ve Středočeském kraji za rok 2003 činila 3 624 906 MWh, tj. v průměru 3,192 MWh na obyvatele. Zásobování kraje elektřinou je zabezpečováno přenosovou soustavou 400 a 220 kV. Na území Středočeského kraje jsou tři napájecí transformační stanice 400/110 kV a 220/110 kV, další transformační stanice se nachází na území hl. m. Prahy, ale zásobují více než z poloviny své kapacity Středočeský kraj. Dalším důležitým energetickým zdrojem (z hlediska řešení krizových stavů) je Energetické centrum Kladno (ECK) o výkonu 375 MW s uvažovaným startem za tmy.

V rámci ekologického a modernizačního programu elektrárenské společnosti ČEZ, a.s., byly zrušeny dva bloky o výkonu 110 MW v elektrárně Mělník II (ČEZ, a.s.) bez náhrady a všechny zbývající bloky v elektrárnách Mělník II (ČEZ, a.s.) a Mělník I (Energotrans, a.s.) byly podrobeny retrofitu, který znamenal vedle technické inovace také odsíření a odprášení kouřových plynů.

Středočeská plynárenská a.s. provozovala 31.12.2003 plynárenské rozvodné zařízení ve 367 obcích z 1146, což je cca 32,02 %. Celkem je v kraji plynofikováno 442 obcí. Byly provozovány VTL plynovody v celkové délce 1 214 km a STL a NTL plynovody v úhrnné délce 5 500 km. Na léta 2005–2010 je v kraji schválena plynofikace cca 89 obcí a dalších 97 obcí bude plynofikováno výhledově.

Na území Středočeského kraje se nachází dva typy základních energetických zdrojů:

- 1. typ – systémové elektrárny Mělník II a Mělník III (ČEZ, a.s.) spalující hnědé uhlí, které prošly v posledních pěti letech rekonstrukcí zabezpečující dodržení zákona o čistotě ovzduší. Dále jsou zde vodní elektrárny na Vltavě, kde je stabilizovaná situace.
- 2. typ – elektrárny nebo teplárny, kde probíhá kombinovaná výroba elektřiny. Největším zdrojem tohoto typu je Mělník I (Energotrans, a.s.), kde byla v letech 1994–1997 provedena zásadní rekonstrukce včetně odsíření.

Celková spotřeba tepla ve Středočeském kraji za rok 2003 činila 26 078 855 GJ. Centrální zásobování teplem je zabezpečeno i menšími typy zdrojů. Tyto zdroje mají energeticky přiměřenou účinnost a prošly v poslední době rekonstrukcí.

Cíle opatření

- zajištění zásobování Středočeského kraje energiemi a zvýšení spolehlivosti dodávky elektřiny
- zvýšení efektivity výroby a snížení ztrát v rozvodech elektřiny a tepla
- snižování měrné spotřeby energie a zvyšování účinnosti spotřeby energie
- zvýšení rozsahu výroby tepla a elektřiny z kombinované výroby tepla – elektřina nejen z obnovitelných zdrojů energie, ale i z odpadů
- dodržení stávající snížené imisní zátěže ovzduší a další snížení zátěže životního prostředí
- zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě primárních energetických zdrojů ve Středočeském kraji
- rozšíření distribuční sítě plynu u obcí pod 500 obyvatel
- zásobování energiemi je jedním z faktorů, které ovlivní pokračování nebo zastavení procesu vyhledávání obcí ve Středočeském kraji. Ve vztahu ke kvalitě života a ochraně životního prostředí nejen ve Středočeském kraji je podstatná otázka topného média. Bude nutno vytvořit soustavu provázaných či jednotlivých nástrojů k zamezení vyhledávání obcí ve Středočeském kraji
- při distribuci elektrické energie podporovat technická opatření pro ochranu plectva před stykem s vedením elektrické energie a respektovat krajinný ráz
- výstavba pasivních domů
- energetické využití biomasy a bioplynu
- řešení energetické soběstačnosti při vzniku krizových situací

Aktivita naplňující opatření

- modernizace, rekonstrukce a rozšíření distribuční elektrické sítě, teplovodní sítě a zdrojů tepla a napojení nových odběratelů na stávající zdroje
- plynofikace oblastí dosud nenapojených na dostatečně kapacitní zdroj plynu

- zřízení nových kogeneračních jednotek
- výstavba nových centrálních zdrojů tepla lokálního dosahu
- inovace lokálních zdrojů tepla na kombinovanou výrobu elektřiny a tepla
- ekologizace venkovního vedení elektrické energie
- tepelná ochrana budov
- výstavba pasivních a nízkoenergetických domů
- vzdělávání a informovanost

Kritéria pro výběr projektů

- připravenost akcí k realizaci a výsledky auditu jednotlivých projektů
- péče o životní prostředí a snížení zátěže životního prostředí
- ekonomická efektivnost jednotlivých staveb
- podíl využití obnovitelných zdrojů energie

Realizační výstupy opatření

- zajištění dodávky elektrické energie
- zajištění plynofikace
- zajištění alternativních zdrojů energie
- využití a obnova zastaralých energetických sítí a tepláren a individuálních drobných zdrojů výroby elektřiny a tepla pro dosažení celkově vyšší účinnosti

Dopady na ekonomiku kraje

- podpora ekonomického rozvoje
- vytvoření nových pracovních míst v obcích
- snížení dojížděky za prací
- snížení zdravotních rizik obyvatel
- zlepšení vybavenosti sídel
- zajištění spolehlivosti dodávek elektrické energie

Cílové skupiny

- obyvatelé kraje, obce
- podnikatelské subjekty
- výrobci tepla, investoři

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- STE a.s., člen skupiny ČEZ, a.s., Středočeská plynárenská a.s., Pražská plynárenská a.s.
- držitelé autorizace na podnikání v energetických odvětvích, kteří podnikají na území Středočeského kraje

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- zdroje vlastníků a přepravců
- zdroje distribučních společností
- fondy pro podporu racionalizace spotřeby a přeměn forem energie MŽP
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- péče o životní prostředí
- podpora podnikání
- vytváření nových pracovních míst
- „Státní energetická politika“, „Státní politika životního prostředí“, „Územní energetická koncepce Středočeského kraje“
- Rozvojové plány STE a.s., STP a.s. a PP a.s.

Stručný popis výchozí situace

Využívání obnovitelných zdrojů k výrobě elektřiny a tepla je ve Středočeském kraji na nízké úrovni a je žádoucí jeho podpora i v rámci tohoto Programu rozvoje kraje.

Výkupní ceny elektřiny a tepla v konkurenčním prostředí bez zahrnutí externalit znevýhodňují výrobu tepla a elektřiny z obnovitelných zdrojů. Zlepšení situace přinesl zákon č. 180/2005 Sb. o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, který zvýhodňuje její výkup. Netýká se však podpory tepla z obnovitelných zdrojů.

Významný příspěvek pro investory obnovitelných zdrojů energie jsou strukturální fondy EU (OP Infrastruktura pro veřejný sektor a OPMP pro podniky). Vyžaduje se splnění řady podmínek pro poskytnutí podpory.

Cíle opatření

- snížení imisní zátěže ovzduší
- omezení čerpání neobnovitelných zdrojů energie
- vytvoření nových pracovních a podnikatelských příležitostí
- zásobování energiemi je jedním z faktorů, které ovlivní pokračování nebo zastavení procesu vylidňování obcí. Modernizaci a posílení elektrické sítě si kromě potřeb domácností vyžádá i snaha o přípravu nových podnikatelských zón. Ve vztahu ke kvalitě života a ochraně životního prostředí nejen ve Středočeském kraji u obcí s méně než 500 obyvateli je podstatná otázka topného média
- vytvoření funkčního systému na podporu využívání obnovitelných zdrojů energie, který musí být spravedlivý a průhledný, musí příjemce motivovat ke zvyšování efektivnosti a nesmí deformovat soutěž na trhu s energií
- podpora využívání obnovitelných zdrojů energie na všech úrovních osvědčenými nástroji v souladu s dokumenty ČR i EU jako je Energetická politika ČR a Státní politika ŽP. Program úspor energie je potřebné významně podporovat podle možností státního rozpočtu, s využitím podpory od Světové banky, případně i z jiných zdrojů (programy EU, odvody z cen energie pro konečné zákazníky)
- vytvoření soustavy provázaných či jednotlivých nástrojů k realizaci cílů ve prospěch ochrany životního prostředí a zamezení vylidňování obcí ve Středočeském kraji
- využití nových produkčních vlastností krajiny
- zvýšení nezávislosti na monopolech a diverzifikace zdrojů energie
- integrace technologií pro využívání alternativních zdrojů energie do běžné výstavby budov

Aktivita naplňující opatření

- podpora dvojího druhu – jednak zákonem o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů (v budoucnu přibude snad i podobný zákon na podporu „zeleného“ tepla) a jednak investiční podporou při výstavbě (resp. instalaci) obnovitelných zdrojů tepla a elektřiny
- další podpora při administrativním projednávání projektů – vytváření alternativních zdrojů energie
- využití volných zemědělských ploch k produkci biomasy
- poradenská a informační činnost v oboru zavádění a využívání nových zdrojů
- využití volné pracovní síly na venkově k produkci biomasy – nová zaměstnanost bez nutné rekvalifikace

Kritéria pro výběr projektů

- soutěž o ekonomickou podporu mezi jednotlivými projekty a nové projekty využití obnovitelných zdrojů v ročních cyklech na základě jednotné metodiky ekonomického hodnocení přínosu
- další mimoekonomické přínosy
- výsledky auditu jednotlivých projektů
- minimalizace negativních dopadů alternativních zdrojů energie na přírodní prostředí a krajinný ráz

Realizační výstupy opatření

- s ohledem na zákon o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a po vyhlášení nových Operačních programů EU na období 2007-2013 zabezpečit zejména prostřednictvím Krajské energetické agentury provádění propagace a poradenství k rozvoji výroby tepla a elektřiny z obnovitelných zdrojů
- zabezpečit poradenskou službu pro podnikatele v oblasti využití obnovitelných druhů energie z hlediska dostupnosti komponent potřebných pro realizaci

Dopady na ekonomiku kraje

- předpokládá se zvýšení cen elektřiny pro odběratele v závislosti na poměru objemu výroby z obnovitelných druhů energie a plateb za tuto elektřinu a v poměru objemu k ceně celkové dodávky všem odběratelům. Povinná výkupní cena přesahuje průměrnou tržní cenu na volném trhu s elektřinou

Cílové skupiny

- obce
- podnikatelské subjekty
- obyvatelé
- neziskové organizace

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce
- ČEZ, a.s., Středočeská energetika, a.s., a držitelé autorizace na podnikání v energetických odvětvích, kteří podnikají na území Středočeského kraje, jako odběratelé elektřiny povinného výkupu dle cenového rozhodnutí ERÚ č. 10/2004 ze dne 29. listopadu 2004, kterým se stanovují ceny elektřiny a souvisejících služeb
- Česká energetická agentura
- Státní fond životního prostředí

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- zdroje obcí a státu
- fondy pro podporu racionalizace spotřeby a přeměn forem energie MŽP
- soukromé zdroje
- zdroje EU

Vazby na jiná opatření

- péče o životní prostředí
- „Státní energetická politika“ a „Státní politika životního prostředí“
- rozvojové plány STE, a.s., a STP a.s.
- Územní energetická koncepce Středočeského kraje

OPATŘENÍ B-VIII: ZÁSOBOVÁNÍ PITNOU VODOU, ČIŠTĚNÍ A LIKVIDACE ODPADNÍCH VOD

Stručný popis výchozí situace

Pro Středočeský kraj je v současné době zpracována koncepce vodovodů a kanalizací, a to v celém rozsahu.

V první etapě je třeba zajistit vybudování ČOV pro sídla s více než 2 000 obyvateli, ve druhé etapě další sídla v souladu s PRVKUK. Je třeba také zajistit vybudování čistíren odpadních vod zejména v okolí vodárenských nádrží (zdrojů vody), aby nedocházelo k odtoku znečištěných splaškových odpadních vod do vodotečí, které ústí přímo do těchto vodárenských nádrží (jedná se o velmi krátké vzdálenosti – cca několik set metrů).

Vodárenské systémy na území Středočeského kraje fungují odděleně a nepokrývají celý kraj. V případě vodních zdrojů „Želivka“ a „Káraný“ jde o přivaděče, které zásobují hl. m. Prahu a zároveň část Středočeského kraje. Pro zajištění možnosti připojení všech obyvatel a odběratelů na veřejný vodovod je nutné dobudovat páteřní vodovodní řady včetně všech souvisejících objektů (vodojemy, čerpací stanice, apod.) a zajistit tak možnost napojení jednotlivých obcí. Na tyto páteřní řady pak budou navazovat rozvody vody v obcích. Vzhledem k tomu, že vybudování páteřních rozvodů vody je investice, která většinou přesahuje možnosti obcí, je třeba zajistit financování z více zdrojů. Je však třeba posoudit ekonomickou výhodnost jednotlivých způsobů řešení.

Cíle opatření

- zásobování obyvatel kvalitní pitnou vodou
- odvádění a likvidace splaškových odpadních vod
- eliminace znečištění vodotečí
- ochrana stávajících vodních zdrojů
- ochrana a obnova krajiny
- ochrana životního prostředí

Aktivita naplňující opatření

- propojení vodárenských systémů, vybudování páteřních vodovodních řadů včetně souvisejících objektů (vodojemy, čerpací stanice)
- výstavba vodovodů, dobudování stávajících vodovodů v obcích
- výstavba splaškové kanalizace a ČOV
- modernizace a intenzifikace stávajících ČOV
- podpora přesné pasportizace vodovodních i kanalizačních sítí (i historických)
- rekonstrukce a modernizace zastaralých a havarijních sítí vodovodů a kanalizací
- koncepční řešení odkanalizování zón s hustou i řídkou chatovou zástavbou (zvláště v tradičních rekreačních oblastech)

Kritéria pro výběr projektů

- připravenost akcí k realizaci
- komplexní řešení obcí v souladu s koncepcí kraje
- technicko-ekonomické posouzení

Realizační výstupy opatření

- vybudování a dobudování splaškových kanalizací včetně ČOV
- intenzifikace stávajících ČOV
- vybudování páteřních vodovodních řadů včetně objektů (vodojemy, čerpací stanice apod.)
- vybudování a dobudování vodovodních sítí

Dopady na ekonomiku kraje

- podpora ekonomického rozvoje
- vytvoření nových pracovních míst v obcích
- snížení dojížděky za prací

Cílové skupiny

- obyvatelé kraje
- města a obce
- majitelé, provozovatelé a správci kanalizačních a vodárenských systémů

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- města, obce
- MŽP, MZe, MMR
- SFŽP
- Povodí Vltavy, s.p., Povodí Labe, s.p.

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- zdroje obcí a státu
- zdroje provozovatelů vodárenských systémů
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- péče o životní prostředí
- dopravní infrastruktura a obslužnost
- podpora podnikání
- rozvoj a podpora života obyvatel v obcích

Stručný popis výchozí situace

Telekomunikace prodělaly za posledních pět let bouřlivý vývoj a jsou atraktivním odvětvím pro zahraniční investory. Zvláště mobilní telefony se staly komunikačním prostředkem dostupným pro všechny, na trhu působí tři mobilní operátoři. Pevná telekomunikační síť je dostupná prakticky ve všech obcích a městech a umožňuje rychlý rozvoj datových přenosů, rozvoj privátních sítí a internetu. Dobré ekonomické výsledky umožňují investice do vývoje nových technologií.

Pokrytí větších sídelních celků a dopravních cest mobilními operátory je prakticky zajištěno a zájem se přesouvá do rekreačních oblastí a CHKO. Hrozbou je, že by se v těchto oblastech mohlo začít budovat více telekomunikačních staveb, než je z technického hlediska nezbytné, a to kvůli partikulárním zájmům jednotlivých operátorů.

Telekomunikační služby podporují rozvoj průmyslu a všech druhů služeb, jsou vysoce pružné a rychle posilují své kapacity tam, kde jsou žádané.

Výstavba průmyslových zón může způsobit zejména kapacitní problémy pošty. V těchto průmyslových zónách sídlí celá řada subjektů, které v mnoha případech mají specifické požadavky na podání a dodání zásilek. Je třeba konstatovat, že pošty, které jsou umístěny poblíž těchto zón již kapacitně (jak po stránce prostorové, tak po stránce personální) nestačí zvýšené poptávce po poštovních službách.

Cíle opatření

- zajistit optimální využívání telekomunikačních staveb, přimět operátory ke sdílení kapacit ve smyslu telekomunikačního zákona, respektovat krajinný ráz nejen v CHKO, ale i v dalších ZCHÚ a ostatní krajinně (pozn. na území Středočeského kraje se nenachází žádný národní park)
- zajistit výstavbu moderních poštovních středisek v dynamicky se rozvíjejících průmyslových zónách
- zajistit zkvalitnění a zkapacitnění telekomunikačních služeb ve formě „pevného připojení“ – kabelizace do země, zvláště v oblastech a zónách citlivých na venkovní vedení vzduchem (v památkově chráněných zónách, u význačných objektů, ale i v centrech měst a obcí)

Aktivity naplňující opatření

- součinnost orgánů státní správy Středočeského kraje (CHKO) s telekomunikačními operátory na přípravě střednědobých plánů výstavby telekomunikačních staveb
- koordinace plánů výstavby průmyslových zón s plány rozvoje poštovních služeb ČESKÉ POŠTY, s.p., odštěpný závod Střední Čechy

Kritéria pro výběr projektů

- připravenost akcí k realizaci
- efektivnost investic
- přínos pro životní prostředí
- zvýšení kvality služeb

Realizační výstupy opatření

- střednědobé plány telekomunikačních staveb v CHKO
- zkvalitnění poštovních služeb

Dopady na ekonomiku kraje

- zvýšení efektivnosti a atraktivity
- podpora ekonomického rozvoje

Cílové skupiny

- obyvatelé kraje
- podniky a podnikatelé
- obce a města v kraji

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- Česká pošta, s. p.
- telekomunikační operátoři

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- zdroje distribučních společností
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- péče o životní prostředí
- podpora podnikání

OPATŘENÍ B-X: PODPORA ROZVOJE BYDLENÍ

Cíle opatření

- zajistit kvalitní a dostupné bydlení
- přispět k omezení vyliďňování malých obcí v periferních oblastech
- zajistit pracovním silám v průmyslových zónách bydlení v dostupné vzdálenosti
- umožnit přiměřené bydlení sociálně slabým skupinám
- zajistit, aby kraj věnoval dostatečnou pozornost bytové problematice a řešil ji koncepčně
- maximálně využívat stávající bytový fond
- vytvořit funkční systém na podporu úspor energie a využívání obnovitelných zdrojů energie pro novostavby (se zvláště stanovenou podporou pro kategorie nízkoenergetické a pasivní domy)
- vytvořit funkční systém na podporu využívání obnovitelných zdrojů energie – použitelnost a využitelnost tepelných čerpadel v kombinaci se solárními kolektory a nuceným větráním se zpětným získáváním tepla pro vytápění rodinných domů (nízkoenergetické domy)
- posuzovat propagování tepelných čerpadel (viz tiskové prohlášení SFŽP ČR z 21. 4. 2004 o kontrole energetických auditů)
- preferovat přirozený vývoj sídel před výstavbou komplexů RD ve volné krajině – zamezit progresivní suburbanizaci
- systémově podporovat veškeré aktivity k efektivnímu šetření energiemi ve stavbách, se zvláštní specifikací podpory pro modernizace a rekonstrukce staveb

Aktivita naplňující opatření

- podpora přípravy ploch pro bydlení
- zjištění bytové situace v periferních oblastech
- pravidelné provádění analýzy a monitoringu bytové situace
- nastavení kritérií pro rozdělení finanční podpory na bytovou výstavbu
- reagování na budování průmyslových zón při podpoře rozvoje bydlení
- metodická pomoc obcím při správě bytového fondu
- vytipování sídlišť pro revitalizaci
- poskytování pomoci při zpracování projektů na revitalizaci sídlišť
- vývoj legislativní iniciativy na zvýšení pravomocí krajů v rozdělování financí na fond rozvoje bydlení
- podpora rekonstrukce a využití stávajícího bytového fondu
- podpora aktivit vedoucích k úsporám energie a finančních nákladů na vytápění a ke snižování negativních dopadů na životní prostředí při spotřebě a přeměnách všech druhů energie, s cílem využít státních programů finančních podpor využívání obnovitelných zdrojů energie

Kritéria pro výběr projektů

- dostupnost bydlení pro sociálně slabé skupiny
- využití stávajícího bytového fondu
- umístění v oblastech, kde probíhá nebo v důsledku nedostatku bytů hrozí vyliďňování, a umístění v obcích s výstavbou v průmyslových zónách
- připravenost projektu
- způsob financování a zapojení developerské kapitálové složky
- výsledky auditu jednotlivých projektů
- zajištění nezávadných zdrojů pitné vody
- pro výsadby a sadové úpravy použití takových druhů dřevin a rostlin, pro které je dané prostředí přirozeným místem výskytu (autochtonní druhy)
- nezvyšování stávající hlukové zátěže území, případně její snížení
- maximální omezení emisí škodlivin do ovzduší
- důsledná minimalizace záboru ZPF (celkového a především I. a II. třídy ochrany), popř. PUPFL, řešení výstavby na bonitně málo hodnotných půdách
- variantní řešení u projektů se zábořem ZPF
- minimalizace omezení využitelnosti pozemků
- preference volných míst ve stávající zástavbě nebo míst těsně navazujících na stávající zástavbu měst a obcí
- omezování rozšiřování nové zástavby do volné krajiny
- preference projektů s minimálním narušením stávajícího dochovaného krajinného rázu u nové výstavby (příp. rekonstrukcí)

Realizační výstupy opatření

- nově postavené byty ve struktuře umožňující řešení cílů (opatření)
- rekonstruované byty
- výstavba domů s nízkou spotřebou energie

Dopady na ekonomiku kraje

- podpora zaměstnanosti
- zvýšení hodnoty území
- odstranění nebezpečí bytové nouze

Cílové skupiny

- města a obce
- mikroregiony (prioritně: hospodářsky slabé a v počáteční fázi se dynamicky rozvíjející)
- vlastníci domů
- skupiny domácností (zaměstnanci, samostatně činní, důchodci)
- skupiny, které vyžadují zvláštní podporu (mladí lidé, senioři, sociálně slabí, apod.)

Garant a spolupráce

- soukromé zdroje
- veřejné zdroje a rozpočty
- zdroje EU
- MMR, ČEA, SFŽP
- fondy

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- soukromé zdroje
- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- zdroje EU
- družstevní a jiná fondová hospodářství

Vazby na jiná opatření

- zvyšování aktivity obyvatel při obstarávání bydlení zejména např. zapojením podmínky stavebního spoření a úvěrů ze stavebního spoření při poskytování podpor

OPATŘENÍ B-XI: ZAVEDENÍ INTEGROVANÉHO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU VEŘEJNÉ SPRÁVY (ISVS)

Stručný popis výchozí situace

Racionální a efektivní využití a sdílení elektronických informací mezi jednotlivými subjekty veřejné správy je jedním z hlavních cílů státní informační politiky.

Informační systémy subjektů veřejné správy posilují důvěru občanů ve veřejnou správu, zvyšují efektivitu a autoritu orgánů veřejné správy, přispívají ke zvýšení transparentnosti a k rozvoji ekonomického prostředí.

Cílem je podpořit rozšíření již dosažených pozitivních výsledků vzniklých na základě spolupráce komerční a veřejné sféry (např. portál Města a obce online). Nabyté zkušenosti již ukázaly technickou připravenost řešení, avšak i nadále nejsou dostatečně dořešeny legislativní normy v této oblasti. Ve světle dosavadní nedostatečné akceschopnosti orgánů státní správy a potenciálu organizačních schopností je kraj připraven převzít zodpovědnost a kompetence při budování ISVS v kraji a přenášet získané zkušenosti až do normotvorné činnosti (legislativní, technické, organizační).

Cíle opatření

- zkvalitnění výkonu veřejné správy (zvýšení efektivity a autority)
- přiblížení veřejné správy občanům
- přiblížení veřejné správy komerční sféře

Aktivita naplňující opatření

- podpora implementace integrovaného informačního systému kraje (IISK) na území kraje, vazby na EU
- koordinační a metodické aktivity vůči obcím
- vybudování celokrajského systému zpřístupnění dokumentů veřejné správy v rámci IISK, podpora dokumentových systémů
- systémová integrace aplikačního vybavení organizačních složek kraje a zřizovaných příspěvkových organizací kraje
- zavádění „informačních kiosků“ na kontaktních místech v kraji
- podpora zavádění internetu do malých obcí a knihoven
- podpora zavádění vysokorychlostního internetu a rozvoje datové infrastruktury v kraji
- podpora a tvorba otevřených standardů ISVS prostřednictvím návrhů vyhlášek MI ČR
- výstavba krajského GIS jako součásti informačního systému kraje (společně s obcemi s rozšířenou působností na území Středočeského kraje)
- tvorba, užití a hromadné zpřístupnění standardizovaných geoinformací
- vytvoření webového portálu kraje jako součásti IISK
- tlak na změny legislativy

Kritéria pro výběr projektů

- míra souladu a přínosu projektu vzhledem k realizaci priorit a cílů rozvoje kraje
- soulad se záměry Státní informační a komunikační politiky, koncepčními dokumenty MI ČR a koncepčními dokumenty EU v oblasti informatiky
- počet občanů, popřípadě jiných cílových subjektů, obslužených realizací projektu
- bezproblémovost a zjednodušení správních úkonů
- minimalizace nákladů na zajištění správních úkonů
- bezproblémovost transformace veřejné správy
- kompatibilita a možnost propojení s integrovaným informačním systémem kraje

Realizační výstupy opatření

- hodnocení přínosu změn ze strany klientů ISVS (podíl pozitivního hodnocení změny)
- funkční propojování orgánů veřejné správy (počet úřadů)
- frekvence a šíře nabídky garantovaných datových zdrojů uvnitř ISVS
- kvalita a využití datových toků uvnitř ISVS a na jeho rozhraní
- úspora lidských zdrojů
- efektivita využití kvalifikovaných lidských zdrojů
- míra využití ISVS na úřadech

Dopady na ekonomiku kraje

- zefektivnění činnosti veřejné správy
- zlepšení informovanosti, zrychlení rozhodovacích procesů a úspora času
- zlepšení podmínek pro podnikání
- růst autority subjektů veřejné správy

Cílové skupiny

- orgány veřejné správy
- fyzické a právnické osoby

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- ústřední orgány státní správy
- města a obce, pověřené obce, sdružení obcí

Geografické pokrytí

- celé území kraje s přihlédnutím ke specifickým jednotlivých oblastí

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU, EHP/Norska
- fondy

Vazby na jiná opatření

- vazba na ostatní opatření PRK

Stručný popis výchozí situace

Kraj ve své samostatné i přenesené působnosti vytváří rámec pro správu a rozvoj infrastruktury ve svém územním obvodu. Kraj vytváří Program rozvoje územního obvodu kraje a územně plánovací dokumentaci pro území kraje, jakož i různé odvětvové koncepce (jako je např. Územní energetická koncepce, Plán rozvoje vodovodů a kanalizací apod.).

Kraj samostatně hospodaří s vlastním majetkem za podmínek stanovených zákonem. Jeho povinností je účelné a hospodárné nakládání s majetkem a péče o zachování a rozvoj majetku. Majetek musí být evidován a chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. V případě živelní pohromy kraj vypracuje přehled o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v územním obvodu kraje (zákon č. 12/2002 Sb.).

Cíle opatření

- připravit resp. aktualizovat krajské koncepční dokumenty
- pořizovat územně plánovací dokumentace VÚC a Zásady územního rozvoje Středočeského kraje
- zajistit řádnou správu krajského majetku včetně evidence a pasportizace
- vytvořit střednědobý investiční plán rozvoje krajské infrastruktury
- zajistit efektivní využívání a aktualizaci plánovaných opatření a postupů pro zabezpečení a ochranu základních funkcí na krajské úrovni při vzniku mimořádných situací a živelních pohrom

Aktivity naplňující opatření

- příprava, resp. aktualizace krajských koncepčních dokumentů (Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje, Program rozvoje cestovního ruchu ve Středočeském kraji, Územní energetická koncepce Středočeského kraje, Koncepce rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Středočeského kraje, Koncepce sociální politiky Středočeského kraje, Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje, Program rozvoje vodovodů a kanalizací územního celku Středočeského kraje, Optimalizace dopravní obslužnosti Středočeského kraje aj.), Zásad územního rozvoje Středočeského kraje, aktualizace a rozpracování Krizového plánu Středočeského kraje
- dokončování rozpracovaných ÚP VÚC (pražského regionu, okresu Benešov, středního Polabí a Rakovnícka); pořízení a schválení Zásad územního rozvoje Středočeského kraje
- pořizování územně plánovacích podkladů
- řádná správa krajského majetku – inventarizace, pasportizace, evidence
- Program výstavby, rozvoje a údržby budov ve veřejné správě – strategie pro novostavby, rozvoj (úpravy, modernizace a přístavby) a údržbu (stávajícího fondu budov a zařízení)
- sledování a snižování energetických ztrát budov ve veřejné správě (v majetku krajů a obcí)
- tvorba střednědobého plánu investičního rozvoje reagujícího na potřeby a schválený PRK
- rozpracování a aktualizace Krizového plánu Středočeského kraje pro zabezpečení přípravy opatření a postupů přípravy na řešení mimořádných událostí a krizových situací, obrany, ochrany a obnovy infrastruktury při mimořádných situacích a živelních pohromách: postupná digitalizace krizového plánu kraje

Kritéria pro výběr projektů

- dle specifických požadavků

Realizační výstupy opatření

- programové dokumenty
- územně plánovací dokumentace VÚC a Zásady územního rozvoje Středočeského kraje
- střednědobý plán investičního rozvoje krajské infrastruktury

Dopady na ekonomiku kraje

- všestranný, koncepční a vyvážený rozvoj kraje
- hospodárné a efektivní využívání majetku kraje

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- příslušné orgány státní správy
- obce a jejich sdružení
- občanská sdružení

- podnikatelé
- majitelé infrastruktury
- Hospodářská komora, Agrární komora
- MMR

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- SFŽP, MD ČR, SFDI
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- vazba na ostatní opatření PRK
- Politika územního rozvoje ČR

C. Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství

OPATŘENÍ C-I: PODPORA MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ NA VENKOVĚ ZEJMÉNA CESTOU VYUŽITÍ MÍSTNÍCH SUROVIN A TRADIČNÍCH PRODUKTŮ

Stručný popis výchozí situace

Venkov je velmi citlivé území, kde je téměř vše, co děláte, složitější než ve městě. Je zde náročné podnikat ve většině tradičních oborů, které ve městě nepřinášejí problémy.

Cíle opatření

- vytváření pracovních příležitostí na venkově
- stabilizace lokálních ekonomik menších sídel
- využití místních lidských a surovinových zdrojů
- zvýšení nabídky a úrovně obchodů a služeb
- upřednostňování provozů ve stávajících objektech (brownfields) před zábořem půdy ve volné krajině a provozů citlivě využívajících přírodní zdroje

Aktivita naplňující opatření

- obnova, údržba a zřizování technické infrastruktury
- využití stávajících nemovitostí
- podpora vzniku „mikrofirem“ (do 10 zaměstnanců)
- pomoc při získávání a sdružování investic
- poradenství při vstupu na trh a pro udržení se na trhu
- podpora spolupráce s dodavateli a odběrateli směřující k maximální míře dalšího zpracování surovin a meziproductů v kraji a v místě
- obnova tradičních řemesel
- školení a kvalifikace v oborech postavených na místních surovinách
- podpora vzniku a provozu místních trhů (komoditní burza)
- marketing a propagace místních produktů
- podpora sdružování obcí za účelem spolupráce

Kritéria pro výběr projektů

- počet vytvořených pracovních míst
- míra využití místních zdrojů
- míra absence nabídky poskytovaných služeb v místě
- saldo migrace v obci (míra vylidňování obce)

Realizační výstupy opatření

- nové podnikatelské aktivity
- poradenský servis pro podnikatele v malých obcích
- propagační aktivity
- využití nemovitostí
- získané investice pro malé podniky

Dopady na ekonomiku kraje raje

- snížení nezaměstnanosti

Cílové skupiny

- podnikatelé
- obce a jejich sdružení
- vlastníci, správci a uživatelé nemovitostí
- hospodářské a agrární komory
- obyvatelé venkova
- nevládní organizace

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce a sdružení obcí
- Hospodářská komora, Agrární komora, KHK

- MZe
- MMR

Geografické pokrytí

- venkovské oblasti kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- A-II, C-III

OPATŘENÍ C-II: INVESTICE DO PÉČE O KRAJINU VČETNĚ REVITALIZACE KRAJINNÝCH PRVKŮ A ROZVOJE MIMOPRODUKČNÍCH FUNKCÍ ZEMĚDĚLSTVÍ A LESA

Cíle opatření

- zvýšení ekologické stability krajiny
- zvýšení retenční schopnosti krajiny
- ochrana krajinného rázu
- zlepšení prostupnosti krajiny
- zvýšení biodiverzity
- snížení podílu zornění zemědělské půdy

Aktivita naplňující opatření

- podpora vytváření, údržby a obnovy skladebních prvků ÚSES
- revitalizace říčních systémů
- realizace environmentálních programů
- zalesňování a zatravňování, výsadba zeleně
- péče o významné prvky v krajině
- komplexní pozemkové úpravy
- podpora a využívání GIS aplikací pro rozhodování
- shromažďování informací o realizovaných opatřeních
- aktivní účast kraje na KPÚ (půda v majetku kraje)
- podíl na kompenzacích uživatelům půdy
- revize, doplnění a péče o významné krajinné prvky

Kritéria pro výběr projektů

- soulad s již schválenými programovými dokumenty (např. územní plány, komplexní pozemkové úpravy)
- stupeň „ohroženosti“ řešeného území
- soulad a naplnění kritérií s dotačními finančními tituly
- návaznost na okolní území (již řešené nebo dosud neřešené)
- výsledný efekt navrhovaných opatření
- zajištění budoucí péče o realizovaná opatření
- ekonomická efektivnost a zatížení
- míra využití místních zdrojů s důrazem na místní zemědělce a neziskový sektor
- využití neobhospodařovaných ploch (lomy, pole, remízky, větrolamy) k realizaci krajinných prvků a prvků ÚSES
- minimální energetická náročnost opatření
- vyjasněnost majetkových vztahů
- sekundární využití biomasy (seno, sláma)

Realizační výstupy opatření

- ekologická vyváženost krajiny
- projekty revitalizačních úprav
- projekty na zakládání a realizaci ÚSES
- realizace komplexních pozemkových úprav
- projekty nových malých vodních nádrží nebo obnova stávajících
- obnova mokřadů, zeleně, pramenišť a luk
- uchování památných stromů a péče o ně
- údržba a obnova starých parků
- projekty hrazení bystřin
- projekty protierozních opatření
- obnova druhové a porostní skladby lesů (les jako významný krajinný prvek)
- rekonstrukce polních a lesních cest
- návrhy na výkupy pozemků vhodných pro zvýšení ekologické stability krajiny
- obnova alejí
- obnova rybníků
- obnova a údržba krajinných prvků

- obnova břehových porostů
- zpřístupnění informací o realizovaných opatřeních orgánům a občanům jako podklad pro územní rozhodování

Dopady na ekonomiku kraje

- spíše „negativní“ – bude nutná finanční podpora; snad s výjimkou zvyšování retenční schopnosti krajiny – dopad na vodní zdroje (kvalita, kvantita) – možnost rozvoje území
- vyšší návštěvnost – turismus
- snížení nezaměstnanosti
- vytvoření nových firem
- udržení šetrného zemědělského využívání krajiny a předcházení škodám (eroze, povodně)

Cílové skupiny

- vlastníci, správci a uživatelé nemovitostí
- vlastníci, správci a uživatelé vodních toků a ploch
- obce a jejich sdružení
- občanská sdružení

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce a sdružení obcí
- správci dotačních titulů
- MŽP
- MZe
- MMR
- Hospodářská komora, Agrární komora, KHK
- AOPK

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- D-II, D-IV

OPATŘENÍ C-III: ZLEPŠENÍ KVALITY ŽIVOTA V MALÝCH OBCÍCH A UDRŽENÍ JEJICH EKONOMICKÝCH A OBYTNÝCH FUNKCÍ, ROZVOJ VENKOVSKÝCH FOREM TURISTIKY

Stručný popis výchozí situace

Život na venkově má často vyšší kvalitu než ve městě. Na obyvatele malých obcí jsou však kladeny vyšší nároky týkající se respektování a rozvoje svébytných hodnot venkova. Ekonomický dopad života na venkově spojený především s vyššími náklady na dopravu je zřetelný zvláště v odlehlých oblastech.

Cíle opatření

- zlepšit fungování obcí
- zlepšit život pro stálé obyvatele
- zabránit odlivu obyvatel z malých obcí
- zvýšit atraktivitu venkova pro návštěvníky a obyvatele

Aktivity naplňující opatření

- zajištění dopravní obslužnosti a její přizpůsobování potřebám obyvatel venkova (integrované systémy)
- zlepšení místní dopravní sítě včetně místního značení
- rozšiřování spolupráce a sdružování obcí
- podpora mobilních zdravotnických a sociálních služeb
- podpora „práce na dálku“
- agroturistika a další formy venkovské turistiky
- poradenství
- podpora vybavenosti obcí informačními technologiemi (informační centra pro veřejnost)
- propagace místních pozoruhodností, pamětihodností, kulturních a sportovních příležitostí
- udržení stávajících a vytváření nových pracovních míst
- podpora drobných služeb občanům
- pořádání kulturních a společenských akcí
- podpora vzniku a rozvoje zájmových sdružení a spolků

Kritéria pro výběr projektů

- rozsah vlivu projektu
- počet nových pracovních míst
- přínos nových služeb a akcí

Realizační výstupy opatření

- integrované dopravní systémy
- nové dopravní spoje
- nové dopravní sítě a místní značení
- opravy místních komunikací a komunikací II. a III. třídy v odlehlých územích
- širší spolupráce a nová sdružení obcí
- zdravotnické a sociální služby
- „práce na dálku“
- agroturistika a venkovská turistika
- poradenský servis
- zpřístupnění finančních zdrojů
- spolupráce jednotlivých subjektů
- informační centra a informační technologie
- propagace venkovských oblastí
- nová pracovní místa
- nové drobné služby
- kulturní a společenské akce
- zájmová sdružení a spolky

Dopady na ekonomiku kraje

- vytvoření nových pracovních příležitostí pro venkovské obyvatelstvo
- příliv drobných investic na venkov

Cílové skupiny

- obce a jejich sdružení
- podnikatelé
- vlastníci a správci komunikací
- občanská sdružení
- venkovské obyvatelstvo

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce a jejich sdružení
- občanská sdružení
- podnikatelé
- Hospodářská komora, Agrární komora
- MMR
- MZe

Geografické pokrytí

- venkovské oblasti kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- F-I, F-III, F-IV

OPATŘENÍ C-IV: ZVÝŠENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI, KVALITY A INTENZITY ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ A VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ, ROZVOJ DOPLŇKOVÝCH A NÁSLEDNÝCH SLUŽEB PRO ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ A ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL

Stručný popis výchozí situace

Život části obyvatel venkova je spjat s podnikáním a prací v zemědělství, v lesích, ve vodním hospodářství a službách a průmyslu, který je doplňuje.

Cíle opatření

- restrukturalizace a diverzita regionu
- konkurenceschopnost ekonomických subjektů
- zvýšení možností exportu
- rozšíření nabídky pracovních míst
- zlepšení životního prostředí
- stabilita podnikatelského prostředí
- zkvalitnění práce (výstupů) zpracovatelského průmyslu
- provázanost prvovýroby a zpracovatelů
- stabilita osídlení venkova

Aktivita naplňující opatření

- poradenská činnost pro rozšiřování spektra podnikatelských aktivit
- zpřístupnění finančních zdrojů
- spolupráce jednotlivých subjektů
- sdružování nabídky prostřednictvím odbytových center

Kritéria pro výběr projektů

- počet vytvořených pracovních míst
- počet subjektů zapojených do spolupráce
- výše disponibilních financí
- objem tržeb
- šíře poradenské činnosti
- podíl/objem exportu
- šetrné využívání přírodních zdrojů a krajiny
- nezvyšování nebo omezování hnojení a obohacování živinami (eutrofizace) povrchových vod při zvyšování kvality a intenzity zemědělství, lesního a vodního hospodářství
- maximální omezení vodní a větrné eroze půdy
- nešíření invazivních rostlin a rostlin s tendencí osidlovat nové lokality mimo území svého přirozeného výskytu (neofytní rostliny) do prostředí
- nepoužívání geneticky modifikovaných organismů v chráněných nebo jinak citlivých územích a v jejich blízkém okolí
- nesnižování stávající biodiverzity, popř. její zvyšování

Realizační výstupy opatření

- neformální sdružení fyzických osob
- sdružení (právnických a fyzických osob)
- poradny
- regionální odbytová centra
- burzy
- nové podnikatelské aktivity
- propagační aktivity
- využití nemovitostí
- získané investice pro podniky

Dopady na ekonomiku kraje

- daňový výnos
- vytvoření nových pracovních příležitostí

Cílové skupiny

- malí a střední podnikatelé v zemědělství, lesnictví a zpracovatelském průmyslu a jejich sdružení
- poradenské a vzdělávací instituce
- agrární komory

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce a sdružení obcí
- Hospodářská komora, Agrární komora
- MZe
- MMR
- profesní svazy

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- C-I, C-II

OPATŘENÍ C-V: VYTVOŘENÍ PODPŮRNÉHO ZDROJOVÉHO INFORMAČNÍHO, PORADENSKÉHO A VZDĚLÁVACÍHO SYSTÉMU SOUSTŘEDĚNÉ POMOCI STABILIZACI A NÁSLEDNÉMU ROZVOJI VENKOVA

Cíle opatření

- zajistit finanční zdroje na specifické programy stabilizace a rozvoje venkovských oblastí vyžadujících soustředěnou pomoc
- zajistit dostupnost informačních, komunikačních a poradenských služeb
- zajistit dostupnost služeb celoživotního vzdělávání
- podporovat rozvoj podnikatelských aktivit na venkově
- podporovat rozvoj kulturních a společenských aktivit na venkově
- podporovat udržitelný rozvoj venkovských oblastí, rozvíjet infrastrukturu a služby
- podporovat ochranu kulturních a přírodních památek venkovského charakteru
- podporovat udržování venkovských tradic

Aktivity naplňující opatření

- vytvoření regionálních center rozvoje venkova, kurz pro pracovníky činné v poradenství na venkově
- internetové a intranetové propojení všech obcí regionu jako základ informačního a komunikačního systému
- poradenská činnost prostřednictvím internetu
- vzdělávací činnost prostřednictvím internetu
- zásobník inspirativních projektů
- systematické celoživotní vzdělávání veřejné správy a dalších subjektů působících na venkově, realizované prostřednictvím internetu

Kritéria pro výběr projektů

- počet subjektů zapojených do spolupráce v rámci poradenské činnosti

Dopady na ekonomiku kraje

- vytvoření nových pracovních příležitostí

Cílové skupiny

- obce a sdružení obcí
- veřejná správa
- podnikatelské subjekty
- Hospodářská komora, Agrární komora
- neziskové organizace
- občanský sektor

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- MMR
- MZe

Geografické pokrytí

- venkovské oblasti kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- B-XI, C-I, C-II, C-III, F-II

D. Životní prostředí

OPATŘENÍ D-I: MODERNÍ ZPŮSOBY ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ, PODPORA RECYKLACE, ÚSPORNÉ TECHNIKY V NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Stručný popis výchozí situace

Hospodaření s odpady na území kraje je detailně řešeno v rámci krajské koncepce a plánu hospodaření s odpady, tak jak stanovuje zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech. Zastupitelstvo Středočeského kraje v listopadu 2002 schválilo Krajskou koncepci odpadového hospodářství Středočeského kraje a v prosinci 2004 Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje, jako významné nástroje pro ovlivňování odpadového hospodářství v kraji. V rámci zpracování PRK byly využity výstupy z těchto dokumentů. Umísťování zařízení na likvidaci odpadů musí vždy plně respektovat všechny podmínky ochrany jednotlivých CHKO.

Cíle opatření

- předcházení vzniku a omezování produkce odpadů
- zvýšení podílu recyklovatelných nebo jinak využitelných odpadů
- postupné omezování skládkování odpadů
- podpora nových podnikatelských příležitostí
- odstraňování starých zátěží a snížení zátěže krajiny způsobené odpady

Aktivity naplňující opatření

- posouzení vhodnosti stávajících zařízení pro využívání a odstraňování odpadů (včetně jejich kapacit a umístění) a navržení jejich případných změn
- podpora budování nových a rozšíření kapacity stávajících zařízení na úpravu, recyklaci a využití odpadů
- podpora technologií produkujících menší množství odpadů oproti stávajícím technologiím
- dobudování systému separovaného sběru využitelných složek komunálních odpadů a separačních dvorů v jednotlivých obcích
- likvidace černých skládek a starých zátěží
- zmapování stavu nakládání s vybranými výrobky – odpady, na které se vztahuje povinnost zpětného odběru podle zákona č. 185/2001 Sb.

Kritéria pro výběr projektů

- rizika pro lidské zdraví a životní prostředí
- technická náročnost a spolehlivost
- investiční a provozní náklady
- společenská akceptace
- lokalizace a dostupnost
- flexibilita a variabilita řešení
- forma financování
- soulad s územně plánovací dokumentací
- zajištění odbytu výrobků (výstupů)
- soulad s Krajskou koncepcí odpadového hospodářství a s Plánem odpadového hospodářství kraje
- zvýšení podílu využití a recyklace odpadů (včetně stavebních materiálů a biologického odpadu pro kompostování)

Realizační výstupy opatření

- studie posouzení vhodnosti stávajících spalovacích a energetických kapacit pro spalování odpadů
- podniky provozující zařízení na úpravu, recyklaci a využití odpadů
- sanovaná území a nové rozvojové plochy
- systémy separovaného sběru využitelných složek komunálních odpadů a separační dvory
- bezodpadové a nízkoodpadové technologie
- nové rozvojové plochy
- studie posouzení vhodnosti stávajících zařízení pro využívání a odstraňování odpadů (včetně jejich kapacit a umístění) a navržení jejich případných změn
- studie stavu nakládání s vybranými výrobky – odpady, na které se vztahuje povinnost zpětného odběru podle zákona č. 185/2001 Sb.

Dopady na ekonomiku kraje

- nové podnikatelské příležitosti
- zvýšení ekonomického potenciálu území

Cílové skupiny

- obce a sdružení obcí
- podniky

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce a sdružení obcí
- MŽP a SFŽP
- MPO
- MF

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- D-III, D-IV

Cíle opatření

- kvalitní pitná voda pro obyvatele
- redukce znečištění vodotečí
- řešení starých ekologických zátěží devastujících vodní režim krajiny
- vyřešení protipovodňové ochrany
- zamezení ubývání zásob podzemních a povrchových vod

Aktivity naplňující opatření

- vybavení většího množství obcí zařízeními pro zásobování pitnou vodou, kanalizacemi a ČOV
- výstavba oddílných kanalizačních sítí zakončených ČOV
- modernizace technologií ČOV
- podpora správné zemědělské praxe
- revitalizace krajiny
- omezení nebo vymístění činností, jež škodí vodárenským a lázeňským vodám
- zamezení vypouštění nečištěných splaškových odpadních vod do vodních toků (např. z odlehčovacích objektů před ČOV či z přeпадů čerpacích stanic splaškové kanalizace)
- omezování solení komunikací (zejména v ochranných pásmech vodních zdrojů)
- zachycování případného znečištění lehkými kapalinami ve srážkových vodách před jejich odvedením do recipientu
- koordinace rozvoje území s výstavbou technického vybavení (zajištění dostatečné kapacity vodovodu, kanalizace a ČOV)
- zasakování srážkových vod v místě jejich dopadu na zemský povrch
- omezení přímého odvádění srážkových vod do recipientu
- zamezení nové výstavby v záplavových územích
- stanovování záplavových území včetně jejich aktivních zón i na menších vodních tocích

Kritéria pro výběr projektů

- množství odstraněného znečištění
- finanční a časová náročnost

Realizační výstupy opatření

- projekty a jejich realizace
- zemědělské plochy obhospodařované šetrnými způsoby

Cílové skupiny

- obce a sdružení obcí
- regionální samospráva
- provozovatelé a správci vodárenských a kanalizačních systémů
- zemědělci

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- MZe, MŽP, MMR
- AOPK ČR

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- C-II

Stručný popis výchozí situace

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta je nezbytnou součástí trvale udržitelného rozvoje a ochrany přírody. V environmentální výchově by také měl být kladen důraz na zachování krajinného rázu. Jde především o okraje sídel, kde probíhá výstavba rodinných domů, jejichž architektonický výraz je české krajině cizí. Tuto problematiku pomáhá řešit osvěta ve spolupráci s architekty a památkáři. Krajinný ráz narušuje také výstavba telekomunikačních stožárů a střety se dají předpokládat i při budování větrných elektráren.

Cíle opatření

- naplňování Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje (schválené usnesením Zastupitelstva č. 29-13/2003/ZK ze dne 14. 5. 2003)
- trvale udržitelné chování obyvatel k životnímu prostředí
- posílení občanského uvědomění obyvatel, jejich aktivní zapojení do rozhodovacích procesů v oblasti životního prostředí
- zvýšení environmentálního uvědomění široké veřejnosti
- zlepšení vztahu obyvatel k jejich okolí, k jejich domovině

Aktivitty naplňující opatření

- osvěta široké veřejnosti (zvvyšování informovanosti, motivační akce, jako jsou např. výstavy, přednášky, osvětové kampaně a další)
- rozvoj ekoporadství pro veřejnost
- ekologické výukové programy ve školách
- posílení EVVO prováděné přímo ve školách – školní ekologické projekty, další vzdělávání pedagogických pracovníků, školní plán EVVO zahrnující mj. i opatření k ekologizaci provozu škol
- mimoškolní výchova dětí a mládeže včetně akcí pro neorganizovanou mládež
- vzdělávací akce pro pracovníky státní správy a samosprávy
- vzdělávací akce pro pracovníky Krajského úřadu Středočeského kraje
- vzdělávací akce pro pracovníky podniků
- zapojení veřejnosti do rozhodování (Místní agenda 21)
- provoz videoték, knihoven apod. se zaměřením na OŽP
- zřizování naučných stezek
- vydávání osvětových materiálů, osvětové akce pro širokou veřejnost
- práce s dobrovolníky
- poskytování informací v oblasti ŽP
- kladení důrazu na úspory energií v domácnostech

Kritéria pro výběr projektů

- dopad na obyvatelstvo (kvalitativní i kvantitativní ukazatel)
- odbornost realizátora
- působnost z hlediska místa (rozlišit „přeskrajskou“, krajskou, okresní a místní působnost), komplexní pojetí aktivit
- způsob financování (vícezdrojové financování apod.)
- aktuálnost tématu vzhledem k problémům kraje
- doplňující: mezisektorová spolupráce

Realizační výstupy opatření

- střediska EVVO pro potřeby kraje
- systém ekoporadství a poskytování informací o ŽP
- školy realizující školní plán EVVO
- obce realizující EVVO obyvatelstva
- úřady s ekologickým provozem, uvědomělými a proškolenými úředníky
- podniky chovající se ohleduplně ke krajině a k životnímu prostředí
- zapojení veřejnosti do rozhodování (Místní agenda 21)
- zapojení dobrovolníků do praktické ochrany přírody a životního prostředí

Dopady na ekonomiku kraje

- snížení nákladů na nápravu škod na přírodě a životním prostředí

Cílové skupiny

- školy a vzdělávací zařízení
- občanská sdružení
- děti a mládež
- neziskové organizace provozující tři krajská střediska EVVO
- obecně prospěšné společnosti
- široká veřejnost
- rodiny
- města a obce
- podniky
- veřejná správa

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce a sdružení obcí
- pedagogická centra
- školy
- občanská sdružení
- správy CHKO
- MŽP, MŠMT
- AOPK ČR

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- města a obce
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- D-IV, E-II, E-III, E-VI, E-VII

Cíle opatření

- zvýšení ekologické stability krajiny
- zvýšení retenční schopnosti krajiny
- ochrana krajinného rázu
- ochrana a zvýšení biodiverzity
- zvýšení účinnosti druhové ochrany
- ochrana neživé přírody
- ochrana přírodovědecky nebo esteticky významných území (MZCHÚ)
- vytvoření funkční soustavy Natura 2000 a naplnění ostatních mezinárodních úmluv a závazků
- otevření přírodovědecky nebo esteticky významných území návštěvníkům
- aktivní účast veřejnosti při ochraně rostlin a živočichů
- uchování geomorfologických jevů a fenoménů
- obhospodařování lesů podle principu trvale udržitelného rozvoje, zvyšování ekologické stability a biologické diverzity lesů
- vytvoření sítě nezastavitelných či chráněných území, která formou „zelených klínů“ zajistí kontakt hlavního města s přírodně hodnotnými částmi Středočeského kraje
- zajištění prostupnosti krajiny pro rostlinná a živočišná společenstva (bioty) a člověka
- zlepšení stavu parků, historických zahrad a parkových ploch sídelní zeleně

Aktivitty naplňující opatření

- realizace programů a opatření na ochranu a zvýšení biodiverzity včetně záchranných stanic
- obnova a vytváření nových významných krajinnotvorných prvků, zvýšená ochrana roztroušené zeleně a její nová výsadba
- obnova a údržba lokalit významných z hlediska ochrany přírody
- zřízení dalších přírodních parků v dosud harmonické krajině
- zpřístupnění informací o výskytu zvláště chráněných druhů organismů a jejich průběžná aktualizace – využití GIS pro orgány ochrany přírody a občany
- revize zřizovací dokumentace MZCHÚ po právní (formální) stránce a revize hranic
- zajištění smluvní ochrany nebo vyhlášení MZCHÚ k ochraně evropsky významných lokalit
- osvěta veřejnosti v rámci realizace opatření zamezujících nadměrnému úhynu organismů při hospodářské činnosti, výstavbě, provozu infrastruktury apod.
- ochrana všech nedostatečně chráněných významných geomorfologických jevů a fenoménů prostřednictvím MZCHÚ a dalších forem ochrany
- osvěta veřejné správy, vlastníků, hospodářů, NNO a veřejnosti o nezbytnosti uplatňování principů trvale udržitelného obhospodařování lesů a možnostech dotačních titulů napomáhajících naplňování mimoprodukčních funkcí lesa a zároveň zohledňujících zájmy ochrany přírody
- vytvoření územně plánovacího podkladu pro VÚC v oblasti využívání krajiny
- důsledné uplatňování prostupnosti krajiny jako podmínky pro tvorbu a schvalování územního plánu vyššího územně správního celku, dalších územně plánovacích dokumentací a pro umístění a rekonstrukci staveb (především liniových)
- podpora zlepšení stavu parků, historických zahrad a parkových ploch sídelní zeleně

Kritéria pro výběr projektů

- dlouhodobé zvýšení a zachování biodiverzity krajiny
- dopad na ohrožené druhy
- soulad s opatřením s KKOPKSK

Realizační výstupy opatření

- projekty
- záchranné stanice
- nové krajinné prvky
- realizace ÚSES
- záchranné programy zvláště chráněných živočichů

Cílové skupiny

- vlastníci, správci a uživatelé nemovitostí

- obce a jejich sdružení
- občanská sdružení
- soukromý sektor

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- MŽP, MZe
- AOPK ČR
- správy CHKO

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- všechna opatření D

OPATŘENÍ D-V: MODERNÍ ZPŮSOBY ODSTRAŇOVÁNÍ STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ, ŘEŠENÍ NOVÉHO VYUŽITÍ ZDEVASTOVANÝCH ÚZEMÍ VZNIKLÝCH V DOBĚ PLÁNOVANÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Stručný popis výchozí situace

Na území Středočeského kraje, který byl v minulých desetiletích průmyslovým zázemím hlavního města, se nacházejí desítky a možná i stovky různě velkých zdevastovaných území a různě velkých různě nebezpečných a rozdílně řešitelných starých ekologických zátěží. Jejich další neřešení přinese velké náklady v budoucnosti. Některá tato území jsou ekonomicky využívána a v jiných působí podniky v úpadku.

Cíle opatření

- snižování anebo odstraňování starých ekologických zátěží
- nové využití zdevastovaných území
- podpora nových podnikatelských příležitostí

Aktivita naplňující opatření

- posouzení potřeby a rozsahu řešení a tvorba projektů pro odstranění starých ekologických zátěží
- hledání a projektování nového využití zdevastovaných území
- podpora nových řešení odstraňování starých zátěží nového využití zdevastovaných území

Kritéria pro výběr projektů

- účinnost z hlediska snižování a odstranění starých ekologických zátěží
- ekonomická efektivita
- způsob financování

Realizační výstupy opatření

- studie a projekt řešení největších a nejnebezpečnějších starých ekologických zátěží a zdevastovaných území
- nové rozvojové plochy

Dopady na ekonomiku kraje

- nové podnikatelské příležitosti
- zvýšení ekonomického potenciálu území

Cílové skupiny

- obce a sdružení obcí
- podniky

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce a sdružení obcí
- MŽP a SFŽP, MPO, MF
- Fond národního majetku
- mezinárodní fondy a instituce
- vysoké školy a vědecké ústavy

Geografické pokrytí

- nejvíce zdevastovaná území a největší staré ekologické zátěže kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- D-III

Stručný popis výchozí situace

Priority a cíle, jejichž dosažení povede ke zvýšení kvality ovzduší Středočeského kraje, jsou uvedeny ve schválených koncepcích: v Programu snižování emisí Středočeského kraje (dále jen PSE) a Integrovaném krajském programu ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje. V roce 2005 byl Radou kraje zpracován a schválen Programový dodatek k PSE jako součást Nařízení kraje č. 3/2005, ve kterém jsou definovány konkrétní problémy a priority ochrany ovzduší ve Středočeském kraji. Jsou navržena konkrétní opatření pro jednotlivé lokality (stanovené dle obcí s rozšířenou působností nebo obcí se stavebním úřadem). Hlavním cílem je dodržování emisních stropů a snižování rozlohy oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší. Dále byla v roce 2005 zpracována Generální rozptylová studie kraje, která upřesňuje nejproblémovější oblasti a zdroje znečišťování v kraji.

Obecně lze vycházet z každoroční bilance emisí, kterou vydává ČHMÚ. Z posledního posuzovaného období je jasně patrné procentuální rozložení mezi jednotlivé hlavní znečišťovatele: TZL – malé zdroje (domácnosti – vytápění) 44,5 %, mobilní zdroje (doprava) 34,5 %; SO₂ – velké zdroje 65 %, malé zdroje 28 %; NO_x – velké zdroje 37,5 %, mobilní zdroje 55,2 %; CO – mobilní zdroje 59 %, malé zdroje 35,2 %; VOC – dle národní bilance – malé zdroje 56,7 %, mobilní zdroje 31,4 %.

Cíle opatření

- zvýšení podílu zastoupení ekologicky šetrných technologií s nižšími emisemi do ovzduší
- postupné nahrazování a podpora napojování zdrojů na zemní plyn, CZT nebo jiný typ vytápění pomocí obnovitelných zdrojů energie
- podpora nových podnikatelských příležitostí a podpora řešení dopravní logistiky
- odstraňování starých ekologických zátěží
- podpora ekologických forem dopravy
- snižování zátěže obyvatel, zejména zátěže způsobené překračováním limitů polévatého prašného aerosolu
- prioritní snižování emisí látek, u kterých hrozí překročení tzv. doporučených krajských emisních stropů – NO_x a VOC

Aktivita naplňující opatření

- stanovení relevantních emisních limitů pro stávající i nové zdroje
- podpora změny paliv, zejména u zdrojů ve vlastnictví kraje a obcí směrem k ušlechtilým a emisně méně zatěžujícím druhům
- podpora rozšiřování možnosti napojování na ZP, CZT a jiné ekologické zdroje vytápění zejména u malých zdrojů – domácností
- podpora náhrady látek a přípravků obsahujících těžké organické látky, informační kampaň na celém území kraje
- podpora budování nových a rozšíření kapacity stávajících zařízení využívajících obnovitelné zdroje energie
- podpora opatření snižujících emisní zátěž obyvatel (podpora výstavby, resp. vysazování bariér kolem silnic, podpora výstavby mimoúrovňových křížení a obchvatů, podpora úklidů silnic apod.)
- přednostní povolování těchto zdrojů, které využívají oblasti po rekultivacích a lokality již dříve průmyslově využívané
- podpora řešení ekologizace dopravy, včetně podpory náhrady vozového parku, zejména vozidel MHD
- podpora technologií produkujících nižší množství emisí oproti stávajícím technologiím
- možnost zákazu či omezení realizace takových nových zdrojů znečišťování ovzduší, které by významně přispěly k dalšímu znečišťování v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší (vyhlášené oblasti OZKO)
- podpora výstavby a údržby zpevněných komunikací v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší

Kritéria pro výběr projektů

- rizika pro lidské zdraví a životní prostředí
- technická náročnost a spolehlivost
- investiční a provozní náklady
- společenská akceptace
- lokalizace a dostupnost
- flexibilita a variabilita řešení
- forma financování

Realizační výstupy opatření

- rozšiřování sítí ZP a CZT, čímž se zvýší možnosti připojení i pro nové investory

- sanovaná území a nové rozvojové plochy
- metodická pomoc pro obce při realizaci žádostí o dotace
- bezodpadové a nízkoemisní technologie
- předem vytipované rozvojové plochy

Dopady na ekonomiku kraje

- nové podnikatelské příležitosti v předem vytipovaných oblastech
- podpora zejména ekologických druhů dopravy a tím zvyšování dostupnosti celého kraje, zvýšení možnosti dojíždět do zaměstnání, řešení dopravy na letiště a dále do největší krajské městské aglomerace – Kladna
- optimalizace dopravního potenciálu území a tím zlepšení výchozí situace pro nové investory zejména při výstavbě nových logistických center kolem Prahy

Cílové skupiny

- obce a sdružení obcí
- zařízení spravovaná krajem či obcemi (školy, nemocnice, domy soc. služeb atd.)
- podniky

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce a sdružení obcí
- MŽP a SFŽP
- MPO
- Fond národního majetku
- MF

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- D-III

OPATŘENÍ E-I: VYTVOŘENÍ FINANČNÍCH PODPŮRNÝCH SYSTÉMŮ PRO ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ

Stručný popis výchozí situace

Podpora změny struktury produkční základny vychází z potřeby zvýšit počet pracovních příležitostí, přilákat do regionu nové investory a stimulovat stávající podniky k dalšímu rozvoji, především v oblasti moderních technologií a služeb. Tento cíl staví na silných stránkách regionu, které spočívají zejména v dobré poloze. Jeho dosažení závisí na optimální nabídce kvalitní pracovní síly, která by měla být dostatečně flexibilní.

Cíle opatření

- navržení a realizace systému finančních fondů
- racionální využití nabídek státu a EU
- finanční podpora činnosti neziskových organizací

Aktivita naplňující opatření

- podpůrné programy a granty
- systém projektové přípravy pro využívání fondů a grantů

Kritéria pro výběr projektů

- efektivita vynaložených veřejných zdrojů
- metodická podpora jako součást projektů
- rovnoměrné rozložení na území kraje

Realizační výstupy opatření

- kritéria pro vypsání podpůrných grantů pro jednotlivá opatření

Cílové skupiny

- školy a školská zařízení
- nestátní neziskové organizace a občanská sdružení
- organizace poskytující sociální služby zaměřené na skupiny obyvatel se sociálním a zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- města a obce, mikroregiony
- nestátní neziskové organizace (nadace, nadační fondy)
- soukromé subjekty
- MPSV, MŠMT, MMR, MZ

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- rozpočet kraje
- podpůrné programy resortů
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- A-III, všechna opatření E

OPATŘENÍ E-II: VYTVOŘENÍ PODMÍNEK PRO DOSAŽENÍ NEJVYŠŠÍHO MOŽNÉHO VZDĚLÁNÍ JEDNOTLIVCŮ A ROZVOJ CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ

Stručný popis výchozí situace

V souvislosti s neustále vzrůstajícími požadavky trhu práce na odbornou kvalifikaci, vzdělanost, flexibilitu a adaptabilitu pracovní síly je zapotřebí rozvíjet a zkvalitňovat krajský systém vzdělávacích programů a strukturu školské soustavy. Je nezbytné vytvořit pro uplatnění pracovní síly v regionu takové podmínky, aby nedocházelo k jejímu nežádoucímu odlivu do hl. m. Prahy. Důraz musí být kladen na celoživotní učení a profesní rozvoj pracovníků.

V případě škol a školských zařízení jde především o rozšíření maturitních vzdělávacích příležitostí, podporu perspektivních oborů (společně s útlumem těch, které dlouhodobě vykazují vysokou míru nezaměstnanosti absolventů) a zavádění lyceálních oborů na SOŠ. Oborová struktura nabídky se musí přizpůsobovat nejen struktuře poptávky ze strany uchazečů o studium, ale také uplatnitelnosti získané kvalifikace na trhu práce. Jako perspektivní pro rozvoj vzdělávacích příležitostí v rámci celoživotního učení se jeví postupná reforma vybraných středních učilišť jako základu sítě vzdělávacích institucí, které vedle tradičního vzdělávání v učebních a nástavbových oborech poskytují i široké spektrum nabídky vzdělávacích aktivit pro dospělé. V oblasti základního školství je třeba podpořit doplňkové kurzy pro získání základního vzdělání a základů vzdělání (např. pro děti, žáky a studenty s těžkým zdravotním postižením).

Dlouhodobým cílem v oblasti celoživotního učení je umožnit přístup ke komplexnímu systému vzdělávání, které není chápáno jako jednorázová záležitost, ale jako celoživotní potřeba osobního a profesního rozvoje obyvatel regionu. V tomto aspektu vyvstává role knihoven jako integrujícího prvku vzdělávání s primární rolí v oblasti celoživotního vzdělávání a sebevzdělávání. Systém celoživotního učení musí vhodně koordinovat potřeby trhu práce s profesní přípravou pracovní síly a podporovat a zvýhodňovat podniky, jež se aktivně podílejí na dalším vzdělávání zaměstnanců a spolupracují se školami a školskými zařízeními na tvorbě perspektivních vzdělávacích programů. Míra vzdělanosti regionu patří rovněž k významným atributům ovlivňujícím jeho atraktivitu pro investory, takže trvalý důraz na tuto oblast je velmi důležitý.

Cíle opatření

- zvýšit podíl gymnaziálního vzdělávání na celkovém počtu žáků přijímaných do středních škol a zároveň regulovat počet žáků přijímaných do víceletých gymnázií
- zvýšit v rámci středního odborného školství podíl všeobecně odborného vzdělávání (obory „lyceum“) na celkovém počtu žáků přijímaných do středních škol
- zvýšit podíl ostatního středního odborného vzdělávání na celkovém počtu přijímaných do středních škol
- provádět změny oborové struktury studijní nabídky jednotlivých SOŠ a SOU s cílem zvýšit efektivitu a kvalitu vzdělávání a jeho relevance vůči potřebám trhu práce a budoucích absolventů škol
- vytvoření funkčního systému a podmínek pro celoživotní učení a rekvalifikaci dospělých a rozvoj všech stupňů školství z hlediska potřeb tohoto systému
- zvýšení počtu obyvatel se středním vzděláním ukončeným maturitní zkouškou, vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním
- rozvoj mimoškolních systémů celoživotního učení, vzdělávacích programů v podnicích apod.
- zvýšení mobility, flexibility, adaptability a kvality pracovní síly, nabídky dosažitelných pracovních míst, konkurenceschopnosti podniků a potenciálu samozaměstnávání, snížení nezaměstnanosti

Aktivity naplňující opatření

- rozšíření maturitních středoškolských vzdělávacích příležitostí v nabídce středních škol v kraji
- diverzifikace maturitních vzdělávacích příležitostí směřujících zejména k rozvoji všeobecně odborného vzdělávání (posílit nabídku oborů s vyšším podílem všeobecné složky vzdělávání – obory lyceálního typu)
- nezvyšování počtu přijímaných do maturitních oborů SOU
- podpora rozvoje vzdělávacích příležitostí nástavbového studia v denní i ostatních formách studia a podpora rozvoje nabídky celoživotního vzdělávání na středních školách, zejména na SOU
- vytvoření a realizace programů pro zájemce o další vzdělávání poskytované na SŠ a VOŠ
- podpora rozvoje e-learningových programů
- podpora vzniku veřejných vysokých škol na území kraje, vyšší účasti absolventů středních škol na terciárním a dalším vzdělávání, rozšíření nabídky tohoto vzdělávání
- podpora rozvoje a zlepšení současné nabídky dalšího profesního vzdělávání dospělých (včetně služeb s ním spojených) na středních školách v kraji
- rozvoj distanční a kombinované formy dalšího profesního vzdělávání

- zvýšení a zkvalitnění nabídky vzdělávání osob se speciálními vzdělávacími potřebami na středních školách i formou integrace
- podpora vzniku a organizování kurzů pro získání základního vzdělání a základů vzdělání
- podpora tvorby a realizace školení a systému dalšího profesního vzdělávání pedagogických pracovníků, lektorů, konzultantů, metodických a řídicích pracovníků působících v oblasti dalšího profesního vzdělávání a podpora asociací vzdělávacích a poradenských institucí v této oblasti
- podpora rozvoje diagnostických, poradenských a informačních služeb pro budoucí absolventy základních škol, vytvoření center odborného vzdělávání a regionálních vzdělávacích center
- příprava a postupná realizace rozvoje lidských zdrojů podle schválené strategie pro zvýšení konkurenceschopnosti regionu
- vytvoření (ve spolupráci s MŠMT a MPSV) legislativních a systémových podmínek pro celoživotní vzdělávání, propagovat celoživotní učení
- rozšíření a zkvalitnění kvalifikačních a rekvalifikačních programů a kurzů pro zaměstnance i nezaměstnané, podpora škol a školských zařízení nabízejících tyto programy
- koncentrace oborového vzdělávání do lokalit s vhodným zázemím a možnostmi uplatnění, snížení regionální diferenciací v kvalitě, podmínkách a dostupnosti vzdělání
- vytvoření prostředí a organizační struktury, které umožní SOŠ a VOŠ pružně reagovat na aktuální poptávku
- podpora a zvýhodnění podniků podílejících se na vzdělávání a poskytujících nezbytnou praxi, posílení vzájemné spolupráce těchto podniků a předávání dobrých zkušeností a know-how
- stimulace učení a systému trvalého vzdělávání v podnicích
- společné projekty škol a podniků zaměřené na modernizaci a tvorbu perspektivních vzdělávacích programů za účelem trvalého řešení otázek zaměstnanosti, pracovní síly a profilu absolventů, zprostředkování aktuálních informací o technologiích a potřebách podniků
- modulové uspořádání vzdělávacích programů
- podpora poradenské činnosti zaměřené na jednotlivce
- podpora poradenství pro projektovou přípravu v oblasti dalšího profesního vzdělávání
- informační a poradenský servis pro zaměstnance a zaměstnavatele, zvýšení informovanosti o možnostech vzdělávání v regionu
- stimulace organizování školení, tréninků a poradenského servisu pro podnikatele v oblasti řízení lidských zdrojů, motivační kurzy (bilanční diagnostická centra)
- aplikace metodik pro prognózování potřeb trhu práce a bilancování kvalifikačního potenciálu regionu
- experimentální ověřování dalšího vzdělávání dospělých

Kritéria pro výběr projektů

- rozsah a dopad reformních kroků a jejich efektivita pro zkvalitnění vzdělávací soustavy kraje
- kvalita a účinnost vzdělávacích programů, dopad na obyvatelstvo
- spolupráce sociálních partnerů se vzdělávacími institucemi
- soulad se základními krajskými strategickými koncepcemi RLZ

Realizační výstupy opatření

- optimální, ekonomická a funkční síť škol, odpovídající požadavkům uchazečů o studium i potřebám trhu práce
- struktura vzdělávacích programů odpovídající požadavkům trhu práce
- strategie rozvoje lidských zdrojů v regionu
- management rozvoje lidských zdrojů v regionu

Dopady na ekonomiku kraje

- optimální využití kapacity škol v regionu
- ekonomické prostředky získané optimalizací sítě škol bude možné využít na zkvalitnění úrovně vzdělání
- snížení nezaměstnanosti
- vytvoření fungujícího systému celoživotního vzdělávání
- vytvoření a fungování regionálního managementu rozvoje lidských zdrojů
- ekonomické využití stávající kapacity škol a školských zařízení
- příliv investorů do regionu na základě nabídky kvalifikované pracovní síly

Cílové skupiny

- školy a školská zařízení
- města a obce
- obyvatelé regionu

- zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů
- pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení
- lektoři a konzultanti
- žáci ZŠ a SŠ, studenti VOŠ, VŠ
- zájemci o další vzdělávání poskytované na SŠ, VOŠ a VŠ
- zájemci o kurzy pro získání základního vzdělání a základů vzdělání
- vzdělávací a poradenské instituce, profesní sdružení
- nestátní neziskové organizace poskytující další profesní vzdělávání
- odborníci z výzkumných pracovišť, úřadů práce, úřadů státní správy a samosprávy, zaměstnavatelských a odborových svazů

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce, města, mikroregiony
- MŠMT, MPSV
- úřady práce
- NÚOV, ÚIV, NVF, Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- A-III, E-I, E-III, E-VI, E-VII

OPATŘENÍ E-III: VYTVOŘENÍ PODMÍNEK PRO TRVALÉ ZVYŠOVÁNÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A PRO ZAJIŠTĚNÍ MAXIMÁLNÍ MOŽNÉ EFEKTIVITY FUNGOVÁNÍ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V KRAJI

Stručný popis výchozí situace

Hlavním záměrem opatření je vytvořit takovou výchovně vzdělávací soustavu kraje, která bude s maximální efektivností reagovat na současné požadavky trhu práce, zaměstnavatelů a specifika regionu. U některých oborů vzdělání došlo k nerovnováze mezi potřebami trhu práce a zájmem žáků o studium těchto oborů. Z uvedeného vyplývá nezbytnost inovace těchto oborů a vytváření podmínek pro zavedení výuky s moderním technologickým vybavením.

Středočeský kraj patří mezi kraje s nejnižší mírou aspirace na terciární vzdělání a nejmenším podílem vysokoškolsky vzdělaných lidí. Proto si, i vzhledem k nízkému zastoupení vysokého školství v regionu, klade za cíl pokračovat ve vytváření prostoru pro lokalizaci fakult a detašovaných pracovišť stávajících VŠ, v podpoře transformace vyšších odborných škol na vysoké školy neuniverzitního typu (jedna již vzniká v Poděbradech) i v podpoře vzniku nových škol tohoto typu.

Kraj považuje vytváření vhodných podmínek pro trvalé zvyšování kvality vzdělávání za základní předpoklad pro efektivní fungování školství v regionu. Proto předpokládá důsledné monitorování kvality vzdělávání a podporu vnitřního hodnocení kvality na školách. Dalším důležitým prvkem v procesu zkvalitňování vzdělávacích služeb je podpora strategického řízení škol.

Strategické řízení postavené na jasném vymezení relativně širokého okruhu rozhodovacích a řídicích kompetencí ředitelů škol a na jasném vymezení zodpovědnosti a podmínek, kterým musí ředitel školy dostát, bude základním kamenem ve zvyšování kvality středních škol. Důležitá je také komunikace školy s krajem, aby se vzájemně sladily záměry vyplývající z rozvojové strategie.

Cíle opatření

- zefektivnění školského vzdělávacího systému na všech úrovních a jeho financování
- zvýšení vzdělanosti obyvatel kraje, jejich jazykových schopností a počítačové gramotnosti
- vytvoření funkčního systému terciárního vzdělávání
- zlepšení uplatnitelnosti absolventů na trhu práce
- zvýšení zájmu o studium oborů, jež jsou na trhu práce nedostatkové
- zlepšení podmínek integrace mimořádně nadaných žáků a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- přechod na manažerské a strategické řízení škol včetně vytvoření základních strategických dokumentů škol
- modernizace školních vzdělávacích programů orientovaných na rozvoj klíčových kompetencí
- zvýšení otevřenosti celého systému vzdělávání
- rozvoj oblasti vědeckého výzkumu v krajských zařízeních (muzea, galerie, ÚAPP, SVKK, vysoké školy)
- vybudování informačního systému zaměřenému na vzdělávání a trh práce
- sladění systému odborné přípravy s požadavky regionálního trhu práce

Aktivity naplňující opatření

- vypracování strategické analýzy rozvoje různých typů škol a rozvojových programů a stanovení objektivních kritérií jejich výběru
- vybudování systému měření výsledků vzdělávání na školách
- zlepšení kvality a podmínek vzdělávání na základních školách i školách samostatně zřízených pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami
- zvýšení efektivity a kvality středoškolského vzdělání
- podpora relativního nárůstu vzdělávacích příležitostí na gymnáziích a maturitních oborech SOŠ a SOU
- zvýšení podílu přijímaných do maturitního studia
- zastavení trendu klesajícího zájmu o studium na VOŠ
- zvýšení podílu vysokoškolsky vzdělaných lidí v populaci
- lepší zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaných žáků
- přesun některých zdravotnických oborů na úrovni středního odborného školství do oblasti terciárního vzdělání
- zajištění možnosti dalšího vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich uplatnitelnosti na trhu práce
- vytvoření předpokladů pro získávání finančních prostředků na rozvojové programy
- srovnání ekonomických podmínek činnosti škol

- rozdělení systému financování na normativní část a programově-rozvojovou část
- zavedení normativního financování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami dle míry potřebných podpůrných opatření
- preference nepřímých nástrojů řízení a ovlivňování škol a přirozených partnerů krajského školství při realizaci strategických záměrů kraje
- podpora škol a přirozených partnerů krajského školství při získávání finančních prostředků na realizaci strategických záměrů ze zdrojů evropských programů a fondů
- podpora autonomie škol a jejich vedení ve všech oblastech
- monitorování kvality vzdělávání a podpora vnitřního řízení a hodnocení kvality vzdělávacích služeb ve školách a školských zařízeních
- vytvoření vazby na systém externího hodnocení školy ze strany kraje
- motivace, doškolení a praxe pedagogů s ohledem na potřeby trhu práce a využívání moderních metod výuky a technologií
- realizace poradenských a konzultačních služeb pro vedoucí pracovníky škol a školských zařízení zřizovaných krajem, zejména v oblasti strategického a finančního řízení škol
- monitorování kvality řízení vedoucích pracovníků škol
- stanovení a uplatňování odpovídajících kritérií při výběru řídicích pracovníků škol a při jejich odměňování
- transformace vybraných VOŠ na vysoké školy neuniverzitního typu
- nabídka vhodných lokalit pro fakulty a detašovaná pracoviště existujících VŠ
- projekty zaměřené na podporu vzniku školních vzdělávacích programů, realizované prostřednictvím grantového schématu kraje
- vytvoření školních vzdělávacích programů za podpory systémových projektů MŠMT
- postupné zavádění rámcových vzdělávacích programů základního a středoškolského vzdělávání do praxe
- přizpůsobení struktury vzdělávacích programů škol požadavkům trhu práce
- zlepšení technologického a materiálního zajištění výuky v perspektivních oborech a zvýšení informovanosti o těchto oborech a uplatnění jejich absolventů na trhu práce
- preference středoškolských oborů s perspektivou vysoké míry flexibility jejich absolventů na trhu práce, s nízkou mírou kvalifikační migrace absolventů při přechodu ze školy na trh práce a modulárně koncipovaných vzdělávacích programů
- podpora výuky informační a počítačové gramotnosti, jazykového vzdělávání, multikulturní výchovy a vzdělávání cizinců na školách
- zlepšení materiálního i personálního zajištění výuky výpočetní techniky a jazyků ve školách a školských zařízeních
- podpora vzniku oborů vzdělání s širokým, popř. multidisciplinárním profilem
- zajištění dostatečných informačních zdrojů pro školy, a to zejména v oblasti uplatnitelnosti absolventů škol a externích nástrojů monitorování výsledků
- vznik komunikačních, informačních a vzdělávacích center pro veřejnost a další relevantní cílové skupiny
- vybudování modulárního integrovaného informačního systému
- motivace pedagogů a vzdělávacích pracovníků k využívání stávajících specializovaných edukačních produktů v muzeích, galeriích a knihovnách včetně spolupráce na tvorbě nových
- podpora tvorby, ověřování a zavádění vzdělávacích produktů pro všechny cílové skupiny ve spolupráci se specializovanými institucemi zřizovanými a působícími na území kraje (muzea, galerie, SVKK, ÚAPP)
- zřízení a podpora fondu informatizace a fondu vzdělávání
- spolupráce a komunikace kraje se školskými radami a profesními asociacemi v oblasti školství

Kritéria pro výběr projektů

- soulad se základními krajskými strategickými koncepcemi RLZ
- míra zvýšení efektivity vzdělávací soustavy kraje a objektivní potřebnost projektů
- dopad na obyvatelstvo (kvalitativní i kvantitativní ukazatel)
- účinnost a kvalita školních vzdělávacích programů
- vhodné spojení vzdělávání a trhu práce, potřebnost a efektivita různých forem terciárního vzdělávání v regionu

Realizační výstupy opatření

- optimální, ekonomická a funkční síť škol, odpovídající požadavkům uchazečů o studium i potřebám trhu práce
- struktura vzdělávacích programů odpovídající požadavkům trhu práce
- systém vzdělávání pedagogických pracovníků a ředitelů škol

- síť center celoživotního vzdělávání a center pro rekvalifikaci
- nabídka terciárního vzdělávání v nejrůznějších formách vysokoškolského studia v regionu
- kritéria pro vypsání podpůrných grantů pro jednotlivá opatření

Dopady na ekonomiku kraje

- optimální využití kapacity škol v regionu
- ekonomické prostředky získané optimalizací sítě škol bude možné využít na zkvalitnění úrovně vzdělání
- vytvoření funkčního systému rekvalifikací
- snížení nezaměstnanosti
- příliv investorů do regionu na základě nabídky kvalifikované pracovní síly

Cílové skupiny

- školy a školská zařízení
- obyvatelé regionu
- zaměstnavatelé a zaměstnanci
- pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení
- děti v MŠ, žáci a studenti škol a školských zařízení
- migranti, azylanti a etnické minority

Garant a spolupráce

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- úřady práce
- MŠMT, MPSV (legislativní podpora a finance), UIV
- obce, města, mikroregiony
- NÚOV, ÚIV, NVF

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné rozpočty (centrální a další)
- rozpočet kraje
- finanční podíl zainteresovaných ministerstev
- programy na podporu rozvoje vzdělávání a vzdělanosti ČR
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- A-III, E-I, E-II, E-VI, E-VII

OPATŘENÍ E-IV: VYTVOŘENÍ STRUKTURÁLNÍ A FUNKČNÍ INTEGRITY ZDRAVOTNÍ PÉČE A ZDRAVOTNICKÝCH SLUŽEB

Stručný popis výchozí situace

Na jaře roku 2004 schválilo Zastupitelstvo Středočeského kraje Koncepti zdravotnictví ve Středočeském kraji. Její tvůrci vycházeli z reálného stavu českého zdravotnictví a zaměřili se na zlepšení ekonomické stability zdravotnických zařízení při zachování trendů moderní medicíny a dodržení standardů odborných společností. Zdravotnictví Středočeského kraje má vzhledem k poloze nedaleko Prahy svá specifika, která mohou být přínosem ve smyslu využití vysoce specializované péče v pražských fakultních nemocnicích, ale zároveň by nekvalitní poskytování péče znamenalo odliv pacientů ze středočeských zařízení do pražských.

Kvalitní a dostupná péče je zajišťována sítí zdravotnických zařízení, ať už ambulantních nebo lůžkových. V souladu s politikou Středočeského kraje vede historické a geografické členění kraje k rozdělení na čtyři oblasti, přičemž v každé oblasti je jedna hlavní oblastní nemocnice, která garantuje spektrum základní i specializované péče v dané oblasti. Péče v dalších zařízeních bude postupně zachována nebo transformována dle potřeb obyvatelstva. To znamená, že lůžka některých oborů, které jsou předimenzovány, budou z akutních lůžek přeměněna na jiná nebo na lůžka následné péče, kterých je v současné době nedostatek. Tento proces se však nedá realizovat ze dne na den a bude potřeba spolupráce pojišťoven, zřizovatelů, zdravotnických zařízení, ale i samotných pacientů.

Kromě nemocnic se ve Středočeském kraji nacházejí lůžková zařízení, jako jsou odborné léčebné ústavy, lázně, léčebny dlouhodobě nemocných, dětské domovy pro děti do tří let věku a kojenecký ústav.

Nedílnou součástí zdravotnictví je kvalitní síť ambulantních ordinací. Snaha o její využití v plném rozsahu vede ke snižování ekonomických nákladů na lékařskou péči. K tomuto trendu směřuje zdravotnictví v celé Evropské unii. V současné době je většina těchto zdravotnických zařízení nestátních a jejich lékaři poskytují péči preventivní, diagnostickou a léčebnou, ať už jako praktičtí lékaři nebo specialisté.

Mimo výše uvedená lůžková či ambulantní zařízení poskytující zdravotní péči funguje na území Středočeského kraje i „přednemocniční“ péče. Ta je zajišťována Územním střediskem záchranné služby Středočeského kraje. Územní středisko záchranné služby Středočeského kraje poskytuje přednemocniční péči v situacích, kdy je ohroženo buď zdraví, nebo dokonce život pacienta. Jedná se o přednemocniční neodkladnou péči, kdy k pacientovi vyjíždí posádka záchranné služby ve složení záchranář a lékař. Doba dojezdu posádky k pacientovi je legislativou upravena na maximálně 15 minut od nahlášení výzvy.

Cíle opatření

- strukturální a funkční integrita soustavy zdravotnických služeb a celého systému zdravotní péče, tj. potřebnost, dostupnost a dosažitelnost kvalitní základní a specializované péče pro všechny obyvatele při efektivním využití veřejných prostředků
- využití všech forem a druhů zdravotní péče a zdravotnických služeb v regionu k dosažení dlouhodobého cíle: zlepšení a udržení zdravotního stavu a kvality života obyvatelstva všech věkových skupin ve spolupráci s ostatními resorty, samosprávou, správou měst a obcí, občanskými sdruženími apod.
- postupné naplnění Konceptu zdravotnictví SK a Konceptu zdravotnické záchranné služby SK

Aktivita naplňující opatření

- podpora kvality poskytované ambulantní zdravotní péče, zlepšení komplexnosti, provázanosti a úrovně poskytované zdravotní péče
- zajištění dostupnosti ambulantní péče pro občany kraje, zajištění informovanosti občanů o možnostech a dostupnosti ambulantní péče
- podpora spolupráce mezi zařízeními lůžkové a ambulantní péče
- transformace nemocnic Středočeského kraje, záměr na pronájem a prodej
- podpora umístění dětí do všech forem náhradní rodinné péče, ve zvláštních dětských zařízeních vytvářet co nejvýhodnější podmínky pro děti, které nelze nebo se nedaří umístit do náhradní péče
- podpora rodin s postiženým dítětem – snaha o maximální možné zapojení rodiny do péče o dítě (stacionární péče, ústavní péče)
- přednostní centralizace specializované akutní péče do oblastních nemocnic, transformace nadbytečných oddělení základních nemocnic na lůžka následné péče (především dlouhodobě rehabilitační, LDN, ošetrovatelská a psychiatrická) a lůžka včasné rehabilitace, podpora hospicové péče

- zajištění optimálního počtu lůžek specializovaných (porodnická centra onkologie, OCHRIP a geriatric) a superspecializovaných – smluvní zajištění stávajících kapacit zdravotnických zařízení okolních krajů schopných tuto péči zabezpečit
- postupná koncentrace specializované zdravotnické techniky do oblastních nemocnic, v oblastních nemocnicích klást důraz na rozvoj akutní intenzivní a traumatologické péče
- zprovoznění systému GPS
- zapojení dostatečného počtu praktických lékařů do systému LPS, zamezení zneužívání LPS – informovaností občanů o úloze LPS, podporou zpoplatnění této služby, podporou a dalším pokračováním v co nejužším propojení LPS a ZZS
- zapojení dostatečného počtu lékárníků do systému lékárenských pohotovostních služeb bez finanční podpory kraje
- sjednocení administrativní agendy ZZS, zajištění bezproblémové komunikace mezi oblastmi a výjezdovými stanovišti ZZS, průběžné zvyšování odborné úrovně personálu ZZS a zvyšování úrovně technického zázemí ZZS
- zvyšování kvality PNP a zajištění její průběžné kontroly, vytvoření kvalitního právního základu pro zajištění a organizaci PNP občanům, koordinace ÚSZS s privátními poskytovateli PNP na území Středočeského kraje
- redukce nadbytečné zdravotní péče v souladu s Konceptí zdravotnictví, provedení popisu a analýzy stávajícího stavu
- v pravidelných intervalech budou prováděny kontroly personálního, věcného a technického vybavení zdravotnických zařízení bez závislosti na zřizovateli a na základě výsledků kontrol budou činěna náležitá opatření v souladu s platnou legislativou
- dosažení v maximální možné míře vzdělávacích akreditací ve větších nemocnicích
- podpora postgraduálního vzdělávání zdravotnických pracovníků, kontinuální vzdělávání (lékařů i nelékařů), vytváření jim k tomu vhodných podmínek a tím dále zvyšování kvality poskytované péče

Kritéria pro výběr projektů

- efektivita a potřebnost transformace zdravotnických zařízení a realizace generelu
- míra a rozsah zlepšení a zajištění kvality zdravotní péče, dopad na obyvatelstvo (kvalitativní i kvantitativní ukazatel)
- soulad se základními krajskými strategickými koncepcemi RLZ
- vliv na plnění bezpečnostní politiky kraje – zdravotnictví (IZS, ZZS, KHS, ÚKM)
- kvalita a dosažení vzdělávacích akreditací ve zdravotnictví, postgraduální vzdělávání, celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků

Realizační výstupy opatření

- zajištění dostupnosti a dosažitelnosti zdravotní péče a zdravotnických služeb podle potřeb obyvatel
- hospodárné využívání prostředků z veřejného zdravotního pojištění, z rozpočtu kraje a jiných zdrojů
- postupná transformace zdravotnických služeb a zdravotní péče a vytvoření optimální sítě
- kontinuita primární a specializované péče a ambulantní a lůžkové péče s domácí ošetrovatelskou péčí a sociální službou
- trvalé zvyšování kvality zdravotní péče
- zřízení geografického informačního systému o dostupnosti zdravotní péče
- zajištění podmínek realizace vzdělávacích programů pro zvyšování odborné kvalifikace zdravotnického personálu

Dopady na ekonomiku kraje

- rozpočet kraje
- dotace

Cílové skupiny

- obyvatelstvo Středočeského kraje všech věkových kategorií
- poskytovatelé zdravotní péče a zdravotnických služeb
- pracovníci ve zdravotnictví

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- státní správa a samospráva měst a obcí
- MZ, MPSV, MŽP, MŠMT
- Hlavní město Praha

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- veřejné zdravotní pojištění
- rozpočet kraje
- rozpočet zřizovatelů, vlastníků
- dotace z programů, grantů, MZ ČR
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- A-III, E-I, E-V, E-VI, E-IX

Stručný popis výchozí situace

Sociální služby jsou nástrojem podpory a pomoci občanům, kteří se dostanou do složité sociální situace. Cílem komunitního plánování sociálních služeb je vytvoření široce dostupného, efektivního, přehledně finančně zabezpečeného a kvalitního systému sociálních služeb s důrazem na respektování individuality a dosažení nezávislosti klientů. Na úrovni obcí, mikroregionů i krajů se vytvářejí střednědobé komunitní plány rozvoje sociálních služeb. Za spolupráce osob, kterým jsou sociální služby poskytovány, zástupců poskytovatelů a zadavatelů (obcí nebo kraje) se zjišťuje, jak jsou sociální služby v dané lokalitě poskytovány a zároveň jaké potřeby obyvatel zůstávají nenaplněné. Porovnáním těchto dvou základních parametrů a v souladu s množstvím finančních prostředků, které obec na sociální služby vynakládá, vzniká v procesu vzájemných konzultací komunitní plán, který je konsenzem mezi tím, co je možné, a tím, co bylo označeno jako potřebné.

V současné době neexistují kvalitativní ani kvantitativní podklady pro zpracování střednědobé koncepce sociální politiky kraje.

Cíle opatření

- sestavení střednědobého plánu rozvoje kraje (komunitního plánu), a to na základě komunitních plánů jednotlivých obcí, určení skutečných priorit kraje a druhů služeb, které bude kraj podporovat, popřípadě přímo poskytovat
- zpracování závazných koncepčních, strategických a rozvojových dokumentů Středočeského kraje, které by již vycházely ze skutečných potřeb uživatelů sociálních služeb
- propojení procesů zavádění standardů kvality, komunitního plánování sociálních služeb a zdokonalování grantového systému
- rozvoj kvality všech typů sociálních služeb bez ohledu na to, zda je jejich poskytovatelem kraj, obec, nestátní nezisková nebo církevní organizace, případně fyzická osoba
- zvýšení vzdělanostního potenciálu a odborné zdatnosti pracovníků v sociálních službách
- zpracování koncepce rozvoje sociálních služeb jako nástroje integrace pro občany se sociálním a zdravotním handicapem, zmírnění sociálního znevýhodnění některých skupin obyvatel v městských i venkovských oblastech
- propojení sociálních služeb s dalšími veřejnými službami, dostupné sociální poradenství (výchovné, sociální, manželské), aktivní spolupráce s neziskovým sektorem a jeho podpora i se všemi zainteresovanými stranami v této oblasti
- rozvoj sociálních služeb pro kvalitní a spokojený život obyvatel vyššího věku
- snížení počtu dětí v ústavní výchově, podpora transformace ústavní péče
- vytváření společenského klimatu vstřícného vůči rodině, konkrétně cílená opatření pro podporu rodiny realizovat na úrovni orgánů samosprávy

Aktivita naplňující opatření

- vytvoření podmínek pro realizaci komunitního plánování v co největším počtu obcí, měst či regionů
- vytvoření střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb na úrovni obcí metodou komunitního plánování, vytvoření koncepce sociální politiky kraje
- shromažďování informací, sběr výstupů z komunitního plánování jednotlivých obcí na území kraje, zdokonalení informačního systému v oblasti sociálních služeb
- dokonalejší zmapování území kraje z hlediska stávajícího rozložení sociálních služeb, podpora doplnění a vytvoření optimální sítě sociálních služeb
- provedení přípravy na registraci všech poskytovatelů sociálních služeb ve Středočeském kraji
- pokračování a rozvíjení vzdělávacích programů pro pracovníky v sociálních službách
- podpora transformace ústavní péče
- podpora služeb, které lidem umožňují žít v přirozeném prostředí (pečovatelská služba, osobní asistence, home care, apod.)
- podpora kvalitní institucionální péče (technický rozvoj pracovišť a vybavenost zařízení)
- spolupráce s poskytovateli sociálních služeb (NNO, církevními organizacemi, organizacemi zřizovanými obcemi, městy a krajem) na pokrytí území celého kraje optimální sítí sociálních služeb
- vytvoření koncepce sociální politiky kraje
- realizace projektů směřujících k naplnění cílů
- podpora rozvoje náhradní rodinné péče

- vytváření podmínek pro všestrannou kvalitu života rodin (rozvoj sítě podpůrných služeb pro rodiny s dětmi, nabídka prostředí vhodného pro rodiče i děti v rámci obce a společenských aktivit pro rodiny, budování prorodinné infrastruktury)
- orientace programů rodinné politiky na celý rodinný cyklus (třígenerační rozměr rodinného systému) a vytváření podmínek pro fungování mezigenerační solidarity
- ve školách a kurzech výchova k partnerství, manželství, rodičovství
- podpora rodinné soudržnosti
- finanční podpora rodin (formou dávek a daňových úlev, v oblasti bytové politiky, ve veřejném sektoru – doprava, kultura, sport)

Kritéria pro výběr projektů

- efektivita a přínos pro co nejširší spektrum obyvatel, zvýšení kvality poskytování sociálních služeb (především ve vztahu k potřebám občanů kraje)
- rozsah opatření pro zlepšení životní situace specifických skupin obyvatel, rozvoj komunitních sociálních služeb
- soulad se základními krajskými strategickými koncepcemi RLZ
- dlouhodobost a systematičnost, naplnění individuálních potřeb klientů

Realizační výstupy opatření

- zlepšení dostupnosti sociálních služeb
- sociální služby zaručující určitou kvalitu bez ohledu na to, kdo je jejich zřizovatelem
- optimálně rozložená síť komunitních sociálních služeb
- zabránění sociálnímu vyloučení ohrožených cílových skupin

Dopady na ekonomiku kraje

- zvýšení rozmanitosti způsobů poskytování sociálních služeb
- optimalizace sítě poskytovatelů sociálních služeb v souladu s požadavky na kvalitu podle standardů kvality sociálních služeb
- aktivní podpora a pomoc ohroženým skupinám ve vztahu k zaměstnanosti, vzdělávání apod.

Cílové skupiny

- občané se sociálním a zdravotním handicapem
- pracovníci v sociálních službách

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce, města, mikroregiony
- MPSV, MZ, MŠMT
- nestátní neziskové organizace

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- rozpočet kraje a obcí
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- nadace a fondy

Vazby na jiná opatření

- A-III, E-I, E-VI, E-VII, E-X, E-XI

OPATŘENÍ E-VI: VYTVOŘENÍ PODMÍNEK PRO EFEKTIVNÍ KOMPENZACI ZDRAVOTNÍCH A SOCIÁLNÍCH HANDICAPŮ JEDNOTLIVCŮ PŘI ZÍSKÁNÍ VZDĚLÁNÍ I JEJICH UPLATNĚNÍ

Stručný popis výchozí situace

Kraj chce podporovat proces individuální i skupinové integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných škol, a to cestou motivace základních a středních škol nepřímými prostředky, zejména cestou finančních pobídek. Vzhledem k vysoké koncentraci dětských domovů na území Středočeského kraje se musí řešit také otázka adaptability dětí z dětských domovů na podmínky běžného života. Za jedno z možných řešení kraj považuje aktivní účast škol na vytváření podmínek pro to, aby tyto děti získaly adaptabilitu pro běžný život.

Dne 1. 1. 2005 došlo ke sloučení dvanácti okresních pedagogicko-psychologických poraden do jednoho právního subjektu, Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje. Tímto se vytvořila efektivní infrastruktura poskytující komplexní služby v oblasti pedagogicko psychologického poradenství a diagnostiky.

Cíle opatření

- rozvoj škol pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, zvláště pro děti, žáky a studenty s těžkým zdravotním postižením
- propojit poskytované poradenské služby do efektivně koordinovaného a řízeného systému
- zabezpečení dostatečné kvality a odbornosti poskytovaných poradenských služeb podporou centrálního metodického pracoviště
- optimální využití odborného potenciálu jednotlivých pracovišť pedagogicko-psychologického poradenství
- optimální využití finančních a materiálních zdrojů
- zdokonalení informačního systému pracovišť s přesahem do partnerských subjektů působících ve stejné či obdobné oblasti
- zavedení systému vnitřního řízení kvality poskytovaných služeb
- zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Aktivita naplňující opatření

- omezování selekce v průběhu povinné školní docházky regulací počtu přijímaných ke studiu na víceletých gymnáziích
- podpora racionální integrace žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných škol a tříd, a to zejména zvýšením motivace a zájmu běžných škol a vytvářením vhodných podmínek
- tvorba a realizace programů integrace znevýhodněných žáků do systému vzdělávání
- tvorba a realizace programů zkvalitňování výchovy a vzdělávání v zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy
- zlepšování podmínek života dětí v rodinných buňkách dětských domovů
- zapojení škol do podpory zvýšení adaptability dětí, jež jsou umístěny v dětských domovech a zařízeních pro výkon ústavní a ochranné péče, při jejich přechodu do reálného života
- podpora počítačového vybavení školských poradenských pracovišť
- podpora zavádění kvalitních, moderních a standardizovaných diagnostických nástrojů do školských a poradenských pracovišť
- zefektivnění a zkvalitnění diagnostických, poradenských a informačních služeb určených žákům základních, středních a speciálních škol a jejich rodičům (transformace pedagogicko-psychologického poradenství v kraji)
- zefektivnění a zkvalitnění diagnostických, poradenských a informačních služeb určených budoucím absolventům základních škol, jako podpory racionálního rozhodování při volbě dalšího vzdělávání
- zefektivnění a zkvalitnění diagnostických a poradenských služeb určených mimořádně nadaným žákům
- zefektivnění a zkvalitnění diagnostických a poradenských služeb určených dětem s těžkým a hlubokým zdravotním postižením
- organizace činností zaměřených na vzdělávací a výchovné potřeby v daném místě (programy multikulturní spolupráce, využití školy jako společenského centra, jazykové a další kurzy)

Kritéria pro výběr projektů

- efektivita a míra zlepšení podmínek pro vzdělávání a integraci žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami
- dlouhodobost a systematičnost, naplňující individuální potřeby klientů

- míra zkvalitnění diagnostických a poradenských služeb, spolupráce sociálních partnerů se vzdělávacími institucemi
- rozsah finanční pomoci a podpora občanům se sociálním a zdravotním handicapem

Realizační výstupy opatření

- zabránění sociálnímu vyloučení ohrožených cílových skupin

Dopady na ekonomiku kraje

- aktivní podpora a pomoc ohroženým skupinám ve vztahu k zaměstnanosti, vzdělávání apod.

Cílové skupiny

- školy a školská zařízení
- neziskové organizace
- organizace poskytující sociální služby zaměřené na skupiny obyvatel se sociálním a zdravotním handicapem
- občané se sociálním a zdravotním handicapem
- migranti, azylanti, etnické skupiny, děti a mládež pobývající v zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy
- pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení
- osoby předčasně opouštějící vzdělávací systém

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce, města, mikroregiony
- MŠMT, MPSV

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- E-I, E-II, E-III, E-IV, E-V, E-VII, E-VIII, E-XI

OPATŘENÍ E-VII: VYTVOŘENÍ PODMÍNEK PRO ROZVOJ OSOBNOSTI DĚTÍ A MLÁDEŽE A PRO EFEKTIVNÍ PREVENCI SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉHO CHOVÁNÍ

Stručný popis výchozí situace

Oblast zájmového a mimoškolního vzdělávání a volnočasových aktivit zajišťovaných ve školách a školských zařízeních zahrnuje velmi různorodý soubor vzdělávacích nabídek a příležitostí k využití volného času dětí a mládeže. Velmi různorodý je i okruh institucí, které tyto služby poskytují. Středočeský kraj považuje rozvoj zájmového vzdělávání a volnočasových aktivit za klíčovou cestu rozvoje osobnosti dětí a zároveň za účinný prostředek prevence sociálně patologického chování.

Současná doba přináší pro naše děti a mládež nová rizika. V oblasti prevence sociálně patologických jevů je tedy nutná především primární prevence, což v praxi znamená oslovení dětí a mládeže dříve, než dojde k setkání s drogou a dalšími negativními sociálně patologickými jevy. Nejefektivnější je pravidelná a systematická práce zahrnující školní i mimoškolní působení ve spolupráci s rodiči a společenskými organizacemi. Důležitá je koordinace aktivit v rámci celého regionu.

Cíle opatření

- realizace efektivní a cílené prevence dětí a mládeže před sociálně patologickými jevy
- osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoj osobnosti dětí a mládeže
- vytváření pozitivního sociálního klimatu
- rozšíření možností zájmového vzdělávání a nabídky volnočasových aktivit
- zvýšení odbornosti a informovanosti pedagogů v problematice sociálně patologických jevů a jejich prevence
- vzájemná spolupráce a koordinace všech zainteresovaných složek – rodin, škol a školských zařízení, zájmových organizací, občanských sdružení, místních samospráv, zdravotnických zařízení, pedagogicko-psychologických poraden, středisek volného času, středisek výchovné péče pro děti a mládež, policie, kulturních středisek apod.
- efektivní využití finančních zdrojů pro podporu preventivních aktivit v sociální oblasti

Aktivity naplňující opatření

- intenzivní podpora nástupu nového stylu primární prevence
- odborné vzdělávání a získávání nových informací k této problematice
- mapování situace v oblasti nežádoucích jevů u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních Středočeského kraje
- využití metodických materiálů, regionálního tisku a ostatních médií k propagaci aktivit v oblasti primární prevence
- podpora multikulturního vzdělávání a výchovy dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, humanitě, toleranci a ochraně lidských práv
- motivace dětí a mládeže k pozitivní seberealizaci nabídkou volnočasových aktivit (sportovní aktivity, jazykové vzdělávání, základní umělecké vzdělávání, atd.) a využití těchto aktivit k podpoře talentované mládeže
- organizace vzdělávacích kurzů pro děti a mládež, soutěže, olympiády, přehlídky a festivaly apod.
- aktivní zapojení rodin do života škol a školských zařízení, především v oblasti volnočasových aktivit
- nabídky zájmových aktivit reagujících na lokální poptávku a zajišťovaných převážně středisky volného času, ale i školami a dalšími školskými zařízeními
- podpora středisek volného času v oblasti primární prevence
- systematická motivace a vzdělávání pedagogických sborů a vedení škol a školských zařízení v oblasti sociálně patologických jevů
- motivace rodičů k podpoře minimálních preventivních programů na školách a ve školských zařízeních
- využití odborné spolupráce se sociálními pracovníky ze služeb sociální intervence (poradny, denní centra, kontaktní práce, krizová pomoc, azylové domy apod.), psychology, dětskými lékaři, OHS, krajskými i okresními protidrogovými koordinátory apod.
- využití grantových nabídek k ekonomickému zajištění aktivit
- vytváření stabilního grantového systému, podpora systému víceletého financování
- postupné navyšování finančních prostředků vymezených na oblast uplatňování efektivních, primárně preventivních aktivit a činností

Kritéria pro výběr projektů

- efektivita kroků při primární prevenci sociálně patologických jevů
- dopad na obyvatelstvo (kvalitativní i kvantitativní ukazatel)

- perspektivnost při vzniku a provozu nových zařízení pro volnočasové aktivity – jednorázové i dlouhodobé – a dále perspektivnost kulturních a sportovních zařízení rekreačního charakteru
- kvalita a adekvátnost postupu koordinace společenských organizací, orgánů státní správy a samosprávy a nestátních neziskových organizací v oblasti společensky negativních jevů u dětí a mládeže

Realizační výstupy opatření

- centra pro prevenci a pomoc
- koordinační rada pro prevenci a řešení problematiky
- krajská protidrogová komise
- oddělení mládeže a sportu
- vytváření center pro volný čas
- údržba a rozvoj stávajících zařízení pro volný čas
- podpora stávajících středisek volného času

Dopady na ekonomiku kraje

- vznik center v kritických oblastech z rozpočtu kraje
- vznik center zaměřených na volnočasové aktivity
- podpora činnosti sportovních a kulturních zařízení z rozpočtu kraje
- podpora činnosti neziskových organizací

Cílové skupiny

- města a obce
- kluby mládeže
- kulturní a sportovní zařízení
- kulturní a sportovní organizace
- organizace zabývající se prevencí i pomocí postiženým osobám
- děti a mládež různého věku i sociálního původu
- školy a školská zařízení a jejich pedagogičtí pracovníci
- další odborní pracovníci ve školství i jinde
- nestátní neziskové organizace
- občanská sdružení

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce, města, mikroregiony
- MPSV, MŠMT, MZ, MMR
- nestátní neziskové organizace, nadace apod.

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- granty a programy nadací
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- E-I, E-II, E-III, E-V, E-VI, E-VIII, E-IX, E-X, E-XI

Stručný popis výchozí situace

„Nabídka pro využití volného času“ je termín, pod kterým můžeme chápat zajištění kulturního, společenského a sportovního vyžití (včetně rekreace) pro nejrůznější vrstvy obyvatel a návštěvníků regionu. Bohatost této nabídky působí příznivě na to, jak návštěvníci region vnímají. Existence regionálních kulturních institucí, jako jsou divadla, knihovny, muzea nebo galerie, bezesporu posílí pocit sounáležitosti (identitu) obyvatelstva s regionem. Zároveň může dostupná a adekvátní nabídka volnočasových aktivit snížit riziko kriminality a nejrůznějších typů závislosti u mladších věkových skupin.

Cíle opatření

- zvýšení kvality a nabídky akcí a aktivit v oblasti kultury a sportu
- modernizace a výstavba nových kulturních a sportovních (víceúčelových) zařízení
- rozšíření nabídky aktivit (sportovních i kulturních) pro zdravotně postižené a handicapované občany, seniory
- rozvoj organizovaných i neorganizovaných forem sportu pro všechny – běžecké trati, cyklistické stezky, otevřená hřiště, bezbariérová sportoviště apod.
- zvýšení aktivní účasti a zájmu obyvatel o volnočasové aktivity

Aktivity naplňující opatření

- rozšíření nabídky a zlepšení dostupnosti stávajících sportovních a kulturních zařízení
- podpora výstavby nových sportovních zařízení, i specifických, zaměřených na aktivity, o které je velký zájem mezi mládeží (in-line, skateboard, bikros, hokejbal atd.)
- ekonomické zajištění provozu stávajících profesionálních kulturních a sportovních zařízení ve spolupráci obcí, regionu a dalších sponzorů
- podpora občanských sdružení v rozvoji sportovních aktivit pro děti a mládež se zdravotním postižením a kulturních zařízení v tvorbě specializovaných programů pro seniory
- podpora lokálních kulturních, vzdělávacích a sportovních aktivit založených na aktivitě obecních a neziskových subjektů
- využití vzdělávacích institucí jako multifunkčních center vzdělanosti a kultury
- zmapování, vyhodnocení a pravidelné revize socio-kulturního potenciálu Středočeského kraje a hledání nástrojů pro jeho vyvážený, kvantitativní a kvalitativní růst
- podpora odborných metodických, iniciačních a koordinačních činností v oblasti školství a nestátních neziskových organizací celého regionu
- podpora spolupráce mezi krajem, MŠMT, Českým olympijským výborem, Všesportovním kolegiem a AŠSK a dále mezinárodní spolupráce a výměny zkušeností v oblasti tělovýchovy, sportu a volnočasových aktivit
- zajištění přípravy lektorů a dobrovolníků pro organizaci volnočasových aktivit mládeže včetně informovanosti o těchto aktivitách
- podpora pořádání školních celorepublikových sportovních i vědomostních olympiád, doplňkových zájmových kurzů, festivalů, přehlídek apod.
- propagace volnočasových aktivit, a to včetně využití regionálních listů a ostatních medií
- podpora zdravého životního stylu

Kritéria pro výběr projektů

- perspektivnost při vzniku a provozu nových zařízení pro volnočasové aktivity, jednorázové i dlouhodobé, kulturních a sportovních zařízení rekreačního charakteru
- dopad na obyvatelstvo (kvalitativní i kvantitativní ukazatel)
- soulad s širšími koncepčními výhledy rozvoje socio-kulturního potenciálu kraje
- kvalita programů pro školení lektorů a dobrovolníků v oblasti organizace volného času mládeže
- efektivita využití finančních prostředků

Realizační výstupy opatření

- vytváření a rozvoj center pro volný čas
- údržba a rozvoj stávajících zařízení pro volný čas
- podpora stávajících středisek volného času

Dopady na ekonomiku kraje

- podpora činnosti sportovních a kulturních zařízení z rozpočtu kraje

- podpora činnosti neziskových organizací

Cílové skupiny

- obce a mikroregiony
- kluby mládeže
- kulturní a sportovní zařízení
- školy a školská zařízení
- školní družiny, školní kluby
- kulturní a sportovní organizace
- nestátní neziskové organizace
- občanská sdružení

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- města, obce, mikroregiony
- MŠMT, MMR, MK
- profesní organizace
- sportovní svazy
- nestátní neziskové organizace
- Klub českých turistů
- mládežnické a dětské organizace

Geografické pokrytí

- celé území kraje
- preference kritických oblastí

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- státní podpora volného času
- programy a granty
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- E-I, E-VI, E-VII, E-X, F-III

Stručný popis výchozí situace

Již několik let probíhá v ČR plynulý nárůst problémů spojených s užíváním ilegálních drog, jejich nezákonnou výrobou, pašováním a obchodem. V současnosti je situace stabilizovaná v oblasti nárůstu problémových uživatelů drog. Mezi uživateli drog jsou poměrně rozšířené hepatitidy, počet HIV pozitivních je oproti jiným evropským zemím nízký. Česká republika je velmi tolerantní k užívání legálních drog – narůstá počet dětí a mladých lidí, kteří kouří a pijí alkohol. U mladých lidí je stále rozšířenější užívání marihuany a extáze, ale nezvyšuje se počet mladých lidí, kteří užívají drogy s vyššími zdravotními riziky, jako je např. heroin a pervitin. Zhoršuje se zdravotní stav a sociální situace (sociální vyloučení, nezaměstnanost, kriminalita) problémových a chronických uživatelů všech drog a tím se také vyostřuje negativní postoj veřejnosti, politiků i odborníků k těmto skupinám obyvatel.

Užívání drog je ovlivňováno bio-psycho-sociálními a spirituálními faktory, jedná se o globální fenomén, který se mění ve vztahu k dynamice společnosti. Užívání drog je mezi mladými lidmi mnohdy „moderní“, umožňuje jim také strukturovat „chaotický svět“ nebo zvládat složité vztahy a překonávat zátěžové situace rizikovými formami chování. Rozšiřuje se dostupnost drog v menších městech. V určitých regionech kraje se zvyšuje podíl „drogových“ trestných činů, souvisejících se socioekonomickými faktory. Mladí lidé, rodiče i pedagogové mají dostatek dostupných a objektivních informací. Osvěta a prevence se však málo zaměřuje na starší populaci, seniory a systematickou prevenci ve firmách.

Protidrogová politika Středočeského kraje má za sebou období mnoha úspěšných aktivit a opatření, ale jsou i oblasti, které je třeba zlepšit. Změn v dosavadním vývoji lze dosáhnout dlouhodobým, koordinovaným, multidisciplinárním postupem, založeným na formální i neformální spolupráci subjektů, do jejichž působnosti problematika drog zasahuje. Zapotřebí jsou objektivní informace, vědecky podložená data a vyváženost mezi odbornou a politickou reprezentací. Protidrogová politika vyžaduje komplexní, mezioborový, meziinstitucionální a mezisektorový přístup. Aktivity jsou zaměřeny na propojování všech klíčových hráčů – poskytovatelů služeb, úředníků a politiků. Krajská protidrogová strategie i místní strategie nebo plány obcí, strategie národní a EU jsou ve shodě. Uplatňují se vyvážené přístupy v oblasti prevence a represe – čtyři základní pilíře protidrogové politiky jsou: prevence (primární), léčba a resocializace, „harm reduction“ (snižování zdravotních a sociálních rizik) a represe.

Cíle opatření

- omezit užívání všech typů drog
- stabilizovat, případně snížit počet problémových uživatelů drog
- oddálit experimentování a příležitostné užívání legálních i nelegálních drog
- snížit dostupnost drog v kraji
- snížit drogovou trestnou činnost a zvýšit objasňenost
- zabezpečit koordinovaný systém řízení protidrogové politiky
- zajistit spolupráci všech zainteresovaných subjektů v oblasti primární prevence dětí a mládeže
- zlepšit spolupráci a síťování a rozvoj komunikace s mikroregiony
- zpracovat krajskou strategii protidrogové politiky v souladu s národní protidrogovou strategií
- vypracovat akční plány na dvouletá období a zabezpečit jejich evaluaci
- poznatky z vyhodnocení programů a činností uplatnit v praxi
- podporovat a rozvinout dostupnou síť služeb pro uživatele všech drog
- zvýšit dostupnost chybějících služeb nebo je modifikovat tak, aby se zvýšila dostupnost pro širokou klientelu, jejich profesionální úroveň a společenská prestiž
- zvyšovat kvalitu života uživatelů všech typů drog a jejich blízkých zajištěním dostupnosti všech typů péče založené na komplexním přístupu k osobnosti klienta
- začlenit léčbu, resocializaci a substituci, „harm reduction“ a doléčování do sociálních a zdravotních služeb kraje
- zajistit certifikaci služeb a programů na základě standardů primární prevence, možnost rozvoje a plánování
- zabezpečit financování efektivních projektů, zohlednit certifikované služby a programy na základě kvality a naplnění standardů
- rozvíjet možnosti čerpání z finančních zdrojů strukturálních fondů pro rozvoj služeb
- podporovat objektivní informovanost a racionální mediální protidrogovou politiku

Aktivity naplňující opatření

- koordinace protidrogové politiky v kraji – krajská protidrogová komise a pracovní skupiny
- naplňování cílů krajské protidrogové strategie a aktivit v akčních plánech

- mezioborová, meziregionální a zahraniční spolupráce, spolupráce klíčových subjektů
- otevírání komunikace mezi krajem, policií, vězeňskou službou a PMS
- vytváření standardů se zaměřením na specifika regionů
- personální navýšení, zvýšení zájmu kvalifikovaných odborníků pracovat ve SK a předcházení jejich úniku
- adekvátní pracovní možnosti, prestiž profese v oboru adiktologie, vhodné ekonomické a organizační podmínky pro poskytovatele služeb
- vytvoření pozitivního klimatu ve školách, podpora sociálních dovedností a osobnostních předpokladů k odolnosti před rizikovým chováním
- podpora a zvýšení kompetencí škol a školských zařízení při vytváření koncepcí MPP a jejich realizaci
- výchova ke zdravému životnímu stylu
- uplatňování programů zaměřených na jiné rizikové jevy
- stejná pozornost věnovaná problematice alkoholu i o nealkoholových drog
- důraz na rozvoj substitučních programů, ambulantní léčby a stacionářů
- vzdělávací aktivity, konference, semináře, aktivity pro rozvoj týmů
- zabezpečení rozvojových možností včetně výzkumu a PR
- rozvoj organizací – učící se organizace, rozvoj potenciálu pracovníků

Kritéria pro výběr projektů

- zásady, pravidla a certifikované programy na základě kvality
- efektivita, dostupnost, potřebnost
- soulad se základními krajskými strategickými koncepcemi RLZ

Realizační výstupy opatření

- zabezpečení dostupných sociálních a zdravotních služeb pro uživatele drog
- zabezpečení a realizace cílů a plánů
- naplňování standardů – požadovaná kvalita služeb, certifikované programy
- závěrečné zprávy, evaluační zprávy, výzkumná šetření, situační monitoring
- objektivní informace v médiích, katalog a adresář služeb, zvýšená vzdělanost
- optimalizace a zvýšená dostupnost

Cílové skupiny

- uživatelé drog z celé ČR
- experimentátoři, pedagogičtí pracovníci, rodiče, veřejnost
- obce

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- ostatní kraje
- obce
- Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
- ministerstva
- Policie ČR
- realizátoři projektů
- nestátní neziskové organizace a jejich asociace
- odborné společnosti a vzdělávací instituce

Geografické pokrytí

- celé území kraje, přesahy do jiných krajů

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- spolufinancování projektů z rozpočtu kraje
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- E-I, E-IV, E-VII, E-X

Stručný popis výchozí situace

Prvotním impulsem v systému prevence kriminality bylo usnesení vlády č. 617 z 3. 11. 1993 (o projednání koncepce a programu prevence kriminality) reagující na obecný nárůst trestné činnosti. Na jeho základě byly postupně od roku 1996 v jednotlivých městech a obcích se zvýšenou trestnou činností realizovány „Komplexní součinnostní programy na místní úrovni“, jejichž náplní je široké spektrum aktivit strukturovaných v jednotlivých úrovních z oblasti jak situační, tak sociální prevence. V současnosti na ně kontinuálně navazuje „program Partnerství“. Nové možnosti přicházejí s reformou státní správy a vznikem vyšších územně samosprávných celků. Jednotlivé kraje se postupně angažují na poli prevence kriminality a tato participace se stává významnou alternativou aktivit směřovaných ze zmíněných centrálních programů.

Středočeský kraj vedle meziresortní spolupráce rovněž uskutečňuje vlastní programy preventivních aktivit a vyhlašuje dotační řízení na jejich realizaci. Slabou stránkou prevence kriminality je obtížnost jednoznačného vymezení jejího obsahu, zapříčiněná také multidisciplinárním charakterem prevence. Důsledkem je v praktické rovině roztráštěnost jednotlivých preventivních aktivit a postupů, jak na místní úrovni obcí, tak v rámci struktury krajského úřadu. Změn v dosavadním vývoji lze dosáhnout dlouhodobým, koordinovaným, multidisciplinárním postupem, založeným na formální i neformální spolupráci všech aktérů participujících ve zmíněné oblasti.

Také proto byl v roce 2004 přijat do funkce koordinátor/manažer prevence kriminality, jehož úkolem je především mapovat situaci v kraji, analyzovat možnosti a potřeby prevence kriminality, koordinovat aktivity a podílet se na tvorbě příslušné koncepce, metodiky a návrhů systémových opatření. V roce 2005 byla přijata „Koncepce prevence kriminality ve Středočeském kraji na léta 2005–2007“, která v souladu s národní strategií popisuje systém prevence kriminality a definuje záměry a cíle uskutečňovaných preventivních aktivit v kraji. Prioritní pozornost je zaměřena na oblast sociální prevence, především v úrovni sekundární a terciární. Další směřování preventivní politiky a koncepčního vývoje bude záviset na budoucích aktuálních potřebách kraje.

Cíle opatření

- minimalizace rizik a následků souvisejících s kriminalitou
- zvyšování pocitu bezpečí občanů a posilování jejich důvěry v instituce veřejné správy
- koordinace v rámci systému prevence kriminality
- rozpracování krajské koncepce prevence kriminality v souladu s národní strategií prevence kriminality
- motivace obcí k podpoře preventivních programů na místní úrovni
- podíl na šíření úspěšných projektů a metodik
- motivace a podpora spolupráce aktérů participujících na prevenci kriminality ve středočeském regionu
- zajištění financování efektivních projektů, zohlednění kvality služeb a programů prověřené kontrolami
- zajištění financování vhodných programů z rozpočtu kraje
- podpora objektivní informovanosti a prezentace obsahu prevence kriminality

Aktivity naplňující opatření

- začlenění prevence kriminality mezi priority samosprávy
- koordinace preventivních aktivit v kraji
- naplňování cílů krajské koncepce prevence kriminality
- činnosti v souladu s platnou „Koncepcí prevence kriminality ve Středočeském kraji“ a souvisejícími vládními dokumenty
- podpora životní stabilizace sociálně vyloučených skupin
- individuální investiční podpora projektů
- meziooborová a meziregionální spolupráce, spolupráce klíčových subjektů
- vzdělávací aktivity, konference, semináře
- zabezpečení metodického vzdělávání v oblasti prevence kriminality, nejen pro manažery, ale i pro odbornou veřejnost
- realizace vhodných dotačních programů zaměřených především na oblast sociální prevence
- větší pozornost programům a projektům zaměřeným na jednotlivé skupiny sociálně vyloučených osob
- zvýšení počtu azylových domů a domů „na půli cesty“
- zajištění lidských zdrojů k naplnění jednotlivých preventivních aktivit

Kritéria pro výběr projektů

- zásady a pravidla stanovená standardy kvality

- efektivita, potřebnost
- soulad se základními krajskými strategickými koncepcemi RLZ

Realizační výstupy opatření

- zabezpečení a realizace cílů a plánů
- naplňování standardů – požadovaná kvalita služeb, certifikované programy
- závěrečné zprávy, výzkumná a kontrolní šetření, situační monitoring
- objektivní informace v médiích, katalog a adresář služeb, zvýšená vzdělanost

Cílové skupiny

- osoby ohrožené kriminalitou (potenciální oběti nebo pachatelé trestné činnosti)
- manažeři prevence kriminality, sociální kurátoři, veřejnost
- obce
- nestátní neziskové organizace

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- ostatní kraje
- obce
- Policie ČR
- Republikový výbor pro prevenci kriminality
- resorty ministerstev
- realizátoři projektů
- nestátní neziskové organizace a jejich asociace
- odborné společnosti a vzdělávací instituce
- politická reprezentace

Geografické pokrytí

- celé území kraje, přesahy do jiných krajů

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- spolufinancování projektů z rozpočtu kraje
- státní dotace a dotace z resortů
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- E-I, E-V, E-VII, E-VIII, E-IX, E-XI

Stručný popis výchozí situace

Společenské změny, ke kterým po roce 1989 došlo a jimiž Česká republika procházela, se mimořádně negativně promítly do života nejen sociálně nejslabších romských komunit, ale téměř všech Romů. Sociální důsledky ekonomických reforem postihly nejvíce právě romskou komunitu. S prudkou diferenciací společnosti a zvyšujícími se nároky na schopnosti jednotlivců se zhoršily šance Romů uspět v řadě oblastí společenského života. Vážným problémem se stala nezaměstnanost, privatizace bytového fondu a tržní hospodářství s byty. V důsledku dluhů na nájemném tak přibývá Romů, kteří více či méně lehkomyšlně přišli o střechu nad hlavou. Chudoba a sociální vyloučení jsou příčinou trestné činnosti a dalších sociálně patologických jevů (prostituce, gamblerství, zneužívání drog apod.). Lze pozorovat výrazný vzestup drogových závislostí zejména mezi dětmi a mládeží.

Vláda České republiky přijala vládní koncepci romské integrace, která si klade za cíl dosažení bezkonfliktního soužití romské komunity s majoritní společností, a vytyčila tyto základní priority, které by měly být realizovány i na regionální úrovni:

- odstranění vnějších překážek, které brání začlenění příslušníků romských komunit do společnosti, tedy především odstranění všech forem diskriminace jednotlivců i celých skupin vymezených rasou, barvou pleti, národností, jazykem, příslušností k národu či etnické skupině
- zkušenosti z praxe naznačují, že současná ochrana před diskriminací je málo účinná, a proto bude přijat antidiskriminační zákon
- pomoc při odstraňování vnitřních překážek, které brání začlenění příslušníků romských komunit do společnosti, tedy především odstranění handicapu ve vzdělání a kvalifikaci

Krajská strategie v oblasti řešení integrace romské komunity ve Středočeském kraji vychází z vládní koncepce romské integrace. Za cíl si klade působit koordinovaným postupem založeným na spolupráci všech subjektů, do jejichž působnosti problematika řešení romské problematiky patří, s podporou objektivních informací a podložených dat a s vyvážeností mezi odbornou a politickou reprezentací.

Cílem je zlepšit sociální úroveň příslušníků romské komunity snížením nezaměstnanosti, zlepšením bytové situace a následně zdravotní situace, předcházením sociálnímu vyloučení a odstraňováním jeho důsledků.

Cíle opatření

- zabezpečení koordinovaného systému řízení integrace romské komunity
- naplňování krajské strategie integrace romské komunity v souladu s vládní koncepcí integrace romské komunity
- podpora činnosti romských komunitních center a terénní sociální práce ve vyloučených romských komunitách a podpora dalších neziskových organizací, které se na romskou problematiku zaměřují
- zabezpečení financování efektivních projektů, zohlednění kvality služeb a programů
- podpora objektivní informovanosti a racionální mediální politiky v oblasti romské integrace
- zlepšení podmínek integrace romské komunity

Aktivity naplňující opatření

- koordinace strategie integrace romské komunity v kraji
- naplňování cílů strategie integrace romské komunity v rámcových plánech
- mezioborová, meziregionální a zahraniční spolupráce, spolupráce klíčových subjektů
- vzdělávací aktivity, konference, metodiky
- snížení nezaměstnanosti
- zlepšení bytové situace
- předcházení sociálnímu vyloučení
- podpora romského neziskového sektoru

Kritéria pro výběr projektů

- kvalita a potřebnost
- finanční náklady
- soulad se základními krajskými strategickými koncepcemi RLZ

Realizační výstupy opatření

- zabezpečení dostupných sociálních služeb ve vyloučených romských komunitách
- zajištění a realizace cílů a plánů
- naplňování standardů požadované kvality služeb
- závěrečné zprávy, výzkumná šetření, situační monitoring
- objektivní informace v médiích

Cílové skupiny

- sociálně vyloučené romské komunity
- nestátní neziskové organizace
- obce

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- ostatní kraje
- obce
- Rada vlády pro záležitosti romské komunity
- Rada vlády pro národnostní menšiny
- resorty ministerstev
- realizátoři projektů
- nestátní neziskové organizace a jejich asociace
- odborné společnosti a vzdělávací instituce
- politická reprezentace

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- každý rok zpracovat výroční zprávu o stavu situace

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- spolufinancování projektů z rozpočtu kraje
- státní dotace a dotace z resortů
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- E-I, E-V, E-VI, E-VII, E-X

OPATŘENÍ F-I: ROZVOJ INFRASTRUKTURY A SLUŽEB CESTOVNÍHO RUCHU A LÁZEŇSTVÍ

Stručný popis výchozí situace

Nedostatečná rozvinutost a úroveň infrastruktury a služeb cestovního ruchu představuje jeden z klíčových problémů rozvoje cestovního ruchu v rámci Středočeského kraje i celé České republiky.

Cíle opatření

- koordinovaný kontinuální rozvoj cestovního ruchu na základě analýzy potenciálu cestovního ruchu a lázeňství v kraji
- rozvinutá kvalitní infrastruktura využitelná pro všechny cílové skupiny návštěvníků a obyvatel kraje
- optimální využití potenciálu kraje pro vytvoření široké nabídky produktů cestovního ruchu

Aktivity naplňující opatření

- podpora rozvoje kvalitních ubytovacích a stravovacích zařízení a doprovodných služeb (půjčovny kol, lodí apod.) a vytvoření sítí a řetězců služeb
- podpora rozvoje spolupráce veřejného, soukromého a občanského sektoru při rozvoji cestovního ruchu v kraji
- vytváření konkurenceschopných společných a kombinovaných krajských a regionálních produktů cestovního ruchu
- podpora vzniku a rozvoje destinačního managementu
- podpora podnikání a podnikatelů v oblasti cestovního ruchu
- rozvoj lázeňství
- vznik tematických a naučných stezek (tras)
- podpora celoživotního vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů v oblasti cestovního ruchu
- databáze významných a úspěšně realizovaných projektů cestovního ruchu
- podpora využití bývalých vojenských újezdů včetně jejich okolí
- aktualizace Programu rozvoje cestovního ruchu v kraji
- vytvoření Fondu cestovního ruchu

Kritéria pro výběr projektů

- využití stávajících objektů, infrastruktury a již v minulosti zastavěných ploch
- zlepšení dopravní dostupnosti lokality nebo destinace
- zvýšení návštěvnosti, resp. zvýšení denní útraty návštěvníků destinace realizací projektu
- prodloužení doby pobytu návštěvníků na území Středočeského kraje realizací projektu
- vliv na životní prostředí
- bezproblémovost financování v průběhu a po skončení projektu
- propojení projektu s dalšími stávajícími, resp. plánovanými aktivitami v oblasti cestovního ruchu
- využití výstupů projektu místním obyvatelstvem
- podpora projektu místním obyvatelstvem, resp. realizace projektu v souladu s potřebami místních obyvatel
- postupy udržování a rozvoje výstupů projektu v budoucnosti
- podpora zaměstnanosti místních obyvatel
- míra multiplikačního efektu v oboru cestovního ruchu i mimo něj
- dopad na snižování sezónnosti a podpora celoročního využití destinace nebo její části

Realizační výstupy opatření

- nové nebo rekonstruované tematické a naučné stezky, doplněné dalšími službami
- nová nebo rekonstruovaná ubytovací a stravovací zařízení, doplněná dalšími službami
- nová nebo rekonstruovaná infrastruktura cestovního ruchu v kraji
- oživení drobného podnikání, výnosy z daní
- vytvoření organizační struktury pro destinační management
- zvýšení kvalifikace pracovníků v oblasti CR
- nové nebo obnovené lázeňské provozy
- zvýšení kvality a nabídky služeb v oblasti CR

Dopady na ekonomiku kraje

- zvýšení příjmu obcí
- zvýšení příjmu místních obyvatel
- tvorba pracovních příležitostí
- multiplikační efekty na zaměstnanost, příjmy a investice
- zlepšení podnikatelského prostředí díky rozvoji infrastruktury

Cílové skupiny

- domácí a zahraniční návštěvníci
- místní obyvatelstvo
- místní podnikatelé
- místní samospráva
- profesní sdružení
- vzdělávací instituce
- potenciální investoři (domácí i zahraniční)
- neziskové organizace (nadace, zřizovatelé informačních center atd.)

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce
- svazky a sdružení obcí
- MMR
- CzechTourism (ČCCR)
- profesní sdružení

Geografické pokrytí

- celé území kraje
- postižená území (např. restrukturalizací průmyslu, těžbou, vojenské újezdy včetně jejich okolí, oblasti postižené vylidňováním apod.)

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- C-III, F-II, F-III

OPATŘENÍ F-II: ROZVOJ INFORMAČNÍCH SLUŽEB A SYSTÉMŮ CESTOVNÍHO RUCHU

Stručný popis výchozí situace

Vytvoření kvalitního regionálního turistického informačního a rezervačního systému je jednou z podmínek úspěšného managementu, marketingu i udržitelného rozvoje cestovního ruchu v kraji.

Cíle opatření

- zlepšení úrovně managementu cestovního ruchu a marketingu kraje
- koordinovaná a systematická propagace kraje
- fungující informační systém pro všechny návštěvníky a obyvatele
- zajištění přísunu aktuálních informací mezi subjekty cestovního ruchu
- podpora rozvoje služeb a zdravé konkurence
- ovlivnění spokojenosti návštěvníků
- vytváření podmínek pro opakovanou návštěvu kraje a pozitivní reference návštěvníků v jejich okolí

Aktivity naplňující opatření

- vytvoření funkčního regionálního turistického informačního a informačně-rezervačního systému
- vytvoření a průběžná aktualizace cizojazyčné prezentace turistické nabídky kraje na internetu
- podpora aktivit sloužících k výměně zkušeností a poznatků pracovníků TIC
- zlepšení komunikace mezi složkami veřejné správy, podnikatelskými subjekty, turistickými informačními centry, neziskovými organizacemi a ostatními subjekty působícími v oblasti cestovního ruchu
- vytvoření krajského turistického informačního centra v Praze
- podpora koordinovaného a cíleně zaměřeného marketingu cestovního ruchu
- propagace
- sběr a aktualizace dat a informací pro informační systém
- propagace regionálních informačních servisů

Kritéria pro výběr projektů

- využití stávající informační infrastruktury
- podíl na zvýšení návštěvnosti
- bezproblémovost financování v průběhu a po skončení projektu, návrh vícezdrojového financování
- propojení projektu s dalšími stávajícími nebo plánovanými aktivitami v oblasti cestovního ruchu, zejména propojení s projekty jiných regionů a s mezinárodními projekty
- využití výstupů projektu místním obyvatelstvem
- ekonomická efektivita
- způsob udržování a rozvoj výstupů projektu v budoucnosti
- míra multiplikačního efektu
- přínos k ochraně kulturního a přírodního dědictví a vytváření příznivého vztahu návštěvníků a místních obyvatel ke kulturnímu a přírodnímu dědictví
- dopad na snižování sezónnosti a celoroční využití destinace nebo její části
- prodloužení doby pobytu návštěvníků na území Středočeského kraje realizací projektu

Realizační výstupy opatření

- značení cyklotras, cyklostezek, hipposteze, naučných a tematických stezek a stezek pro pěší
- napojení dálkových pěších turistických tras v kraji na síť evropských turistických tras
- značení a informace ve městech, na příjezdových komunikacích, na silnicích I. a II. třídy, R a D a na místech soustředění návštěvníků (např. směrovky, velkoplošné hnědobílé označnické plány, informační tabule, infoboxy, informační stojany apod.)
- koordinace dopravního značení
- informační a informačně-rezervační systém regionu na WWW stránkách
- prezentace kraje na tuzemských a zahraničních veletrzích cestovního ruchu
- zlepšení komunikace a informovanosti mezi různými subjekty cestovního ruchu
- cizojazyčná prezentace turistické nabídky kraje na internetu (kulturně-historické památky, přírodní zajímavosti, kulturní, sportovní a ostatní zajímavé akce, sportovní a rekreační možnosti)
- informační podpora pro oživení drobného podnikání
- informační a propagační materiály
- prezentace

Dopady na ekonomiku kraje

- snížení nákladů v důsledku zlepšení koordinace subjektů CR
- zvýšení příjmu obcí
- zvýšení příjmu místních obyvatel
- tvorba pracovních příležitostí
- multiplikační efekty na zaměstnanost, příjmy a investice
- zefektivnění podnikatelského prostředí díky zlepšení infrastruktury

Cílové skupiny

- domácí a zahraniční návštěvníci
- místní obyvatelstvo
- místní podnikatelé
- místní samospráva
- profesní sdružení
- vzdělávací instituce
- potenciální investoři (domácí i zahraniční)
- neziskové organizace (nadace, zřizovatelé informačních center atd.)
- cestovní kanceláře a agentury

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce
- svazky a sdružení obcí
- MMR
- CzechTourism (ČCCR)
- profesní sdružení

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- B-XI, C-V

Stručný popis výchozí situace

Středočeský kraj se potýká s nedostatečným využitím sportovního a rekreačního potenciálu území, chybí zde odpovídající infrastruktura pro cykloturistiku a vodní turistiku.

Cíle opatření

- vytvoření nabídky možností pro aktivní využití volného času návštěvníků i místních obyvatel

Aktivity naplňující opatření

- podpora aktivního využití volného času návštěvníků i místních obyvatel
- podpora budování a modernizace sportovních a rekreačních areálů, center a zařízení
- podpora vytvoření sítě cyklostezek, cyklotras a hipposteze, včetně doprovodných aktivit a služeb v návaznosti na národní a mezinárodní systém
- podpora značení turistických cílů
- podpora splavnění vodních toků a využití vodních ploch a toků pro vodní turistiku a sporty
- podpora rozvoje venkovského cestovního ruchu, přednostně s využitím stávajících objektů
- podpora rozvoje areálů zimních sportů
- aktualizace generelu sítě cyklotras a cyklostezek na území kraje

Kritéria pro výběr projektů

- využití stávajících objektů, infrastruktury a již v minulosti zastavěných ploch (brownfields) a způsob využití
- zlepšení dopravní dostupnosti lokality nebo destinace
- bezpečnostní hlediska v cykloturistice (cyklostezka oddělena od automobilové dopravy, cyklotrasa vedena po komunikaci s průměrnou denní intenzitou dopravy menší než 1 000 vozidel)
- zvýšení návštěvnosti, resp. zvýšení denní útraty návštěvníků destinace realizací projektu
- prodloužení doby pobytu návštěvníků na území Středočeského kraje realizací projektu
- vliv na životní prostředí
- bezproblémovost financování v průběhu a po skončení projektu
- propojení projektu s dalšími stávajícími nebo plánovanými aktivitami v oblasti cestovního ruchu
- využití výstupů a podpora projektu místním obyvatelstvem
- poměr mezi požadovanými prostředky a rozsahem a kvalitou projektovaného (a realizovaného) výstupu
- postupy udržování a rozvoje výstupů projektu v budoucnosti
- podpora zaměstnanosti místních obyvatel
- míra multiplikačního efektu
- dopad na snižování sezónnosti a podpora celoročního využití destinace nebo její části

Realizační výstupy opatření

- nové nebo rekonstruované, oživené cyklostezky, cyklotrasy a hippostezy, doplněné dalšími službami
- nové nebo rekonstruované sportovní a rekreační areály, centra a zařízení, doplněné dalšími službami
- funkční krajská páteřní síť dálkových a regionálních cyklostezek, cyklotras a hipposteze
- nové nebo rekonstruované propusti pro turistické a sportovní lodě
- nové nebo rekonstruované vodní cesty
- nové nebo rekonstruované zimní areály
- nové produkty CR

Dopady na ekonomiku kraje

- zvýšení příjmu obcí
- zvýšení příjmu místních obyvatel
- tvorba pracovních příležitostí
- multiplikační efekty na zaměstnanost, příjmy a investice
- zefektivnění podnikatelského prostředí díky zlepšení infrastruktury

Cílové skupiny

- domácí a zahraniční návštěvníci
- místní obyvatelstvo
- místní podnikatelé
- místní samospráva
- profesní sdružení

- vzdělávací instituce
- potenciální investoři (domácí i zahraniční)
- neziskové organizace (nadace, zřizovatelé informačních center atd.)

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce
- svazky a sdružení obcí
- MMR
- státní agentura CzechTourism (ČCCR)
- profesní sdružení

Geografické pokrytí

- celý Středočeský kraj (s respektováním místního a aktivovaného potenciálu)

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- B-I, C-III, E-VII, F-I, F-II

Stručný popis výchozí situace

Středočeský kraj disponuje značným kulturním dědictvím, které je nutné nejen zachovat, ale současně optimálně využívat pro rozvoj kraje.

Cíle opatření

- zachování a trvale udržitelné využívání kulturního dědictví kraje

Aktivita naplňující opatření

- systematická podpora péče o kulturní dědictví (dotační programy)
- využití kulturního dědictví pro tvorbu nových tematických produktů využitelných v cestovním ruchu
- aktivní využívání objektů kulturního dědictví jako součásti turistické infrastruktury (pro tvorbu ubytovacích zařízení a pro nabídku dalších služeb)
- rozvoj místních muzeí v návaznosti na historii lokality a tradiční řemesla
- spolupráce s církvemi vedoucí ke zpřístupnění církevních objektů
- zapojení přístupných státních památkových objektů do tvorby specifických produktů CR a zároveň do celkové strategie rozvoje území

Kritéria pro výběr projektů

- záchrana, rekonstrukce, rehabilitace kulturní památky
- zpřístupnění, oživení kulturní památky
- využití kulturní památky pro vytvoření kulturního produktu, novátorský charakter tohoto produktu a jeho nadregionální a mezinárodní dimenze
- vytvoření nových pracovních míst vzniklých zpřístupněním památky či vytvořením kulturního produktu na základě zpřístupnění kulturního dědictví
- efektivita vložených prostředků, vícezdrojovost financování
- využití multiplikačního efektu jak z hlediska ekonomického, tak z hlediska kulturních a památkových hodnot

Realizační výstupy opatření

- viditelné zlepšení stavu kulturního dědictví kraje
- trvalé zpřístupnění některých dosud nepřístupných památkových objektů – vytvoření nových instalací a expozic
- zpřístupnění nemovitého archeologického kulturního dědictví v terénu
- posílení specializace muzeí a galerií, vytvoření turistického produktu Muzea Středočeského kraje
- cílená a systematická popularizace a propagace kulturního dědictví a péče o památky využitím klasických i elektronických médií
- vybudování systému celokrajské reflexe výrazných evropských aktivit sloužících k podpoře a propagaci kulturního dědictví (EHD, Mezinárodní den muzeí a galerií, Mezinárodní den památek a sídel atp.)

Dopady na ekonomiku kraje

- krajské dotační programy zaměřené na propagaci kulturního dědictví a péči o něj
- zvýšení zaměstnanosti
- zvýšení příjmů subjektů z oblasti infrastruktury CR
- zvýšení příjmů vlastníků přístupných památek
- zvýšení příjmů ze vstupného muzeí a galerií

Cílové skupiny

- domácí a zahraniční návštěvníci
- místní obyvatelstvo
- místní podnikatelé
- místní samospráva
- profesní sdružení
- vzdělávací instituce
- potenciální investoři (domácí i zahraniční)
- neziskové organizace (nadace, zřizovatelé informačních center atd.)

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj

- obce
- svazky a sdružení obcí
- MMR, MK
- CzechTourism (ČCCR)
- profesní, zájmová a občanská sdružení a organizace
- vlastníci památek

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2006–2013

Financování

- veřejné zdroje a rozpočty (centrální a další)
- soukromé zdroje
- zdroje EU
- fondy

Vazby na jiná opatření

- B-I, C-III, F-I, F-II

3. ÚZEMNÍ A ODVĚTVOVÉ ASPEKTY ROZVOJE KRAJE

3.1 Vymezení územních priorit

Z identifikovaných územních disparit Středočeského kraje vyplývá, že území kraje diferencuje **velká typologická různorodost**, a dokonce i v rámci jednotlivých okresů existují odlišné přírodní a sociálně-ekonomické podmínky a potenciál rozvoje. Významným diferenciativním faktorem je **vzdálenost od Prahy**, jejíž silný vliv působí jak v pozitivním, tak v negativním ohledu. Nejvíce příznivých socio-ekonomických ukazatelů – nejnižší nezaměstnanost, příznivou výši mezd, podnikatelskou aktivitu, vysokou zaměstnanost v terciéru, příznivou věkovou skladbu, vyšší vzdělání obyvatelstva a největší podíl dokončené bytové výstavby v kraji – mají metropolitní okresy **Praha – západ** a **Praha – východ**. Současně mají horší ukazatele týkající se kulturní, sociální a zdravotní vybavenosti a horší strukturu školských zařízení, protože jejich potřebu zřejmě saturují pražské instituce. Vzhledem k odlišnému demografickému vývoji (masivní výstavba rodinných domů má za následek imigraci obyvatel, především mladých rodin s dětmi) vzrůstá potřeba sociálních služeb, škol, sportovišť a dalších zařízení, které nedokáže pokrýt trh.

K rozvinutým územím patří okres **Mladá Boleslav** díky největšímu automobilovému podniku ŠKODA AUTO a.s., ale také okres **Kladno** procházející v posledních letech významnou restrukturalizací ekonomické základny od těžkého průmyslu směrem k lehkému průmyslu a službám.

Vyšší nezaměstnaností a stárnutím populace se vyznačují polabské okresy **Nymburk** a **Kolín** (zejména Kouřimsko a Poděbradsko, oproti tomu Lysá nad Labem patří k mikroregionům s nejpříznivější věkovou strukturou). V roce 2005 nezaměstnanost v těchto okresech klesla díky továrně na výrobu automobilů Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech, s.r.o. (TPCA). V okrese Nymburk je také nižší vybavenost obcí technickou infrastrukturou, zejména v mikroregionech Poděbrady a Nymburk.

Okresy **Benešov**, **Beroun** a **Příbram** charakterizuje diferencovanost území, přičemž problémy se vyskytují hlavně v jejich periferní venkovské oblasti (mikroregiony Rožmitál pod Třemšínem, Sázava a Březnice).

Nejhorší situace je v okresech **Kutná Hora** a **Rakovník**, které se vyznačují největším výskytem sociálně-ekonomických problémů – perifernost v rámci kraje a nízká dopravní dostupnost přispívají k relativní izolovanosti obou okresů, menší ekonomická síla okresů je spojena s vyššími ukazateli nezaměstnanosti, malou podnikatelskou aktivitou, nízkou zaměstnaností v terciéru a zároveň s vyšším podílem zaměstnanců v primární sféře. Zejména se to týká mikroregionů Uhlířské Janovice a Křivoklát – oba mikroregiony rovněž patří k územím s nejnižší hustotou obyvatel na km². Mikroregion Křivoklát na Rakovnicku má zároveň nejvyšší index stáří v kraji. Dalším mikroregionem v okrese Rakovník s nepříznivými ukazateli je řídce osídlené Jesenicko, s nejnižším podílem ekonomicky aktivního obyvatelstva v kraji, s nízkým podílem obcí vybavených technickou infrastrukturou a nejnižším podílem obcí se školami v kraji.

3.2 Základní směry rozvoje odvětví a úseků v samostatné působnosti kraje

Základní směry rozvoje odvětví a úseků v samostatné působnosti kraje jsou vymezeny jednak rozhodnutím orgánů kraje o rozvojových prioritách na období realizace Programu rozvoje kraje a jednak kompetencemi kraje danými zákonem o podpoře regionálního rozvoje.

Problémové okruhy stanovené pro posuzování a výběr projektů:

- produkční základna a ekonomický rozvoj
- infrastruktura
- rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství
- životní prostředí
- rozvoj lidských zdrojů
- cestovní ruch a péče o kulturní dědictví

4. NÁVRH FINANCOVÁNÍ

Program rozvoje Středočeského kraje vzniká transformací cílů a směrů strategie rozvoje do cílů a opatření pro časové období od roku 2006 do roku 2013. U cílů a opatření spolufinancovaných z fondů EU je PRK přímým zdrojem pro selekci opatření pro regionální operační program a ostatní operační programy na příslušné plánovací období EU.

Cílem přípravy finančního rámce Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje je finanční zajištění cílů a opatření, včetně úkolů a činností popsanych v jednotlivých částech. Úlohou PRK v oblasti finanční je nutné stanovení možných rámců pro financování z národních zdrojů a zdrojů EU pro období 2007–2013. Finanční rámec by se měl stát rovněž základem pro další posuzování reálných proporcí při plnění rozvojových představ Středočeského kraje a měl by umožnit stanovení priorit při výběru projektů, které budou realizovány přednostně.

Financování rozvojových opatření a jednotlivých projektů akčního plánu je závislé na vymezení možných zdrojů finančních prostředků i na dalších ovlivňujících legislativních požadavcích, jako je např. zákon č. 59/2000 Sb. (princip nezákonnosti veřejné podpory bez udělení výjimky z obecného zákazu poskytování veřejné podpory/schválené výjimky vždy jen z jednoho zdroje).

Základní finanční zdroje pro dotování projektů lze rozdělit na několik typů – místní veřejné rozpočty (rozpočty kraje, měst a obcí kraje, jimi zřízených rozpočtových organizací, dobrovolných svazků obcí), státní rozpočet (výdaje poskytované z ústředních orgánů státní správy), finanční zdroje EU (operační programy strukturálních fondů, Kohezní fond, aj.), spoluúčast soukromého sektoru a ostatní zdroje.

Konkrétní alokace finančních prostředků pro jednotlivé rozvojové programy a projekty je omezena jednoletým rozpočtovým obdobím a výší těchto prostředků. Proto dochází k výběru aktivit a opatření k financování dle objektivních priorit.

Finální a realizační částí Programu rozvoje Středočeského kraje bude Akční plán PRK a návrh financování do roku 2006, který bude obsahovat v současné době známé významné projekty, jež odpovídají jednotlivým problémovým okruhům. Ke každému projektu musí být následně zpracován projektový záměr v souladu se Směrnicí Středočeského kraje pro programové financování reprodukce majetku a rozvojových programů kraje financovaných z rozpočtu kraje, která reflektuje potřebu přesně definovat a transparentním způsobem stanovit pravidla a podmínky, za nichž bude možné čerpat finanční prostředky z rozpočtu kraje. Nová pravidla dle Směrnice Středočeského kraje pro programové financování reprodukce majetku a rozvojových programů kraje financovaných z rozpočtu kraje, obsah dokumentace, která vychází z vyhlášky č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, i získaná data by se měly stát novou kategorií finančního plánování, účinným nástrojem pro sestavování návrhů rozpočtového výhledu rozvoje Středočeského kraje.

Program rozvoje kraje je dokumentem, který stanoví konkrétní zaměření podpory rozvoje kraje (zejména finanční) prostřednictvím konkrétních opatření v určitém území kraje a ve vymezeném časovém období, pro něž budou finanční zdroje poskytnuty. Pro jeho realizaci je tedy nezbytné definovat možnosti finanční podpory a vlastní postup implementace včetně analýz vývoje financování programu a harmonogramu projektu.

4.1 Akční plán

Programy a projekty AP PRK 2006	Celkový rozpočet*	Rozpočet pro AP PRK 2006**
A. Produkční základna a ekonomický rozvoj		
GS SROP - Podpora drobného podnikání (OEI)	14 701 007	4 756 208
GS SROP - Podpora malého a středního podnikání (OEI)	12 199 970	3 947 049
Aktualizace Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (PRK) (ORR)	1 700 000	1 700 000
Studie realizace EA - II. etapa (ORR)	1 000 000	1 000 000
ÚP VÚC Pražský region - návrh (ORR)	1 767 000	1 767 000
ÚP VÚC okresu Benešov - návrh a obecně závazná vyhláška kraje (ORR)	692 606	692 606
ÚP VÚC Střední Polabí - návrh (ORR)	1 123 500	1 123 500
ÚP VÚC Rakovnícko - návrh (ORR)	756 000	756 000
Srovnávací studie variant řešení koridorů pro liniové stavby dopravní nebo technické vybavenosti (ORR)	1 400 000	1 400 000
Pracovní výstupy z GIS Středočeského kraje, internetové prezentace postupu prací na ÚP VÚC (ORR)	700 000	700 000
Přípravné práce a návrh zadání ÚP VÚC Středočeského kraje (ORR)	1 550 000	1 550 000
Mezinárodní komunikační koridor Sever-Jih - projekt regionů na území SRN, ČR, Rakouska a Slovinska a) projekt A-B Landbridge 2, spolufinancování (ORR)	2 000 000	2 000 000
Vyhledávací studie pro lokalizaci brownfields na území Středočeského kraje (ORR)	1 000 000	1 000 000
Projekt útlumu kladenských dolů a Průmyslová zóna Tuchlovice - usnesení vlády ČR se z hlediska zóny týká pouze křižovatky R6 a) DÚR a ÚR (ORR)	2 000 000	2 000 000
Strategická Průmyslová zóna Kozomín a) projektový záměr (ORR)	2 000 000	2 000 000
Rozvoj produkčního sektoru a podnikání - veletrhy, výstavy a) pohoštění (ORR)	500 000 20 000	500 000 20 000
Podpora vzniku klastrů na území kraje (ORR)	1 500 000	1 500 000
Celkem za oblast A	46 610 083	28 412 363
B. Infrastruktura		
Program - Bezpečně do školy (OD)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 4 450 000 / 4 450 000 / 0 / 0 / 0	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 4 450 000 / 4 450 000 / 0 / 0 / 0
Program podpory alternativních paliv v dopravě - zemní plyn (OD)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 6 500 000 / 6 500 000 / 0 / 0 / 0	0
Opravy silnic II. a III. tříd (OD)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 1 479 861 000 / 1 382 233 000 / 60 517 000 / 46 923 000 / 0	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 1 115 845 000 / 1 056 328 000 / 12 594 000 / 46 923 000 / 0
Výstavba na silnicích II. a III. tříd (OD)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 3 463 881 000 / 1 077 692 000 / 34 883 000 / 239 666 000 / 25 890 000	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 616 157 000 / 315 718 000 / 34 883 000 / 239 666 000 / 25 890 000
Projektová dokumentace (OD)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 265 892 000 / 265 892 000 / 0 / 0 / 0	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 53 508 000 / 53 508 000 / 0 / 0 / 0
Výzkumy a vývoj v dopravě (OD)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 3 000 000 / 3 000 000 / 0 / 0 / 0	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 3 000 000 / 3 000 000 / 0 / 0 / 0
Odborné posudky (OD)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 13 320 000 / 13 320 000 / 0 / 0 / 0	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 13 320 000 / 13 320 000 / 0 / 0 / 0
Zavedení Integrovaného dopravního systému ve Středočeském kraji (OD)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE)	0

	65 000 000 / 65 000 000 / 0 / 0 / 0	
Zavedení a upřesňování standardů ve veřejné hromadné dopravě na území Středočeského kraje (OD)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 72 600 000 / 72 600 000 / 0 / 0 / 0	0
Zavedení jednotného tarifu Integrovaného dopravního systému na území Středočeského kraje (OD)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 65 000 000 / 65 000 000 / 0 / 0 / 0	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / cizí zdroje / zdroje EU- SROP / Zdroje EU - PHARE) 5 200 000 / 5 200 000 / 0 / 0 / 0
Program podpory financování potřeb jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí a HZS Středočeského kraje k zabezpečení plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany (OKH)	14 835 000	14 835 000
GS SROP - Program na podporu výst. a rek. místn. komunikací (OEI)	20 065 229	4 013 046
Protipovodňová opatření na řece Litavce včetně doprovodné infrastruktury (ORR)		
a) rezerva pro uplatnění projektu v EU (ORR)	879 008	879 008
Protipovodňový val Zálezlice (ORR)		
a) dokumentace pro stavební povolení DSP (ORR)	1 800 000	1 800 000
b) žádost na financování z EU (ORR)	500 000	500 000
Vodohospodářské stavby v obcích okolo nádrže Želivka - investor obec Čechtice (ORR)		
a) Vodovody, kanalizace a ČOV v obcích - DÚR, ÚR, žádosti EU a další dotace (ORR)	2 000 000	2 000 000
Vodohospodářské stavby v obcích Svazku obcí Týnecko (investor Týnec nad Sázavou) (ORR)		
a) páteří vodovody a rozvody v obcích - DSP a vodoprávní rozhodnutí (ORR)	2 300 000	2 300 000
b) žádost EU	282 030	282 030
Vodovodní přívaděč Benešov - Sedlčany (Želivka) (ORR)		
a) DSP, vodoprávní rozhodnutí a žádost EU (ORR)	2 000 000	2 000 000
Projekt „Střední Čechy on-line – část intranet“; podaná žádost na financování z Finančních mechanismů EHP/Norska (OI)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 11 823 856 / 1 773 578	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 11 823 856 / 1 773 578
Projekt „Střední Čechy on-line – část extranet, internet“; podaná žádost na financování ze SROP (OI)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 59 610 432 / 8 877 305	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 59 610 432 / 8 877 305
Projekt SYPOS - zajištění potřeb přípravy krajem zřizovaných vzdělávacích, zdravotnických a sociálních zařízení na mimořádné události a krizové situace. (OKH)	3 000 000	1 500 000
Zajištění přípravy na řešení mimořádných událostí a krizových situací, snížení dopadů jejich následků na infrastrukturu a řešení její obnovy při vzniku mimořádných situací a živelných pohrom - technické vybavování pracoviště KŘ a složek IZS, - digitalizace krizového plánu kraje a informační podpora KŘ. (OKH)	7 400 000	7 400 000
Celkem za oblast B	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 5 565 999 555 / 3 021 399 150	1 499 683 967
C. Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství		
Program obnovy venkova (ORR)		
a) investiční dotace obcím	40 000 000	40 000 000
b) neinvestiční dotace obcím	70 000 000	70 000 000
Celkem za oblast C	110 000 000	110 000 000
D. Životní prostředí		
Krajská koncepce Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (OŽPZ)	4 000 000	4 000 000
Regionální plán rozvoje lesů (OŽPZ)	800 000	800 000
Koncepce ochrany ZPF (OŽPZ)	1 100 000	1 100 000
Povodňový plán (OŽPZ)	400 000	100 000
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací (OŽPZ)	300 000	300 000
Plán odpadového hospodářství (OŽPZ)	1 200 000	300 000
Program snižování emisí (OŽPZ)	2 000 000	500 000
Fond životního prostředí (OŽPZ)	150 000 000	150 000 000
Posouzení vlivu na soustavu Natura - ÚP VÚC Pražský region (ORR)	500 000	500 000
Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (OŽPZ)	4 000 000	4 000 000
Rozvoj sítě Krajských středisek environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (OŽPZ)	(celkový rozpočet / státní rozpočet / rozpočet kraje) 15 870 943/ 15 370 943/ 500 000	(celkový rozpočet / státní rozpočet / rozpočet kraje) 9 062 402/ 8 562 402/ 500 000
Studie odtokových poměrů (OŽPZ)	1 975 400	592 620
Doplnění povodňového plánu (OŽPZ)	150 000	150 000
Vnější havarijní plány (OŽPZ)	600 000	600 000
Aktualizace Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací (OŽPZ)	300 000	300 000
Územní systém ekologické stability (OŽPZ)	příp. EU strukt. fondy 5 000 000	0
Záchrané stanice pro zraněné živočichy (OŽPZ)	2 076 000	2 076 000

Péče o přírodu (OŽPZ)	5 000 000	5 000 000
Pilotní projekt EKO KOM - Oddělený sběr a využití komunálních odpadů včetně jejich obalové složky na území kraje (OŽPZ)	(celkový rozpočet / rozpočet EKO-KOM / rozpočet kraje) 8 700 000 / 6 400 000 / 2 300 000	(celkový rozpočet / rozpočet EKO-KOM / rozpočet kraje) 4 200 000 / 1 900 000 / 2 300 000
Studie na posouzení odpadových technologií (OŽPZ)	900 000	300 000
Poskytování informací veřejnosti (OŽPZ)	1 100 000	500 000
Informační systém - vyhodnocování kvality kalů (OŽPZ)	300 000	300 000
Studie proveditelnosti - realizace centrálního zpracovatelského zařízení (el. a elektron. zařízení) (OŽPZ)	800 000	800 000
Aktualizace Plánu odpadového hospodářství (OŽPZ)	1 000 000	0
Využití komunálních odpadů (OŽPZ)	20 000 000	20 000 000
Návrh legislativních změn k využití komunálního odpadu jako paliva v energ.zdrojích (OŽPZ)	1 000 000	1 000 000
Monitoring Beroun (OŽPZ)	390 000	130 000
Monitoring Kladno (OŽPZ)	2 150 000	550 000
Projekt Dioxiny Spolana - odstranění starých ekolog. Zátěží (OŽPZ)	1 900 000	1 000 000
Konkurenční rozptylová studie (OŽPZ)	100 000	100 000
Dotazníkové metody (OŽPZ)	150 000	150 000
Podpora projektů vycházejících ze schváleného Programu snižování emisí (OŽPZ)	(celkový rozpočet / veřejné rozpočty / rozpočet kraje) 60 000 000 / 53 500 000 / 6 500 000	(FŽP) 6 500 000
Studie proveditelnosti na podporu veřejné hromadné dopravy (ekologičtější pohon) (OŽPZ)	1 000 000	1 000 000
Aktualizace Programu snižování emisí (OŽPZ)	2 000 000	2 000 000
Celkem za oblast D	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 296 762 343 / 221 491 400	207 448 620
E. Rozvoj lidských zdrojů		
Zvýšení podílu SOŠ na celkovém počtu přijímaných (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 10 000 000 / 0 / 10 000 000	0
Další vzdělávání (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 10 000 000 / 0 / 10 000 000	0
Trvalá péče o kvalitu vzdělávání na SŠ (Realizace dlouhodobého záměru) (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 7 000 000 / 0 / 7 000 000	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 725 000 / 0 / 725 000
Státní informační politika ve vzdělávání (SIPVZ) (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 367 736 500 / 352 736 500 / 15 000 000	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 73 736 500 / 72 736 500 / 1 000 000
Objektivizace podmínek vstupu na SŠ, informační systém (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 10 000 000 / 0 / 10 000 000	0
Integrace bývalých zvláštních škol a jejich žáků (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 3 000 000 / 0 / 3 000 000	0
Pomoc dětem při odchodu z dětských domovů (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 3 000 000 / 0 / 3 000 000	0
Zvýšení efektivity diagnostických a poradenských služeb (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 5 000 000 / 0 / 5 000 000	0
GS Humanitární fond Středočeského kraje - dotace pro nestátní neziskové organizace (OSV)	(celkový rozpočet / rozpočet MPSV / rozpočet kraje) 98 969 000 / 77 069 000 / 21 900 000	21 900 000
GS SROP - Podpora sociální integrace ve Středočeském kraji (OEI)	111 298 252,50	10 295 089
Projekty předložené Středočeským krajem do Evropského sociálního fondu - Operační program Rozvoj lidských zdrojů - pokračující realizace z r. 2005:		
Projekt Vzdělávání zadavatele a poskytovatelů v oblasti standardů kvality sociálních služeb ve Středočeském kraji, žadatel Středočeský kraj / partner NVF, o.p.s. (pokračování realizace z r. 2005) (OSV)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 5 066 900 / 0	financováno plně z prostředků ESF a MPSV kraj nefinancuje
Projekt Podpora poskytovatelů ve Středočeském kraji při odstraňování opatření omezujících pohyb osob, žadatel Středočeský kraj (pokračování realizace z r. 2005) (OSV)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 1 892 225 / 0	financováno plně z prostředků ESF a MPSV kraj nefinancuje
Projekty předložené partnery do Evropského sociálního fondu - Operační program Rozvoj lidských zdrojů - pokračující realizace z r. 2005:		
Projekt Profesionální rozvoj pracovníků ústavů Středočeského kraje, žadatel QUIP-Společnost pro změnu / partner Středočeský kraj (pokračování realizace z r. 2005) (OSV)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 11 558 110 / 0	financováno plně z prostředků ESF a MPSV kraj nefinancuje
Projekt Pracovník sociální péče žadatel AISIS - zájmové sdružení / partner Středočeský kraj (pokračování realizace z r. 2005) (OSV)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 5 587 648 / 0	financováno plně z prostředků ESF a MPSV kraj nefinancuje
Podpora vzniku veřejné neuniverzitní Vysoké školy Jiřího z Poděbrad (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 7 000 000 / 0 / 7 000 000	0

Program na podporu nadaných žáků (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 2 000 000 / 0 / 2 000 000	0
Podpora mezinárodních aktivit škol a školských zařízení (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 710 000 / 0 / 710 000	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 710 000 / 0 / 710 000
Rozvoj informatizace (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 15 000 000 / 0 / 15 000 000	0
Programy v oblasti prevence společensky negativních jevů ve Středočeském kraji (umělecké soutěže, vědomostní soutěže, semináře) (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 2 250 000 / 1 300 000 / 950 000	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 2 250 000 / 1 300 000 / 950 000
Programy na podporu sportovních aktivit ve Středočeském kraji včetně reprezentace kraje na republikových soutěžích a mezinárodních utkáních sprátených regionů (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 2 260 000 / 0 / 2 260 000	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 2 260 000 / 0 / 2 260 000
Grantové programy z Fondu sportu a volného času na rok 2006 (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 25 000 000 / 0 / 25 000 000	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 25 000 000 / 0 / 25 000 000
Vzdělávací fond – granty a projekty (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 18 000 000 / 0 / 18 000 000	0
Podpora projektů ESF (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 25 000 000 / 0 / 25 000 000	0
Olympiáda dětí a mládeže (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 250 000 / 0 / 250 000	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 80 000 / 0 / 80 000
Optimalizace škol (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 1 500 000 / 0 / 1 500 000	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 275 000 / 0 / 275 000
Zabezpečení okresních a krajských kol soutěží a přehlídek vyhlášených MŠMT na rok 2006 (OŠMS)	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 3 197 000 / 3 197 000 / 0	(celkový rozpočet / rozpočet MŠMT / rozpočet kraje) 3 197 000 / 3 197 000 / 0
Přemocniční péče - výstavba Územního střediska ZS (OZ)	65 000 000	0
Územní středisko zách. služby - výjezdové stanoviště (OZ)	20 000 000	0
Územní středisko zách. služby - sanitní vozy (OZ)	10 000 000	0
Územní středisko zách. služby - přístrojové vybavení (OZ)	5 000 000	0
Územní středisko zách. služby - radiová síť (OZ)	5 000 000	0
Virtuální krajská nemocnice (OZ)	7 000 000	0
Zvláštní ZZ - dětské domovy, kojenecké ústavy, apod. (OZ)	5 000 000	0
Transformace ZZ - realizace generelu (OZ)	2 524 142 000	0
DD Kladno - rekonstrukce (OZ)	14 150 000	0
DD Kladno - výstavba nového areálu (OZ)	38 500 000	0
DD Milovice - rekonstrukce (OZ)	9 490 000	0
DD Strančice - "Komunitního centrum Strančice" (OZ)	250 000 000	0
KU Kolín - rekonstrukce (OZ)	7 500 000	0
ODL Chocerady - přístavba šaten (OZ)	5 000 000	0
Nem. R a S Benešov a.s. - spalovna (OZ)	7 750 000	0
Nem. R a S Benešov a.s. - hospod. Doprava (OZ)	2 600 000	0
Nem. R a S Benešov a.s. - rekonstrukce (OZ)	3 100 000	0
Nem. R a S Benešov a.s. - GENEREL (OZ)	636 200 000	0
ON Kladno a.s. - GENEREL (OZ)	1 200 000 000	0
ON Kladno a.s. - generální rekonstrukce monobloku (OZ)	1 000 000 000	0
ON Kolín a.s. - techn. zařízení nemocniční kuchyně (OZ)	32 000 000	0
ON Kolín a.s. - Magnetická rezonance (OZ)	50 000 000	0
ON Kolín a.s. - centrální operační sály (OZ)	228 000 000	0
ON Ml. Boleslav a.s. - přístrojové vybavení (OZ)	93 815 000	0
ON Ml. Boleslav a.s. - vozy (OZ)	1 100 000	0
ON Ml. Boleslav a.s. - rekonstrukce (OZ)	458 700 000	0
ON Příbram a.s. - GENEREL I. Etapa (OZ)	795 800 000	0
ON Příbram a.s. - Magnetická rezonance (OZ)	79 114 000	0
ON Příbram a.s. - interní JIP (OZ)	41 832 000	0
Zdravotně sociální centrum, stacionář pro seniory Benešov	75 000 000	0
Detoxifikační centrum Příbram	6 000 000	0
ON Příbram a.s. - Nem. Třebotov - energetické centrum (OZ)	1 985 000	0
ON Příbram a.s. - Nem. Třebotov - zásobovací auto (OZ)	120 000	0
ON Příbram a.s. - ÚOP Pleš - zdravotní technika (OZ)	25 000 000	0

ON Příbram a.s. - ÚOP Pleš - tepelné hospodářství, autoprovoz (OZ)	35 000 000	0
ON Příbram a.s. - ÚOP Pleš - stavební rekonstrukce (OZ)	50 000 000	0
ON Příbram a.s. - ÚOP Pleš - vnitřní vybavení (OZ)	5 000 000	0
ON Příbram a.s. - NsP Rakovník- OCHRIP (OZ)	20 000 000	0
ON Příbram a.s. - NsP Rakovník- úpravna vody (OZ)	1 500 000	0
ON Příbram a.s. - Nem. Hořovice - rekonstrukce polikliniky (OZ)	16 000 000	0
ON Příbram a.s. - Nem. Hořovice - odd. následné péče (OZ)	20 000 000	0
ON Příbram a.s. - Nem. Hořovice - nové rehabil. odd. (OZ)	46 000 000	0
ON Příbram a.s. - Nem. Hořovice - rekonstrukce (OZ)	44 000 000	0
ON Příbram a.s. - Nem. Hořovice - řešení parkování v NH (OZ)	35 000 000	0
ON ML. Boleslav a.s. - NsP Mělník - přístr. vybavení dle 101/2002 Sb. (OZ)	60 000 000	0
ON ML. Boleslav a.s. - NsP Mělník - rekonstrukce (OZ)	87 000 000	0
ON Kolín a.s. - NaSZZ Nymburk - rekon. kuchyně (OZ)	76 405 000	0
ON Kolín a.s. - NaSZZ Nymburk - náhrada kotelny (OZ)	1 500 000	0
ON Kolín a.s. - NaSZZ Nymburk - pol. Velké Valy, fasána, vzduchotechnika (OZ)	2 400 000	0
ON Kolín a.s. - NaSZZ Nymburk - výměňkové stanice (OZ)	750 000	0
ON Kolín a.s. - LDN Vojkov - výstavba nové márnice (OZ)	2 308 000	0
ON Kolín a.s. - LDN Vojkov - modernizace, rekonstrukce (OZ)	7 105 000	0
ON Kolín a.s. - NsP Brandýs - rekon. stravovacího provozu (OZ)	10 000 000	0
ON Kladno a.s. - GARC - modernizace výtahu (OZ)	1 000 000	0
ON Kladno a.s. - Nem. Beroun - sanace dluhů na soc. a zdr. poj. (OZ)	45 000	0
Výstavba DD Lysá n.L. - příspěvková organizace Středočeského kraje výstavba nového domova důchodců (OSV)	(celkový rozpočet / rozpočet MPSV / rozpočet kraje) 210 487 000 / 158 885 250 / 51 601 750	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 85 204 000 / 3 000 000
Rekonstrukce DD Hačka - příspěvková organizace Středočeského kraje rekonstrukce starého objektu (OSV)	(celkový rozpočet / rozpočet MPSV / rozpočet kraje) 30 000 000 / 22 500 000 / 7 500 000	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 20 000 000 / 0
Rekonstrukce ÚSP Psáry - příspěvková organizace Středočeského kraje (OSV)	(celkový rozpočet / rozpočet MPSV / rozpočet kraje) 45 000 000 / 20 000 000 / 25 000 000	(celkový rozpočet / rozpočet MPSV / rozpočet kraje) 32 000 000 / 20 000 000 / 12 000 000
Evaluace Akčního plánu protidrogové politiky (OSV)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 800 000 / 800 000	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 400 000 / 400 000
Celkem za oblast E	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 9 263 473 636 / 8 603 681 003	78 595 089
F. Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví		
Krajský program - Fond obnovy památek (OKPP)	26 615 000	26 615 000
Krajský program - Fond kultury (OKPP)	11 868 000	11 868 000
Podpora českých divadel (OKPP)	1 500 000	1 500 000
Regionální funkce knihoven (OKPP)	19 860 000	19 860 000
Obnova památek ve vlastnictví SK (OKPP)	6 000 000	6 000 000
GS SRP - Program na podporu reg. a míst. infrastruktury CR (OEI)	18 415 354	5 957 909
GS SRP - Program na podporu reg. a místn. služeb CR pro VS (OEI)	18 612 963	2 481 728
GS SRP - Program na podporu reg. a míst. služeb CR pro MSP (OEI)	25 692 495	8 312 278
Rozvojové projekty PO (OKPP)	9 100 000	9 100 000
Aktualizace programu rozvoje CR (ORR)	700 000	700 000
Značení turistických cílů (ORR)	800 000	800 000
Veletrhy a výstavy cestovního ruchu (ORR)	4 200 000	4 200 000
a) pohoštění	20 000	20 000
b) ubytování Burgundů	13 000	13 000
Konference cestovního ruchu (ORR)		
a) účast na konferenci ASTA	200 000	200 000
b) Krajská konference CR	200 000	200 000
Spolupráce KČT (ORR)	200 000	200 000
Spolupráce Český ráj (ORR)	200 000	200 000
Osobnosti Středočeského kraje (OKPP)	(celkový rozpočet / EU SRP / rozpočet kraje / SR) 9 937 906 / 7 453 430 / 1 987 581 / 496 895	(celkový rozpočet / EU SRP / rozpočet kraje / SR) 7 590 000 / 5 692 500 / 1 518 000 / 379 500
Muzea v přírodě Středočeského kraje (OKPP)	(celkový rozpočet / EU SRP / rozpočet kraje / SR) 727 997 / 545 998 / 72 800 / 36 400	(celkový rozpočet / EU SRP / rozpočet kraje / SR) 727 997 / 545 998 / 72 800 / 36 400
Montánní činnost ve Středočeském kraji (OKPP)	(celkový rozpočet / EU SRP / rozpočet kraje / SR) 6 486 713 / 4 865 035 /	(celkový rozpočet / EU SRP / rozpočet kraje / SR) 4 850 000 / 3 637 500 /

	1 297 343 / 324 335	970 000 / 242 500
Pohádkové vandrování za českou lidovou tradicí (OKPP)	0	0
Tiskoviny pro společnou prezentaci muzeí a galerií (OKPP)	(celkový rozpočet / EU SROP / rozpočet kraje / SR) 1 797 736 / 1 348 302 / 359 547 / 89 887	(celkový rozpočet / EU SROP / rozpočet kraje / SR) 1 797 736 / 1 348 302 / 359 547 / 89 887
Rekonstrukce návštěvnických prostor Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně, Huťská 1375 (OKPP)	(celkový rozpočet / EU SROP / kraj) 5 281 614 / 3 961 210 / 1 320 404	(celkový rozpočet / EU SROP / kraj) 5 100 000 / 3 825 000 / 1 275 000
Celkem za oblast F	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 168 428 778 / 149 234 487	102 423 262
Propagace kraje a komunikace s veřejností		
Komunikační strategie kraje:		
Propagace Středočeského kraje prostřednictvím moderních tištěných materiálů, multimediálních prostředků a presstripů (OKH)	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / státní rozpočet / EU strukturální fondy) 7 250 000 / 1 450 000 / 362 500 / 5 437 500	(celkový rozpočet / rozpočet kraje / státní rozpočet / EU strukturální fondy) 6 512 500 / 1 302 500 / 325 625 / 4 884 375
Středočeské listy (OKH)	10 091 013	10 091 013
Středočeský televizní magazín (OKH)	2 511 376	2 511 376
Organizace propagačních akcí kraje (např. Hejtmanské dny, Den kraje, Den pro středočeské zdravotnictví atd.)	8 500 000	8 500 000
Celkem za oblast	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 28 352 389 / 22 552 389	22 404 889
CELKEM	(celkový rozpočet / rozpočet kraje) 15 479 626 784 / 12 018 358 429	2 048 968 190

Pozn.: * odhad celkových nákladů na realizaci programu (projektu)

** dle schváleného rozpočtu SK 2006, schváleného Zastupitelstvem SK dne 19. 12. 2005

Použité zkratky:

OD - odbor dopravy

OKPP - odbor kultury a památkové péče

OEI - odbor evropské integrace

OŠMS - odbor školství, mládeže a sportu

OZ - odbor zdravotnictví

OKH - oddělení kanceláře hejtmána

OI - odbor informatiky

OŽPZ - odbor životního prostředí a zemědělství

OSV - odbor sociálních věcí

ORR - odbor regionálního rozvoje

5. ZABEZPEČENÍ REALIZACE A ČASOVÝ HARMONOGRAM

5.1 Právní rámec realizace Programu rozvoje kraje

Oblast institucionálního zajištění realizace Programu rozvoje kraje upravují právní předpisy, zejména zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Právní úprava stanoví podmínky pro poskytování podpory regionálního rozvoje s cílem dosažení vyváženého rozvoje územního obvodu kraje a vymezuje působnosti orgánů kraje, ústředních správních orgánů, měst, obcí a dalších subjektů.

5.2 Institucionální a provozní opatření pro realizaci programu

Institucionální opatření

Zastupitelstvo kraje v samostatné působnosti koordinuje rozvoj kraje, schvaluje Program rozvoje kraje a zajišťuje realizaci programu a kontrolu jeho plnění, přičemž výkonným orgánem kraje v oblasti samostatné působnosti je Rada kraje.

Krajský úřad a zejména odbor regionálního rozvoje je v procesu realizace programu chápán jako výkonná jednotka tvořící technické a administrativní zázemí pro činnost Výboru regionálního rozvoje, Rady kraje a Zastupitelstva kraje.

Provozní opatření pro realizaci programu

Program rozvoje kraje ve svých opatřeních představuje soubor takto definovaných podprogramů. Tyto budou realizovány formou projektů, které mohou předkládat v kraji působící hospodářské subjekty – sdružení obcí nebo obcemi založené právnické osoby, podnikatelé a jiné fyzické a právnické osoby. Do programu může být přijat takový projekt, kterým má být realizováno příslušné opatření obsažené v Programu rozvoje územního obvodu kraje.

Pro přisouzení finanční a jiné podpory pro tyto projekty budou v rámci daného opatření, resp. vyhlášeného podprogramu, stanovena určitá kritéria a omezující podmínky. Toto platí též pro využití fondů EU v rámci opatření a procedur popisovaných ve Společném regionálním operačním programu (SROP), který ve spolupráci s krajskými, resp. regionálními orgány zajišťuje Ministerstvo pro místní rozvoj. Nově byly ustanoveny dle novely zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, Regionální rady, které budou řídicím orgánem Regionálních operačních programů, které nahradí SROP na období 2007–2013.

5.3 Monitorování a hodnocení programu

Monitorování programu

Program rozvoje územního obvodu kraje a jeho dílčí části – prioritní osy a v jejich rámci navržený soubor opatření a zejména jednotlivé projekty, kterým byla přisouzena krajská podpora – budou při implementaci monitorovány. Přitom bude sledováno jak plnění cílů, tak i plnění jednotlivých ukazatelů. Jedná se o specifické cíle a ukazatele stanovené pro daný konkrétní soubor projektů v rámci příslušných opatření. Monitoring programu jednotlivých obcí je svěřen (v souvislosti s úkoly vymezenými pro Regionální radu) výkonnému a iniciativnímu orgánu Zastupitelstva, Regionální rady. Vlastní zázemí této činnosti bude zajišťovat KÚ – odbor regionálního rozvoje ve spolupráci s ostatními odbory.

Hodnocení programu

Program rozvoje územního obvodu kraje a jeho dílčí části, jak jsou navrženy a plněny formou konkrétních projektů, jsou podrobovány několika hodnocením. Jedná se o:

- **průběžné hodnocení** – indikuje případné potřebné změny a úpravy PRK
- **konečné hodnocení** – zahrnuje hodnocení využití zdrojů, účinků, efektivnosti a účinnosti opatření a jejich shodu s očekáváním

Průběžné a konečné hodnocení bude prováděno každoročně a výsledky, resp. doporučení projedná v rámci novelizace a případné úpravy PRK Zastupitelstvo kraje.

5.4 Finanční řízení a kontrola programu

Klíčovou otázkou finančního plánování implementace Programu rozvoje kraje bude schopnost kraje zajistit na realizaci projektů vlastní zdroje a regionálně alokované zdroje ze státního rozpočtu.

Kapacita finančních zdrojů kraje na realizaci Programu rozvoje kraje závisí na:

- adekvátnosti schválených opatření ve vztahu k disponibilním zdrojům
- schopnosti kraje soustředit a přesměrovat disponibilní zdroje na prioritní opatření
- schopnosti institucí v kraji zajistit realizaci opatření
- připravenosti všech účastníků poskytovat na realizaci opatření finanční prostředky v plánované výši a v plánovaných termínech
- kvalitě a připravenosti projektů

Kraj rozděluje finanční prostředky na všechna opatření, která spadají do jeho kompetence. Alokace finančních prostředků na realizaci opatření zahrnuje:

- výdaje veřejných rozpočtů
- ostatní zdroje

Pro vyčíslení finančních prostředků na realizaci jednotlivých opatření se použije kombinace indikativního rozdělení prostředků na jednotlivé problémové okruhy a vyčíslení finančních nároků jednotlivých opatření na základě sumace nákladů na realizaci příslušných projektů.

5.5 Ostatní ujednání

Informace a publicita programu

Jednou z podmínek úspěšnosti Programu rozvoje kraje je podpora veřejnosti, obyvatel kraje, představitelů obcí a měst, podnikatelů, neziskového sektoru atd. Trvalým úkolem je proto zajistit dostatečnou informovanost veřejnosti o PRK a o postupu i výsledcích jeho realizace a současně vytvořit prostor, aby bylo možné se k Programu rozvoje kraje vyjadřovat, resp. dávat podněty k jeho pozdější novelizaci.

K tomuto účelu je vhodné použít:

- internet
- regionální média

5.6 Časový harmonogram realizace programu

Opatření, která jsou v PRK specifikována, mají většinou dlouhodobý (minimálně do roku 2013) nebo průběžný charakter a pro vyvážený rozvoj kraje by měla být realizována relativně souběžně.

Priority pro realizaci je možno určit spíše na úrovni projektů. Rozhodující opatření a projekty pro nastartování rychlejšího rozvoje jsou však v kompetenci ústředních resortů, případně ve společné kompetenci ústředních a krajských orgánů, zejména z hlediska zajištění financování projektů včetně spolufinancování z fondů EU.

Časový harmonogram je výsledně dán akčním plánem, ve kterém jsou jednotlivá opatření a projekty programovány (s průběžnou aktualizací) pro časový horizont 2006 až 2013.

6. ZÁVĚRY

6.1 Souhrnné závěry

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje je základním střednědobým rozvojovým dokumentem pro období 2006–2013. Jeho cílem je přispívat k vyváženému sociálně-ekonomickému rozvoji Středočeského kraje, k rozvoji technické i sociální infrastruktury v souladu s potřebami jeho obyvatel a celkovému ekonomickému rozvoji. Zvláštní důraz je kladen na zvyšování atraktivity regionu, rozvoj podnikání a tvorbu pracovních míst, rozvoj produkční základny, vědeckotechnický rozvoj, rozvoj inovačních technologií a služeb, rozvoj lidských zdrojů, zlepšování životního prostředí, rozvoj cestovního ruchu, ochranu přírodního a kulturního dědictví, rozvoj venkova, dosažení vzájemně výhodných vazeb s hl. m. Prahou a využití polohy v zázemí metropole.

Program rozvoje kraje vymezuje v souladu se zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, rozsah opatření na podporu ekonomického a sociálního rozvoje kraje.

Strategické cíle a opatření definované v tomto aktualizovaném Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje jsou postupně zapracovávány do dalších krajských odvětvových dokumentů a koncepcí, které se v současnosti zpracovávají nebo začnou zpracovávat. Tyto dokumenty zároveň upřesní záměry Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje, resp. přinesou nové poznatky, které bude třeba v další aktualizaci programu zohlednit. Pro zajištění plnění vytyčených záměrů a možnosti dalšího rozpracování navrhovaných opatření do dílčích odvětvových koncepcí a programů kraje, pro jejich realizaci a zvláště pro sestavení finančních a investičních plánů je nutné rozšířit vstupní datovou základnu.

Program rozvoje kraje je výchozím podkladem pro zpracování Regionálního operačního programu pro NUTS 2 Střední Čechy.

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje je významným regionálním dokumentem s dopadem na všechny oblasti veřejného života. V únoru 2006 byla veřejnost vyzvána k jeho připomínkování poté, co byl dokument zveřejněn na internetových stránkách Středočeského kraje a Ministerstva životního prostředí.

Program byl projednáván v komisích Rady kraje a ve výborech Zastupitelstva kraje. Dále byl projednáván v Radě kraje dne 16. 8. 2006. Zastupitelstvo kraje jej schválilo na svém zasedání dne 18. 9. 2006.

6.2 Závěry dle prioritních os programu

A. Produkční základna a ekonomický rozvoj

Specifická geografická poloha Středočeského kraje spoluvytváří příznivé podmínky pro uplatnění nových podnikatelských záměrů, využívajících bezprostřední blízkost hl. m. Prahy, polohu v rámci Evropy a dobré dopravní napojení regionu na významné dopravní tepny. Nezbytným předpokladem rozvoje je odpovídající nabídka kvalitní a flexibilní pracovní síly, využitelné i v nových odvětvích, jež do regionu vstupují. Žádoucí je stimulace stávajících subjektů a získávání nových investorů zejména pro oblast vědy a výzkumu, moderních technologií a služeb.

Příznivé podnikatelské klima, podporující příliv nových investic a vznik nových pracovních příležitostí, by mělo být vytvářeno především prostřednictvím malých a středně velkých podniků, u nichž je předpoklad velké dynamiky růstu. Region je významný svým potenciálem atraktivních (a dosud nevyužitých) území – bývalé vojenské újezdy, průmyslové zóny, brownfields, zemědělské podniky apod.

B. Infrastruktura

Hlavním záměrem rozvoje infrastruktury je vytvoření nezbytných podmínek pro ekonomický a sociální rozvoj regionu, spočívajících v zajištění kvalitní dopravní infrastruktury na území kraje (silniční tepny, obchvaty měst, modernizace železničních koridorů, systém příměstské osobní dopravy, rozvoj letišť, podpora organizačních opatření a investic do vodní dopravy), fungující technické infrastruktury (systémy odvádění a čištění splaškových odpadních vod i v menších obcích, rozvoj kanalizačních sítí, modernizace ČOV, vodovody, el. energie, plynovody, zajištění přenosu informací a dat) a odpovídající občanské vybavenosti.

Zásobování energiemi je jedním z faktorů, které ovlivní pokračování nebo zastavení procesu vylidňování obcí ve Středočeském kraji. Modernizaci a posílení zdrojů energií si kromě potřeb domácností vyžádají i nově budované podnikatelské zóny. Na významu získává využívání obnovitelných zdrojů energie, které je nutno podpořit na všech úrovních.

Středočeský kraj je charakteristický velkým počtem malých obcí a relativně nízkou hustotou osídlení, a proto je v oblasti technické infrastruktury důležité dobudování chybějících kanalizačních sítí a optimalizace využití ČOV i v menších sídlech a obcích. Dlouhodobým cílem je také zajištění kvalitního a dostupného bydlení.

V oblasti rozvoje správy a informační infrastruktury kraje se počítá s vytvořením informačního systému veřejné správy propojeného s příslušnou komunikační infrastrukturou a regionálními informačními systémy a se zajištěním větší nabídky informací a služeb.

C. Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství

V oblasti rozvoje venkova a zemědělství je nejdůležitějším cílem vytvoření podmínek pro vyvážený rozvoj na celém území kraje, vytvoření plošně rovnoměrně rozmístěných pracovních příležitostí a vytvoření podmínek pro bydlení na venkově vyhovující standardním požadavkům. Pro obyvatele žijící na venkově by mělo být dostupné napojení na technickou infrastrukturu, fungující systém služeb, občanská vybavenost apod. Zároveň musí být zachována identita venkovského prostředí a vytvořeny podmínky pro využití rekreačního potenciálu venkova. Strategickým záměrem je také vytvoření podmínek pro podnikání v zemědělství zvyšováním možnosti uplatnění zemědělských výrobků a podporou zemědělské činnosti související se stavem krajiny.

D. Životní prostředí

V oblasti životního prostředí jsou strategické cíle v souladu s již zpracovanými nebo rozpracovanými dokumenty, především s „Koncepcí ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006–2016“ (dokument byl v závěru roku 2005 připomínkován a v dubnu roku 2006 byl schválen Zastupitelstvem kraje) a dále pak s jednotlivými koncepcemi na úseku nakládání s odpady, ochrany ovzduší, ochrany vod, rozvoje vodovodů a kanalizací, ochrany přírody a krajiny a ekologické výchovy a vzdělávání. Na základě těchto koncepcí již budou realizována konkrétní opatření. Významnou prioritou v ochraně životního prostředí kraje bude odstranění starých zátěží a nalezení způsobu ekonomického využití ploch, které již nejsou používány k původním hospodářským účelům, ale byly v minulosti ovlivněny především průmyslovou činností a těžbou nerostných surovin.

E. Rozvoj lidských zdrojů

Většina problémových okruhů Středočeského kraje úzce souvisí s oblastí lidských zdrojů. Rozvojové aktivity v této oblasti jsou zaměřeny především na vytváření relativně rovnocenných životních podmínek obyvatel kraje s důrazem na trvalé zvyšování kvality, dostupnosti a efektivity vzdělávání, flexibilitu pracovní síly, zajištění optimálních zdravotnických služeb, kvalitní zdravotní a sociální péči a adekvátní nabídku využití volného času.

V oblasti školství je dlouhodobým cílem vytváření funkčního systému celoživotního učení v souladu s potřebami trhu práce i obyvatel kraje a specifiky regionu včetně zlepšování nabídky využití volného času a prevence sociálně patologických jevů u mladé generace. Základním strategickým dokumentem kraje v oblasti školství a vzdělávání je „Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2006“ (schválen Zastupitelstvem kraje dne 17. 2. 2006).

Cílem v oblasti zdravotnictví je strukturální a funkční integrita soustavy zdravotnických služeb a celého systému zdravotní péče, tj. potřebnost, dostupnost a dosažitelnost kvalitní základní a specializované péče pro všechny obyvatele kraje. Základním strategickým dokumentem pro tuto oblast je „Koncepce zdravotnictví ve Středočeském kraji“ (schválena Zastupitelstvem kraje dne 31. 3. 2004).

Strategickým záměrem v sociální oblasti je vytvoření strukturální a funkční soustavy komunitních sociálních služeb. Důležitými dokumenty v této oblasti jsou „Zahájení procesu komunitního plánování sociálních služeb ve Středočeském kraji“ (schváleno Zastupitelstvem kraje dne 27. 6. 2005) a „Zavádění standardů kvality sociálních služeb ve Středočeském kraji“ (schváleno Zastupitelstvem kraje dne 27. 6. 2005).

F. Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví

V oblasti cestovního ruchu jde především o rozvojové aktivity vedoucí k naplnění vize, v níž se Středočeský kraj stane atraktivním místem nejen pro podnikání a bydlení, ale také pro rekreaci a cestovní ruch. Tyto aktivity se opírají o rozsáhlé přírodní a kulturní dědictví regionu. Další rozvoj odvětví cestovního ruchu závisí na kvalitní analýze potenciálu cestovního ruchu a lázeňství s nabídkou kvalitních turistických produktů a navržením vhodných investičních příležitostí. Tyto konkrétní kroky jsou obsaženy ve vypracovaném a schváleném koncepčním materiálu „Program rozvoje cestovního ruchu ve Středočeském kraji“.

7. Seznam použitých zkratk a použitá literatura

AGN	Dohoda o hlavních evropských vodních cestách
AK	aeroklub
AO	aglomerační okruh
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
AŠSK	Asociace školních sportovních klubů
CDMA	code-division multiple access – vícenásobný přístup s dělením kódu
CEHO	Centrum pro hospodaření s odpady
CR	cestovní ruch
CZT	centralizované zásobování teplem
ČCCR	Česká centrála cestovního ruchu
ČD	České dráhy, a.s.
ČEA	Česká energetická agentura
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
ČVUT	České vysoké učení technické
DD	domov důchodců
DP	dobývací prostor
DSO	dobrovolný svazek obcí
EDGE	enhanced data rate for global evolution – vylepšená propustnost pro globální evoluci
EHD	European heritage days – Dny evropského dědictví
EMAS	eco-management and audit scheme – systém řízení a auditu z hlediska ochrany živ. prostředí
ERÚ	Energetický regulační úřad
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
GIS	geografický informační systém
GPS	global position system – globální navigační systém
GPRS	general packet radio services – všeobecná paketová rádiová služba
HDP	hrubý domácí produkt
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHLÚ	chráněné ložiskové území
IDS	integrovaný dopravní systém
IFR provoz	provoz za snížené viditelnosti a v noci
IS	informační systém
ISO	Mezinárodní organizace pro normy
ISOH	informační systém odpadového hospodářství
ISVS	informační systém veřejné správy
IZS	integrovaný záchranný systém
KHK	Krajská hospodářská komora
KHS	Krajská hygienická stanice
KKOPKSK	Krajská koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje
KPÚ	komplexní pozemková úprava
KÚ	Krajský úřad
LDN	léčebna dlouhodobě nemocných
LPH	letecké pohonné hmoty
LPS	lékařská pohotovostní služba
LSPP	lékařská služba první pomoci
LZS	lékařská záchranná služba
MD ČR	Ministerstvo dopravy ČR
MF ČR	Ministerstvo financí ČR
MHD	městská hromadná doprava
MI ČR	Ministerstvo informatiky ČR
MK ČR	Ministerstvo kultury ČR
MMR ČR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MO	maloodběratel

MO ČR	Ministerstvo obrany ČR
MPO ČR	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MPP	minimální preventivní program
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
MZ ČR	Ministerstvo zdravotnictví ČR
MZe ČR	Ministerstvo zemědělství ČR
MZCHÚ	maloplošná zvláště chráněná území
MŽP ČR	Ministerstvo životního prostředí ČR
NH	národní hospodářství
NNO	nevládní neziskové organizace
NPR	národní přírodní rezervace
NsP	nemocnice s poliklinikou
NTL	nízkotlaký plynovod
plynovod	nízkotlaký plynovod
NUTS	Nomenclature of territorial statistical units, územní statistická jednotka, vymezená pro potřeby regionální politiky EU
NÚOV	Národní ústav odborného vzdělávání
NVF	Národní vzdělávací fond
OECD	Organisation for economic co-operation and development – Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
OHP	ochranné hlukové pásmo
OHS	Okresní hygienická stanice
OCHRIP	oddělení chronické resuscitační intenzivní péče
OKEČ	odvětvová klasifikace ekonomických činností
OZE	obnovitelné zdroje energie
OZKO	oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší
OŽP	ochrana životního prostředí
P + R	park and ride – zaparkuj a jeď, typ záchytného parkoviště
PE	parní elektrárna spalující fosilní palivo
plochy SLZ	plochy pro sportovní létající zařízení
PNP	přednemocniční neodkladná péče
POH	Plán odpadového hospodářství
POÚ	pověřený obecní úřad
PP a.s.	Pražská plynárenská
PPP	public private partnership – partnerství veřejného a soukromého sektoru
PPS	purchasing power standard – jednotka pro měření kupní síly
PRK	Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje
PRVKÚC	Program rozvoje vodovodů a kanalizací územních celků
PRVKÚK	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území kraje
PSE	Program snižování emisí
PVE	přečerpávací vodní elektrárna
REZZO	Registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší
RK	Rada kraje
RLZ	rozvoj lidských zdrojů
ROP	Regionální operační program
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SK	Středočeský kraj
SEV	Středisko environmentálního vzdělávání
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SLZ	sportovní létající zařízení
SOKP	silniční okruh kolem Prahy
SOP	Sektorový operační program
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPŠ	střední průmyslová škola
SROP	Společný regionální operační program

SŠ	střední škola
STE, a.s.	Středočeská energetika
STL	středotlaký plynovod
plynovod	
STP, a.s.	Středočeská plynárenská
SVKK	Středočeská vědecká knihovna v Kladně
SWOT analýza	Strengths, weaknesses, opportunities and threats (analysis) – analýza silných a slabých stránek, příležitostí a rizik
TIC	turistické informační centrum
ÚAPP	Ústav archeologické a památkové péče
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
ÚKM	Ústav klinické mikrobiologie
ÚP VÚC	územní plán velkého územního celku
ÚSES	územní systém ekologické stability
ÚSZS	územní středisko záchranné služby
ÚVN	ústřední vojenská nemocnice
ÚZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
VFR provoz	provoz za viditelnosti
VO	velkoodběratel
VOŠ	vyšší odborná škola
RWY	vzletová a přistávací dráha
VŠ	vysoká škola
VTL	vysokotlaký plynovod
plynovod	
VÚ	výzkumný ústav
VÚC	velký územní celek
VÚRV	Výzkumný ústav rostlinné výroby
VÚV	Výzkumný ústav vodohospodářský
VVP	vojenský výcvikový prostor
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZCHÚ	zvláště chráněná území
ZK	Zastupitelstvo kraje
ZP	zemní plyn
ZŠ	základní škola
ZZS	zdravotnická záchranná služba
ŽP	životní prostředí
ŽUP	Železniční uzel Praha

Použitá literatura:

- Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje: RRA Střední Čechy, srpen 2002
- Program rozvoje kraje (PRK) – Metodická příručka: DHV, Praha, únor 2000
- Strategie rozvoje Středočeského kraje: BermanGroup, Praha, únor 1999
- Návrh Programu rozvoje Středočeského kraje: Regionální řídicí a monitorovací výbor ve spolupráci s BermanGroup, Praha, listopad 2000
- Statistické údaje ČSÚ, MPSV, ÚZIS, ČHMÚ, Eurostat
- Právní předpisy vztahující se k příslušné problematice

8. PŘÍLOHY

8.1 Tabulková příloha k analytické části

Tabulka č. 1: Základní charakteristiky krajů ČR (k 1. 1. 2005)

kraj	počet obcí		rozloha		počet obyvatel		hustota obyv. na 1 km ²
	abs.	%	abs. km ²	%	abs.	%	
Praha	1	0,0	496	0,6	1170571	11,5	2360,0
Středočeský	1146	18,3	11013	14,0	1144071	11,2	103,9
Jihočeský	623	10,0	10057	12,8	625712	6,1	62,2
Plzeňský	501	8,0	7561	9,6	549618	5,4	72,7
Karlovarský	132	2,1	3315	4,2	304588	3,0	91,9
Ústecký	354	5,7	5335	6,8	822133	8,0	154,1
Liberecký	216	3,5	3163	4,0	427563	4,2	135,2
Královéhradecký	448	7,2	4758	6,0	547296	5,4	115,0
Pardubický	452	7,2	4519	5,7	505285	5,0	111,8
Vysočina	729	11,7	6926	8,8	517153	5,1	74,7
Jihomoravský	647	10,4	7066	9,0	1123201	11,0	159,0
Olomoucký	394	6,3	5160	6,5	635126	6,2	123,1
Zlínský	304	4,9	3963	5,0	590706	5,8	149,0
Moravskoslezský	302	4,8	5535	7,0	1257554	12,3	227,2
<i>Česká republika</i>	<i>6249</i>	<i>100,0</i>	<i>78866,82</i>	<i>100,0</i>	<i>10220577</i>	<i>100,0</i>	<i>129,6</i>

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky krajů České republiky 2005

Tabulka č. 2: Základní charakteristiky NUTS 2 ČR (k 31. 12. 2005)

Region (NUTS 2)	Počet obcí		Rozloha		Počet obyvatel		Hustota obyv. na 1 km ²
	abs.	%	abs. km ²	%	absolutní	%	
Praha	1	0,0	496	0,6	1 181 610	11,5	2 382
Střední Čechy	1 146	18,3	11 015	14,0	1 158 108	11,3	105
Jihozápad	1 124	18,0	17 618	22,3	1 179 294	11,5	67
Severozápad	486	7,8	8 649	11,0	1 127 447	11,0	130
Severovýchod	1 115	17,8	12 440	15,8	1 483 423	14,5	119
Jihovýchod	1 376	22,0	13 992	17,7	1 641 125	16,0	117
Střední Morava	701	11,2	9 230	11,7	1 229 303	12,0	133
Moravskoslezsko	299	4,8	5 427	6,9	1 250 769	12,2	230
<i>Česká republika</i>	<i>6 248</i>	<i>100,0</i>	<i>78 867</i>	<i>100,0</i>	<i>10 251 079</i>	<i>100,0</i>	<i>130</i>

Zdroj: ČSÚ – Kraje České republiky v roce 2005

Tabulka č. 3: Počet obyvatel ve Středočeském kraji, ČR a EU (k 31. 12. 2004)

	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Hustota obyvatel na 1 km ²
Středočeský kraj	1 144 071	11 015	104
ČR	10 220 577	78 867	130
EU (25)	457 188 900	3 977 727	115

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005, Eurostat 2004

Tabulka č. 4: Největší města Středočeského kraje (k 31. 12. 2004)

Město	Počet obyvatel
Kladno	69 355
Mladá Boleslav	42 972
Příbram	35 147
Kolín	29 489
Kutná Hora	21 109
Mělník	19 053
Beroun	17 646
Kralupy nad Vltavou	17 323
Neratovice	16 372
Rakovník	16 329
Benešov	16 208
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	15 518
Slaný	14 976
Nymburk	14 351

Zdroj: ČSÚ – Statistický bulletin Středočeský kraj za rok 2004

Tabulka č. 5: Pohyb obyvatelstva Středočeského kraje (k 31. 12. 2004)

OBYVATELSTVO – r. 2004	Měrná jednotka	index 2004/2003	
		absolutně	
Počet živě narozených	osoby	11 289	106,2
Počet zemřelých	osoby	12 597	96,5
Počet přistěhovaných	osoby	24 630	99,7
Počet vystěhovaných	osoby	15 046	99,2
Počet obyvatel	osoby	1 144 071	100,7

Zdroj: ČSÚ – Statistický bulletin Středočeský kraj za rok 2004

Tabulka č. 6: Základní charakteristiky okresů Středočeského kraje (k 31. 12. 2004)

Region (NUTS 4)	Počet obcí		Rozloha (km ²)		Počet obyvatel		Hustota ob. na 1 km ²
	absolutní	%	absolutní	%	absolutní	%	
Benešov	115	10,0	1 523	13,8	93 301	8,2	61
Beroun	85	7,4	662	6,0	77 534	6,8	117
Kladno	100	8,7	691	6,3	150 209	13,1	217
Kolín	100	8,7	846	7,7	96 000	8,4	113
Kutná Hora	88	7,7	917	8,3	73 295	6,4	80
Mělník	70	6,1	712	6,5	95 470	8,3	134
Mladá Boleslav	123	10,7	1 058	9,6	115 198	10,1	109
Nymburk	90	7,9	876	8,0	86 219	7,5	98
Praha – východ	91	7,9	584	5,3	103 397	9,0	177
Praha – západ	80	7,0	586	5,3	92 049	8,0	157
Příbram	120	10,5	1 628	14,8	107 048	9,4	66
Rakovník	84	7,3	930	8,4	54 351	4,8	58
Středočeský kraj	1 146	100,0	11 015	100,0	1 144 071	100,0	104
Česká republika	6 249	x	78 867	x	10 220 577	x	130

Zdroj: ČSÚ – Malý lexikon obcí 2004

Tabulka č. 7: Vybrané údaje podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností ve Středočeském kraji (k 31. 12. 2004)

Správní obvody	Počet obcí	z toho počet měst	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Správní obvody	Počet obcí	z toho počet měst	Výměra (ha)	Počet obyvatel
Benešov	51	4	68 999	53 216	Mělník	39	2	45 664	40 256
Beroun	48	3	41 569	50 677	Mladá Boleslav	98	7	81 033	98 544
Brandýs n. Labem	58	5	37 780	69 585	Mnichovo Hradiště	22	1	21 250	15 479
Čáslav	37	1	27 432	24 497	Neratovice	12	2	11 320	28 242
Černošice	79	8	58 066	91 348	Nymburk	39	2	35 549	36 636
Český Brod	24	1	18 432	16 825	Poděbrady	35	2	34 859	28 724
Dobříš	24	2	31 840	18 941	Příbram	75	3	92 504	68 998
Hořovice	37	3	24 621	26 857	Rakovník	83	2	89 630	52 656
Kladno	48	4	35 081	114 611	Říčany	52	3	37 718	43 506
Kolín	69	5	58 421	74 347	Sedlčany	22	2	44 858	22 005
Kralupy n. Vlt.	18	2	13 125	26 906	Slaný	52	3	36 880	36 908
Kutná Hora	51	3	64 260	48 798	Vlašim	49	1	49 590	25 754
Lysá n. Labem	9	2	12 108	17 881	Votice	15	1	28 878	11 874

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005

Tabulka č. 8: Vybrané údaje podle správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem ve Středočeském kraji (k 31. 12. 2004)

Správní obvody	Počet obcí	z toho počet měst	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Správní obvody	Počet obcí	z toho počet měst	Výměra (ha)	Počet obyvatel
Bělá p. Bezdězem	4	1	9 404	6 021	Mnichovo Hradiště	22	1	21 250	15 479
Benátky n. Jizerou	11	1	12 046	10 586	Mníšek p. Brdy	13	1	10 995	8 705
Benešov	35	2	51 411	38 717	Mšeno	7	1	7 992	2 643
Beroun	48	3	41 569	50 677	Neratovice	12	2	11 320	28 242
Brandýs n. L.	27	1	17 451	29 154	Nové Strašecí	18	1	16 377	11 659
Březnice	15	1	15 364	6 877	Nymburk	29	1	28 477	29 937
Čáslav	37	1	27 432	24 497	Odolena Voda	15	2	8 555	14 249
Čelákovice	7	1	6 133	15 755	Pečky	9	1	6 571	10 834
Černošice	11	2	6 189	16 479	Poděbrady	18	1	13 608	20 056
Český Brod	24	1	18 432	16 825	Příbram	52	1	41 743	56 286
Dobříš	24	2	31 840	18 941	Rakovník	44	1	45 541	33 774
Hořovice	37	3	24 621	26 857	Roztoky	13	2	7 720	16 646
Hostivice	20	2	12 342	20 674	Rožmitál p. Třem.	7	1	9 389	5 785
Jesenice (s.ob.Černošice)	9	0	7 755	14 859	Říčany	33	2	20 723	30 815
Jesenice (s.ob. Rakovník)	10	0	13 263	3 333	Sadská	10	1	7 071	6 699
Jílové u Prahy	13	1	13 066	13 985	Sázava	6	1	6 256	5 278
Kamenice	5	0	4 132	4 885	Sedlčany	22	2	44 858	22 005
Kladno	40	3	30 763	108 060	Slaný	40	2	26 764	29 949
Kolín	40	2	33 260	53 272	Týnec n. Labem	8	1	7 845	5 410
Kostelec n. Č. Lesy	14	1	12 863	7 806	Týnec n. Sázavou	10	1	11 333	9 221
Kouřim	12	1	10 745	4 831	Uhlířské Janovice	17	1	20 906	7 493
Kralupy n. Vlt.	18	2	13 125	26 906	Unhošť	8	1	4 318	6 551
Křivoklát	11	0	14 449	3 890	Úvaly	9	1	5 641	10 427
Kutná Hora	25	1	34 039	33 794	Velvary	12	1	10 116	6 959
Lysá n. Labem	9	2	12 108	17 881	Vlašim	49	1	49 590	25 754
Mělník	32	1	37 672	37 613	Votice	15	1	28 878	11 874
Městec Králové	17	1	21 251	8 668	VÚ Brdy	1	0	26 009	50
Mladá Boleslav	83	5	59 582	81 937	Zruč n. Sázavou	9	1	9 315	7 511

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005

Tabulka č. 9: Struktura ekonomické aktivity podle odvětví v okresech Středočeského kraje (k 1. 3. 2001)

	Obyvatelstvo ekonomicky aktivní								
	Celkem	Zemědělství, rybolov	Průmysl	Stavebnictví	Ostatní	Zem.	Prům.	Stav.	Ostatní
	Absolutně					Relativně v %			
Benešov	47 758	3 917	13 787	4 666	25 388	8,2	28,9	9,8	53,2
Beroun	39 443	1 453	12 035	3 663	22 292	3,7	30,5	9,3	56,5
Kladno	78 932	1 788	18 120	6 192	52 832	2,3	23,0	7,8	66,9
Kolín	49 342	2 304	13 426	4 490	29 122	4,7	27,2	9,1	59,0
Kutná Hora	36 553	3 104	10 425	3 059	19 965	8,5	28,5	8,4	54,6
Mělník	50 086	2 027	15 613	4 092	28 354	4,0	31,2	8,2	56,6
Mladá Boleslav	61 621	2 504	27 115	3 415	28 587	4,1	44,0	5,5	46,4
Nymburk	43 495	2 862	11 458	3 399	25 776	6,6	26,3	7,8	59,3
Praha – východ	51 094	1 354	11 376	4 637	33 727	2,7	22,3	9,1	66,0
Praha – západ	44 212	1 267	8 389	4 675	29 881	2,9	19,0	10,6	67,6
Příbram	54 911	3 663	14 803	5 424	31 021	6,7	27,0	9,9	56,5
Rakovník	27 181	2 159	7 687	2 283	15 052	7,9	28,3	8,4	55,4
Středočeský kraj	584 628	28 402	164 234	49 995	341 997	4,9	28,1	8,6	58,5
Česká republika	5 253 400	230 475	1 525 837	454 835	3 042 253	4,4	29,0	8,7	57,9

Poznámka: Ostatní – zahrnuje obchod, dopravu, poštu a telekomunikace, opravy, peněžnictví, veř. správu, školství, nezjištěno

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2001

Tabulka č. 10: Zaměstnaní v NH podle odvětví OKEČ (VŠPS) ve Středočeském kraji

		2002	2003	2004
Zaměstnaní celkem		548,1	547,0	547,2
v tom:				
A 01	Zemědělství, myslivost a související činnosti	23,2	23,6	22,4
A 02,B	Lesnictví a související činnosti, rybolov a chov ryb	4,6	5,8	3,5
C	Těžba nerostných surovin	3,3	1,3	2,4
D	Zpracovatelský průmysl	147,8	142,8	140,0
E	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	8,7	8,1	9,1
F	Stavebnictví	51,2	49,8	50,8
G	Obchod; opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	76,5	71,4	80,1
H	Ubytování a stravování	17,5	20,7	21,3
I	Doprava, skladování a spoje	50,2	51,8	53,5
J	Finanční zprostředkování	9,5	11,1	9,4
K	Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti	32,2	31,6	31,9
L	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	42,8	43,1	41,3
M	Vzdělávání	32,2	29,5	29,1
N	Zdravotní a sociální péče; veterinární činnosti	29,6	30,5	31,3
O	Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	17,6	24,9	20,6
P	Činnosti domácnosti	.	0,8	.
Q	Exteritoriální organizace a instituce	.	.	.
	Nezjištěno	0,6	.	.

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005

Tabulka č. 11: Pracovníci a mzdy v roce 2004 ve Středočeském kraji

	Počet vykazujících jednotek	Průměrný evidenční počet zaměstnanců				Mzdové prostředky bez OON celkem		Prům. hrubá měsíční mzda zaměstnanec			
		fyzické osoby		přepočtené osoby		tis. Kč	index 04/03	fyzické osoby		přepočtené osoby	
		abs.	index 04/03	abs.	index 04/03			Kč	index 04/03	Kč	index 04/03
Středočeský kraj celkem	4 898	269 956	98,4	262 264	98,4	57 357 387	105,2	17 706	106,9	18 225	106,8
z toho:											
Zemědělství, myslivost, lesní hospodářství	236	15 214	90,8	14 836	91,0	2 541 514	100,3	13 921	110,6	14 275	110,2
Průmysl celkem	887	122 931	96,3	121 808	96,2	28 495 743	102,6	19 317	106,6	19 495	106,6
Dobývání nerostných surovin	9	664	15,5	661	15,5	140 540	13,1	17 648	84,4	17 722	84,7
Zpracovatelský průmysl	846	118 846	99,2	117 862	99,2	27 581 463	106,3	19 340	107,2	19 501	107,2
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	32	3 422	95,5	3 285	95,1	773 740	100,3	18 844	105,1	19 628	105,4
Stavebnictví	205	10 583	99,1	10 482	99,3	2 083 119	105,9	16 403	106,9	16 561	106,7
Obchod, opravy motor.vozidel a spotřebního zboží	421	34 439	110,8	33 261	110,9	7 387 662	117,9	17 876	106,4	18 509	106,4
Pohostinství a ubytování	93	2 393	96,4	2 236	100,1	335 556	111,6	11 683	115,8	12 506	111,5
Doprava, skladování, pošty a telekomunikace	139	12 110	102,0	11 967	102,7	2 485 196	106,4	17 102	104,4	17 306	103,6
Peněžnictví a pojišťovnictví	56	190	119,3	184	117,0	69 150	144,0	30 289	120,8	31 361	123,1
Činnosti v oblasti nemovitostí, pronajímání movitostí, služby pro podniky, výzkum a vývoj	218	11 047	90,5	10 083	88,1	2 264 042	99,3	17 079	109,8	18 712	112,7
Veřejná správa; obrana; sociální zabezpečení	895	11 556	101,3	10 848	101,4	2 327 186	106,5	16 783	105,2	17 878	105,1
Školství	1 142	24 706	98,6	22 997	99,0	4 765 299	106,4	16 073	107,9	17 268	107,5
Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti	186	18 583	98,5	17 816	99,3	3 629 602	103,9	16 276	105,5	16 977	104,7
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	421	6 148	102,6	5 692	102,2	964 277	110,5	13 071	107,7	14 118	108,1

Zdroj: ČSÚ – Statistický bulletin Středočeský kraj za rok 2004

Tabulka č. 12: Hrubý domácí produkt podle krajů v roce 2004

ČR, kraje	Celkem v mil. Kč	na 1 obyvatele		
		HDP celkem v Kč	HDP celkem v EURO	HDP celkem v PPS
<i>Česká republika</i>	<i>2 767 717</i>	<i>271 161</i>	<i>8 503</i>	<i>15 808</i>
Hl. m. Praha	637 704	547 096	17 155	31 893
Středočeský	288 888	253 912	7 962	14 802
Jihočeský	150 970	241 389	7 569	14 072
Plzeňský	137 911	251 106	7 874	14 638
Karlovarský	65 798	216 639	6 793	12 629
Ústecký	188 041	229 146	7 185	13 358
Liberecký	94 451	220 991	6 930	12 883
Královéhradecký	133 767	244 549	7 668	14 256
Pardubický	116 639	230 880	7 240	13 459
Vysočina	121 318	234 530	7 354	13 672
Jihomoravský	285 855	254 684	7 986	14 847
Olomoucký	134 376	211 467	6 631	12 328
Zlínský	131 789	222 885	6 989	12 993
Moravskoslezský	280 210	222 638	6 981	12 979

Poznámka: PPS – jednotka pro měření kupní síly

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005

Tabulka č. 13: Průmysl – vybrané ukazatele v roce 2004 v okresech Středočeského kraje

	Průmyslové podniky (s 20 a více zaměstnanci)					
	Celkem*	Průměrná hrubá měsíční mzda	Tržby v tis. Kč		Počet zaměstnanců	
			celkem	na 1 podnik	celkem	na 1 podnik
Benešov	61	15 621	12 763 441	209 237	8 864	145
Beroun	72	19 819	27 454 851	381 317	11 357	158
Kladno	97	17 476	30 130 623	310 625	10 953	113
Kolín	88	17 617	14 469 315	164 424	9 069	103
Kutná Hora	54	20 650	17 425 694	322 698	5 818	108
Mělník	66	19 041	26 309 015	398 621	7 413	112
Mladá Boleslav	75	22 016	192 184 201	2 562 456	35 169	469
Nymburk	61	16 148	8 547 787	140 128	5 939	97
Praha – východ	77	19 402	20 373 684	264 593	9 566	124
Praha – západ	55	16 943	27 493 730	499 886	3 703	67
Příbram	99	15 842	15 141 620	152 946	8 898	90
Rakovník	33	19 195	13 765 992	417 151	3 770	114
Středočeský kraj	838	19 149	406 059 953	484 558	120 519	144
<i>Česká republika</i>	<i>8 184</i>	<i>17 460</i>	<i>2 371 493 701</i>	<i>289 772</i>	<i>1 129 615</i>	<i>138</i>

Poznámka: * – průměr za leden až prosinec

Zdroj: ČSÚ – Okresy České republiky za rok 2004

Tabulka č. 14: Stavebnictví – základní stavební výroba ve stavebních podnicích s 20 a více zaměstnanci a se sídlem v Středočeském kraji za rok 2004

	Prům. počet podniků	Základní stavební výroba (ZSV)		Průměrný ev.počet zaměstnanců		Produktivita práce ze ZSV celkem		Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	
		Skutečnost v tis.Kč (běžné ceny)	Index 2004/2003	Skutečnost (fyzické osoby)	Index 2004/2003	Skutečnost v Kč (běžné ceny)	Index 2004/2003	Skutečnost v Kč	Index 2004/2003
Benešov	21	976 508	106,6	1 084	101,8	901 115	104,6	15 465	104,9
Beroun	9	412 715	111,6	452	107,8	912 750	103,5	16 544	105,7
Kladno	27	1 906 264	101,9	2 507	97,5	760 351	104,5	17 183	107,5
Kolín	21	1 194 200	113,3	943	104,7	1 265 713	108,2	17 777	117,4
Kutná Hora	14	457 047	103,4	636	99,6	718 910	103,8	14 857	108,2
Mělník	15	489 095	123,3	566	113,6	863 744	108,5	14 627	105,3
Mladá Boleslav	18	810 809	92,2	963	98,1	841 962	94,0	15 761	103,4
Nymburk	14	1 096 979	105,0	711	105,6	1 543 049	99,5	18 308	104,9
Praha – východ	10	567 084	108,8	439	106,4	1 292 499	102,2	17 594	101,6
Praha – západ	26	1 497 710	116,3	1 254	120,2	1 194 029	96,8	17 515	100,5
Příbram	21	861 470	105,5	936	102,8	920 210	102,6	14 820	103,8
Rakovník	7	297 121	98,0	319	105,3	931 414	93,0	14 807	107,5
Středočeský kraj	202	10 567 002	106,7	10 811	103,8	977 468	102,8	16 493	106,1
<i>Česká republika</i>	<i>2 404</i>	<i>194 177 487</i>	<i>109,7</i>	<i>157 982</i>	<i>103,4</i>	<i>1 229 111</i>	<i>106,0</i>	<i>18 125</i>	<i>106,2</i>

Zdroj: ČSÚ – Statistický bulletin Středočeský kraj za rok 2004

Tabulka č. 15: Struktura ekonomických subjektů ve Středočeském kraji (k 31. 12. 2004) – absolutní údaje

	Ekonomické subjekty podle ekonomické činnosti						
	Celkem	Zemědělství, rybolov	Průmysl	Stavebnictví	Obchod, opravy, pohostinství, ubytování	Doprava, pošty, telekom.	Ostatní
Benešov	23 271	1 922	3 614	3 428	7 335	757	6 215
Beroun	17 680	1 131	2 369	2 270	5 811	778	5 321
Kladno	29 896	1 104	3 691	3 723	10 516	1 336	9 526
Kolín	20 218	1 245	3 058	2 923	6 362	871	5 759
Kutná Hora	15 937	1 280	2 544	2 311	5 017	482	4 303
Mělník	21 799	1 545	2 901	3 035	7 273	1 059	5 986
Mladá Boleslav	24 242	963	3 018	2 882	8 930	929	7 520
Nymburk	19 502	1 482	2 968	2 625	6 299	708	5 420
Praha – východ	27 200	949	3 572	3 211	9 264	1 370	8 834
Praha – západ	25 999	861	3 534	2 974	8 124	1 318	9 188
Příbram	25 732	1 942	3 736	3 354	8 175	650	7 875
Rakovník	11 345	982	1 493	1 273	3 784	488	3 325
Středočeský kraj	262 821	15 406	36 498	34 009	86 890	10 746	79 272
Česká republika	2 352 601	134 521	308 792	263 657	776 717	82016	786 898

Poznámka: Průmysl včetně dobývání surovin, výroby elektřiny; Ostatní – peněžnictví, činnost v oblasti nemovitostí, veřejná správa, školství, zdravotnictví, ostatní služby

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005

Tabulka č. 16: Struktura ekonomických subjektů ve Středočeském kraji (k 31. 12. 2004) – podíl počtu ekonomických subjektů v jednotlivých odvětvích (v %)

	Ekonomické subjekty podle ekonomické činnosti						
	Celkem	Zemědělství, rybolov	Průmysl	Stavebnictví	Obchod, opravy, pohostinství, ubytování	Doprava, pošty, telekom.	Ostatní
Benešov	100,0	8,3	15,5	14,7	31,5	3,3	26,7
Beroun	100,0	6,4	13,4	12,8	32,9	4,4	30,1
Kladno	100,0	3,7	12,3	12,5	35,2	4,5	31,9
Kolín	100,0	6,2	15,1	14,5	31,5	4,3	28,5
Kutná Hora	100,0	8,0	16,0	14,5	31,5	3,0	27,0
Mělník	100,0	7,1	13,3	13,9	33,4	4,9	27,5
Mladá Boleslav	100,0	4,0	12,4	11,9	36,8	3,8	31,0
Nymburk	100,0	7,6	15,2	13,5	32,3	3,6	27,8
Praha – východ	100,0	3,5	13,1	11,8	34,1	5,0	32,5
Praha – západ	100,0	3,3	13,6	11,4	31,2	5,1	35,3
Příbram	100,0	7,5	14,5	13,0	31,8	2,5	30,6
Rakovník	100,0	8,7	13,2	11,2	33,4	4,3	29,3
Středočeský kraj	100,0	5,9	13,9	12,9	33,1	4,1	30,2
Česká republika	100,0	5,7	13,1	11,2	33,0	3,5	33,4

Poznámka: Průmysl, včetně dobývání surovin, výroby elektřiny; Ostatní – peněžnictví, činnost v oblasti nemovitostí, veřejná správa, školství, zdravotnictví, ostatní služby

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005

Tabulka č. 17: Vybrané statistické údaje o živnostenském podnikání ve Středočeském kraji k 30. 9. 2005

Kraj	Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Králové - hradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho - moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko - slezský
Celkem platných ŽO - z toho	769 454	412 223	210 458	184 929	102 458	237 882	155 433	183 418	158 055	136 484	408 691	187 327	197 794	363 198
pro živnosti : koncesované	29 376	16 364	6 935	6 364	3 652	8 692	4 712	5 581	5 054	4 888	11 893	6 748	6 959	10 599
: vázané	67 622	31 012	14 485	14 325	7 923	19 122	12 666	14 045	11 831	9 372	31 893	14 150	15 094	28 698
: řemeslné	80 650	83 678	46 521	37 684	20 468	49 149	31 389	39 899	33 531	31 968	74 119	38 803	42 726	62 245
: volné	591 806	281 169	142 517	126 556	70 415	160 919	106 666	123 893	107 639	90 256	290 786	127 626	133 015	261 656
ŽO pro fyzické osoby	474 741	330 978	168 555	145 481	84 796	189 648	126 838	147 047	124 962	109 973	293 764	151 406	152 014	285 891
ŽO pro právnické osoby	294 713	81 245	41 903	39 448	17 662	48 234	28 595	36 371	33 093	26 511	114 927	35 921	45 780	77 307
ŽO pro cizince	25 262	9 255	3 491	5 153	6 202	6 949	2 768	2 500	1 754	1 411	6 695	1 900	2 005	4 928
Podnikatelé celkem	372 748	225 387	118 083	104 614	59 804	132 989	89 317	101 880	84 818	76 772	217 170	105 212	109 670	194 783
- z toho : fyzické osoby	289 230	204 352	106 555	94 283	54 648	119 976	80 719	91 753	76 683	70 157	186 718	95 908	97 880	175 770
: právnické osoby	83 518	21 035	11 528	10 331	5 156	13 013	8 598	10 127	8 135	6 615	30 452	9 304	11 790	19 013
Podnikatelé cizinci celkem	20 319	7 448	2 784	4 405	5 148	5 291	2 218	2 001	1 433	1 162	5 259	1 466	1 524	3 670
Počet obyvatel	1 176 592	1 150 040	626 870	550 369	304 644	823 020	428 291	547 903	505 584	510 032	1 130 620	639 033	590 484	1 251 883
Počet ŽO na 1000 obyvatel	653,97	358,44	335,73	336,01	336,32	289,04	362,91	334,76	312,62	267,60	361,48	293,14	334,97	290,12
Počet podnikatelů na 1000 obyv.	316,80	195,98	188,37	190,08	196,31	161,59	208,54	185,95	167,76	150,52	192,08	164,64	185,73	155,59
Počet ŽO na 1 podnikatele	2,06	1,83	1,78	1,77	1,71	1,79	1,74	1,80	1,86	1,78	1,88	1,78	1,80	1,86

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Odbor živností 2005

Tabulka č. 18: Zahraniční investoři ve Středočeském kraji (k 30. 9. 2005)

okres/investor	země původu	český partner	počet zam.	Odvětví
Benešov				
Danone	Francie	Danone, a.s., Benešov	661	potravinářství
Grammer Automotive GmbH	Německo	Grammer Autodíly CZ s.r.o., Dolní Kralovice	369	automobilový průmysl
TRW GmbH	USA	TRW Autoelektronika s.r.o., Benešov	805	automobilový průmysl
Beroun				
Kappa Packaging	Nizozemí	Kappa Žebrák, s.r.o.	450	papírenství
Winslow Partners LLC	USA	GZ Digital Media, a.s., Loděnice	560	hudební a elektr. průmysl
Heidelberger Cement Group	Německo	Českomoravský cement, a.s., Beroun	630	cementárna
Linde AG	Německo	Linde Frigera, spol. s r.o., Beroun	380	mrazicí přístroje
Kladno				
F.X.Meiller GmbH	Německo	F.X.Meiller Slaný, s.r.o.	450	automobilové nástavby
WISSNER-BOSSERHOFF GmbH	Německo	LINET spol. s r.o., Slaný - Želečovice	300	Výroba nemocničních i ošetrovatelských lůžek, matrací i nábytku a dalšího zdravotnického vybavení
Sagem International.	Francie	SAGEM COMMUNICATION CZ, s.r.o., Kladno	330	telekomunikace
NRG Energy	USA	NRG Energy CZ, s.r.o., Kladno	300	energetika
Transito Assemblage Nederland,B.V.	Nizozemí	TRANSITO, s.r.o., Kladno	200	elektronika
Showa Aluminium Corp.	Japonsko	Showa Aluminium Czech, s.r.o., Kladno	295	automobilový průmysl
Kolín				
Cebal CR	Francie	CEBAL ČR, a.s. Kolín	200	obaly
Lonza Europe B.V.	Švýcarsko	LONZA Biotec, s.r.o., Kouřim	154	farmaceutické produkty
The Stanley Works	USA	TONA, a.s., Pečky	681	
Thermo King Corporation	USA	Thermo King Czech Republic, a.s., Kolín.	500	mrazírenské nástavby
Plastika,a.s., Kolín	Slovensko	Plastika-Isol, s.r.o., Kolín	200	izolační materiál
Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech, s.r.o.	Japonsko, Francie	-	3000	výroba automobilů
Kutná Hora				
Bernard Bihl	Francie	BIHR PLUS, s.r.o., Zruč nad Sázavou	150	obuvní výroba
GoldBeck GmbH	Německo	Goldbeck Prefabeton, s.r.o., Vrdu	225	produkce cementu
Phillip Morris	U.S.A.		450	tabákový průmysl
Schiesser Group AG	Švýcarsko	Pleas, a.s.	107	textilní průmysl
Mělník				
E.Junker, a.s.	Německo	Erwin Junker, brousící technika Mělník, a.s.	303	strojírenství
Rieber AS	Norsko	VITANA, a.s., Mělník	772	potravinářství
Mladá Boleslav				
Packard Electric Europa	Rakousko	Delphi Packard Electric CR, s.r.o., Bakov nad Jizerou	-	elektronika
Sommer Allibert Industries AG	Německo		-	automobilový průmysl
Volkswagen Group	Německo	ŠKODA AUTO, a.s., Mladá Boleslav	20322	automobilový průmysl
Wagon S.a.r.l.	Lucembursko	Wagon Automotive, spol. s r.o., Bělá pod Bezdězem	458	automobilový průmysl
Nymburk				
Artilat N.V.	Belgie	Vyrolat, spol. s r.o., Nymburk	150	umělé hmoty
Meyra	Německo	Meyra CR, s.r.o.	105	zdrav. pomůcky
Model	Švýcarsko	Model Obaly, a.s. Opava (Nymburk)	120	obaly
Parker Hannifin Holding GmbH	Německo	Parker-Hannifin, s.r.o., Sadská	132	plastické materiály
Royal Econost N.V.	Nizozemí	TEMAC, a.s., Zvěřinec	285	plastické materiály
Uwe Wegat	Německo	ŽOS Nymburk, a.s.	320	strojírenství
Praha - východ				
Euronova Holding,a.s.	Nizozemí	Ahold Commercial Centres Czech Republic, a.s., Říčany u Prahy	421	obchod
AIG Lincoln Eastern Europe LLC	USA	AIG/Lincoln CZ, s.r.o.	-	logistika
Praha - západ				
Delvita,a.s.	Belgie	ATLAS, a.s., Rudná	300	obchod
Faure Mchet	Francie	FM Česká, s.r.o., Tuchoměřice	100	obchod
FIC First International Holding	Taiwan	FIC CZ, s.r.o., Rudná	110	informační technologie
Příbram				
Bongrain Group	Francie	Povltavské mlékárny, a.s. Sedlčany	286	potravinářský průmysl
Eurobalance Superstav B.V.	Nizozemí	SUPERSTAV Příbram, s.r.o., Dobříš	-	strojírenství
Georg Fischer Disa Holding AG	Švýcarsko	DISA Industries, s.r.o. Příbram	128	strojírenství
Kostal Beteiligungs-gesellschaft mbH	Německo	KOSTAL CR, spol. s r.o., Černín	688	elektronika pro automob. průmysl
Rakovník				
Binding Brauerei Ag	Německo	Královský pivovar Krušovice, a.s.	211	pivovarnictví
Lasselsberger Holding International GmbH	Německo	RAKO, a.s., Rakovník	1320	keramika
Procter and Gamble	USA	Procter & Gamble - Rakona, a.s.	615	drogistika

Zdroj: Czech Business and Trade, 2005

Tabulka č. 19: Nejvýznamnějších 20 společností ve Středočeském kraji, seřazeno dle celkového obrátu za rok 2003 (mil. Kč)

Pořadí	Název společnosti	Celkový obrát za rok 2003	Celkový obrát za rok 2004	Činnost	Počet zaměstnanců
1	ŠKODA AUTO a.s.	145 197	153 550	Výroba motorových vozidel a jejich motorů	24 561
2	VALEO AUTOKLIMATIZACE s.r.o.	8 063	9 100	Výroba dílů a příslušenství pro motorová vozidla	1 100
3	KAUČUK a.s.	7 627	7 681	Výroba plastů v primární formě	1 080
4	Procter & Gamble - Rakona, s.r.o.	7 720	2 970	Výroba chemických výrobků	800
5	RoBiN OIL s.r.o.	5 814	-	Maloobchodní prodej pohonných hmot	60
6	Českomoravský cement, a.s. - nástup. spol.	3 127	-	Výroba cementu	690
7	Celestica Kladno, s.r.o.	3 006	-	Elektrotechnika	1 500
8	LEKKERLAND O.K. FOODS, spol. s r.o.	2 921	3 600	Velkoobchod s potravinami, nápoji a tabákem	315
9	Behr Czech s.r.o.	2 890	5 535	Výroba dílů a příslušenství pro motorová vozidla	575
10	Faurencia Interior Systems Bohemia s.r.o.	2 873	-	Výroba zboží z plastů	500
11	Danone a.s.	2 838	-	Provoz mlékáren, výroba másla a sýrů	550
12	VALEO VÝMĚNÍKY TEPLA s.r.o.	2 636	3 800	Výroba dílů a příslušenství pro motorová vozidla	750
13	VITANA a.s.	2 362	-	Výroba potravinářských výrobků	1 000
14	KOSTAL CR, spol. s r.o.	2 305	4 000	Výroba elektrického zařízení	1 500
15	Masterfoods, kom. spol.	2 232*	-	Specializovaný velkoobchod s jinými potravinami	590
16	Procter & Gamble Materials Management CR s.r.o.	2 148	7 567	Výroba ostatních chemických výrobků	10
17	RAKO a.s.	2 135*	-	Výroba keramických obkladaček a dlaždic	1 030
18	Faurencia Exhaust System s.r.o.	1 974	2 500	Výroba dílů a příslušenství pro motorová vozidla	500
19	nkt cables, a.s.	1 953	2 508	Výroba kabelů a vodičů	374
20	Kappa Packaging Czech, s.r.o.	1 900	1 998	Výroba papíru a lepenky	520

Poznámka: * - celkový obrát za rok 2002 (mil. Kč)

Zdroj: City Invest Czech 2005 (vydavatelství Stanford ve spolupráci s agenturou CzechInvest)

Tabulka č. 20: Vybrané investiční zóny ve Středočeském kraji (k 1. 8. 2005)

Obec	Okres	Lokalizace	m ²
Divišov	Benešov	U Měchnova	132 000
Kladno	Kladno	Kladno-východ, Kročehlavy-jih	653 000
Kladno, Buštěhrad	Kladno	Kladno - Dříň	277 000
Tuchlovice	Kladno	Tuchlovice	364 000
Kolín – Ovčáry*	Kolín	Kolín – Ovčáry	4 300 000
Kutná Hora	Kutná Hora	Na Rovinách - ČKD	950 000
Kozomín*	Mělník	Kozomín, Úzice	2 470 000***
Borek	Mělník	Přístav Borek	240 000
Bělá pod Bezdězem	Mladá Boleslav	Panin Dvůr, Vazačka	414 000
Benátky nad Jizerou	Mladá Boleslav	industriální zóna	270 000
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	Mladá Boleslav-východ	1 000 000
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	Mladá Boleslav - Hejtmánka	75 000
Milovice	Nymburk	Topolová, Pod Liškami	387 000
Nymburk**	Nymburk	průmyslová zóna Sever	1 200 000
Nymburk**	Nymburk	průmyslová zóna Jih	510 000
Zápy	Praha - východ	Zápská	353 000
Odolena Voda	Praha - východ	Odolena Voda	190 000
Dobříš	Příbram	Průmyslová zóna Dobříš-sever	160 000
Dlouhá Lhota	Příbram	Letiště	170 000
Příbram	Příbram	Balonka	300 000
Nové Strašecí	Rakovník	Severozápad	600 000

Poznámka: * Strategická průmyslová zóna dle usnesení vlády ze dne 31. srpna 2005 č. 1100;

** Průmyslová zóna uvedená v usnesení vlády ze dne 31. srpna 2005 č. 1100;

*** Uvedený údaj je pouze orientační, skutečná rozloha bude upřesněna investičním záměrem

Zdroj: Obce a města Středočeského kraje (stav k 1.8.2005)

Tabulka č. 21: Využití cyklistických tras jednotlivých tříd ve Středočeském kraji v roce 2003 [%]

funkce cyklistické trasy	I. třídy	II. třídy	III. třídy	IV. třídy
dopravně-obslužná	33	38,5	12,5	50
turisticko-rekreační	60	38,6	49,3	27
kombinovaná	7	22,9	38,2	23

Zdroj: Generel cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje - Analytická část, prosinec 2003

Tabulka č. 22: Vedení cyklistických tras na různých typech komunikací ve Středočeském kraji v roce 2003 [%]

vedení cyklistické trasy	I. třídy	II. třídy	III. třídy	IV. třídy
po silnicích II. třídy	9	28	21,4	11
po silnicích III. třídy	55	29	36,6	51
po místních komunikacích	-	4,4	7,4	23
po lesních a polních cestách	36	38,6	34,6	15

Zdroj: Generel cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje - Analytická část, prosinec 2003

Tabulka č. 23: Napájecí transformační stanice na území Středočeského kraje k 1. 1. 2005

Týnec nad Labem	400/110kV	okres Kolín
Čechy střed Mochov	400/110kV a 220/110kV	okres Praha východ
Milín	220/110kV	okres Příbram

Zdroj: Energetický regulační úřad, Cityplan 2005

Tabulka č. 24: Napájecí body z přenosové soustavy na území Prahy k 1. 1. 2005

Řeporyje	400/110kV	Praha
Chodov	400/110kV	Praha
Malešice	220/110kV	Praha

Zdroj: Energetický regulační úřad, Cityplan 2005

Tabulka č. 25: Základní technické údaje o STE, a.s., člen skupiny ČEZ, a.s. (k 31. 12. 2004)

zásobované území	(km ²)	11 068
opatřená energie	(GWh)	6 387,8
prodaná energie	(GWh)	5 613,1
průměrná prodejní cena	(Kč/MWh)	1 679
počet zákazníků		652 826
- z toho obyvatelstvo (domácnosti)		569 188
- podnikatelé maloobchěr (MO)		80 775
- velkoobchěratelé (VO)		2 863
maximální zatížení sítě	(MW)	1 142,3
délka vedení	(km)	
- velmi vysoké napětí (vvv)		2 205
- vysoké napětí (vn)		12 518
- nízké napětí (nn)		21 040
počet transformačních stanic 22/0,4 KV		8 468

Zdroj: Výroční zpráva za rok 2004 STE, a.s., člen skupiny ČEZ, a.s.

Tabulka č. 26: Elektrárny ve Středočeském kraji (k 1. 1. 2004)

A. Se souhrnným výkonem nad 50MW	MW
ECK Generating, s.r.o., Kladno	304,90 PE 66,90 PSE
Energotrans, a.s., Mělník	352,00 PE
Kaučuk, a.s., Kralupy	60,00 PE
Spolana, a.s., Neratovice	76,7 PE
Ško-Energo, s.r.o., Mladá Boleslav	88,00 PE
ČEZ, a.s.	
Mělník II	220 PE
Mělník III	500,00 PE
Celkem skupina A	1.668,50
B. Výrobci s výkonem pod 50 MW	MW
Elektrárna Kolín, a.s.	16,56 PE
Příbramská teplárenská, a.s.	40,00 PE
Královédvorské železářny	10,00 PSE
Teplárna Týnec, s.r.o.	4,90 PSE
Velveta Velvary	4,80 PSE
Celkem skupina B	76,26
C. Vodní elektrárny	MW
ČEZ, a.s.	
- Orlik	364,00
- Slapy	144,00
- Kamýk	40,00
- Štěchovice I	22,50
- Štěchovice II	45,00 (přečerpávací)
- Vrané	13,88
STE Hydro	7,21
STE REAS	2,10
Elektrárna Kolín, a.s.	0,60
Celkem skupina C	639,29
Rekapitulace	MW
A - Elektrárny nad 50MW	1668,50
B - Elektrárny pod 50 MW	76,26
C - Vodní zdroje	639,29
Celkem Středočeský kraj	2384,05

Poznámka: PE - parní elektrárny spalující fosilní palivo; PSE - plynový špičkový zdroj kombinované výroby elektřiny a tepla - kogenerace

Zdroj: Územní energetická koncepce Středočeského kraje 2004, upravil CityPlan

Tabulka č. 27: Malé zdroje elektřiny ve Středočeském kraji (k 1. 1. 2004)

Místo výroby	Druh	Instalovaný výkon (kW)	Místo výroby	Druh	Instalovaný výkon (kW)
Týnec nad Sázavou	kogenerační	4 895	Ptýrov	vodní	755
Šipší (Kutná Hora)	kogenerační	800	Dražice nad Jizerou	vodní	640
Čelákovice, Na stráni	kogenerační	620	Klavary I	vodní	630
Hlouška	kogenerační	400	Veletov	vodní	630
Zruč nad Sáz., Na výsluní 719	kogenerační	348	Kačov	vodní	600
Hořovice, Komenského 1245	kogenerační	140	Krhanice	vodní	400
Beroun, Hlinky	kogenerační	130	Starý Kolín	vodní	400
Kladno	ostatní	374 000	Týnec nad Labem	vodní	380
Mladá Boleslav	ostatní	88 000	Rožátov	vodní	350
Příbram	ostatní	40 000	Hněvousice I	vodní	336
Kolín	ostatní	17 000	Krnsko	vodní	310
Králov Dvůr (Beroun)	ostatní	16 000	Bakov nad Jizerou	vodní	300
Josefův Důl (Mladá Boleslav)	ostatní	4 375	Klecany	vodní	240
Zvoleněves	ostatní	4 000	Hubálov	vodní	222
Mělník	ostatní	540	Řevnice	vodní	220
Libčice nad Vltavou	vodní	4 980	Šlovice	vodní	200
Hradištko + Kostomlátky	vodní	4 420	Vinec	vodní	200
Mířejovice	vodní	3 500	Poddubí	vodní	160
Obříství	vodní	3 358	Kamenný Přívoz 22	vodní	150
Kostelec nad Labem	vodní	2 100	Rataje	vodní	140
Nymburk	vodní	1 312	Nespeky	vodní	130
Tři Chaloupky	vodní	1 120	Zadní Třebáň	vodní	120
Poděbrady	vodní	1 040	Městečko	vodní	115
Klavary II	vodní	945			

Zdroj: Územní energetická koncepce Středočeského kraje 2004, upravil CityPlan

Tabulka č. 28: Správní obvody obcí s rozšířenou působností ve Středočeském kraji – plynofikace (k 1. 1. 2004)

	Název ORP	Počet obyvatel	Počet obcí	Z toho plynofikovaných	Plynofikace v %
1	Benešov	53 180	51	15	29,41
2	Beroun	50 082	48	30	62,50
3	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	67 456	58	36	62,07
4	Čáslav	24 523	37	18	48,65
5	Černošice	88 190	79	47	59,49
6	Český Brod	16 683	24	6	25,00
7	Dobříš	18 921	24	4	16,67
8	Hořovice	26 691	37	14	37,84
9	Kladno	114 859	48	37	77,08
10	Kolín	74 365	69	24	34,78
11	Kralupy nad Vltavou	26 852	18	11	61,11
12	Kutná Hora	48 929	51	11	21,57
13	Lysá nad Labem	17 198	9	5	55,56
14	Mělník	40 283	39	12	30,77
15	Mladá Boleslav	98 289	98	32	32,65
16	Mnichovo Hradiště	15 214	22	7	31,82
17	Neratovice	28 140	12	9	75,00
18	Nymburk	36 622	39	10	25,64
19	Poděbrady	28 609	35	10	28,57
20	Příbram	68 955	75	20	26,67
21	Rakovník	52 612	83	19	22,89
22	Říčany	42 412	52	25	48,08
23	Sedlčany	22 034	22	2	9,09
24	Slaný	36 935	52	22	42,31
25	Vlašim	25 853	49	7	14,29
26	Votice	11 908	15	9	60,00
		1 135 795	1 146	442	38,57

Zdroj: Územní energetická koncepce Středočeského kraje 2004, upravil CityPlan

Tabulka č. 29: Významní vlastníci (popř. správci) vodovodů a kanalizací ve Středočeském kraji (k 30. 6. 2006)

1	Pražská vodohospodářská společnost, a.s.	Cihelná 4	118 01	Praha 1
2	Zájmové sdružení "Úpravna vody Želivka, a.s."	Cihelná 4	118 01	Praha 1
3	Zájmové sdružení "Zdroj pitné vody Káraný, a.s."	Cihelná 4	118 01	Praha 1
4	Účelové sdružení obcí Posázavský vodovod	MěstÚ, Masarykovo nám. 1	254 01	Jílové u Prahy
5	Sdružení obcí "Přivaděč Javorník - Benešov"	Masarykovo nám. 100	256 01	Benešov
6	Svazek obcí pro vodovody a kanalizace	Kladenská 384	261 01	Příbram VI
7	Vodohospodářské sdružení obcí Rakovnícka	Fr. Diepolta 1870	269 01	Rakovník
8	Vodohospodářské sdružení Kolín	Kutnohorská 17	280 00	Kolín IV
9	VOKORA, sdružení vlastníků vodovodů	č.p.8	281 41	Radboř
10	Sdružení JEKOZ	nám. Smiřických 53	281 63	Kostelec n.Č. Lesy

Zdroj: Obchodní rejstřík; správci a vlastníci VaK 2005

Tabulka č. 30: Přehled významných provozovatelů vodovodů a kanalizací ve Středočeském kraji (k 30. 6. 2006)

1	Pražské vodovody a kanalizace, a.s.	Národní třída 13	112 65	Praha 1
2	VaK Zápy, s.r.o.	Zápy 9	250 01	Brandýs n.L.
3	STAVOKOMPLET, s.r.o., Zápy	Královická 251	250 01	Brandýs n.L.
4	Vodovody a kanalizace Říčany, s.r.o.	Kolovratská 1476	251 01	Říčany u Prahy
5	Svazek obcí VOK Mníšek pod Brdy		262 04	Nová Ves pod Pleší 90
6	Technické služby Rudná, a.s.	Masarykova 105	252 19	Rudná
7	AQUACONSULT, s.r.o.	Dr.Jánského 953	252 28	Černošice
8	1. vodohospodářská s.r.o.		252 63	Roztoky
9	AQUACONSTAV, a.s.	Žižkova 1077	256 01	Benešov
10	Vodohosp. společnost Benešov, s.r.o.	Černošská 1600	256 13	Benešov
11	Vodohosp. společnost Dobříš, s.r.o.	Jiráskova 656	263 01	Dobříš
12	Vodovody a kanalizace Beroun, a.s.	Mostníkovská 255	266 41	Beroun
13	RAVOS, s.r.o.	Fr. Diepolta 1870	269 01	Rakovník
14	Vodárny Kladno - Mělník, a.s.	U Vodojemu 3085	272 80	Kladno
15	SLAVOS, s.r.o.	Polit. věžňů 1523	274 01	Slaný
16	VODOS, s.r.o.	Legerova 21	280 00	Kolín III
17	Vodohosp. společnost Vrchlice-Maleč, a.s.	Ku Ptáku 387	284 01	Kutná Hora
18	Vodovody a kanalizace Nymburk, a.s.	Bobnická 712	288 21	Nymburk
19	Pečecké služby, s.r.o.	Třída J. Švermy 49	289 11	Pečky
20	Vodovody a kanalizace M. Boleslav, a.s.	Čechova 1151	293 22	Ml. Boleslav

Zdroj: Provozovatelé VaK; Obchodní rejstřík

Tabulka č. 31: Konkrétní seznam aglomerací České republiky určených do různých prozatímních kategorií přechodných období (podle směrnice Rady 91/271/EHS)

Poř. č.	Aglomerace >10 000 EO, předpokládají zajistit požadavky Směrnice do konce roku 2006	Celkový počet EO v aglomeraci	Kraj České republiky	Charakteristika opatření
19	Benešov	40 048	Středočeský	k
20	Brandýs nad Labem	16 565	Středočeský	k
21	Kolín	38 376	Středočeský	k
22	Kralupy nad Vltavou	24 979	Středočeský	k
23	Kutná Hora	16 447	Středočeský	k,č
24	Mladá Boleslav	76 126	Středočeský	k,č
25	Rakovník	32 156	Středočeský	k
26	Říčany u Prahy	15 616	Středočeský	k,č
Poř. č.	Aglomerace >10 000 EO, kde budou příslušná opatření realizována do konce roku 2010	Celkový počet EO v aglomeraci	Kraj České republiky	Charakteristika opatření
95	Beroun	26 187	Středočeský	k,č
96	Čáslav	13 445	Středočeský	k,č
97	Kladno	183 651	Středočeský	k
98	Mělník	26 485	Středočeský	k,č

99	Neratovice	28 008	Středočeský	k
100	Nymburk	20 337	Středočeský	k,č
101	Poděbrady	15 322	Středočeský	k,č
102	Příbram	51997	Středočeský	k,č
103	Sedlčany	13 595	Středočeský	k,č
104	Slaný	19 425	Středočeský	k
105	Vlašim	13 000	Středočeský	k
Poř. č.	Aglomerace 2 000 – 10 000 EO, předpokládají zajistit požadavky Směrnice do konce roku 2006	Celkový počet EO v aglomeraci	Kraj České republiky	Charakteristika opatření
292	Bakov nad Jizerou	4 064	Středočeský	k
293	Bělá pod Bězdězem	5 633	Středočeský	k
294	Benátky nad Jizerou	7 264	Středočeský	k,č
295	Březnice	4 021	Středočeský	k
296	Buštěhrad	2 691	Středočeský	k,č
297	Bystřice	2 073	Středočeský	k
298	Čelákovice	9 443	Středočeský	k,č
299	Čerčany	3 396	Středočeský	k
300	Černošice	7 344	Středočeský	k
301	Český Brod	7 086	Středočeský	k
302	Dobrovice	2 862	Středočeský	k
303	Dobříchovice	5 018	Středočeský	k,č
304	Dobříš	9 676	Středočeský	k
305	Dolní Bousov	2 334	Středočeský	k
306	Horoměřice	2 416	Středočeský	k
307	Hořovice	9 673	Středočeský	k
308	Hostivice	4 400	Středočeský	k
309	Jílové u Prahy	3 575	Středočeský	k
310	Komárov	3 736	Středočeský	k
311	Kostelec nad Černými lesy	4 564	Středočeský	k,č
312	Kostelec nad Labem	4 652	Středočeský	k
313	Libčice nad Vltavou	3 498	Středočeský	k
314	Libušín	2 968	Středočeský	k
315	Lysá nad Labem	8 742	Středočeský	k,č
316	Městec Králové	3 559	Středočeský	k,č
317	Milín	2 219	Středočeský	k,č
318	Milovice	4 787	Středočeský	k
319	Mnichovice	2 042	Středočeský	k,č
320	Mnichovo Hradiště	8 262	Středočeský	k,č
321	Mníšek pod Brdy	6 017	Středočeský	k,č
322	Nové Strašecí	5 620	Středočeský	k
323	Pečky	4 164	Středočeský	k
324	Průhonice	7 967	Středočeský	k
325	Roztoky	9 473	Středočeský	k
326	Rožmitál pod Tremšínem	3 924	Středočeský	k
327	Rudná	3 659	Středočeský	k
328	Řevnice	4 407	Středočeský	k
329	Sadská	3 996	Středočeský	k,č
330	Sázava	3 915	Středočeský	k
331	Stochov	5 225	Středočeský	k,č
332	Týnec nad Sázavou	4 856	Středočeský	k
333	Uhlířské Janovice	3 105	Středočeský	k
334	Unhošť	8 097	Středočeský	k
335	Velvary	3 417	Středočeský	k
336	Votice	4 579	Středočeský	k
337	Vrdy	2 933	Středočeský	k
338	Zdice	4 187	Středočeský	k,č
339	Zlonice	2 285	Středočeský	k
340	Zruč nad Sázavou	5 514	Středočeský	k

Poznámka: č – dostavba ČOV; k – dostavba kanalizace; t – terciální čištění

Zdroj: http://www.mze.cz/attachments/Aktualizace_strategie_91_271_EHS.pdf; Směrnice Rady 91/271/EHS 2005

Tabulka č. 32: Počet obcí Středočeského kraje vybavených vodovodem a kanalizací (k 1. 1. 2004)

poř. č.	název okresu	počet obcí	počet částí	počet obyvatel	kanalizace (počet obcí)	%	vodovod (počet obcí)	%
1	Benešov	115	575	93,392	40	34,8	80	69,6
2	Beroun	85	146	76,773	17	20,0	53	62,4
3	Kladno	100	162	150,536	33	33,0	67	67,0
4	Kolín	100	196	95,786	26	26,0	49	49,0
5	Kutná Hora	88	298	73,452	18	20,5	41	46,6
6	Mělník	70	165	95,315	23	32,9	65	92,9
7	Mladá Boleslav	123	268	114,664	29	23,6	102	82,9
8	Nymburk	90	162	85,408	25	27,8	31	34,4
9	Praha – východ	91	175	100,265	51	56,0	57	62,6
10	Praha – západ	80	122	86,896	54	67,5	63	78,8
11	Příbram	120	368	107,037	41	34,2	80	66,7
12	Rakovník	84	144	54,271	17	20,2	54	64,3
	Celkem	1,146	2,781	1,133,795	374	32,6	742	64,7

Zdroj: www stránky Středočeského kraje z roku 2005 (www.kr-stredocesky.cz), ČSÚ – Malý lexikon obcí 2004

Tabulka č. 33: Domy, byty ve Středočeském kraji (k 1. 3. 2001)

okres	domy celkem	trvale obydlené domy	z toho rodinné domy v %	trvale obydlené byty	průměrný počet osob na byt	průměrný počet místností nad 8 m ² na byt	průměrný počet osob na místnost
Benešov	26 980	19 784	91,2	33 212	2,8	2,9	1,0
Beroun	21 289	16 873	91,3	27 799	2,7	3,0	0,9
Kladno	31 430	26 513	89,0	56 837	2,6	2,7	1,0
Kolín	28 857	22 173	92,0	35 853	2,6	2,9	0,9
Kutná Hora	22 296	16 566	90,9	26 830	2,7	2,9	0,9
Mělník	23 341	18 342	90,8	35 230	2,7	2,8	1,0
Mladá Boleslav	27 323	21 380	90,0	42 153	2,7	2,8	1,0
Nymburk	27 017	20 616	92,0	31 506	2,6	3,0	0,9
Praha – východ	28 401	23 017	93,8	34 698	2,7	3,1	0,9
Praha – západ	27 486	21 945	94,0	29 481	2,8	3,2	0,9
Příbram	26 261	20 087	89,3	39 708	2,7	2,8	1,0
Rakovník	16 439	12 257	91,3	19 753	2,7	2,9	0,9
Středočeský kraj	307 120	239 553	91,3	413 060	2,7	2,9	0,9
Česká republika	1 969 018	1 630 705	86,3	3 827 678	2,6	2,7	1,0

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2001

Tabulka č. 34: Kraje s nejvyšší a nejnižší intenzitou bytové výstavby v letech 1997 - 2004

pořadí krajů	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
1.	Královéhrad.	Praha	Středočeský	Zlínský	Plzeňský	Praha	Středočeský	Středočeský
2.	Zlínský	Pardubický	Praha	Plzeňský	Pardubický	Plzeňský	Praha	Praha
3.	Středočeský	Středočeský	Královéhrad.	Praha	Jihočeský	Středočeský	Plzeňský	Plzeňský
---	---	---	---	---	---	---	---	---
12.	Olomoucký	Moravskosl.	Liberecký	Moravskosl.	Karlovarský	Moravskosl.	Karlovarský	Karlovarský
13.	Moravskosl.	Karlovarský	Moravskosl.	Karlovarský	Moravskosl.	Karlovarský	Moravskosl.	Moravskosl.
14.	Ústecký	Ústecký	Ústecký	Ústecký	Ústecký	Ústecký	Ústecký	Ústecký

Zdroj: ČSÚ – Bytová výstavba ve Středočeském kraji 1997 - 2004

Tabulka č. 35: Dokončené byty podle krajů 1997 – 2004

ČR, kraj	počet dokončených bytů v roce								období 1997-2004	
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	celkem	podíl kraje na ČR
Česká republika	16 757	22 183	23 734	25 207	24 758	27 291	27 127	32 268	199 325	100,0
Praha	1 925	3 805	3 637	3 593	3 210	3 950	4 415	5 924	30 459	15,3
Středočeský	2 332	2 672	3 323	3 026	3 176	3 700	4 671	6 127	29 027	14,6
Jihočeský	1 232	1 296	1 184	1 502	1 819	1 900	1 460	2 193	12 586	6,3
Plzeňský	768	1 299	1 188	1 689	1 697	1 845	1 719	2 032	12 237	6,1
Karlovarský	445	402	582	416	565	449	524	503	3 886	1,9
Ústecký	686	844	917	1 026	979	852	1 226	888	7 418	3,7
Liberecký	853	792	788	1 001	869	983	1 143	1 316	7 745	3,9
Královéhradecký	1 208	1 271	1 545	1 404	1 419	1 671	1 270	1 322	11 110	5,6
Pardubický	785	1 444	1 162	1 542	1 479	1 424	1 189	1 580	10 605	5,3
Vysočina	997	1 060	1 159	1 397	1 327	1 558	1 325	1 581	10 404	5,2
Jihomoravský	1 744	2 593	3 092	3 118	2 878	3 437	3 316	3 842	24 020	12,1
Olomoucký	840	1 552	1 738	1 812	1 753	1 675	1 411	1 462	12 243	6,1
Zlínský	1 286	1 390	1 647	1 880	1 590	1 550	1 380	1 494	12 217	6,1
Moravskoslezský	1 656	1 763	1 772	1 801	1 997	2 297	2 078	2 004	15 368	7,7

Zdroj: ČSÚ - Bytová výstavba ve Středočeském kraji 1997 – 2004

Tabulka č. 36: Počet zahájených bytů na 1000 obyvatel ve Středočeském kraji v období 1994 - 2004

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Benešov	0,98	1,80	2,17	5,24	3,43	4,52	3,84	3,62	3,94	6,00	4,71
Beroun	1,13	2,60	3,39	2,30	3,54	2,21	3,33	3,13	3,97	7,27	4,29
Kladno	0,31	0,42	2,43	1,65	1,29	1,92	2,18	2,54	2,28	2,04	3,25
Kolín	0,65	1,57	1,77	2,35	2,24	2,28	3,51	2,83	2,95	3,63	7,10
Kutná Hora	0,85	3,05	1,82	2,56	3,07	2,61	4,94	2,80	2,80	4,85	3,94
Mělník	1,27	0,62	1,96	1,80	2,50	2,32	2,84	3,05	3,67	5,42	4,50
Mladá Boleslav	1,07	2,35	2,10	3,37	3,04	5,59	3,08	3,18	8,15	5,75	3,85
Nymburk	1,01	1,02	1,29	3,21	4,01	4,34	3,92	3,10	4,16	3,31	10,68
Praha – východ	3,08	6,43	6,56	8,65	8,71	9,75	10,19	12,02	16,08	15,00	14,50
Praha – západ	3,80	5,54	10,42	11,87	11,87	10,73	7,02	11,58	12,77	22,58	22,04
Příbram	1,34	2,22	1,89	3,17	2,65	3,57	5,10	3,41	2,99	3,50	3,05
Rakovník	1,18	1,57	2,11	2,89	1,84	1,84	2,45	2,73	1,92	2,16	3,41
Středočeský kraj	1,32	2,31	3,04	3,90	3,82	4,24	4,29	4,44	5,52	6,66	7,01
Česká republika	1,06	1,60	2,20	3,22	3,40	3,20	3,15	2,83	3,29	3,58	3,82

Zdroj: ČSÚ - časové řady 2004

Tabulka č. 37: Počet dokončených bytů na 1000 obyvatel ve Středočeském kraji v období 1994 – 2004

	1994	1995*	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Benešov	1,03	1,80	2,26	2,52	4,03	3,37	3,05	3,79	2,40	2,98	3,75
Beroun	1,17	1,17	0,96	1,82	1,66	1,82	2,07	3,14	2,49	2,32	5,69
Kladno	1,22	0,63	0,27	0,55	0,92	2,63	1,46	1,73	2,20	1,68	1,69
Kolín	1,22	1,74	1,22	1,57	1,36	1,51	1,98	1,70	3,10	1,62	3,00
Kutná Hora	1,53	0,96	1,41	3,84	1,98	2,46	2,26	2,20	3,26	3,77	2,18
Mělník	2,70	0,70	0,90	0,82	1,52	1,42	1,59	1,99	1,42	2,24	3,12
Mladá Boleslav	0,82	0,96	1,03	2,38	1,81	2,89	2,27	2,38	3,29	8,19	2,77
Nymburk	1,71	1,17	0,81	0,95	1,47	2,37	1,73	1,79	1,92	1,76	5,25
Praha – východ	4,00	2,84	3,76	4,01	4,43	5,95	4,95	5,72	7,87	8,58	16,64
Praha – západ	4,14	3,53	4,28	4,75	6,83	8,21	7,95	5,66	7,72	11,97	17,36
Příbram	1,52	1,93	1,67	1,81	2,26	2,21	2,71	2,50	1,95	2,25	2,23
Rakovník	0,92	1,42	0,93	1,71	2,28	1,26	1,26	1,68	1,22	1,70	1,46
Středočeský kraj	1,80	1,51	1,54	2,11	2,41	2,99	2,72	2,82	3,24	4,13	5,39
Česká republika	1,76	1,26	1,40	1,63	2,15	2,31	2,45	2,42	2,68	2,66	3,16

Poznámka: * - včetně bytů získaných stavebními úpravami nebytových prostor

Zdroj: ČSÚ - časové řady 2004

Tabulka č. 38: Velikostní diference obcí Středočeského kraje podle počtu obyvatelstva (k 1. 1. 2004)

Okres	Počet obyvatel podle velikostních skupin obcí											
	absolutně						relativně					
	0-199	200 - 499	500-1999	2000-9999	10000-49999	50000+	0-199	200 - 499	500-1999	2000-9999	10000-49999	50000+
Benešov	4 862	11 387	23 404	25 257	28 482	-	5,21	12,19	25,06	27,04	30,50	-
Beroun	2 484	10 063	28 198	18 478	17 550	-	3,24	13,11	36,73	24,07	22,86	-
Kladno	3 013	12 519	28 747	21 184	15 070	70 003	2,00	8,32	19,10	14,07	10,01	46,50
Kolín	2 480	12 980	32 275	18 361	29 690	-	2,59	13,55	33,69	19,17	31,00	-
Kutná Hora	3 477	10 153	17 566	20 976	21 280	-	4,73	13,82	23,91	28,56	28,97	-
Mělník	1 517	8 452	27 244	5 071	53 031	-	1,59	8,87	28,58	5,32	55,64	-
Mladá Boleslav	5 954	14 867	16 650	33 509	43 684	-	5,19	12,97	14,52	29,22	38,10	-
Nymburk	2 477	12 207	23 560	19 663	27 501	-	2,90	14,29	27,59	23,02	32,20	-
Praha – východ	1 990	11 458	35 450	14 515	36 852	-	1,98	11,43	35,36	14,48	36,75	-
Praha – západ	1 189	6 277	35 945	45 485	-	-	1,34	7,06	40,43	51,17	-	-
Příbram	3 896	15 015	25 014	27 861	35 251	-	3,64	14,03	23,37	26,03	32,93	-
Rakovník	3 639	8 919	20 158	5 082	16 473	-	6,71	16,43	37,14	9,36	30,35	-
Středočeský kraj	36 978	134 297	314 211	255 442	324 864	70 003	3,26	11,82	27,66	22,49	28,60	6,16
Česká republika	201 862	655 426	1 819 074	2 045 266	2 163 438	3 326 389	1,98	6,42	17,81	20,03	21,19	32,58

Zdroj: ČSÚ – Malý lexikon obcí ČR 2004

Tabulka č. 39: Počet obcí Středočeského kraje podle velikostních skupin (k 1. 1. 2004)

Okres	Počet obcí podle velikostních skupin											
	Počet obcí absolutně						počet obcí ve velikostní kategorii relativně					
	0-199	200-499	500-1999	2000-9999	10000-49999	50000	0-199	200 - 499	500-1999	2000-9999	10000-49999	50000
Benešov	43	36	27	7	2	0	37,4	31,3	23,5	6,1	1,7	0,0
Beroun	19	30	31	4	1	0	22,4	35,3	36,5	4,7	1,2	0,0
Kladno	23	37	31	7	1	1	23,0	37,0	31	7,0	1,0	1,0
Kolín	20	40	34	5	1	0	20,0	40,0	34	5,0	1,0	0,0
Kutná Hora	29	31	23	4	1	0	33,0	35,2	26,1	4,5	1,1	0,0
Mělník	12	25	28	2	3	0	17,1	35,7	40,0	2,9	4,3	0,0
Mladá Boleslav	46	47	22	7	1	0	37,4	38,2	17,9	5,7	0,8	0,0
Nymburk	18	37	29	4	2	0	20,0	41,1	32,2	4,4	2,2	0,0
Praha – východ	14	32	38	4	3	0	15,4	35,2	41,8	4,4	3,3	0,0
Praha – západ	8	18	41	13	0	0	10,0	22,5	51,3	16,3	0,0	0,0
Příbram	32	50	31	6	1	0	26,7	41,7	25,8	5,0	0,8	0,0
Rakovník	34	26	22	1	1	0	40,5	31,0	26,2	1,2	1,2	0,0
Středočeský kraj	298	409	357	64	17	1	26,0	35,7	31,2	5,6	1,5	0,1
Česká republika	1642	2018	1955	503	109	22	26,3	32,3	31,3	8,0	1,7	0,4

Zdroj: ČSÚ – Malý lexikon obcí ČR 2004

Tabulka č. 40: Úroveň vybavenosti obcí Středočeského kraje občanskou a technickou infrastrukturou (k 1. 1. 2004)

	Středočeský kraj		z toho obce do 2000 ob.		Česká republika	
	absolutně*	%	absolutně*	%	absolutně*	%
počet obcí	1 146	x	1 064	x	6 249	x
pošta	446	38,92	364	34,21	2 787	44,60
škola	394	34,38	314	29,51	2 675	42,81
zdravotní zařízení	372	32,46	127	11,94	2 315	37,05
policie	110	9,60	39	3,67	818	13,09
kanalizace**	374	32,64	294	27,63	2 103	33,65
veřejný vodovod	742	64,75	660	62,03	5 226	83,63
plynofikace	441	38,48	363	34,12	3 760	60,17

Poznámka: * - počet obcí s vybavením; ** - kanalizace s napojením na ČOV

Zdroj: ČSÚ – Malý lexikon obcí ČR 2004 a Statistická ročenka Středočeského kraje 2004

Tabulka č. 41: Vybavenost obcí Středočeského kraje technickou infrastrukturou na úrovni okresů –
obce celkem (k 1.1.2004)

	Celkový počet obcí s připojením na					
	vodovod		kanalizaci		plynovod	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
Benešov	80	69,6	40	34,8	27	23,5
Beroun	53	62,4	17	20,0	47	55,3
Kladno	67	67,0	33	33,0	67	67,0
Kolín	49	49,0	26	26,0	25	25,0
Kutná Hora	41	46,6	18	20,5	35	39,8
Mělník	65	92,9	23	32,9	32	45,7
Mladá Boleslav	102	82,9	29	23,6	35	28,5
Nymburk	31	34,4	25	27,8	27	30,0
Praha – východ	57	62,6	51	56,0	60	65,9
Praha – západ	63	78,8	54	67,5	48	60,0
Příbram	80	66,7	41	34,2	20	16,7
Rakovník	54	64,3	17	20,2	18	21,4
Středočeský kraj	742	64,7	374	32,6	441	38,5

Zdroj: ČSÚ – Malý lexikon obcí ČR 2004

Tabulka č. 42: Vybavenost obcí Středočeského kraje technickou infrastrukturou na úrovni okresů –
obce do 2000 obyvatel (k 1.1.2004)

	Počet obcí do 2000 obyv. s připojením na					
	vodovod		kanalizaci		plynovod	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
Benešov	71	66,98	31	29,25	20	18,87
Beroun	48	60,00	12	15,00	42	52,50
Kladno	58	63,74	25	27,47	58	63,74
Kolín	43	45,74	21	22,34	21	22,34
Kutná Hora	36	43,37	13	15,66	30	36,14
Mělník	60	92,31	18	27,69	27	41,54
Mladá Boleslav	94	81,74	21	18,26	27	23,48
Nymburk	25	29,76	19	22,62	21	25,00
Praha – východ	50	59,52	44	52,38	53	64,00
Praha – západ	50	74,63	41	61,19	35	52,24
Příbram	73	64,60	34	30,09	13	11,50
Rakovník	52	63,41	15	18,29	16	19,51
Středočeský kraj	660	62,03	294	27,63	363	34,12

Zdroj: ČSÚ – Malý lexikon obcí ČR 2004

Tabulka č. 43: Struktura pozemků (v ha) ve Středočeském kraji (k 31.12. 2004)

Okres	Zemědělská půda						Index intenzity využití půdy
	absolutně	v % z celkové plochy	v tom v %				
			Orná půda	Zahrady, ovocné sady	Trvale travní porosty	Chmelnice a vinice	
Benešov	94 698	62,2	77,1	3,8	19,1	0,00	139,2
Beroun	34 970	52,8	74,5	6,6	18,9	0,05	127,3
Kladno	48 254	69,8	90,1	5,9	3,0	0,97	159,9
Kolín	59 865	70,7	87,5	7,9	4,6	0,00	158,3
Kutná Hora	60 474	66,0	83,7	5,9	10,3	0,07	149,6
Mělník	46 910	65,8	89,1	5,5	4,2	1,24	154,9
Mladá Boleslav	66 306	62,7	87,5	5,0	7,5	0,00	150,2
Nymburk	61 194	69,9	92,0	4,0	3,9	0,00	161,9
Praha – východ	40 788	69,8	84,1	10,0	6,0	0,03	153,9
Praha – západ	34 651	59,1	81,4	11,2	7,3	0,0	140,6
Příbram	70 750	43,5	71,2	4,0	24,9	0,0	114,6
Rakovník	48 769	52,4	84,2	3,2	7,1	5,48	136,6
Středočeský kraj	667 629	60,6	83,2	5,7	10,6	0,57	143,8
Česká republika	4 264 573	54,1	71,6	4,9	22,8	0,69	125,7

Struktura pozemků (v ha) ve Středočeském kraji (k 31.12. 2004) - pokračování

Okres	Nezemědělská půda					
	abs.	v % z celkové plochy	v tom v %			
			Lesní plochy	Vodní plochy	Zastavěn. plocha	Ostatní plochy
Benešov	57 649	37,8	72,7	5,9	3,7	17,7
Beroun	31 221	47,2	75,6	2,8	4,2	17,4
Kladno	20 893	30,2	57,5	3,2	9,0	30,3
Kolín	24 760	29,3	60,2	6,2	8,0	25,6
Kutná Hora	31 219	34,0	69,0	5,3	5,7	19,9
Mělník	24 329	34,2	57,0	6,2	6,8	29,9
Mladá Boleslav	39 474	37,3	71,6	3,6	5,4	19,5
Nymburk	26 409	30,1	57,1	8,1	7,2	27,6
Praha – východ	17 612	30,2	54,6	4,3	9,4	31,7
Praha – západ	23 965	40,9	67,1	4,9	5,7	22,3
Příbram	92 042	56,5	78,4	4,7	2,0	15,0
Rakovník	44 263	47,6	81,2	2,9	3,0	13,0
Středočeský kraj	433 835	39,4	70,3	4,8	4,8	20,1
Česká republika	3 622 265	45,9	73,0	4,4	3,6	18,9

Poznámka: Index intenzity využití půdy – součet podílu zemědělské půdy z celkové výměry pozemků a podílu orné půdy ze zemědělské.

Zdroj: ČSÚ - časové řady 2004

Tabulka č. 44: Výnosy vybraných komodit v ČR (t/ha) – podle územního členění

Kraj, ČR	obiloviny celkem					brambory celkem					řepka				
	2000	2001	2002	2003	2004	2000	2001	2002	2003	2004*	2000	2001	2002	2003	2004
Hlavní město Praha	4,15	4,97	4,75	4,46	6,06	20,64	21,42	20,21	17,43	23,93	1,94	2,95	2,36	1,94	4,01
Středočeský	3,88	4,68	4,42	4,11	5,63	19,71	21,06	23,03	18,30	24,58	2,37	2,88	2,29	1,66	3,73
Jihočeský	3,73	4,17	4,05	3,55	5,11	23,66	21,73	25,22	20,13	24,35	2,77	3,07	2,26	1,37	3,40
Plzeňský	3,80	3,93	4,02	3,51	5,23	22,40	20,09	24,66	19,68	23,87	2,58	2,79	2,29	1,42	3,48
Karlovarský	3,18	3,41	3,87	3,62	5,12	18,28	14,23	25,66	20,86	24,61	2,36	2,65	2,28	1,37	3,41
Ústecký	3,48	4,09	4,34	4,20	5,68	14,16	14,96	21,85	16,60	24,06	1,91	2,56	2,28	1,75	3,79
Liberecký	3,46	3,51	3,86	3,67	5,11	25,03	19,06	25,09	20,29	24,34	2,53	2,81	2,26	1,51	3,55
Královehradecký	4,34	5,01	4,42	4,18	5,64	19,02	18,92	23,30	18,77	24,24	2,70	3,09	2,28	1,76	3,79
Pardubický	4,18	4,37	4,36	3,96	5,44	24,86	21,17	24,93	19,72	24,25	2,88	2,90	2,30	1,59	3,63
Vysočina	3,85	4,42	3,90	3,65	5,00	25,41	24,06	25,38	20,40	24,29	2,78	3,00	2,26	1,38	3,39
Jihomoravský	3,58	5,10	4,76	4,06	5,68	15,48	17,97	20,66	14,99	25,49	2,38	2,62	2,16	1,45	3,62
Olomoucký	4,77	5,17	4,70	4,41	5,80	22,53	20,75	22,30	18,17	24,14	2,96	2,73	2,31	1,75	3,83
Zlínský	4,39	4,62	4,74	4,33	5,64	19,17	17,16	23,70	18,93	24,14	2,96	2,43	2,28	1,70	3,78
Moravskoslezský	4,06	4,05	4,24	3,88	5,27	20,20	17,47	24,24	18,88	23,54	2,83	2,56	2,27	1,54	3,63
Česká republika	3,91	4,52	4,33	3,95	5,46	21,33	20,88	23,51	18,97	24,43	2,61	2,84	2,27	1,55	3,60

Poznámka: * - v r. 2004 zahrnuty brambory pozdní konzumní

Zdroj: ČSÚ - publikace, databáze KROK 2000 - 2004

Tabulka č. 45: Emise základních znečišťujících látek REZZO 1 – 3 podle okresů v roce 2003

Kraj, okresy	Emise tuhé	Oxid siřičitý (SO ₂)	Oxidy dusíku (NOX)	Oxid uhelnatý (CO)	Emise tuhé	Oxid siřičitý (SO ₂)	Oxidy dusíku (NOX)	Oxid uhelnatý (CO)	Emise tuhé	Oxid siřičitý (SO ₂)	Oxidy dusíku (NOX)	Oxid uhelnatý (CO)
	Celkem (t)				Měrné emise (t/km ²)				Měrné emise (kg/obyvatele)			
Středočeský kraj	7 348,6	26 066,0	18 134,1	27 073,7	0,7	2,4	1,6	2,5	6,5	23,0	16,0	23,9
Benešov	852,3	1 011,2	326,4	2 723,2	0,6	0,7	0,2	1,8	9,1	10,8	3,5	29,2
Beroun	521,7	663,0	700,0	2 053,3	0,8	1,0	1,1	3,1	6,8	8,7	9,2	26,9
Kladno	632,5	4 503,7	3 138,0	2 446,2	0,9	6,5	4,5	3,5	4,2	30,0	20,9	16,3
Kolín	550,0	1 848,1	817,9	2 308,2	0,6	2,2	1,0	2,7	5,8	19,3	8,6	24,1
Kutná Hora	507,7	903,6	425,1	1 792,9	0,6	1,0	0,5	2,0	6,9	12,3	5,8	24,5
Mělník	1 027,3	9 165,8	9 712,6	2 505,4	1,4	12,9	13,6	3,5	10,8	96,4	102,1	26,3
Mladá Boleslav	544,5	1 815,1	846,1	2 484,9	0,5	1,7	0,8	2,3	4,8	15,9	7,4	21,8
Nymburk	409,1	806,8	385,7	1 951,0	0,5	0,9	0,4	2,2	4,8	9,5	4,5	23,0
Praha – východ	549,1	601,6	256,0	1 860,0	0,9	1,0	0,4	3,2	5,5	6,1	2,6	18,7
Praha – západ	443,1	751,6	265,6	2 117,3	0,8	1,3	0,5	3,6	5,0	8,6	3,0	24,1
Příbram	888,3	3 157,6	962,5	3 199,0	0,5	1,9	0,6	2,0	8,3	29,5	9,0	29,9
Rakovník	423,0	837,9	298,1	1 632,2	0,5	0,9	0,3	1,8	7,8	15,5	5,5	30,1

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005

Tabulka č. 46: Měrné emise základních znečišťujících látek (t/km²/rok)

Kraj, ČR	Měrné emise															
	Tuhé				Oxid siřičitý				Oxidy dusíku				Oxid uhelnatý			
	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
Hlavní město Praha	2,9	2,8	1,4	1,5	5,9	6,1	4,0	3,9	8,1	8,3	7,1	6,7	13,9	14,2	5,9	6,1
Středočeský	0,6	0,6	0,7	0,6	2,5	2,7	2,5	2,3	1,7	1,7	1,7	1,6	2,8	2,8	2,5	2,5
Jihočeský	0,4	0,4	0,5	0,5	1,3	1,2	1,1	1,1	0,5	0,5	0,5	0,5	1,8	1,7	1,2	1,2
Plzeňský	0,5	0,4	0,5	0,5	1,6	1,7	1,6	1,5	0,7	0,7	0,7	0,7	2,4	2,1	1,4	1,5
Karlovarský	0,8	0,8	0,5	0,6	6,6	6,6	5,2	4,9	2,7	2,6	2,5	2,6	3,3	2,9	1,7	1,4
Ústecký	0,9	0,9	1,0	0,9	16,7	13,7	15,1	13,6	11,7	11,5	11,8	11,9	3,6	4,0	3,1	3,0
Liberecký	0,8	0,7	0,6	0,6	2,3	2,0	1,5	1,5	0,9	0,8	0,9	0,7	3,3	3,4	2,1	2,3
Královehradecký	0,6	0,6	0,6	0,6	2,1	2,0	1,6	1,6	0,7	0,7	0,6	0,7	3,0	3,0	2,1	2,1
Pardubický	0,7	0,7	0,7	0,7	4,2	4,7	4,1	4,4	3,1	3,2	3,1	3,3	3,1	3,1	2,2	2,2
Vysočina	0,4	0,4	0,5	0,5	0,8	0,8	0,6	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	1,8	1,8	1,4	1,4
Jihomoravský	0,2	0,2	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,7	0,6	1,0	1,2	0,8	0,8
Olomoucký	0,5	0,4	0,5	0,5	1,6	1,4	1,2	1,3	0,8	0,8	0,9	0,8	2,1	1,9	1,4	1,4
Zlínský	0,4	0,3	0,5	0,5	2,1	2,1	1,8	1,6	1,0	1,0	0,9	0,7	1,9	1,9	1,3	1,2
Moravskoslezský	1,3	1,2	1,4	1,3	5,2	5,3	5,2	5,0	4,1	4,4	4,3	3,9	25,0	24,7	23,5	24,7
Česká republika	0,6	0,6	0,6	0,6	3,3	3,1	2,9	2,8	2,1	2,1	2,1	2,0	4,1	4,0	3,3	3,4

Zdroj: ČSÚ – časové řady, databáze KROK, ČHMÚ 2000 - 2003

Tabulka č. 47: Celkové emise hlavních znečišťujících látek ve Středočeském kraji podle kategorií zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO 1-4) za rok 2003 (v kt/rok)

	TZL	SO ₂	NO _x	CO	VOC	VOC suma
REZZO 1	1 354	17 410	15 211	2 671	-	28 828
REZZO 2	968	1 105	831	1 276	-	
REZZO 3	5 027	7 551	2 092	23 127	-	
REZZO 4	3 900	740	22 380	38 520	8 180	

Poznámka: Od roku 2002 je hodnota emisí organických látek C_xH_y nahrazena hodnotou emise tékavých organických látek VOC. Tato hodnota je vykazována pouze sumárně pro všechny kategorie zdrojů a zvláště pro mobilní zdroje.

Zdroj: ČHMÚ – dle ročenek umístěných na webové stránce <http://www.chmi.cz/uoco/emise/embil/03embil/03embil.html>

Tabulka č. 48: Přehled starých ekologických zátěží na území Středočeského kraje

Okres	Celkový počet starých zátěží (skládek)	Počet starých zátěží – skládek dle celkového stupně rizikovitosti						Podíl extrémně a vysoce rizikových skládek na celkovém počtu (%)
		1	2	3	4	5	0	
	Kvalifikace							
Benešov	30	-	3	7	19	-	1	10,00
Beroun	21	-	1	-	-	-	-	4,76
Kladno	45	1	6	16	22	-	-	15,56
Kolín	36	-	11	14	11	-	-	30,56
Kutná Hora	12	-	2	1	7	-	2	16,67
Mělník	32	-	9	15	8	-	-	28,13
Mladá Boleslav	54	2	2	8	31	9	1	9,26
Nymburk	33	1	3	5	20	4	-	0,12
Praha – východ	16	-	5	7	4	-	-	31,25
Praha – západ	33	-	3	12	16	2	-	9,09
Příbram	38	-	8	15	15	-	-	21,05
Rakovník	39	-	7	16	16	-	-	17,95
Celkem	389	4	60	116	169	15	4	16,71

Poznámka: Klasifikace kvalitativního rizika: 1 - extrémní - negativní vlivy skládky jsou extrémně silné, v čase pravidelně nebo se periodicky opakují, přijaté riziko je výjimečně nadprůměrné; 2 - vysoké - negativní působení skládky je silné, časově nepravidelné, dočasné, přijaté riziko je nadprůměrné, jisté; 3 - střední - negativní vlivy skládky jsou průměrné, na hranici přípustných limitů, celkové přijaté riziko je průměrné; 4 - nízké - negativní vliv skládky je slabý, neškodný, přijaté riziko je průměrné; 5 - žádné - vlivy skládky jsou téměř nulové, nedetekovatelné, přijaté riziko je téměř nulové; 0 - neznámé - lokalita, u které není možné zatím riziko vyhodnotit (absence vstupních dat).

Zdroj: Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje, SKS, s.r.o., Kladno 2004

Tabulka č. 49: Produkce a nakládání s odpady ve Středočeském kraji v roce 2001 (v kilotunách)

	ostatní (kt)	nebezpečný (kt)
produkce odpadů celkem	6460	380
úprava nebo využití odpadů	3800	290
odstraňování skládkováním	2090	80
odstraňování spalováním	22	51

Poznámka: Způsoby nakládání zahrnují odpady vyprodukované, převzaté od jiných firem a odebrané ze skladu
Zdroj: Databáze ISOH při VÚV T. G. Masaryka – CEHO 2001

Tabulka č. 50: Produkce odpadů v roce 2004 v územním členění na kraje* (v t)

Kategorie odpadu:	Nebezpečný N	Ostatní O	Celkem N+O
Hlavní město Praha	232 114	7 607 287	7 839 401
Středočeský kraj	163 503	1 310 538	1 474 041
Jihočeský kraj	62 215	693 452	755 667
Plzeňský kraj	28 803	2 155 435	2 184 238
Karlovarský kraj	7 202	695 313	702 515
Ústecký kraj	125 392	1 326 911	1 452 303
Liberecký kraj	72 996	341 999	414 995
Královéhradecký kraj	22 463	682 856	705 319
Pardubický kraj	21 805	447 922	469 727
Vysočina	25 730	925 725	951 455
Jihomoravský kraj	79 266	3 196 414	3 275 680
Olomoucký kraj	132 820	1 033 061	1 165 881
Zlínský kraj	18 005	646 888	664 893
Moravskoslezský kraj	431 708	4 096 054	4 527 762
<i>ČR celkem</i>	<i>1 424 022</i>	<i>25 159 855</i>	<i>26 583 877</i>

Poznámka: * - podle sídla podniku; tabulka nezahrnuje data o odpadech ze statistického šetření obcí (komunální a ostatní)
Zdroj: ČSÚ – Produkce, využití a odstranění odpadů v ČR v roce 2004

Tabulka č. 51: Chráněné krajinné oblasti ve Středočeském kraji (k 31. 12. 2004)

CHKO	rozloha (ha)	z toho maloplošných chráněných území (ha)	rok vyhlášení	kraj
Blaník	4 000	113	1981	Středočeský
Český kras	13 200	2 623	1972	Středočeský
Český ráj	18 152	1 101	1955	Středočeský, Liberecký
Kokořínsko	27 000	2 397	1976	Středočeský, Ústecký, Liberecký
Křivoklátsko	63 000	1 199	1978	Středočeský, Plzeňský

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005

Tabulka č. 52: Zvláště chráněná území ZCHÚ (k 31. 12. 2004)

	národní přírodní památky	národní přírodní rezervace	přírodní památky	přírodní rezervace	celkem
počet	15	15	112	78	220
rozloha (ha)	124	5 546	971	5 701	12 342

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005

Tabulka č. 53: Nadregionální biocentra ve Středočeském kraji

Číslo	Název	Typy ekosystémů
4	Řepínský důl	T,MH,N,I,LA
5	Vidrholec	AD,KU,DH,MH
6	Žehuňská obora	DH,SD,SP,XT,KR,PR,VO,MT,LO,T, MH,N,V,L
7	Polabský luh	VO,MT,LO,KU,N,T,V,L
21	Pochvalovská stráž	SP,XT,KU,SU,-MB,MH,T,LA
22	Karlštejn-Koda	SP,XT,KR,KU,SD,DH,BU,RU,T,MH,LA
23	Týřov-Křivoklát	MB,MH,T
24	Štěchovice	SP,SD,AD,XT,MH,T
27	Voděradské bučiny	BU,DH,SU,LO,MB
41	Kokořínský důl	BO,VO,MT,LO,SP,AT,KR,AD,SU,KU, RU,BU,MB
43	Příhrazské skály	BO,AD,DH,BU,LO,XT,SP,MB,B,V
53	Třemšín	BU,KU,LO,-MB
54	Čunkovský hřbet	L-2,P,L-SM,BO,DB,BK,JV
57	Chraňbožský les	BU,SM,MB,L
2001	Údolí Vltavy (Šárka, Roztoky, Větrušice)	SP,XT,KR,SD,KU

Poznámka: Přirozené ekosystémy: V – vodní, N – nivní, T – teplomilné doubravní, MB – mezofilní bučinné, MH – mezofilní hájové, B – borové, H – horské, R – rašeliniště;

Náhradní ekosystémy: L – luční, LA – stepní lada, SL – společenstva s halofyty, S – slatinné;

Zkratky dřevin: DB – dub, BK – buk, HB – habr, AK – trnovník akát, JS – jasan, OL – olše, JLM – jilm, VR – vrba, TP – topol, LP – lípa, BŘ – bříza, JV – javor, SM – smrk, BO – borovice, JD – jedle, MD – modřín, BOČ – borovice černá, LU – směs dřevin lužního lesa, SU – směs dřevin suťových lesů;

Fyziotypy: VO – bylinná vodní a pobřežní vegetace, rákosiny ostřicové mokřady, PR – vegetace pramenišť a rašelinišť, MT – hydrofilní a mezofilní trávníky (louky, pastviny a slaniska), LO – mokřadní a pobřežní křoviny a lesy, SP – vegetace skal, sutí a primitivních půd, XT – semixerotermní a xerotermní trávníky a lesy, AT – acidofilní travinná a keříčkovitá společenstva, KR – křoviny, SD – šípákové a subxerofilní doubravy, DH – dubohabřiny, AD – acidofilní březové borové a jedlové dubiny, BO – bory, SU – suťové a roklínové lesy, BU – bučiny a jedliny, SM – smrčiny, SK – subalpínská keřová a keříčková společenstva, NI – nitrofilní bylinná a dřevinná společenstva, RU – druhově ruderální společenstva, KU – lesní kulticenózy, akátiny

Zdroj: Metadata k podkladům Mapového serveru AOPK ČR (<http://mapmaker.nature.cz/mapmaker/aopk>)

Tabulka č. 54: Ptačí oblasti Natura 2000

Ptačí oblast	Rozloha (ha)	Kraj
Česko-lipsko-dokeské pískovce a mokřady	9 409,72	Středočeský, Liberecký kraj
Křivoklátsko	31 932,13	Středočeský, Plzeňský
Údolí Otavy a Vltavy	18 381,26	Středočeský, Jihočeský
Žehuňský rybník a Žehuňská obora	1 964,02	Středočeský, Královéhradecký
Rožďalovické rybníky	6 616,37	Středočeský, Královéhradecký

Zdroj: AOPK ČR (<http://ptaci.natura2000.cz>) 2005

Tabulka č. 55: Vývoj obyvatelstva přirozenou a mechanickou měnou od 31. 12. 2001 do 31. 12. 2004 podle okresů Středočeského kraje – absolutní údaje

Okres	Stav k 31. 12. 2001	Narození	Zemřelí	Přirozená měna	Přistě-hovalí	Vystě-hovalí	Migrační saldo	Přírůstek celkem	Stav k 31.12. 2004
Benešov	93 082	2 527	3 306	-779	4 290	3 292	998	219	93 301
Beroun	75 855	2 115	2 678	-563	5 050	2 808	2 242	1 679	77 534
Kladno	149 988	4 383	5 010	-627	8 148	7 300	848	221	150 209
Kolín	95 576	2 768	3 354	-586	5 109	4 099	1 010	424	96 000
Kutná Hora	73 374	1 822	2 406	-584	3 436	2 931	505	-79	73 295
Mělník	94 722	2 935	3 038	-103	6 422	5 571	851	748	95 470
Mladá Boleslav	114 127	3 222	3 428	-206	8 670	7 393	1 277	1 071	115 198
Nymburk	84 323	2 507	3 137	-630	6 589	4 063	2 526	1 896	86 219
Praha – východ	96 752	2 982	3 330	-348	13 587	6 594	6 993	6 645	103 397
Praha – západ	84 572	2 741	2 739	2	13 236	5 761	7 475	7 477	92 049
Příbram	107 474	2 953	3 691	-738	4 178	3 866	312	-426	107 048
Rakovník	54 086	1 450	1 931	-481	2 950	2 204	746	265	54 351
Středočeský kraj	1 123 931	32 405	38 048	-5 643	69 996	44 213	25 783	20 140	1 144 071

Zdroj: ČSÚ – Pohyb obyvatelstva 2001 – 2004

Tabulka č. 56: Vývoj obyvatelstva přirozenou a mechanickou měnou od 31. 12. 2001 do 31. 12. 2004 podle okresů Středočeského kraje – relativní údaje

Okresy	Narození	Zemřelí	Přirozená měna	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Migrační saldo	Přírůstek celkem
	na 1000 obyvatel průměrně ročně						
Benešov	9,0	11,8	-2,8	15,3	11,8	3,6	0,8
Beroun	9,2	11,7	-2,5	22,0	12,2	9,8	7,3
Kladno	9,7	11,1	-1,4	18,1	16,2	1,9	0,5
Kolín	9,6	11,7	-2,0	17,8	14,3	3,5	1,5
Kutná Hora	8,3	10,9	-2,7	15,6	13,3	2,3	-0,4
Mělník	10,3	10,7	-0,4	22,5	19,5	3,0	2,6
Mladá Boleslav	9,4	10,0	-0,6	25,3	21,6	3,7	3,1
Nymburk	9,8	12,3	-2,5	25,8	15,9	9,9	7,4
Praha – východ	10,0	11,2	-1,2	45,5	22,1	23,4	22,3
Praha – západ	10,4	10,4	0,0	50,2	21,8	28,3	28,4
Příbram	9,2	11,5	-2,3	13,0	12,0	1,0	-1,3
Rakovník	8,9	11,9	-3,0	18,2	13,6	4,6	1,6
Středočeský kraj	9,5	11,2	-1,7	20,6	13,0	7,6	5,9

Zdroj: ČSÚ – Pohyb obyvatelstva 2001 – 2004

Tabulka č. 57: Věková struktura obyvatelstva Středočeského kraje podle okresů (k 31. 12. 2004)

Okres	Počet obyvatel	Věkové skupiny obyvatel						Index stáří
		0-14	15-59	60+	0-14	15-59	60+	
		Absolutně			Relativně v %			
Benešov	93 301	13 902	60 732	18 667	14,9	65,1	20,0	134,3
Beroun	77 534	11 374	50 557	15 603	14,7	65,2	20,1	137,2
Kladno	150 209	22 570	97 390	30 249	15,0	64,8	20,1	134,0
Kolín	96 000	13 944	61 839	20 217	14,5	64,4	21,1	145,0
Kutná Hora	73 295	10 829	47 134	15 332	14,8	64,3	20,9	141,6
Mělník	95 470	14 918	62 246	18 306	15,6	65,2	19,2	122,7
Mladá Boleslav	115 198	17 179	76 221	21 798	14,9	66,2	18,9	126,9
Nymburk	86 219	12 994	55 738	17 487	15,1	64,6	20,3	134,6
Praha – východ	103 397	16 014	67 458	19 925	15,5	65,2	19,3	124,4
Praha – západ	92 049	14 887	60 196	16 966	16,2	65,4	18,4	114,0
Příbram	107 048	16 004	70 365	20 679	15,0	65,7	19,3	129,2
Rakovník	54 351	8 027	35 519	10 805	14,8	65,4	19,9	134,6
Středočeský kraj	1 144 071	172 642	745 395	226 034	15,1	65,2	19,8	130,9
<i>Česká republika</i>	<i>10 220 577</i>	<i>1 526 946</i>	<i>6 677 112</i>	<i>2 016 519</i>	<i>14,9</i>	<i>65,3</i>	<i>19,7</i>	<i>132,1</i>

Poznámka: Index stáří vyjadřuje poměr mezi obyvateli ve věku 60+ a 0 – 14

Zdroj: ČSÚ - časové řady 2004

Tabulka č. 58: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v okresech Středočeského kraje (k 1. 3. 2001)

okres	Obyv. celkem	Ekonomicky aktivní celkem	z toho		Míra ek. akt. obyv. ve věku 15+	z toho		Podíl nezam. z ek. aktiv.*	z toho		Podíl vyjžděných za práci**	z toho	
			Pracuj.	Neza-měst.		celkem	muži		ženy	celkem		muži	ženy
Benešov	93 156	47 758	45 597	2 161	61,0	69,6	52,8	4,5	4,1	5,0	49,1	55,1	47,8
Beroun	75 684	39 443	37 244	2 199	61,9	70,7	53,6	5,6	4,9	6,4	59,5	65,2	59,2
Kladno	150 198	78 932	71 387	7 545	62,4	70,4	55,1	9,6	8,8	10,4	51,0	63,2	51,3
Kolín	95 700	49 342	45 159	4 183	60,9	69,5	52,9	8,5	9,4	9,9	51,9	77,9	51,1
Kutná Hora	73 628	36 553	33 104	3 449	59,2	68,4	50,5	9,4	7,5	11,9	46,6	55,0	43,1
Mělník	94 677	50 086	46 028	4 058	63,3	71,6	55,6	8,1	7,1	9,3	48,3	55,1	46,6
Ml. Boleslav	114 325	61 621	59 201	2 420	64,2	72,8	55,9	3,9	3,5	4,4	45,5	51,2	44,9
Nymburk	84 132	43 495	39 907	3 588	61,3	69,8	53,4	8,2	7,2	9,5	53,8	61,7	51,6
Praha – východ	96 061	51 094	48 590	2 504	63,1	72,3	54,4	4,9	4,7	5,1	62,5	64,7	59,7
Praha – západ	83 089	44 212	42 252	1 960	63,6	72,3	55,4	4,4	4,4	4,5	68,9	70,5	67,1
Příbram	107 739	54 911	50 505	4 406	60,9	68,9	53,3	8,0	7,5	8,7	46,9	53,6	44,1
Rakovník	54 084	27 181	25 044	2 137	59,9	67,7	52,4	7,9	6,8	9,2	50,5	57,0	48,0
Středočeský kraj	1 122 473	584 628	544 018	40 610	62,0	70,5	54,0	6,9	6,2	7,8	51,7	59,2	51,2

Poznámka: * - z ekonomicky aktivních; ** - z obce trvalého bydliště z celkového počtu pracujících

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2001

Tabulka č. 59: Průměrné výdělky v okresech Středočeského kraje v r. 2003 a 2004*

	Zaměstnanci a jejich prům. hrubé měs. mzdy podle okresů (podniková metoda) - na fyzickou osobu					
	Prům. ev. poč. zam.		Mzd. prostř. bez OON v tis. Kč		Prům. hrub. měs. mzda (Kč)	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Benešov	21 036	20 274	3 694 569	3 774 565	14 636	15 515
Beroun	19 125	19 911	3 845 052	4 390 610	16 754	18 376
Kladno	34 927	31 491	7 017 311	6 514 108	16 743	17 238
Kolín	18 835	18 786	3 519 790	3 793 584	15 573	16 828
Kutná Hora	15 650	14 403	2 929 109	2 938 549	15 597	17 002
Mělník	16 239	15 914	3 190 914	3 318 548	16 375	17 377
Mladá Boleslav	51 475	51 016	11 657 237	12 327 224	18 872	20 136
Nymburk	15 975	16 049	3 769 511	3 003 490	14 447	15 595
Praha – východ	29 902	30 925	6 383 135	6 936 560	17 789	18 692
Praha – západ	19 054	19 970	3 987 020	4 521 978	17 438	18 869
Příbram	21 145	21 822	3 537 537	4 029 923	13 941	15 389
Rakovník	10 976	9 395	2 012 350	1 808 248	15 279	16 040
Středočeský kraj	274 339	269 956	54 543 533	57 357 387	16 568	17 706
<i>Česká republika</i>	<i>3 224 852</i>	<i>3 198 989</i>	<i>654 754 926</i>	<i>692 307 392</i>	<i>16 920</i>	<i>18 035</i>

Poznámka: * - předběžné údaje; podniková metoda - podnikatelské subjekty se sídlem v kraji s 20 a více zaměstnanci; OON – ostatní osobní náklady

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2004, Statistický bulletin Středočeský kraj za rok 2004

Tabulka č. 60: Průměrné hrubé měsíční mzdy zaměstnanců ve Středočeském kraji podle odvětví

	Průměrná hrubá mzda - podniková metoda na fyzickou osobu v roce			
	2001	2002	2003	2004
Středočeský kraj celkem	14 687	15 583	16 568	17 706
v tom:				
Zemědělství, myslivost, lesnictví	11 785	12 254	12 589	13 921
Rybolov, chov ryb	12 790	12 151	12 079	13 638
Průmysl celkem	16 228	17 058	18 128	19 317
Stavebnictví	13 880	14 388	15 349	16 403
Obchod, opr. mot. vozidel a výr. pro os. potřebu	14 864	15 549	16 794	17 876
Ubytování a stravování	9 288	9 611	10 092	11 683
Doprava, skladování a spoje	14 726	15 911	16 384	17 102
Finanční zprostředkování	24 171	24 014	25 359	30 289
Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu	14 323	15 366	15 561	17 079
Veř. správa a obrana; povinné soc. zabezpečení	13 306	15 049	15 961	16 783
Vzdělávání	12 076	13 174	14 891	16 073
Zdravotnictví a sociální péče; veter. čin.	12 812	14 291	15 429	16 276
Ostatní veřejné, soc. a osob. služby	10 634	11 207	12 137	13 071

Poznámka: podniková metoda - podnikatelské subjekty s 20 a více zaměstnanci

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2004, Statistický bulletin Středočeský kraj za rok 2004

Tabulka č. 61: Vývoj registrované míry nezaměstnanosti ve Středočeském kraji (k 31. 12. příslušného roku)

	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04*
Benešov	1,8	1,7	1,9	2,5	3,5	4,1	3,5	3,5	3,9	4,7	4,7
Beroun	2,1	2,0	2,2	3,4	4,4	5,6	4,9	4,8	5,6	5,5	5,6
Kladno	4,9	4,6	5,1	9,2	8,7	10,2	9,8	9,5	10,2	9,9	8,9
Kolín	4,1	3,9	4,4	6,1	8,5	10,9	9,8	9,7	9,9	10,2	9,1
Kutná Hora	3,2	3,0	4,0	6,6	9,3	11,3	11,3	11,3	12,6	11,9	10,2
Mělník	2,9	2,3	2,9	3,9	5,9	8,5	7,4	7,0	7,8	8,7	8,2
Mladá Boleslav	1,6	1,3	1,4	2,1	2,8	4,5	3,2	4,0	4,6	5,2	4,4
Nymburk	4,3	3,4	4,0	5,8	8,4	9,7	8,9	9,0	9,2	9,1	9,0
Praha – východ	0,7	0,6	0,5	0,7	1,6	2,5	2,9	2,9	3,6	3,7	3,5
Praha – západ	0,6	0,5	0,6	1,1	2,2	3,1	2,8	2,5	2,8	3,0	2,9
Příbram	4,1	3,8	4,3	6,1	8,6	9,0	8,3	8,6	8,5	9,0	8,6
Rakovník	2,6	2,8	3,3	5,1	7,5	8,9	8,6	7,5	7,7	7,9	7,3
Středočeský kraj	2,9	2,6	3,0	4,6	6,1	7,5	6,8	6,8	7,2	7,4	6,9
<i>Česká republika</i>	3,2	2,9	3,5	5,2	7,5	9,4	8,9	8,9	9,8	10,3	9,5

Poznámka: * - změna metodiky výpočtu

Zdroj: MPSV, ČSÚ - časové řady 1994 – 2004, (data MPSV)

Tabulka č. 62: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo v okresech Středočeského kraje (k 31. 12. příslušného roku)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	IR 04/94*
Benešov	2,9	2,0	1,2	2,0	4,9	3,9	2,3	1,6	5,5	5,1	4,9	169,0
Beroun	1,6	0,9	1,4	2,9	6,8	5,9	3,9	4,3	6,0	6,0	3,9	243,8
Kladno	2,2	2,6	2,7	7,7	16,1	12,0	9,4	7,8	19,0	17,0	15,6	709,1
Kolín	3,2	2,1	2,9	5,7	9,3	17,1	8,0	8,8	13,7	11,9	10,2	318,8
Kutná Hora	1,9	1,9	1,9	3,4	5,5	21,1	21,4	16,6	30,4	28,4	19,8	1042,1
Mělník	1,3	1,2	1,6	2,8	9,6	20,8	9,8	7,9	9,2	11,2	10,6	815,4
Mladá Boleslav	0,9	0,4	0,4	0,9	1,8	4,3	1,8	1,5	4,2	4,9	3,8	422,2
Nymburk	2,1	2,3	1,4	3,3	6,4	7,8	4,9	3,8	12,3	5,7	4,8	2286
Praha – východ	0,6	0,4	0,3	0,5	0,9	1,2	0,8	1,5	2,1	2,1	3,0	500,0
Praha – západ	0,3	0,3	0,3	1,3	1,5	2,3	1,5	1,1	2,1	2,1	2,5	833,3
Příbram	4,6	2,8	2,8	5,5	11,8	11,9	6,1	3,5	8,3	8,3	8,0	173,9
Rakovník	1,6	1,1	1,2	3,0	16	25,6	14,4	17,4	10,1	9,6	12,8	800,0
Středočeský kraj	1,8	1,4	1,5	3,2	5,9	7,8	4,6	4,0	8,0	7,4	6,8	377,8
<i>Česká republika</i>	2,2	1,7	2,2	4,3	10,3	13,9	8,8	8,9	12,7	13,5	10,6	481,8

Poznámka: * - Index růstu mezi roky 1994 a 2004

Zdroj: ČSÚ – časové řady 1994 - 2004, (data MPSV)

Tabulka č. 63: Neumístění uchazeči o zaměstnání ve Středočeském kraji podle věku a okresů (k 31. 12. 2004)

Kraj, okresy	Uchazeči celkem	ve věku						Průměrný věk (roky)
		do 24 let	25-34 let	35-44 let	45-54 let	55-64 let	nad 65 let	
Středočeský kraj	44 012	9 484	11 148	8 432	10 591	4 349	8	37,1
Benešov	2 566	662	630	448	568	258	-	36,2
Beroun	2 369	564	589	441	553	221	1	36,5
Kladno	7 803	1 659	2 058	1 587	1 850	647	2	36,7
Kolín	4 606	931	1 180	890	1 065	539	1	37,5
Kutná Hora	4 205	835	1 036	866	1 063	405	-	37,5
Mělník	4 444	943	1 178	798	1 042	482	1	37,2
Mladá Boleslav	3 047	663	749	605	740	289	1	37,1
Nymburk	4 121	872	1 136	805	936	371	1	36,7
Praha – východ	2 072	476	428	382	510	276	-	38,0
Praha – západ	1 542	332	399	266	368	177	-	37,3
Příbram	5 086	1 086	1 258	955	1 303	483	1	37,3
Rakovník	2 151	461	507	389	593	201	-	37,5

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005 (data – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR)

Tabulka č. 64: Struktura uchazečů o zaměstnání v okresech Středočeského kraje podle vzdělání (k 31. 12. 2004)

	1	2	3	4	5	6	7
	relativní hodnoty v %						
	Bez vzdělání, ne-dok.zákl. vzdělání	Základní vzdělání	Vyučení	Střední školy bez maturity	ÚSV včetně uč. oborů s maturitou	Vyšší vzdělání	Vysokoškolské
Benešov	0,35	18,51	44,39	3,51	29,07	0,97	3,20
Beroun	0,17	32,33	36,30	4,01	22,75	0,97	3,46
Kladno	6,73	37,28	31,44	4,29	17,24	0,49	2,54
Kolín	0,33	30,70	38,54	6,36	20,73	0,87	2,48
Kutná Hora	0,26	26,47	44,04	4,19	22,00	0,62	2,43
Mělník	0,43	39,04	36,57	3,49	17,87	0,47	2,14
Mladá Boleslav	0,36	35,67	36,10	2,59	21,69	0,75	2,82
Nymburk	0,56	26,79	44,36	2,96	21,72	0,63	2,98
Praha – východ	0,63	21,62	39,48	4,05	28,28	0,82	5,12
Praha – západ	0,00	23,61	37,87	2,79	27,50	1,10	7,13
Příbram	0,14	24,91	46,50	2,52	22,57	0,75	2,62
Rakovník	0,37	32,45	40,96	2,32	21,11	0,65	2,14
Středočeský kraj	1,47	30,40	39,26	3,75	21,52	0,70	2,90

Zdroj: ČSÚ – časové řady 2004

Tabulka č. 65: Gymnázia a střední odborné školy podle okresů Středočeského kraje ve školním roce 2004/2005

Kraj, okresy	Gymnázia				Střední odborné školy			
	školy	třídy	žáci	učitelé	školy	třídy	žáci	učitelé
Středočeský kraj	33	451	12 771	1 109	75	747	19 124	1 945
Benešov	2	31	895	76	8	66	1 647	194
Beroun	2	29	847	71	7	70	1 795	194
Kladno	3	60	1 665	138	8	132	3 223	234
Kolín	2	30	859	70	9	86	2 097	213
Kutná Hora	3	39	1 119	100	5	56	1 550	146
Mělník	3	47	1 312	128	8	52	1 329	159
Mladá Boleslav	3	48	1 437	109	8	97	2 473	229
Nymburk	3	41	1 173	99	5	49	1 338	153
Praha – východ	5	46	1 204	112	5	30	656	90
Praha – západ	-	-	-	-	1	6	180	23
Příbram	5	58	1 622	153	7	71	1 975	226
Rakovník	2	22	638	53	4	32	861	84

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005 (data – Ústav pro informace ve vzdělávání)

Tabulka č. 66: Střední odborná učiliště, vyšší odborné a vysoké školy podle okresů Středočeského kraje ve školním roce 2004/2005

Kraj, okresy	Střední odborná učiliště, učiliště					Vyšší odborné školy			Vysoké školy
	školy	třídy	žáci	učitelé	mistři odborné výchovy	školy	žáci	učitelé	
Středočeský kraj	54	678	15 804	1 154	691	18	2 684	346	4
Benešov	5	67	1 550	127	82	2	144	26	-
Beroun	2	39	925	65	32	1	201	16	-
Kladno	5	92	2 242	129	84	3	603	67	1
Kolín	4	48	1 143	119	46	1	12	5	1
Kutná Hora	3	47	1 127	77	71	3	331	57	-
Mělník	4	56	1 312	92	57	1	246	23	-
Mladá Boleslav	7	107	2 554	150	107	1	280	29	1
Nymburk	6	72	1 593	100	57	1	168	29	-
Praha – východ	3	23	421	49	22	1	267	12	-
Praha – západ	3	15	347	48	11	-	-	-	-
Příbram	7	78	1 765	133	86	4	432	82	1
Rakovník	5	34	825	65	36	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005 (data – Ústav pro informace ve vzdělávání)

Tabulka č. 67: Přehled příspěvkových organizací Středočeského kraje z oblasti kultury

Ústav archeologické památkové péče středních Čech Nad Olšinami 3/448 100 00 Praha 10	Sládečkovovo vlastivědné muzeum v Kladně Zádušní 1841 272 80 Kladno
Středočeská vědecká knihovna Kladno Gen. Klapálka 1641 272 80 Kladno	Regionální muzeum v Jílovém u Prahy Masarykovo nám. 16 254 01 Jílové u Prahy
České muzeum výtvarných umění Husova 19-21 110 01 Praha 1	Muzeum T.G.M. Rakovník Vysoká ulice čp. 95 269 01 Rakovník
Středočeské muzeum Roztoky u Prahy Zámek č.p.1 252 63 Roztoky u Prahy	Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami Vysoká u Příbrami 262 42 Rožmitál p. Třemšínem
Muzeum Podblanicka Zámek 1, 258 01 Vlašim	Regionální muzeum v Kolíně Brandlova 35 280 02 Kolín I
Muzeum Mladoboleslavská Staroměstské nám.1, 293 80 Mladá Boleslav	Památník Karla Čapka – Strž Stará Hut' čp. 125 262 02
Regionální muzeum Mělník Náměstí Míru 54 276 01 Mělník	Hornické muzeum Příbram Nám. H. Kličky 293 261 01 Příbram VI – Březové Hory
Muzeum Českého krasu Husovo náměstí čp.87 266 01 Beroun 1	Polabské muzeum Palackého 68 290 55 Poděbrady
České muzeum stříbra Barborská 28 284 80 Kutná Hora	Rabasova galerie Rakovník Vysoká ul. 232 269 01 Rakovník
Oblastní muzeum Praha-východ Masarykovo nám. 97 250 01 Brandýs nad Labem	

Zdroj: Odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje, 2005

Tabulka č. 68: Vybraná zařízení sociální péče podle krajů (k 31. 12. 2004)

ČR, kraje	Ústavy sociální péče pro dospělé	Ústavy sociální péče pro mládež	Domovy důchodců	Domovy - - penziony pro důchodce	Domy s pečovatelskou službou	Ostatní zařízení sociální péče
Zařízení	Zařízení					
<i>Česká republika</i>	96	167	362	148	1 123	328
Hl. m. Praha	3	4	15	6	40	13
Středočeský	10	20	50	11	136	22
Jihočeský	3	9	28	4	92	16
Plzeňský	8	8	15	9	62	14
Karlovarský	3	8	8	10	41	11
Ústecký	11	25	35	20	76	30
Liberecký	7	13	13	5	51	7
Královéhradecký	5	8	29	11	72	17
Pardubický	3	7	16	8	73	15
Vysočina	7	7	25	2	78	11
Jihomoravský	11	13	30	24	78	42
Olomoucký	5	10	26	14	89	24
Zlínský	11	14	27	14	84	38
Moravskoslezský	9	21	45	10	151	68
Místa*	Místa*					
<i>Česká republika</i>	8 325	12 248	37 626	12 357	32 990	8 750
Hl. m. Praha	364	481	2 475	918	1 705	272
Středočeský	883	1 251	4 517	728	3 285	596
Jihočeský	327	688	2 722	i.d.	2 641	306
Plzeňský	1 026	923	1 123	884	1 538	367
Karlovarský	214	491	630	1 064	1 354	232
Ústecký	961	1 544	4 132	1 525	2 507	430
Liberecký	305	595	1 264	359	1 375	192
Královéhradecký	310	544	2 354	680	2 162	440
Pardubický	249	703	2 033	854	2 023	364
Vysočina	592	417	2 351	i.d.	1 956	226
Jihomoravský	925	1 220	3 803	1 827	2 727	1 153
Olomoucký	550	1 100	2 715	867	2 390	1 045
Zlínský	837	957	2 806	1 030	2 278	1 060
Moravskoslezský	782	1 334	4 701	1 182	5 049	2 067

Poznámka: * - v domech s pečovatelskou službou bytové jednotky

Zdroj: Statistická ročenka Středočeského kraje 2005

Tabulka č. 69: Lůžka a pracovníci ve zdravotnických zařízeních podle krajů v roce 2004

ČR, kraje	Počet lůžek*		Evidenční přepočtený počet pracovníků k 31. 12.		
	absolutně	na 1 000 obyvatel v kraji	lékaři	SZP	
				celkem	u lůžka
Česká republika	88 677	8,7	9 845	42 735	38 391
Hl. m. Praha	12 912	11,1	1841	7 698	6 743
Středočeský	8 562	7,5	858	3 666	3 206
Jihočeský	4 771	7,6	546	2 435	2 154
Plzeňský	5 464	9,9	556	2 432	2 246
Karlovarský	2 127	7,0	206	954	807
Ústecký	7 096	8,6	692	3 054	2 740
Liberecký	3 144	7,4	392	1 575	1 361
Královéhradecký	4 800	8,8	469	2 343	2 093
Pardubický	3 956	7,8	373	1 696	1 548
Vysočina	5 125	9,9	455	2 119	1 981
Jihomoravský	9 493	8,5	1257	5 138	4 805
Olomoucký	5 451	8,6	643	2 551	2 257
Zlínský	5 002	8,5	419	2 084	1 949
Moravskoslezský	10 774	8,6	1139	4 988	4 501

Poznámka: * - Počet lůžek v nemocnicích, v léčebnách pro dlouhodobě nemocné, v léčebnách respiračních nemocí, v psychiatrických léčebnách, v rehabilitačních ústavech, v ostatních léčebných ústavech, v ozdravovnách; SZP - střední zdravotnický personál (např. zdravotní sestra, porodní asistentka atd.)

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005 (data – Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR)

Tabulka č. 70: Vybrané ukazatele zdravotnictví podle okresů Středočeského kraje v roce 2004

přepočtený počet

Kraj, okresy	Lékaři celkem	z toho lékaři v nestátních	Lékaři na 1 000 obyvatel	Obyvatelé na 1 lékaře	Střední zdravotničtí pracovníci
Středočeský kraj	3 405	3 288	3,0	334	8 786
Benešov	298	271	3,2	313	801
Beroun	242	242	3,1	318	538
Kladno	478	474	3,2	314	1 216
Kolín	337	320	3,5	284	970
Kutná Hora	215	207	2,9	342	488
Mělník	283	283	3,0	336	711
Mladá Boleslav	397	366	3,5	288	1 246
Nymburk	226	222	2,6	379	580
Praha – východ	240	230	2,4	423	536
Praha – západ	157	152	1,7	574	239
Příbram	389	381	3,6	275	1 106
Rakovník	143	140	2,6	380	357

Vybrané ukazatele zdravotnictví podle okresů Středočeského kraje v roce 2004 – pokračování

zařízení

Kraj, okresy	Nemocnice	Ostatní samostatná zdravotnická zařízení	Odborné léčebné ústavy*	z toho léčebny pro dlouhodobě nemocné	Lékárny a výdejny
Středočeský kraj	25	327	24	13	214
Benešov	1	32	5	2	19
Beroun	2	27	1	1	12

Kladno	3	42	1	1	30
Kolín	3	22	1	1	21
Kutná Hora	2	30	2	2	16
Mělník	3	26	0	0	15
Mladá Boleslav	1	40	5	2	25
Nymburk	2	27	0	0	16
Praha – východ	3	24	3	1	17
Praha – západ	2	21	1	0	13
Příbram	2	25	4	2	21
Rakovník	1	11	1	1	9

Vybrané ukazatele zdravotnictví podle okresů Středočeského kraje v roce 2004 – dokončení zařízení

Kraj, okresy	Samostatné ordinace lékařů				
	praktických pro dospělé	praktických pro děti a dorost	stomatologů	gynekologů	specialistů
Středočeský kraj	473	240	492	114	508
Benešov	41	20	48	13	45
Beroun	30	15	37	7	39
Kladno	63	33	63	18	59
Kolín	35	23	42	12	37
Kutná Hora	38	15	35	8	33
Mělník	45	20	34	8	41
Mladá Boleslav	49	24	53	7	47
Nymburk	29	15	37	10	45
Praha – východ	41	22	38	7	44
Praha – západ	37	20	34	7	32
Příbram	46	22	45	11	56
Rakovník	19	11	26	6	30

Poznámka: * - včetně detašovaných pracovišť

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005 (data – Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR)

Tabulka č. 71: Vybrané ukazatele zdravotnictví podle krajů v roce 2004

ČR, kraje	Lékaři celkem	z toho lékaři v nestátních zařízeních	Lékaři na 1 000 obyvatel	Obyvatelé na 1 lékaře	Střední zdravotnickí pracovníci
Česká republika	40 371	32 409	4,0	253	105 077
Hl. m. Praha	7 930	4 242	6,8	147	18 829
Středočeský	3 405	3 288	3,0	334	8 786
Jihočeský	2 226	2 184	3,6	281	5 824
Plzeňský	2 341	1 632	4,3	235	6 052
Karlovarský	1 103	1 068	3,6	275	3 125
Ústecký	2 715	2 649	3,3	302	7 797
Liberecký	1 437	1 424	3,4	297	3 858
Královéhradecký	2 151	1 642	3,9	254	5 738
Pardubický	1 686	1 644	3,3	300	4 344
Vysočina	1 629	1 556	3,1	318	4 737
Jihomoravský	4 785	3 315	4,3	235	12 201
Olomoucký	2 541	1 958	4,0	250	6 412
Zlínský	1 919	1 853	3,2	308	5 215
Moravskoslezský	4 502	3 954	3,6	280	12 158

Vybrané ukazatele zdravotnictví podle krajů v roce 2004 – pokračování

zařízení

ČR, kraje	Nemocnice	Ostatní samostatná zdravotnická zařízení	Odborné léčebné ústavy*	z toho léčebny pro dlouhodobě nemocné	Lékárny a výdejny
<i>Česká republika</i>	197	3 943	166	73	2 302
Hl. m. Praha	25	517	16	6	312
Středočeský	25	327	24	13	214
Jihočeský	10	255	9	4	150
Plzeňský	11	178	5	2	134
Karlovarský	5	137	4	4	80
Ústecký	20	282	12	5	185
Liberecký	9	153	7	2	104
Královéhradecký	12	232	15	5	141
Pardubický	10	220	7	3	110
Vysočina	6	169	11	4	107
Jihomoravský	23	390	11	3	251
Olomoucký	10	343	13	5	132
Zlínský	11	276	10	4	122
Moravskoslezský	20	464	22	13	260

Vybrané ukazatele zdravotnictví podle krajů v roce 2004 – dokončení

zařízení

ČR, kraje	Samostatné ordinace lékařů				
	praktických pro dospělé	praktických pro děti a dorost	stomatologů	gynekologů	specialistů
<i>Česká republika</i>	4 460	2 107	5 419	1 173	6 235
Hl. m. Praha	518	240	847	160	1 164
Středočeský	473	240	492	114	508
Jihočeský	288	137	328	84	352
Plzeňský	241	104	315	66	363
Karlovarský	118	64	140	42	222
Ústecký	321	159	375	109	441
Liberecký	186	96	215	41	239
Královéhradecký	239	121	300	63	374
Pardubický	219	102	247	51	291
Vysočina	220	104	246	55	252
Jihomoravský	525	228	605	120	662
Olomoucký	296	143	353	66	359
Zlínský	287	120	334	65	316
Moravskoslezský	529	249	622	137	692

Poznámka: * - včetně detašovaných pracovišť

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005 (data – Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR)

Tabulka č. 72: Přehled lůžkových zdravotnických zařízení ve Středočeském kraji, rozdělení dle oblastí (2006)

oblastí	typ zdravotnického zařízení	název ZZ	zřizovatel nebo provozovatel
severní	oblastní nemocnice	Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s. (ON Mladá Boleslav, a.s.)	SČK, a.s.
	základní nemocnice	ON Mladá Boleslav, a.s. - NsP Mělník (provozovna)	SČK, a.s.
		ON Kolín, a.s. - NsP Brandýs n. L. - Stará Boleslav (provozovna)	SČK, a.s.
		Městská nemocnice Neratovice	Almeda + Mediterra, a.s.
	zvláštní zařízení	Klinika Dr. Pírka, s.r.o.	právnícká osoba, s.r.o.
	lázně	Lázně Poděbrady, a.s.	právnícká osoba, a.s.
		Lázeňská péče - Hotel Orfeus	Felicitas, spol. s r.o.
		Léčebna Dr. L. Filipa Poděbrady	právnícká osoba, s.r.o.
	následná	NsP Kralupy nad Vltavou	RHG spol. s r.o.
	psychiatrická léčebna	Kosmonosy	Ministerstvo zdravotnictví
dětský domov	Dětský domov Milovice	SČK, PO	
východní	oblastní nemocnice	Oblastní nemocnice Kolín, a.s. (ON Kolín, a.s.)	SČK, a.s.
	základní nemocnice	ON Kolín, a.s. - NaSZZ Nymburk (provozovna)	SČK, a.s.
		Nemocnice Kutná Hora, s.r.o.	právnícká osoba, s.r.o.
		Městská nemocnice Čáslav	město, PO
		NsP Český Brod	město, PO
		Městská nemocnice Městec Králové, a.s.	město, a.s.
		Nemocnice Říčany a.s.	právnícká osoba, a.s.
	specializovaná péče	ANESAN s.r.o. Český Brod	právnícká osoba, s.r.o.
	lázně	BALMED - Léčebné lázně Toušeň	Ministerstvo zdravotnictví
	následná	ON Kolín, a.s. - LDN Vojkov (provozovna)	SČK, a.s.
		Nemocnice Měšice	OS pro provoz CIOP
		Sanatorium Topas s.r.o. Škvorec	právnícká osoba s.r.o.
	odborná dětská léčebna	Olivova dětská léčebna, o.p.s.	právnícká osoba, o.p.s.
	kojenecký ústav	Kojenecký ústav Kolín	SČK, PO
dětský domov	Dětský domov Strančice	SČK, PO	
jižní	oblastní nemocnice	Oblastní nemocnice Příbram, a.s. (ON Příbram, a.s.)	SČK, a.s.
	základní nemocnice	Nemocnice Rudolfa a Stefanie, a.s.	SČK, a.s.
		ON Příbram, a.s. - Nemocnice Hořovice (provozovna)	SČK, a.s.
		Mediterra - Sedlčany, s.r.o.	Mediterra, s.r.o.
	spec. zařízení akutní péče	ON Příbram, a.s. - OLÚ na Pleši (provozovna)	SČK, a.s.
	následná péče	ON Příbram, a.s. - LDN Prčice (provozovna)	SČK, a.s.
		MEDI HELP s.r.o. Dobříš	právnícká osoba, s.r.o.
		Rehabilitační ústav Kladruby	Ministerstvo zdravotnictví
		Vojenská rehabilitační léčebna Slapy	Ministerstvo obrany
	odborná dětská léčebna	ODL Chocerady	SČK, PO
	Dětská léčebna Ch. G. Masarykové	Český červený kříž	
západní	oblastní nemocnice	Oblastní nemocnice Kladno, a.s. (ON Kladno, a.s.)	SČK, a.s.
	základní nemocnice	ON Kladno, a.s. - NsP Rakovník (provozovna)	SČK, a.s.
		ON Kladno, a.s. - Nemocnice Beroun (provozovna)	SČK, a.s.
		Nemocnice Slaný	město, PO
		P-P Klinika, s.r.o.	právnícká osoba, s.r.o.
	následná péče	ON Příbram, a.s. - Nemocnice Třebotov (provozovna)	SČK, a.s.
		Městská nemocnice Roztoky	RHG spol. s r.o.
		ON Kladno, a.s. - GaRC Kladno (provozovna)	SČK, a.s.
dětský domov	Dětský domov Kladno	SČK, PO	

Poznámka: U akciových společností (a.s.), oblastních nemocnic, je kraj 100% vlastníkem; PO - příspěvková organizace; o.p.s. - obecně prospěšná společnost, spol. s r.o., s.r.o. – společnost s ručením omezeným, OS – občanské sdružení
Zdroj: Odbor zdravotnictví Krajského úřadu Středočeského kraje (květen 2006)

Tabulka č. 73: Vývoj počtu zahraničních turistů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních v regionech ČR

Kraj	2002		2003		2004		2005	
	počet v tis.	podíl v %	počet v tis.	podíl v %	počet v tis.	podíl v %	počet v tis.	podíl v %
Hl.m. Praha	2 199	46,6	2 649	43,6	3 470	57,3	3 725	58,8
Středočeský	218	4,6	238	3,9	268	4,4	231	3,6
Jihočeský	228	4,8	246	4,1	318	5,2	327	5,2
Plzeňský	168	3,6	160	2,6	171	2,8	155	2,4
Karlovarský	310	6,6	353	5,8	387	6,4	406	6,4
Ústecký	123	2,6	156	2,6	148	2,4	167	2,6
Liberecký	269	5,7	245	4,0	251	4,1	242	3,8
Královéhradecký	320	2,1	287	4,7	298	4,9	325	5,1
Pardubický	52	1,1	54	0,9	53	0,9	53	0,8
Vysočina	61	1,3	56	0,9	64	1,1	59	0,9
Jihomoravský	298	6,3	331	5,4	346	5,7	367	5,8
Olomoucký	112	2,4	107	1,8	97	1,6	100	1,6
Zlínský	88	1,9	75	1,2	82	1,4	71	1,1
Moravskoslezský	133	2,8	119	2,0	108	1,8	108	1,7
<i>Česká republika</i>	<i>4 743</i>		<i>5 076</i>		<i>6 061</i>		<i>6 336</i>	

Zdroj: Agentura CzechTourism – Kompendium statistik cestovního ruchu v České republice 2005

Tabulka č. 74: Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních Středočeského kraje podle kategorií ubyt. zařízení za 1. až 4. čtvrtletí 2004

	Počet příjezdů		Počet přenocování		Prům. doba pobytu (dny)	
	Celkem	z toho zahraniční hosté v %	celkem	z toho zahraniční hosté v %	celkem	z toho zahraniční hosté
Hromadná ubyt.zař.celkem	854 987	31,4	2 606 761	27,2	4,0	3,6
Hotely a podobná ubytovací zařízení celkem	539 502	42,2	1 403 421	42,0	3,6	3,6
v tom:						
Hotely ***** a hotely ****	71 901	68,6	155 513	78,9	2,9	3,2
Ostatní hotely a pensiony	467 601	38,1	1 247 908	37,4	3,7	3,6
Ostatní hromadná ubytovací zařízení celkem	315 485	12,9	1 203 340	9,9	4,8	3,9
v tom:						
Kempy	159 076	14,7	635 721	10,4	5,0	3,8
Chatové osady a turistické ubytovny	46 896	7,0	187 332	6,5	5,0	4,7
Ostatní hromad. ubyt. zař. jinde nespecifikovaná	109 513	12,7	380 287	11,0	4,5	4,0

Zdroj: ČSÚ – Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu 2005

Tabulka č. 75: Hromadná ubytovací zařízení cestovního ruchu ve Středočeském kraji

	2001	2002	2003	2004
Ubytovací zařízení celkem*	933	750	620	571
Pokoje*	12 539	13 640	11 539	11 067
z toho:				
jednolůžkové	749	865	649	679
dvoulůžkové	6 570	6 838	5 769	5 730
tři a více lůžkové	4 720	5 533	4 709	4 242
Lůžka¹⁾	35 358	41 373	31 582	30 381
Hosté (v tis.)	742	674	835	855
z toho cizinci (v tis.)	283	218	238	268
Přenocování (v tis.)	2 458	2 251	2 533	2 607
z toho cizinci (v tis.)	885	676	642	709
Průměrný počet přenocování	3,3	3,3	3,0	3,0
z toho cizinci	3,1	3,1	2,7	2,6
Průměrná doba pobytu ve dnech	4,3	4,3	4,0	4,0
z toho cizinci	4,1	4,1	3,7	3,6

Poznámka: * - v roce 2002 stav k 31. 7., v letech 2003 - 2004 stav k 31. 12.

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2004, Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu 2005

Tabulka č. 76: Přehled kapacit ubytovacích zařízení ve Středočeském kraji dle ubytovacích kategorií (k 31. 12. 2004)

Středočeský kraj	Počet zařízení	Počet pokojů					Počet lůžek	Počet míst pro stany a karavany	Průměrná cena za ubytování (v Kč)
		Celkem	v tom						
			jednolůžkové	dvoulůžkové	tři a více lůžkové	apartmá			
Hromadná ubytovací zařízení celkem	571	11 067	679	5 730	4 242	416	30 381	6 235	339
v tom:									
Hotely a podobná ubytovací zařízení celkem	304	6 349	599	4 247	1 219	284	14 236	135	520
Ostatní hromadná ubyt.zař.celkem	267	4 718	80	1 483	3 023	132	16 145	6 100	132
v tom									
Kempy	67	788	10	197	560	21	2 645	5 703	86
Chatové osady a turist.ubytovny	83	1 331	6	279	1 002	24	4 966	104	118
Ostatní hromad.ubyt zař. jinde nespecifikovaná	117	2 599	64	1 007	1 441	87	8 534	293	169

Zdroj: ČSÚ – Kapacita hromadných ubytovacích zařízení cestovního ruchu 2005

Tabulka č. 77: Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních ve Středočeském kraji podle zemí v roce 2004

	Počet hostů	Podíl v %	Počet přenocování	Prům. poč. přenocování	Průměrná doba pobytu (dny)
Celkem	854 987	100,0	2 606 761	3,0	4,0
v tom:					
Česká republika	586 832	68,6	1 897 699	3,2	4,2
Cizinci	268 155	31,4	709 062	2,6	3,6
z toho:					
Belgie	5 732	0,7	16 660	2,9	3,9
Bulharsko	2 861	0,3	3 739	1,3	2,3
Dánsko	6 840	0,8	19 493	2,8	3,8
Finsko	1 364	0,2	2 408	1,8	2,8
Francie	17 982	2,1	45 356	2,5	3,5
Itálie	11 510	1,3	32 566	2,8	3,8
Maďarsko	5 926	0,7	13 712	2,3	3,3
Německo	79 536	9,3	215 237	2,7	3,7
Nizozemsko	21 657	2,5	75 778	3,5	4,5
Norsko	1 918	0,2	4 167	2,2	3,2
Polsko	13 776	1,6	26 116	1,9	2,9
Rakousko	6 129	0,7	11 996	2,0	3,0
Rumunsko	1 520	0,2	3 158	2,1	3,1
Rusko	5 002	0,6	18 619	3,7	4,7
Řecko	695	0,1	2 044	2,9	3,9
Slovensko	22 930	2,7	71 076	3,1	4,1
Velká Británie	7 427	0,9	21 117	2,8	3,8
Španělsko	2 174	0,3	6 282	2,9	3,9
Švédsko	2 923	0,3	6 477	2,2	3,2
Švýcarsko	1 864	0,2	5 156	2,8	3,8
Kanada	4 650	0,5	6 698	1,4	2,4
Spojené státy americké	6 569	0,8	14 251	2,2	3,2
Afrika celkem	1 008	0,1	3 527	3,5	4,5
Izrael	3 682	0,4	5 293	1,4	2,4
Japonsko	2 616	0,3	17 088	6,5	7,5
Austrálie a Oceánie	770	0,1	1 620	2,1	3,1

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje 2005

8.2 Mapové přílohy

Mapa č. 1 – Administrativní rozdělení Středočeského kraje dle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Mapa č. 2 – Návrh páteřních cyklostezek Středočeského kraje

Mapa č. 3 – Prvky regionálního ÚSES ve Středočeském kraji

Mapa č. 4 – Prvky nadregionálního ÚSES ve Středočeském kraji

Mapa č. 5 – Ptačí oblasti a evropsky významné oblasti ve Středočeském kraji

(Mapy č. 1 – 5 jsou obsaženy v textu analytické části)

Mapa č. 6 – Administrativní uspořádání krajů ČR a lokalizace ČR v rámci Evropy

Mapa č. 7 – Středočeský kraj – okresy

Mapa č. 8 – Středočeský kraj – správní obvody obcí s rozšířenou působností

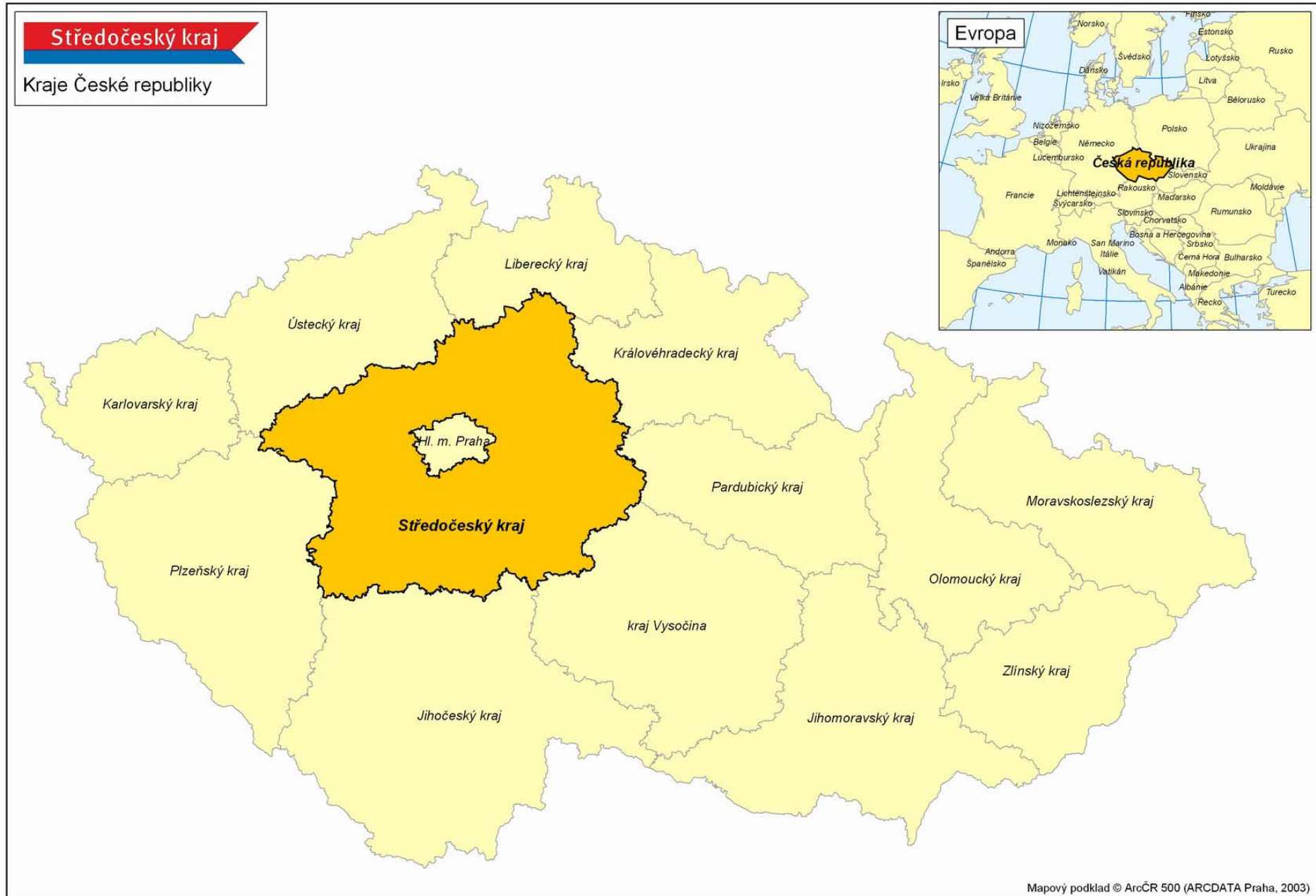
Mapa č. 9 – Středočeský kraj – správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem

Mapa č. 10 – Středočeský kraj – základní administrativní členění

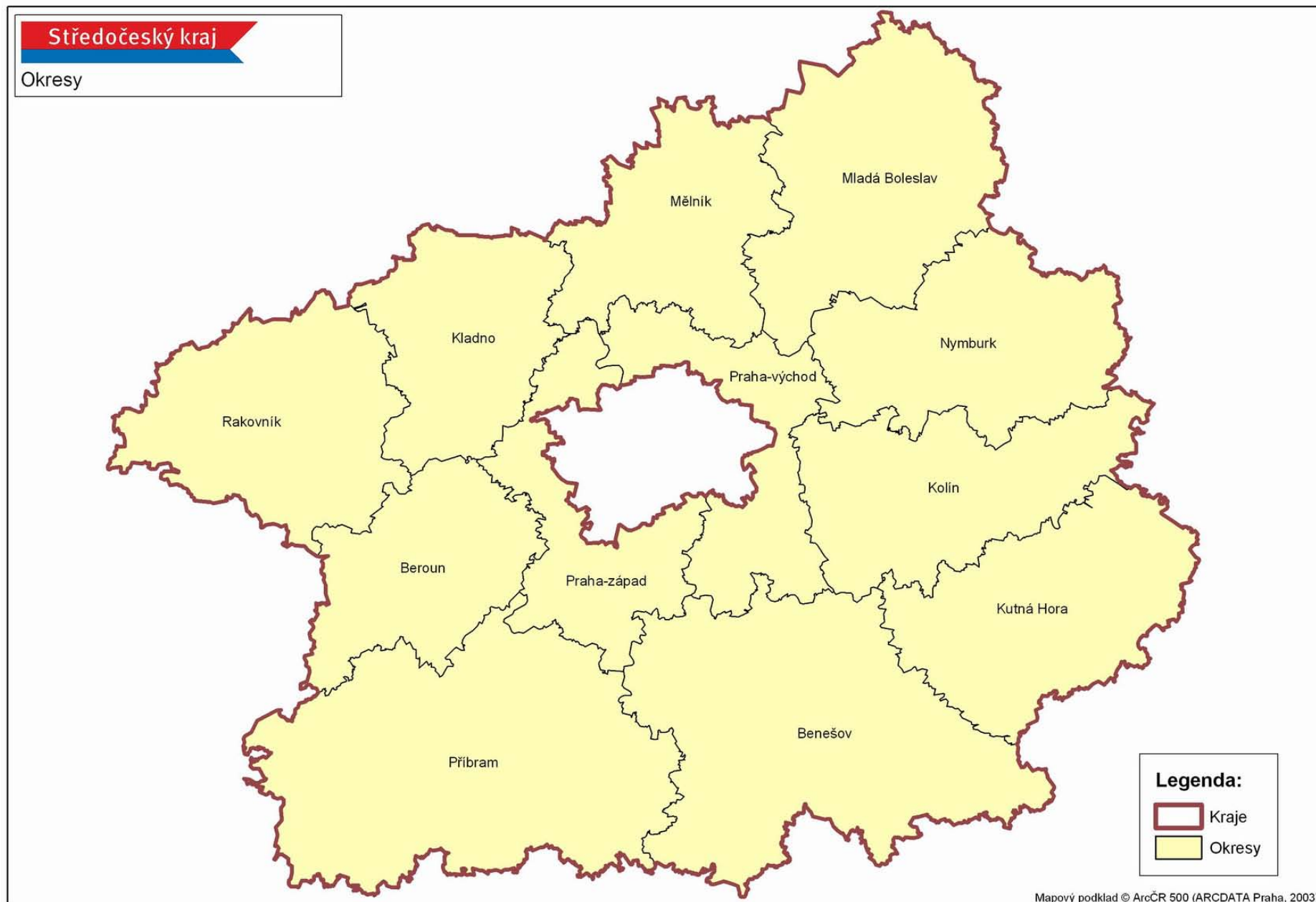
Mapa č. 11 – Přehledná mapa Středočeského kraje se základním administrativním členěním

(Mapy č. 6 – 11 jsou obsaženy v kapitole 8.2 Mapové přílohy)

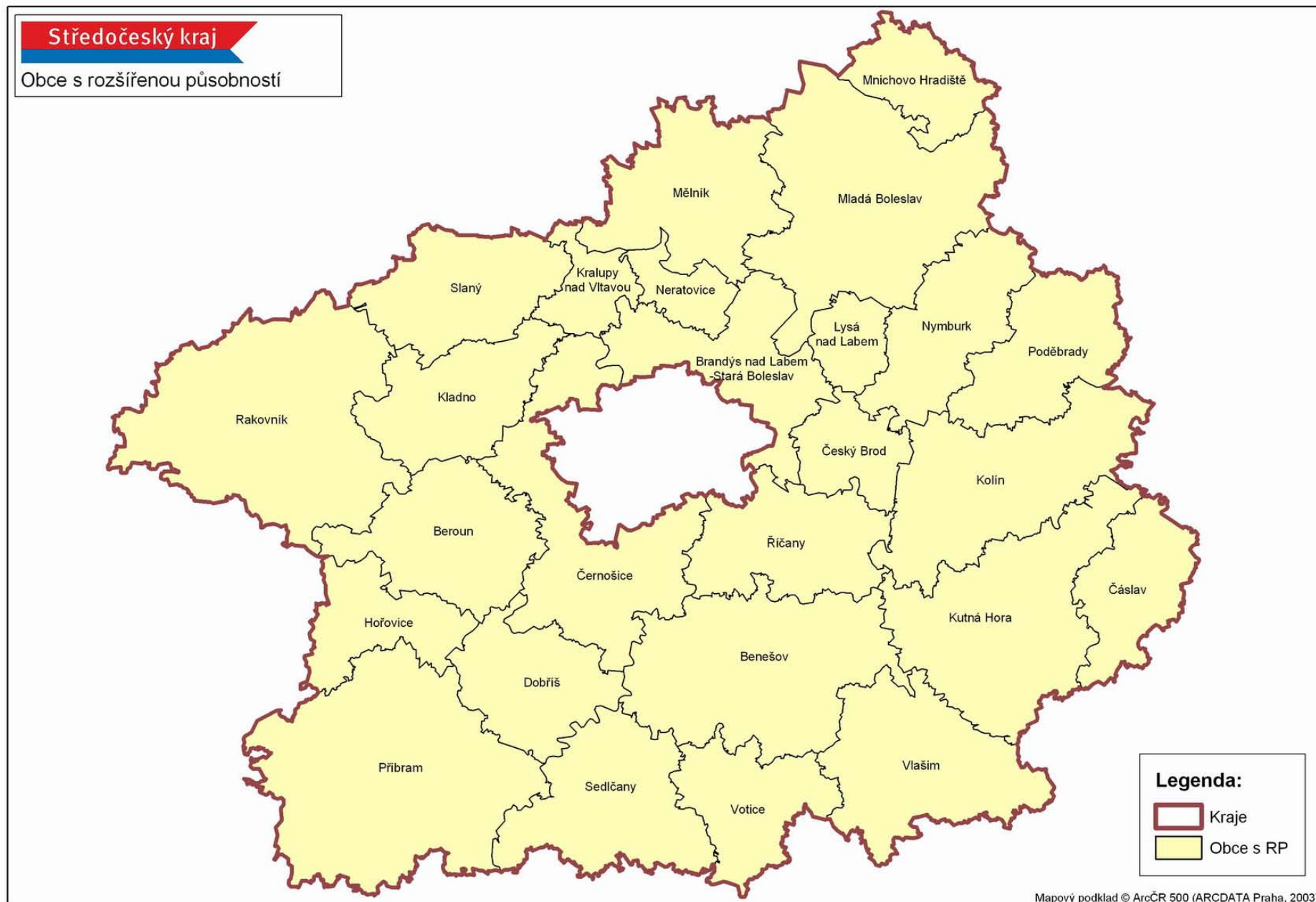
Mapa č. 6: Administrativní uspořádání krajů ČR a lokalizace ČR v rámci Evropy

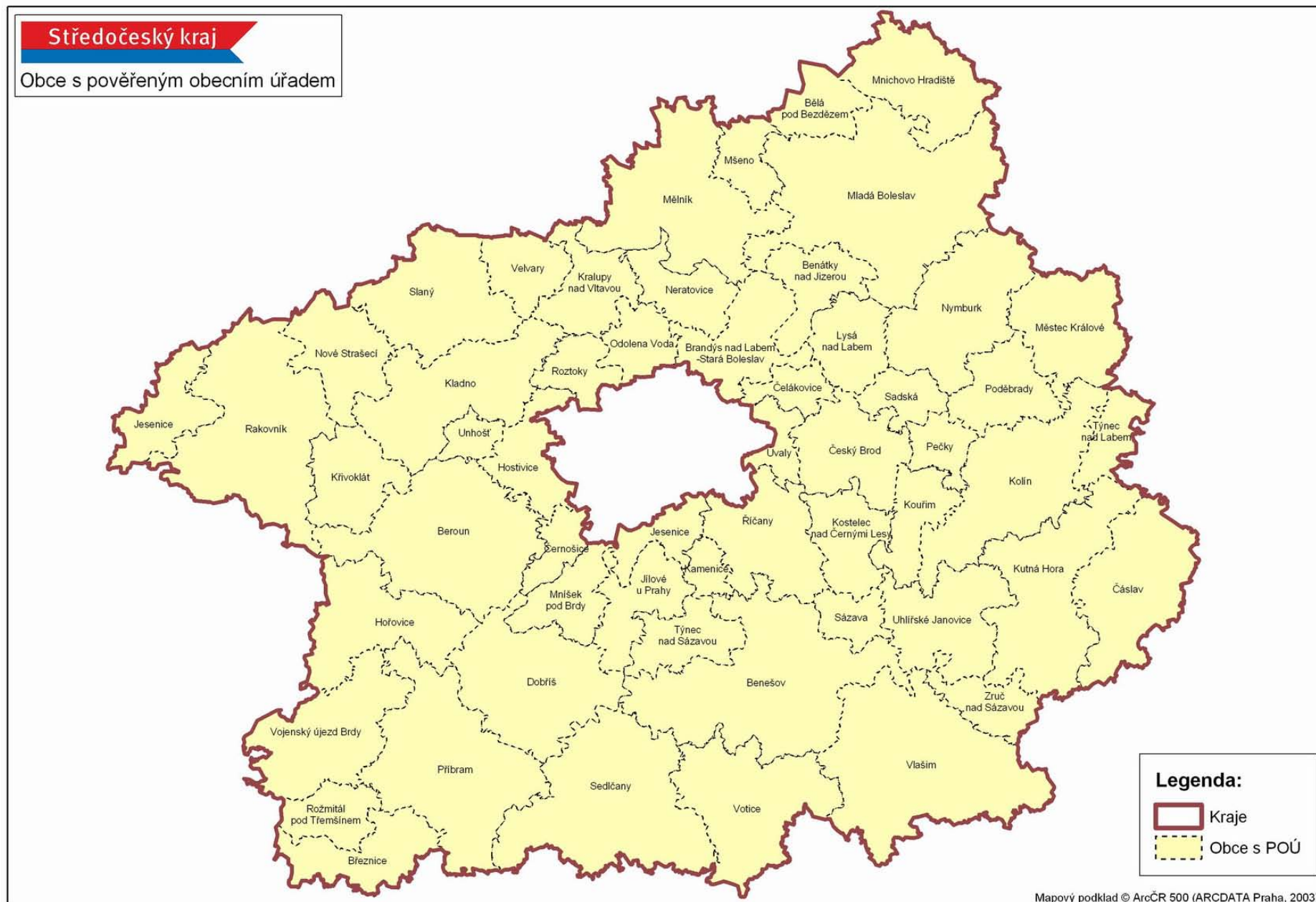
Mapa č. 7: Středočeský kraj – okresy

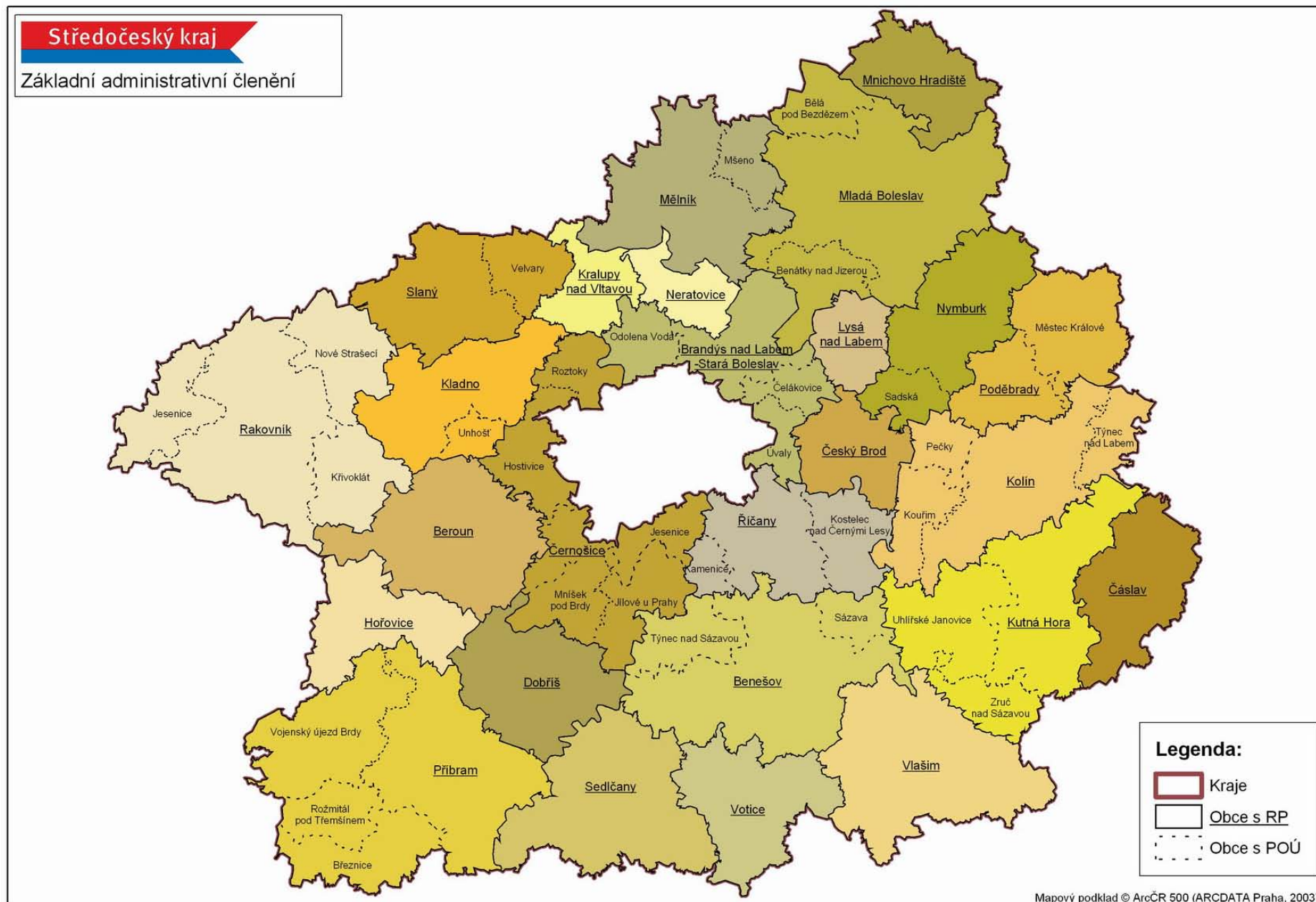
Mapa č. 8: Středočeský kraj – správní obvody obcí s rozšířenou působností

Mapa č. 9: Středočeský kraj – správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem

Mapa č. 10: Středočeský kraj – základní administrativní členění

Mapa č. 11: Přehledná mapa Středočeského kraje se základním administrativním členěním

